

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1738/40 - 2011 දෙසැම්බර් 30 වැනි සිකුරාදා - 2011.12.30

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

1995 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් හා විගණන ප්‍රමිති පනත

4 (2) උපවගන්තිය යටතේ කරනු ලබන පළකිරීම්

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (මෙහි මින් මතු 'ආයතනය' යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) වෙත පැවරී ඇති බලතල අනුව, ආයතනය විසින් මේ සමග පළකර ඇති, වර්ෂ දෙදහස් දොළහේ ජනවාරි මස පළමුවැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන් - SLFRS සහ LKAS සඳහා වන සංශෝධන, සම්මත කර ඇති අතර, 1995 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම් හා විගණන ප්‍රමිති පනතේ අරමුණු සඳහා මෙම ප්‍රමිතීන් වර්ෂ දෙදහස් දොළහේ ජනවාරි මස පළමුවැනි දින හෝ ඊට පසුව ආරම්භ වන කාලපරිච්ඡේද ආවරණය කෙරෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා බලාත්මක වේ.

ආයතනයේ පාලක සභාවේ අණ පරිදි,

අරුණ අල්විස්,
ලේකම්.

2011 දෙසැම්බර් මස 28 වැනි දින,
කොළඹ 07,
මලලසේකර මාවත,
අංක 30ඒ,
ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ දී ය.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 2012 ජනවාරි මස 01 සිට බලපැවැත්වෙන වෙනස්කම්

පවුන :

- 1 මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා වූ සංකල්පමය ආකෘතිමය රාමුව
- 2 SLFRS 1 - ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රථමවරට භාවිත කිරීම
- 3 SLFRS 2 - කොටස් පදනම් වූ ගෙවීම්
- 4 SLFRS 3 - ව්‍යාපාර සංයෝජන
- 5 SLFRS 4 - රක්ෂණ ගිවිසුම්
- 6 SLFRS 5 - විකිණීම සඳහා තබාගෙන ඇති ජංගම නොවන වත්කම් සහ අසන්නතික මෙහෙයුම්
- 7 SLFRS 7 - මූල්‍ය සාධන පත්‍ර හෙළිදරව් කිරීම
- 8 SLFRS 8 - මෙහෙයුම් බණ්ඩ
- 9 LKAS 1 - මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඉදිරිපත් කිරීම
- 10 LKAS 2 - නොග
- 11 LKAS 7 - මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය
- 12 LKAS 8 - ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල වෙනස්වීම් හා වැරදි
- 13 LKAS 12 - ආදායම් බදු
- 14 LKAS 17 - කල්බදු
- 15 LKAS 18 - අයභාරය
- 16 LKAS 19 - සේවක ප්‍රතිලාභ
- 17 LKAS 20 - රාජ්‍ය ප්‍රදානයන් ගිණුම්කරණය කිරීම හා රාජ්‍ය සහය හෙළිදරව් කිරීම
- 18 LKAS 21 - විදේශ විනිමය අනුපාතයන්හි වෙනස්වීම්වල බලපෑම
- 19 LKAS 24 - සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව හෙළිදරව් කිරීම
- 20 LKAS 27 - ඒකාබද්ධ හා වෙන්වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්
- 21 LKAS 28 - ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජනයන්
- 22 LKAS 31 - බද්ධ ව්‍යාපාරයන්හි ආයෝජනයන්
- 23 LKAS 32 - මූල්‍ය සාධනපත්‍ර : ඉදිරිපත් කිරීම
- 24 LKAS 34 - අතුරු මූල්‍ය වාර්තාකරණය
- 25 LKAS 36 - වත්කම් හානිකරණය
- 26 LKAS 37 - ප්‍රතිපාදන අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා අසම්භාව්‍ය වත්කම්
- 27 LKAS 38 - අස්පාශ්‍ය වත්කම්
- 28 LKAS 39 - මූල්‍ය සාධන පත්‍ර : හඳුනාගැනීම හා මැනීම
- 29 LKAS 40 - ආයෝජන දේපළ
- 30 LKAS 41 - කෘෂිකර්මය

මූල්‍ය වාර්තාකරණය සඳහා වූ සංකල්පමය ආකෘති රාමුව

පටුන

ඡේද

හැඳින්වීම :

අරමුණ සහ කාර්යය තත්ත්වය

විෂය පථය :

පරිච්ඡේද

1. පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ පරමාර්ථය	OB1-OB21
2. වාර්තා කරන අස්භිතවය	එකතු කිරීමට තිබේ.
3. ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ	QC1-QC39
4. ආකෘතිමය රාමුව : ඉතිරිව ඇති පාඨ	
පාදක වූ උපකල්පනයන්	4.1
මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි මූලිකාංග	4.2-4.36
මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි මූලිකාංග හඳුනා ගැනීම	4.37-4.53
මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි මූලිකාංග මැනීම	4.54-4.56
ප්‍රාග්ධනය සහ ප්‍රාග්ධන පවත්වා ගෙන යාමේ සංකල්ප	4.57-4.65

පහත දැක්වෙන සමගාමී ලේඛන සඳහා, භාවිත මඟ පෙන්වීම් බලන්න.

පරිච්ඡේද 1 සහ 3 හි නිගමනයන් සඳහා පදනම

ශබ්ද සුවි සටහන

මෙම හැඳින්වීම, ආකෘතිමය රාමුවෙන් ගෙනහැර දක්වා ඇත. ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ පාලක සභාව (පාලක සභාව) විසින්, සංකල්පමය ආකෘති රාමුවෙහි අරමුණ සලකා බැලෙන විට, මෙය යාවත්කාල කෙරෙනු ඇත. ඒ තාක්, සංකල්පමය ආකෘති රාමුවෙහි අරමුණ හා තත්ත්වය පෙර පරිදීම වේ.

හැඳින්වීම :

ලොව පුරා ඇති බොහෝ අස්තියයන් විසින් බාහිර පරිශීලකයන් උදෙසා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කොට ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන රටින් රටට සමාන ස්වරූපයක් ගන්නේ යැයි පෙනී යා හැකි වුව ද, ඒවා බොහෝ විට නොයෙකුත් සමාජීය, ආර්ථික හා තෙතික තත්ත්වයන් සහ විවිධ රටවල් විසින් සිය ජාතික අවශ්‍යතා නිර්ණය කිරීමේ දී මූල්‍ය ප්‍රකාශන විවිධ වූ පරිශීලකයන්ගේ තොරතුරු අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගැනීම නිසා පැන නැගුණා විය හැකි වෙනස්කම් ද තිබේ.

මෙම විවිධ තත්ත්වයන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මූලිකාංග, එනම් උදාහරණ වශයෙන් වත්කම්, වගකීම්, ස්කන්ධ, ආදායම් හා වියදම් සඳහා විවිධ නිර්වචන භාවිතා කිරීමට හේතු වී ඇත. තව ද මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල අයිතමයන් හඳුනා ගැනීමේ දී වෙනස් නිර්ණායකයන් භාවිතය ද වෙනස් වූ මිනුම් පදනම් සඳහා ප්‍රමුඛතාවයක් දැක්වීම ද මෙහි ප්‍රතිඵලය වී ඇත. මෙය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල විෂය පථයට හා ඒවායේ කෙරෙන හෙළිදරව් කිරීම් කෙරෙහි ද බලපා ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හා ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ රෙගුලාසි, ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත සහ ක්‍රියා පටිපාටි සුසංගත කිරීමේ අටියෙන් මෙම වෙනස්කම් පටුකරණය කිරීම කෙරෙහි පාලක සභාව කැපවී සිටියි. ආර්ථික තීරණ ගැනීමෙහි ලා ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු සම්පාදනය කිරීම පිණිස පිළියෙල කරනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රකාශන කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමෙන් මෙම සුසංගත කිරීම වඩාත්ම හොඳින් ලඟාකර ගත හැකි වන්නේ යැයි එය විශ්වාස කරයි.

මෙම අරමුණ උදෙසා පිළියෙල කරනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රකාශන බොහෝ පරිශීලකයන්ගේ පොදු අවශ්‍යතාවන් සපුරාලන්නේ යැයි පාලක සභාව විශ්වාස කරයි. මීට හේතුව පරිශීලකයන් සියල්ලක්ම පාහේ ආර්ථික තීරණ ගනු ලැබීමයි. උදාහරණ නම් :

- (අ) ස්කන්ධ ආයෝජනයක් මිල දී ගත යුත්තේ හෝ තබා ගත යුත්තේ හෝ විකිණිය යුත්තේ කවර අවස්ථාවන්හි දැයි තීරණය; කිරීමට;
- (ආ) කළමනාකාරිත්වයේ භාරකාරත්වය හෝ ගිණුම් කටයුතු භාවය තක්සේරු කිරීමට;
- (ඇ) සිය සේවකයන්ට ගෙවීම් කිරීමටත්, අනෙකුත් ප්‍රතිලාභ ලබා දීමටත් අස්තියයට ඇති හැකියාව තක්සේරු කිරීමට;
- (ඈ) අස්තියයට ලබා දී ඇති ණය සඳහා වූ ඇප තක්සේරු කිරීමට;
- (ඉ) බදුකරණ ප්‍රතිපත්ති නිර්ණය කිරීමට;
- (ඊ) බෙදිය හැකි ලාභ හා ලාභාංශ නිර්ණය කිරීමට;
- (උ) ජාතික ආදායම් සංඛ්‍යා ලේඛණ සකස් කිරීමට හා භාවිතයට;
- (ඌ) අස්තියයන්හි ක්‍රියාකාරකම් නියාමනය කිරීමට.

කෙසේ වුව ද, විශේෂයෙන් රජයට සිය පරමාර්ථයන් සඳහා විවිධ හෝ අතිරේක අවශ්‍යතාවයන් නියම කිරීමේ හැකියාවක් ඇති බව පාලක සභාව පිළිගනියි. කෙසේ වුව ද මෙම අවශ්‍යතාවයන් අනිකුත් පරිශීලකයන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් ද සපුරාලන්නේ නම් හැර, මෙම අවශ්‍යතාවන් වෙනස් පරිශීලකයන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස ප්‍රකාශයට පත්කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට බල නොපෑ යුතු ය.

අයකර ගත හැකි ඓතිහාසික පිරිවැය සහ නාමික මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ සංකල්පය පදනම් වූ ගිණුම්කරණ ආකෘතියකට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිරතුරුව පිළියෙල කරනු ලැබේ. වෙනස් කිරීමක් සඳහා පොදු එකඟතාවයක් දැනට නොමැති වුවත්, ආර්ථික තීරණ ගැනීම සඳහා ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු සැපයීමේ පරිමාර්ථය සඳහා වඩාත් උචිත විය හැකි ආකෘතීන් හා සංකල්ප තිබිය හැකිය. මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුව පිළියෙල කර ඇත්තේ ප්‍රාග්ධනය හා ප්‍රාග්ධනය පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ එවැනි ආදර්ශ සහ සංකල්ප පරාසයකට අදාළ වන අයුරිනි.

අරමුණ සහ කාර්යය තත්ත්වය

බාහිර පාර්ශවයන් සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීමට පාදක වන සංකල්ප මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුව මගින් පැහැදිලි කරයි. මෙම ආකෘතිමය රාමුවේ අරමුණ වනුයේ:

- (අ) අනාගත ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සංවර්ධනය සඳහාත් දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සමාලෝචනය කිරීම සඳහාත් පාලක සභාවට සහාය වීම;
- (ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත මගින් අවසර ඇති විකල්ප ගිණුම්කරණ පිළිපැදීම් ගණනාව අඩු කිරීම සඳහා පදනමක් සැපයීම මගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමට සම්බන්ධිත රෙගුලාසි, ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සහ පටිපාටීන් හි සුසංගතතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ දී පාලක සභාවට සහාය වීම;

- (අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සංවර්ධනයේ දී පාලක සභාවට සහාය වීම;
- (ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති විෂයයක ස්වරූපයකට තවමත් පත්වීමට ඇති මාතෘකා සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමෙන් සහ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති යොදා ගැනීමෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිලියෙල කරන්නන්ට සහාය වීම;
- (ඉ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල ද යන්න පිළිබඳ මතයකට එළඹීමේ දී විගණකයන්ට සහාය වීම;
- (ඊ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිලියෙල කර ඇති මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි අන්තර්ගත තොරතුරු අර්ථකථනයේ දී මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයන්ට සහාය වීම; සහ
- (උ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති විධිමත්ව සකස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් පාලක සභාවේ ප්‍රවේශය පිළිබඳ තොරතුරු, එහි කාර්යය පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශවයන් වෙත සැපයීම.

මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුව ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියක් නොවන අතර ඒ නිසා කිසියම් විශේෂිත මිනුමක් හෝ හෙළිදරව් කිරීම් කරුණක් සඳහා ප්‍රමිත නිර්වචනය නොකරයි. මෙම ආකෘතිමය රාමුවෙහි සඳහන් කිසිවකින් යම් නිශ්චිත ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියක් ඉක්මවා නොයයි. මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුව සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අතර යම් සීමිත අවස්ථා ගණනකදී ගැටීම් ඇති විය හැකි බව පාලක සභාව පිළිගනියි. මෙවැනි ගැටීමක් ඇති අවස්ථාවල දී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවල ඇතුළත් අවශ්‍යතාවයන් මෙම ආකෘතියේ අවශ්‍යතාවයන් අභිබවා බලපවත්වයි. කෙසේ වෙතත්, මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුව මගින් පාලක සභාවට අනාගත ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති සංවර්ධනයේ දී සහ දැනට ඇති ප්‍රමිති සමාලෝචනය කිරීමේ දී මඟපෙන්වන නිසා කාලය ගතවීමත් සමගම මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුව සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අතර ගැටීම් අවස්ථා ගණන අඩු වනු ඇත.

මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුව අනුව කටයුතු කිරීමෙන් පාලක සභාවට ලැබෙන අත්දැකීම් අනුව කලින් කලට මෙය ප්‍රතිශෝධනය කරනු ඇත.

විෂය පථය :

මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුව පහත සඳහන් දෑ පිළිබඳ කටයුතු කරයි.

- (අ) මූල්‍ය වාර්තාකරණයෙහි අරමුණ ;
- (ආ) ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණයන් ;
- (ඇ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් වී ඇති මූලිකාංග නිර්වචනය කිරීම, හඳුනා ගැනීම සහ මැනීම ;
- (ඈ) ප්‍රාග්ධනය සහ ප්‍රාග්ධනය පවත්වා ගෙන යාම පිළිබඳ සංකල්ප.

1 වැනි පරිච්ඡේදය : පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ පරමාර්ථය :

හැඳින්වීම :	ඡේද
	OB1
පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාකරණයෙහි පරමාර්ථය,	
ප්‍රයෝජනවත් භාවය, සහ සීමාවන්	OB2-OB11
වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ ආර්ථික සම්පත්, හිමිකම්පෑම් හා	
සම්පත්වල හා හිමිකම්පෑම්වල වෙනස්වීම් පිළිබඳ තොරතුරු	OB12-OB21
ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම් පෑම්	OB13-OB14
ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම්පෑම්වල වෙනස්වීම්	OB15-OB21
උපවිත ගිණුම්කරණය මගින් පිළිබිඹුවන මූල්‍ය කාර්ය සාධනය	OB17-OB19
අතීත මුදල් ප්‍රවාහයන්ගෙන් පිළිබිඹුවන මූල්‍ය කාර්ය සාධනය	OB20
මූල්‍ය කාර්යය සාධනයේ ප්‍රතිඵලයන් නොවන ආර්ථික සම්පත් හා	
හිමිකම්පෑම්වල වෙනස්වීම්	OB21

1 වැනි පරිච්ඡේදය : පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ පරමාර්ථය හැඳින්වීම

OB1 පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ පරමාර්ථය, සංකල්පමය ආකෘති රාමුවේ පදනම සකස් කරයි. සංකල්පමය රාමුවේ අනෙකුත් ලක්ෂණ -වාර්තාකරන අස්ථිත්ව සංකල්පය, ගුණාත්මක ලක්ෂණ සහ පවත්නා සීමාවන්, ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරු, මූල්‍ය ප්‍රකාශන මූලිකාංග, හඳුනාගැනීම, මිනුම, ඉදිරිපත් කිරීම හා හෙළිදරව් කිරීම- පරමාර්ථය මගින් තාර්කිකව ගලා ඒම.

පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ පරමාර්ථය, ප්‍රයෝජනවත්භාවය හා සීමාවන්

OB2 අස්ථිත්වයට සම්පත් සැපයීම පිළිබඳ තීරණ ගැනීමේ දී, දැනට සිටින හා අනාගත ආයෝජකයින්, ණය දෙන්නන් හා වෙනත් ණය හිමියන්ට ප්‍රයෝජනවත් වන, වාර්තාකරණ අස්ථිත්වය පිළිබඳ මූල්‍ය තොරතුරු සැපයීම පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ පරමාර්ථයයි. * එම තීරණයන් ස්කන්ධ හෝ ණය සාධන පත්‍ර මිලදී ගැනීම, විකිණීම හෝ රඳවාගැනීම සහ අනෙකුත් ආකාරයේ ණය සැපයීම හා නිරවුල් කිරීම හා සම්බන්ධ ඒවාය.

OB3 දැනට සිටින හෝ අනාගත ආයෝජකයින් විසින්, ස්කන්ධ හා ණය සාධන පත්‍ර මිලදී ගැනීමේ, විකිණීමේ හෝ රඳවා ගැනීමේ තීරණය පදනම් වන්නේ, එම සාධන පත්‍රවල ආයෝජනයෙන් ඔවුන් බලාපොරොත්තු වන ප්‍රතිලාභ මතය. උදාහරණ ලෙස ලාභාංශ, මුල් මුදල හා පොළිය ගෙවීම, හෝ වෙළෙඳපොල මිල ඉහළයාම මතය. එසේම දැනට සිටින හා අනාගත ණය දෙන්නන් සහ වෙනත් ණය හිමියන් විසින් ණය සැපයීම හෝ නිරවුල් කිරීම පිළිබඳ තීරණය පදනම් වන්නේ ඔවුන් මුල් මුදල හා පොළිය ගෙවීම හා ඔවුන් අපේක්ෂා කරන අනෙකුත් ප්‍රතිලාභ ලැබීම මතය. ආයෝජකයන්ගේ, ණය දෙන්නන්ගේ හා අනෙකුත් ණය හිමියන්ගේ ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ අපේක්ෂාව පදනම් වන්නේ, අස්ථිත්වයේ අනාගත අභ්‍යන්තර ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයේ වටිනාකම, කාලවකවානු, හා අවිනිශ්චිතතාව පිළිබඳ ඔවුන්ගේ තක්සේරුව මතය. ඒ නිසාවෙන් දැනට සිටින හා අනාගත ආයෝජකයින්, ණය දෙන්නන් හා අනෙකුත් ණය හිමියන්ට අස්ථිත්වයේ අනාගත ගලා එන ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයේ අපේක්ෂාවන් පිළිබඳ තක්සේරු කිරීමේදී, උපකාර වීමට තොරතුරු අවශ්‍ය වේ.

OB4 දැනට සිටින හා අනාගත ආයෝජකයන්, ණය දෙන්නන් හා අනෙකුත් ණය හිමියන්ට, අස්ථිත්වයේ අපේක්ෂිත අනාගත ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය පිළිබඳ තක්සේරුවක් කිරීමට, අස්ථිත්වයේ සම්පත්, අස්ථිත්වයට එරෙහි හිමිකම්පෑම් සහ අස්ථිත්වයේ සම්පත් භාවිතයේදී අස්ථිත්වයේ කළමනාකාරිත්වය හා පාලක මණ්ඩලය කොතරම් දුරට කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ලෙස සිය වගකීම් ඉටු කරන්නේද යනාදිය පිළිබඳ තොරතුරු අවශ්‍ය කෙරේ. එවැනි වගකීම් පිළිබඳ උදාහරණයන් ලෙස මිළ හා තාක්ෂණික වෙනස්වීම් වැනි ආර්ථික සාධකයන්ගේ අයහපත් බලපෑමෙන් අස්ථිත්වයේ සම්පත් ආරක්ෂා කර ගැනීමද, බලපවත්නා නීති රෙගුලාසි හා ගිවිසුම් ගත කොන්දේසිවලට අස්ථිත්වය අනුගත වන බවට වග බලාගැනීම ද ඇතුළත් වේ. ඡන්ද බලය හිමි හෝ වෙනත් ආකාරයකින් කළමනාකරණයේ ක්‍රියාමාර්ගයන්ට බලපෑම් කළ හැකි දැනට සිටින ආයෝජකයින්, ණය දෙන්නන් හා අනෙකුත් ණය හිමියන්ට ද කළමනාකාරිත්වය එහි වගකීම් ඉටු කරන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත් වේ.

OB5 දැනට සිටින හා අනාගත ආයෝජකයින්, ණය දෙන්නන් හා අනෙකුත් ණය හිමියන්ට අවශ්‍ය තොරතුරු තමන් වෙත සෘජුවම සපයන ලෙස වාර්තාකරන අස්ථිත්වයෙන් ඉල්ලා සිටිය නොහැකි අතර, තමන්ට අවශ්‍ය කරන මූල්‍ය තොරතුරු බොහෝමයක් සම්බන්ධයෙන් පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාවන් මත විශ්වාසය තැබිය යුතුවේ. ඒ නිසාවෙන් පොදු අරමුණුගත මූල්‍ය වාර්තා යොමු කරනු ලබන ප්‍රාථමික පරිශීලකයන් වන්නේ ඔවුන්ය.

*වෙනත් ආකාරයකට විශේෂිත කොට දක්වා ඇත්තේ නම් මිස, මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුව පුරාවටම මූල්‍ය වාර්තා හා මූල්‍යවාර්තා කරණය යන පදයන්ගෙන් පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තා හා පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාකරණය අදහස් කෙරේ.

+වෙනත් ආකාරයකට විශේෂිත කොට දක්වා ඇත්තේ නම් මිස, මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුව පුරාවටම කළමනාකාරිත්වය යන පදයෙන් කළමනාකාරිත්වය හා පාලක මණ්ඩලය අදහස් කෙරේ.

OB6 කෙසේ වුවද, දැනට සිටින හා අනාගත ආයෝජකයින්, ණය දෙන්නන් හා අනෙකුත් ණය හිමියන්ට අවශ්‍ය කෙරෙන සියලුම තොරතුරු පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාවන් මගින් නොසැපයෙන අතර එසේ සැපයීමට හැකියාවක් ද නොමැත. එකී පරිශීලකයන්ට තමන්ට අවශ්‍ය, ගැලපෙන තොරතුරු සඳහා වෙනත් මූලාශ්‍රයන්, උදාහරණ ලෙස, පොදු ආර්ථික තත්ත්වයන් හා අපේක්ෂාවන්, දේශපාලන සිද්ධි හා දේශපාලන වාතාවරණය, සහ කර්මාන්ත හා සමාගම් ඉදිරි දැක්ම වැනි මූලාශ්‍රයන් කෙරෙහි සැලකිල්ල යොමුකිරීම අවශ්‍ය වේ.

- OB 7 පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාවන් මගින් වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ අගය දැක්වීමට සැලසුම් කර නොමැත. එහෙත් දැනට සිටින හා අනාගත ආයෝජකයින්, ණය දෙන්නන් හා අනෙකුත් ණය හිමියන්ට වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ අගය තක්සේරු කිරීමට උපකාරී වන තොරතුරු ඒවායින් සැපයේ.
- OB 8 තනි පුද්ගල ප්‍රාථමික භාවිත කරන්නන්ට, වෙනස්වූද පරස්පර විරෝධී විය හැකිවූද, තොරතුරු අවශ්‍යතා හා අභිප්‍රායන් තිබේ. පාලක මණ්ඩලය, මූල්‍ය වාර්තා කරන ප්‍රමිතීන් සංවර්ධනය කිරීමේදී ප්‍රාථමික භාවිත කරන්නන් උපරිම සංඛ්‍යාවකගේ අවශ්‍යතා ඉටුවන පරිදි තොරතුරු කට්ටල සැපයීමට අපේක්ෂා කරයි. කෙසේවුවද පොදු තොරතුරු අවශ්‍යතා කෙරෙහි යොමුවීම මගින් වාර්තා කරන අස්තිත්වය විසින් ප්‍රාථමික භාවිත කරන්නන්ගේ විශේෂිත වූ කොට්ඨාශයකට වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු ඇතුළත් කිරීමෙන් වළකාලත්තේ නැත.
- OB 9 වාර්තා කරන අස්තිත්වයේ කළමනාකාරත්වයද, අස්තිත්වයේ මූල්‍ය තොරතුරු කෙරෙහි උනන්දුවක් දක්වයි. කෙසේ වුවද කළමනාකාරත්ව පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාවන් මතම විශ්වාසය තැබීම අවශ්‍ය නොවන්නේ, තමන්ට අවශ්‍ය මූල්‍ය තොරතුරු අභ්‍යන්තරිකව ලබා ගැනීමේ හැකියාව ඇති හෙයිනි.
- OB 10 ආයෝජකයින්, ණය දෙන්නන් හා අනෙකුත් ණය හිමියන් හැර නියාමනය කරන්නන්, පොදු මහජනයා, වැනි අනෙකුත් පාර්ශවයන්ටද පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාවන් ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත. කෙසේවුවද , එම වාර්තා මූලිකවම එම කණ්ඩායම් ඉලක්ක කරන්නේ නැත.
- OB11 මූල්‍ය වාර්තාවල විශාල ප්‍රමාණයක්, නියම නිරූපනය වෙනුවට ඇස්තමේන්තු, විනිශ්චයන්, හා ආකෘතීන් පදනම් කොටගනී. එම ඇස්තමේන්තු, විනිශ්චයන් හා ආකෘතිවලට පසුබිම් වූ සංකල්පයන්, සංකල්පමය ආකෘති රාමුව ස්ථාපිත කරයි. පාලක සභාව හා මූල්‍ය වාර්තා සකස් කරන්නන් වැයම් කරන අරමුණ, සංකල්පය මෙන්ම සංකල්පමය ආකෘති රාමුවේ දැක්ම වූ පරමාදර්ශී මූල්‍ය වාර්තාකරණයක් සාක්ෂාත් කරගැනීම අවම වශයෙන් කෙටිකලකදී අපේක්ෂා කළ නොහැකි වන්නේ, ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් විශ්ලේෂණය කිරීමේ නව ක්‍රම අවබෝධ කරගැනීම පිළිගැනීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට කල්ගතවන බැවිනි. එසේ වුවද, ප්‍රයෝජනවත් භාවය වර්ධනය වනු පිණිස මූල්‍ය වාර්තාකරණය විකාශනය වීමට වැයම් කිරීමේ අරමුණ ස්ථාපිත කිරීම අවශ්‍යය.

වාර්තාකරන අස්තිත්වයක ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම් පෑම් සහ සම්පත්වල හා හිමිකම්පෑම්වල වෙනස්වීම් පිළිබඳ තොරතුරු

OB 12 අස්තිත්වයේ ආර්ථික සම්පත් සහ වාර්තාකරණ අස්තිත්වයට එරෙහි හිමිකම් පෑම් පිළිබඳ, තොරතුරු වන්නාවූ, වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ තොරතුරු පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාවන් මගින් සැපයේ. වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම්පෑම් වෙනස්කරන ගනුදෙනු හා සිද්ධීන්ගේ බලපෑම පිළිබඳ තොරතුරුද මූල්‍ය වාර්තා මගින් සැලසේ. දෙවර්ගයේම තොරතුරු මගින් අස්තිත්වයට සම්පත් සැපයීම පිළිබඳ තීරණවලට ප්‍රයෝජනවත් යෙදවුම් සැපයේ.

ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම් පෑම්

OB 13 වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම්පෑම්වල ස්වභාවය හා වටිනාකම පිළිබඳ තොරතුරු, වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ මූල්‍ය ශක්තිමත් භාවය හා දුර්වලතාවයන් හඳුනාගැනීම සඳහා පරිශීලනය කරන්නන්ට උපකාරී වේ. වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ දුර්වලතාව හා නුබුන්වත් බව, එහි අතිරේක මූල්‍ය අවශ්‍යතා, එම මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාගැනීමේ හැකියාවන්ගේ සාර්ථකත්වය, ඇගයීමටද පරිශීලනය කරන්නන්ට මෙම තොරතුරු උපකාරී වේ. ප්‍රමුඛතාවන් හා පවත්නා හිමිකම්පෑම්වල ගෙවීම් අවශ්‍යතා පිළිබඳ තොරතුරු , අස්තිත්වයට එරෙහිව හිමිකම් පාන අය අතර ඉදිරි මුදල් ප්‍රවාහයන් බෙදා හරින ආකාරය පිළිබඳ පුරෝකථනය කිරීමටද භාවිත කරන්නන්ට උපකාරී වේ.

OB 14 වෙනස් ආකාරයේ ආර්ථික සම්පත්, වාර්තා කරන අස්තිත්වයේ අපේක්ෂිත අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් පිළිබඳ භාවිත කරන්නන්ගේ තක්සේරුව කෙරෙහි වෙනස් අයුරින් බලපානු ඇත. සමහර අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන් ලැබිය යුතු ගිණුම් වැනි, පවත්නා ආර්ථික සම්පත්වල සෘජු ප්‍රතිඵලයක් වේ. අනෙකුත් මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් පාරිභෝගිකයින්ට හාණ්ඩ හා සේවා නිපදවා අලෙවි කිරීමට සම්පත් රාශියක් සංයෝගකොට භාවිත කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වේ. මෙම මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් තනි ආර්ථික සම්පත් (හෝ හිමිකම්පෑම්) ලෙස හඳුනාගත නොහැකි වුවද, මූල්‍ය වාර්තා භාවිත කරන්නන්ට වාර්තා කරන අස්තිත්වයේ මෙහෙයුම් සඳහා භාවිත කිරීම පිණිස ඇත්තාවූ සම්පත්වල ස්වභාවය හා වටිනාකම දැනගැනීමට අවශ්‍ය වේ.

ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම්පෑම්වල වෙනස් වීම්

OB 15 වාර්තා කරන අස්තිත්වයක ආර්ථික සම්පත්වල හා හිමිකම්පෑම්වල වෙනස්වීම් වන්නේ, එම අස්තිත්වයේ මූල්‍ය කාර්ය සාධනයේ (OB17 - OB 20 ඡේද බලන්න) සහ ණය හෝ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර නිකුත් කිරීම (OB 21 ඡේදය බලන්න)

වැනි වෙනත් සිද්ධීන් හෝ ගනුදෙනුවල ප්‍රතිඵලයකි. වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ මුදල් ප්‍රවාහයන්හි අනාගත අපේක්ෂාවන් නිසි පරිදි තක්සේරු කිරීම සඳහා භාවිත කරන්නන්ට මෙම දෙක අතර වෙනස්කම් වෙන්කොට හඳුනාගැනීමට හැකියාව තිබිය යුතුය.

OB 16 වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය පිළිබඳ තොරතුරු අස්තිත්වය විසින් එහි ආර්ථික සම්පත් මත නිපදවන ලද ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීමට භාවිත කරන්නන්ට උපකාරී වේ. අස්තිත්වය විසින් නිපදවා ඇති ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ තොරතුරු වාර්තා කරන අස්තිත්වයේ සම්පත් කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ලෙස යොදා ගැනීමේ දී කළමනාකාරිත්වය කොතරම් හොඳින් තම වගකීම් ඉටුකළේ ද යන්න පිළිබඳ ඉඟියක් ලබාදේ. විචල්‍යතාව පිළිබඳව හා ප්‍රතිලාභයන්හි සංරචකයන් පිළිබඳව තොරතුරුද, විශේෂයෙන්ම අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයන්හි අවිනිශ්චිතතාව තක්සේරු කිරීමේදී වැදගත් වේ. වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ අතින් මූල්‍ය කාර්ය සාධනයන් හා කළමනාකාරිත්වය සිය වගකීම ඉටු කර ඇත්තේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ තොරතුරු සාමාන්‍යයෙන් ආර්ථික සම්පත් මත අස්තිත්වයේ අනාගත ප්‍රතිලාභ පුරෝකථනය කිරීමේදී ප්‍රයෝජනවත් වේ.

උපචිත ගිණුම්කරණය මගින් නිරූපනය වන මූල්‍ය කාර්ය සාධනය

OB 17 උපචිත ගිණුම්කරණය මගින් වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම් පෑම්වල ගනුදෙනු සහ අනෙකුත් සිද්ධීන් හා තත්ත්වයන් නිසා ඇති වන බලපෑම, ප්‍රතිඵලය වන මුදල් ලැබීම හෝ ගෙවීම වෙනස් කාලපරිච්ඡේදයකදී සිදු වුව ද, එම බලපෑම සිදු වූ කාලපරිච්ඡේදයේදීම නිරූපනය කරයි. මෙය වැදගත් වන්නේ, කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ ආර්ථික සම්පත්වල හා හිමිකම්පෑම්වල සහ එහි ආර්ථික සම්පත්වල හා හිමිකම්පෑම්වල වෙනස්වීම් පිළිබඳ තොරතුරු කාලපරිච්ඡේදයේදී තනිකර මුදල් ලැබීම හා මුදල් ගෙවීම පිළිබඳ තොරතුරුවලට වඩා අස්තිත්වයේ අතින් හා අනාගත කාර්ය සාධනය පිළිබඳ තක්සේරුවක් කිරීමේදී වඩා හොඳ පදනමක් සපයන නිසාය.

OB 18 ආයෝජකයන්ගෙන් හා ණය හිමියන්ගෙන් සෘජුවම ලබාගන්නා අතිරේක සම්පත් හැර, එහි ආර්ථික සහ හිමිකම්පෑම්වල වෙනස්වීම්වලින් පිළිබිඹුවන වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ කාල පරිච්ඡේදයක මූල්‍ය කාර්ය සාධනය පිළිබඳ තොරතුරු, අස්තිත්වයේ අතින් සහ අනාගත ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයන් ජනනය කිරීමේ හැකියාව තක්සේරු කිරීමට ප්‍රයෝජනවත් වේ. එම තොරතුරුවලින් වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ තිබෙන්නාවූ ආර්ථික සම්පත් කොපමන ප්‍රමාණයකට වැඩිවී තිබේද යන්නත් ඒ අනුසාරයෙන්, ආයෝජකයින්ගේ හා ණය හිමියන්ගෙන් සෘජුවම අතිරේක සම්පත් ලබා නොගෙන, මෙහෙයුම් මගින් ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයන් ජනිත කිරීමේ හැකියාව ඇඟවේ.

OB 19 කාලපරිච්ඡේදය තුළ වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ මූල්‍ය කාර්ය සාධනය පිළිබඳ තොරතුරු වෙළෙඳ පොල මිළ හෝ පොළී අනුපාතික වෙනස්වීම් වැනි සිද්ධීන් නිසා, අස්තිත්වයේ ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම්පෑම් කොපමණ දුරට වැඩිවී හෝ අඩුවී ඇද්ද සහ එමගින්, ශුද්ධ මුදල් ඇතුළු ප්‍රවාහයන් ජනිත කිරීමේ ඇති හැකියාව කෙරෙහි බලපෑමද ඇඟවේ.

අතින් මුදල් ප්‍රවාහයන්ගෙන් නිරූපනය වන මූල්‍ය කාර්ය සාධනය

OB 20 වාර්තාකරන අස්තිත්වයේහි කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ මූල්‍ය ප්‍රවාහ පිළිබඳ තොරතුරු, අස්තිත්වයේ අනාගත ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහයක් ජනිත කිරීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ තක්සේරු කිරීමටද පරිශීලකයන්ට උපකාරී වේ. අස්තිත්වය විසින් ණයට ගැනීම සහ ණය ආපසු ගෙවීම, ආයෝජකයින්ට මුදල් ලාභාංශ හා අනෙකුත් මුදල් බෙදාහැරීම්, සහ අස්තිත්වයේ ද්‍රවශීලතාවට හා නුබුන්වත් බවට බලපෑ හැකි සාධක පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් වාර්තාකරන අස්තිත්වය මුදල් ලබාගත් හා වියදම් කළ ආකාරය එයින් ඇඟවේ. මුදල් ප්‍රවාහනයන් පිළිබඳ තොරතුරු භාවිත කරන්නන්ට වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ මෙහෙයුම් අවබෝධකර ගැනීමට, එහි මූල්‍ය හා ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් ඇඟයීමට, එහි ද්‍රවශීලතාවයේ නුබුන්වත් බව තක්සේරු කිරීමට හා මූල්‍ය කාර්ය සාධනය පිළිබඳ තොරතුරු අර්ථ නිරූපනය කිරීමට උපකාරී වේ.

මූල්‍ය කාර්ය සාධනයේ ප්‍රතිඵලයක් නොවන ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම්පෑම්වල වෙනස්වීම්

OB 21 අතිරේක හිමිකම් කොටස් නිකුත් කිරීම වැනි, මූල්‍ය කාර්ය සාධනය නොවන හේතූන් නිසාද, වාර්තාකරන අස්තිත්වයක ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම්පෑම් වෙනස් විය හැකිය. වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම්පෑම් වෙනස්වූයේ මන්ද යන්න හා එහි ඉදිරි මූල්‍ය කාර්ය සාධනය කෙරෙහි එම වෙනස්වීම් බලපෑම පිළිබඳ පරිශීලකයන්ට පූර්ණ අවබෝධයක් ලබා දීම සඳහා මෙම වර්ගයේ වෙනස්වීම් පිළිබඳ තොරතුරු අවශ්‍ය වේ.

2 වැනි පරිච්ඡේදය - වාර්තාකරණ අස්තීත්වය

[එකතු කිරීමට තිබේ.]

3 වැනි පරිච්ඡේදය - ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණයන්

ඡේද

හැඳින්වීම	QC 1-QC 3
ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ	QC 4-QC34
මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ	QC 5-QC 18
අදාළත්වය	QC 6- QC 11
ප්‍රමාණාත්මක භාවය	QC11
විශ්වාසදායක නියෝජනය	QC 12-QC16
මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණයන් ව්‍යවහාර කිරීම	QC 17-QC18
ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණයන් වැඩි කිරීම	QC 19-QC34
තුලනීයතාව/සැසඳිය හැකි බව	QC20-QC25
සත්‍යකෘතිය	QC 26-QC28
කාලානුරූපී බව	QC29
අවබෝධකරගත හැකි බව	QC 30-QC32
වැඩි කළ ගති ලක්ෂණ ව්‍යවහාර කිරීම	QC 33-QC34
ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ පිරිවැය සංරෝධකයන්	QC 35-QC39

3 වැනි පරිච්ඡේදය - ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ

හැඳින්වීම

QC 1 මෙම පරිච්ඡේදයේදී සාකච්ඡා කෙරෙන ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ලක්ෂණ මගින්, මූල්‍ය වාර්තාවල දැක්වෙන තොරතුරු (මූල්‍ය තොරතුරු) පදනම් කොට ගෙන වාර්තාකරන අස්තීත්වය පිළිබඳ තීරණ ගැනීමට සිටින හා අනාගත අයෝජකයින්, ණය දෙන්නන් හා අනෙකුත් ණය හිමියන්ට වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි තොරතුරු, වර්ග මොනවාදැයි හඳුනාගනී.

QC 2 මූල්‍ය වාර්තා මගින්, වාර්තාකරන අස්තීත්වයේ ආර්ථික සම්පත්, වාර්තාකරන අස්තීත්වයට එරෙහි හිමිකම් පෑම් සහ එම සම්පත් හා හිමිකම්පෑම් වෙනස් වීමට තුඩු දෙන ගනුදෙනු හා වෙනත් සිදු වීම් හා තත්ත්වයන්ගේ බලපෑම, පිළිබඳ තොරතුරු මූල්‍ය වාර්තා මගින් සැපයේ. (මෙම තොරතුරු සංකල්පමය ආකෘති රාමුවේ ආර්ථික සංසිද්ධි පිළිබඳ තොරතුරු ලෙස හැඳින්වේ.) සමහර මූල්‍ය වාර්තාවන්හි වාර්තාකරන අස්තීත්වය පිළිබඳ කළමනාකාරිත්වයේ අපේක්ෂාවන් හා උපාය මාර්ග සහ ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ අනෙකුත් සවිස්තරාත්මක තොරතුරුද ඇතුළත්වේ.

QC 3 මූල්‍ය වාර්තාවල සපයනු ලබන මූල්‍ය තොරතුරුවලට මෙන්ම අනෙකුත් ක්‍රමවලින් සපයනු ලබන මූල්‍ය තොරතුරුවලට ද ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ලක්ෂණ ව්‍යවහාර වේ. වාර්තාකරන අස්තීත්වය විසින් ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරු සැපයීමේදී පෘතුලව ඇති සංරෝධකය වූ පිරිවැය ද එසේම අදාළ වේ. කෙසේ වුවද, වෙනස් වර්ගවල තොරතුරු සඳහා ගුණාත්මක ලක්ෂණ හා පිරිවැය සංරෝධකයන් යෙදවීම සැලකිල්ලට ගැනීම වෙනස් වේ. උදාහරණයක් ලෙස, ඉදිරි දැක්ම පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා ව්‍යවහාර කිරීම, පවත්නා ආර්ථික සම්පත් හා හිමිකම්පෑම් සහ එම සම්පත් හා හිමිකම්පෑම්වල වෙනස්වීම් පිළිබඳ තොරතුරු සඳහා ව්‍යවහාර කිරීම් එකිනෙකට වෙනස් විය හැකිය.

ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ

QC 4 මූල්‍ය තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත්වීමට නම්, ඒවා නියෝජනය කිරීම අරමුණු කරගත් දැයට අදාළ විය යුතු අතරම, විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය විය යුතුය. මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක භාවය වැඩිදියුණු වීමට නම් තුලනීයතාව, සත්‍යකෘතිය, කාලානුරූපී බව හා අවබෝධ කරගත හැකි බව යන අංගයන්ගෙන් යුක්ත විය යුතුය.

‡ මෙම සංකල්පිත ආකෘති රාමුව පුරාවටම, ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ හා සංරෝධක යන පදවලින් සඳහන් කෙරෙන්නේ, ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ සහ ඒවායේ සංරෝධකයන්ය.

මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ

QC 5 මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වන්නේ අදාළත්වය හා විශ්වාසනීය නියෝජනයයි.

අදාළත්වය

QC 6 අදාළවන මූල්‍ය තොරතුරුවලට, පරිශීලනය කරන්නන් විසින් ගනු ලබන තීරණ වෙනස්කිරීමේ හැකියාව තිබේ. ඒවායින් ප්‍රයෝජන නොගැනීමට තීරණය කර සිටින හෝ ඒ පිළිබඳව වෙනත් මූලාශ්‍රවලින් දැනටමත් දැනුවත්ව සිටින සමහර පරිශීලනය කරන්නන්ගේ තීරණයන්හි වෙනස්කම් කිරීමට තොරතුරුවලට හැකියාව තිබිය හැකිය.

QC 7 මූල්‍ය තොරතුරුවල, භාවිකථන අගයක්, තහවුරුකිරීමේ අගයක් හෝ ඒ දෙකම හෝ තිබේ නම් තීරණවල වෙනසක් කිරීමේ හැකියාව පවතී.

QC 8 අනාගත ප්‍රතිඵලයන්, පුරෝකථනය කිරීමට පරිශීලනය කරන්නන් විසින් භාවිත කරන ක්‍රියාවලියේ යෙදවුමක් ලෙස මූල්‍ය තොරතුරු උපයෝගී කරගත හැකිනම්, එහි භාවිකථන අගයක් තිබේ. භාවිකථන අගයක් තිබීම සඳහා මූල්‍ය තොරතුරු භාවිත ප්‍රකාශ හෝ පුරෝකථනයන්ම වීම අවශ්‍ය නොවේ. භාවිකථන අගයන් සහිත මූල්‍ය තොරතුරු භාවිත කරන්නන් ස්වකීය පුරෝකථනයන් කිරීමට ඒවා යොදාගනු ඇත.

QC 9 මූල්‍ය තොරතුරුවලින්, කලින් ඇගයීම්වලට ප්‍රතිචාර (තහවුරු කිරීම හෝ වෙනස් කිරීම) සැපයෙන්නේ නම් එහි තහවුරු කිරීමේ අගයක් තිබේ.

QC 10 මූල්‍ය තොරතුරුවල භාවිකථන අගය හා තහවුරු කිරීමේ අගය අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවක් තිබේ. භාවිකථන අගයෙන් යුතු තොරතුරු නිතරම තහවුරු කිරීමේ අගයෙන් ද යුක්තය. උදාහරණයක් ලෙස, ඉදිරි වර්ෂවල අයභාරය පුරෝකථනය කිරීමට පදනමක් ලෙස භාවිත කළ හැකි, ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ අයභාර තොරතුරු, ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ අයභාර පිළිබඳව පසුගිය වර්ෂයේ කරන ලද පුරෝකථනයන් සමඟ සැසඳීම ද කළ හැකිය. එම සැසඳීම්වල ප්‍රතිඵල, භාවිත කරන්නෙකුට, එම කලින් පුරෝකථනයන් කිරීමට භාවිත කළ ක්‍රියාවලිය නිවැරදි කිරීමට හෝ වඩා යහපත් බවට පත් කිරීමට හෝ උපකාරී වේ.

ප්‍රමාණාත්මක භාවය

QC 11 යම් විශේෂිත වාර්තාකරන අස්තීත්වයක් පිළිබඳව මූල්‍ය තොරතුරු පදනම් කරගෙන භාවිත කරන්නන් විසින් ගනු ලබන තීරණයන්ට, එම තොරතුරු සඳහන් නොකිරීම හෝ අවප්‍රකාශිතව සඳහන් කිරීම මගින් බලපෑමක් ඇති කළ හැකි නම් එම තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මක වේ. වෙනත් වචනවලින් කිව හොත්, ප්‍රමාණාත්මක භාවය යනු අස්තීත්වයක මූල්‍ය වාර්තා සම්බන්ධයෙන් අදාළවන තොරතුරුවල ස්වභාවය හෝ ප්‍රමාණය හෝ ඒ දෙකටම අදාළ කොන්දේසි මත පදනම් වූ අදාළ බවෙහි අස්තීත්ව විශේෂිත පැතිකඩකි. ඒ අනුව ප්‍රමාණාත්මක භාවය පිළිබඳ ඒකීය ප්‍රාමාණික පර්යන්තයක් නියම කිරීමට හෝ යම් විශේෂිත අවස්ථාවකදී, කවරක් ප්‍රාමාණික විය හැකිද යන්න පිළිබඳව විශේෂිතව දැක්වීමට පාලක මණ්ඩලයට නොහැකි ය.

විශ්වාසදායක නියෝජනය

QC 12 මූල්‍ය වාර්තාවන් මගින් ආර්ථික සංසිද්ධීන් වචනවලින් හා සංඛ්‍යාවලින් නියෝජනය කරයි. මූල්‍ය තොරතුරු, ප්‍රයෝජනවත් වීමට, අදාළ සංසිද්ධි නියෝජනය කළ යුතුවා පමණක් නොව, නියෝජනය කිරීමට අදහස්කරන සංසිද්ධිය විශ්වාසදායීව නියෝජනය කිරීම ද කළ යුතුය. හැමඅතින්ම විශ්වාසදායී නියෝජනයන් දැක්වීමට යම් නිරූපනයක ගති ලක්ෂණ තුනක් තිබිය යුතුය. එනම් අංග සම්පූර්ණ බව, මධ්‍යස්ථ බව හා දෝෂවලින් තොර බවයි. ඇත්ත වශයෙන්ම පරිසමාප්තිය කෙසේ හෝ ළඟාකරගත හැකිනම් ඒ කලාතුරෙකිනි. පාලක මණ්ඩලයේ පරමාර්ථය වන්නේ හැකිතාක් දුරට මෙම ගුණාංග උපරිම කිරීමයි.

QC 13 නිරූපනය කරනු ලබන සංසිද්ධිය පරිශීලකයෙකුට තේරුම් ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කරන සියලුම විස්තර සහ පැහැදිලි කිරීම් සහිතව අවශ්‍ය සෑම තොරතුරක්ම පරිපූර්ණ නිරූපනයක අඩංගු වේ. උදාහරණයක් ලෙස, වත්කම් කාණ්ඩයක සම්පූර්ණ නිරූපනයක, අවම වශයෙන්, කාණ්ඩය තුළ වත්කමේ ස්වභාවය, කාණ්ඩයේ සියළුම වත්කම් පිළිබඳ

සංඛ්‍යාත්මක නිරූපනයක් සහ සංඛ්‍යාත්මක විස්තරයෙන් නිරූපනය කෙරෙන්නේ කුමක්ද යන්න (උදාහරණයක් ලෙස මුල් පිරිවැය, ගැලපූ පිරිවැය හෝ සාධාරණ අගය යනාදිය ඇතුළත් වේ.) සමහර විට අයිතමයේ ගුණාත්මක බව, ස්වභාවය කෙරෙහි බලපෑ හැකි සාධක හා වාතාවරණයන් සහ සංඛ්‍යාත්මක නිරූපනය තීරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ගැන වැදගත් කරුණු සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි කිරීමේදී පූර්ණ නිරූපනයක අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වනු ඇත.

QC 14 මධ්‍යස්ථ නිරූපනයක් යනු මූල්‍ය තොරතුරු තෝරාගැනීමේදී හා ඉදිරිපත් කිරීමේදී පක්ෂග්‍රාහී නොවීමයි. මධ්‍යස්ථ නිරූපනයක් වූ කලී, පැත්තකට බරවීමෙන්, බර තැබීමෙන්, අවධාරණය කිරීමෙන් හෝ වෙනත් අයුරකින් හැසිරවීමෙන් තොර, භාවිත කරන්නන් විසින් මූල්‍ය තොරතුරු විශේෂ පක්ෂපාතිත්වයකින් හෝ අපක්ෂපාතිත්වයකින් තොරව පිළිගැනීමේ හැකියාව වර්ධනය කරන ආකාරයේ විස්තර කිරීමකි. මධ්‍යස්ථ තොරතුරු යන්නෙන්, අර්ථමයක් රහිත හෝ හැසිරීම කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොකරන තොරතුරු අදහස් නොකෙරේ. එයට පටහැනිව, අර්ථ දැක්වීමේදී අදාළ මූල්‍ය තොරතුරු භාවිත කරන්නන්ගේ තීරණයන්හි වෙනසක් ඇති කිරීමට සමත් වනු ඇත.

QC 15 විශ්වාසදායී නියෝජනය යන්නෙන් සියළු අතින්ම නිවැරදි වීම අදහස් නොකරයි. වැරදි රහිත යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ, සංසිද්ධිය විස්තර කිරීමෙහි වැරදි හෝ අත්හැරීම් නොමැති බව සහ වාර්තා කරන තොරතුරු සම්පාදනය කිරීමට භාවිත කළ ක්‍රියාවලිය වරදක් නොමැතිව තෝරාගෙන භාවිත කළ බවයි. මේ සම්බන්ධයෙන් වැරදි රහිත යන්නෙන් සියළු ආකාරයෙන් සම්පූර්ණ නිවැරදි භාවයක් අදහස් නොකරයි. උදාහරණයක් ලෙස, නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි මිල හෝ වටිනාකමක, නිවැරදි බව හෝ වැරදි සහිත බව නිර්ණය කළ නොහැකිය. කෙසේ වුවද, එම සංඛ්‍යාව ඇස්තමේන්තුවක් බව පැහැදිලිව හා නිවැරදිව විස්තර කෙරේ නම්, ඇස්තමේන්තු කිරීමේ ක්‍රියාවලියෙහි ස්වභාවය හා සීමාවන් පැහැදිලි කෙරේ නම් සහ ඇස්තමේන්තුව සංවර්ධනය කිරීමේදී උචිත ක්‍රියාවලියක් තෝරා එය භාවිත කිරීමේදී වැරදි සිදු කර නොමැති නම් එවිට එම ඇස්තමේන්තුව, විශ්වාසදායී ලෙස නියෝජනය කෙරේ ඇත.

QC 16 විශ්වාසදායී නියෝජනයක් වීම මගින්ම, අවශ්‍යයෙන්ම ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු ප්‍රතිඵලයක් ලෙස හට නොගනී. උදාහරණයක් ලෙස වාර්තාකරන අස්තිත්වයට දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ රජයේ ප්‍රදානයක් ලෙස ලැබිය හැකියි. නිසැකවම, අස්තිත්වයට පිරිවැයක් නොදරා වත්කමක් අත්කර ගත් බව වාර්තාකිරීමෙන් එහි පිරිවැය විශ්වාසදායීව නියෝජනය කෙරෙන නමුත් එම තොරතුරු වඩා ප්‍රයෝජනවත් නොවිය හැකිය. මෙයට වඩා තරමක් සියුම් උදාහරණයක් නම්, වත්කමක වටිනාකම හානිවීම පිළිබිඹු වීමට වත්කමේ ධාරණ අගය ගැලපිය යුතු වටිනාකම පිළිබඳ ඇස්තමේන්තුවක්ය. වාර්තාකරන අස්තිත්වය විසින් උචිත ක්‍රියාවලියක් විධිමත්ව භාවිත කරන්නේ නම්, විධිමත්ව ඇස්තමේන්තුව විස්තර කර ඇත්නම් සහ ඇස්තමේන්තුව කෙරෙහි සැලකිය යුතු මට්ටමින් බලපෑම් කළ හැකි අවිනිශ්චිතතා පැහැදිලි කර තිබේ නම් එම ඇස්තමේන්තුව විශ්වාසදායී නියෝජනයක් වනු ඇත. කෙසේ වුවද, එවැනි ඇස්තමේන්තුවක අවිනිශ්චිතතා මට්ටම සෑහෙන තරම් විශාල වේ නම්, එම ඇස්තමේන්තුව විශේෂයෙන් ප්‍රයෝජනවත් නොවනු ඇත. වෙනත් වචනවලින් කිවහොත්, වත්කමේ අදාළත්වය විශ්වාසදායීව නියෝජනය වී ඇද්ද යන්න සැකයට ලක් වූවක් වේ. වඩා විශ්වාසදායී විකල්ප නියෝජනයක් නොමැති නම්, එම ඇස්තමේන්තුව මගින් තිබෙන්නාවූ හොඳම තොරතුරු සපයනු විය හැකිය.

මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ ව්‍යවහාර කිරීම

QC 17 තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත්වීමට නම් ඒවා අදාළ හා විශ්වාසදායී යන දෙවිදියෙන්ම නියෝජනය විය යුතුය. අදාළ නොවන සංසිද්ධියක් විශ්වාසදායීව නියෝජනයවීම නැතහොත් අදාළ වන සංසිද්ධියක් විශ්වාසදායී නොවන අයුරින් නියෝජනය වීම යන දෙකින් එකක්වත් භාවිත කරන්නාට හොඳ තීරණයක් ගැනීමට උපකාරී නොවේ.

QC18 මූලික ගුණාත්මක ලක්ෂණයන් යොදාගැනීමේදී වඩාත් කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ක්‍රියාවලිය සාමාන්‍යයෙන් පහත සඳහන් පරිදි විය හැකිය. (මෙම උදාහරණයේ දී සළකා නොබැලෙන, ගුණාංග වැඩි දියුණු කිරීමේ හා පිරිවැය සංරෝධකවල බලපෑමට යටත්ව) මූලිකව වාර්තාකරන අස්තිත්වය මූල්‍ය වාර්තා භාවිත කරන්නන්ට ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි සංවර්ධනය සඳහා වූ හැකියාව ඇති ආර්ථික සංසිද්ධියක් හඳුනාගැනීම. දෙවනුව සංසිද්ධිය පිළිබඳ වඩාත්ම අදාළවන තොරතුරු වර්ගව (තිබෙනම්) සහ විශ්වාසදායී ලෙස නියෝජනය කළ හැකි ක්‍රමය හඳුනාගැනීම. තුන්වෙනුව, එම තොරතුරු තිබේදැයි යන්න හා එසේ නම් ඒවා විශ්වාසදායී ලෙස නියෝජනය කළ හැකිදැයි නිර්ණය කිරීම. එසේ වන්නේ නම් එම අවස්ථාවෙන් මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ ඉටු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අවසන් වේ. එසේ නොවන්නේ නම්, මෙම ක්‍රියාවලියම ඊළඟට වඩාත්ම අදාළ වර්ගයේ තොරතුරු සමග නැවත අනුගමනය කෙරේ.

ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණයන් වැඩිදියුණු කිරීම

QC 19 තුලනීයතාව සන්‍යෝජනව, කාලානුරූපිතාව හා අවබෝධකරගතහැකි බව යනු, අදාළව හා විශ්වාසනීයව නියෝජනය කෙරෙන තොරතුරුවල ප්‍රයෝජනවත් භාවය ඉහළ නැංවීමේ ගුණාත්මක ලක්ෂණයන්ය. අදාළත්වය හා විශ්වාසනීය නියෝජනය යන දෙකෙන්ම සමාන වන සංසිද්ධියක් නිරූපනය කිරීම සඳහා, කවරක් භාවිත කළ යුතුද යන්න නිර්ණය කිරීමේදී ගුණාත්මක ලක්ෂණ වැඩි දියුණු කිරීමේ අංග ප්‍රයෝජනවත් වේ.

තුලනියතාව

- QC20** පරිශීලනය කරන්නන්ගේ තීරණ, විකල්පයන් අතුරින් එකක් තෝරා ගැනීම හා සම්බන්ධ වේ. උදාහරණයක් ලෙස, ආයෝජනයක් විකිණීම හෝ රඳවා ගැනීම හෝ එක් වාර්තාකරන අස්තිත්වයක හෝ අනෙකක ආයෝජනය කිරීම. ඒ නිසාවෙන් වාර්තා කරන අස්තිත්වය පිළිබඳ තොරතුරු වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ, ඒවා වෙනත් අස්තිත්වයන්ගේ සමාන තොරතුරු සමඟ සහ එම අස්තිත්වයේම වෙනත් කාල පරිච්ඡේදයක හෝ දිනයක සමාන තොරතුරු සමඟ සැසඳිය හැකි නම් ය.
- QC 21** තුලනියතාව යනු, පරිශීලනය කරන්නන්ට අයිතමයන්හි සමානතාවන් හා අයිතමයන් අතර වෙනස්කම් හඳුනාගැනීමට හා අවබෝධකර ගැනීමට හැකියාව සලසන ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණයයි. අනෙකුත් ගුණාත්මක ලක්ෂණයන් මෙන් නොව තුලනියතාව තනි අයිතමයකට සම්බන්ධව නොපවතී. තුලනියතාව සඳහා අවම වශයෙන් අයිතම දෙකක්වත් අවශ්‍ය වේ.
- QC 22** සංගතබව තුලනියතාවට සම්බන්ධ වුවද එයම නොවේ. සංගතතාව යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ, එක්කෝ, වාර්තාකරන අස්තිත්වය ඇතුළත කාලපරිච්ඡේදයන් අතර හෝ එක් කාලපරිච්ඡේදයක් තුළදී අස්තිත්වයන් හරහා හෝ එකම ක්‍රමයක් සමාන අයිතම සඳහා භාවිත කිරීමයි. තුලනියතාව ඉලක්කයයි. සංගතතාව එම ඉලක්කය මුදුන්පත් කරගැනීමට උදව් කරයි.
- QC 23** තුලනියතාව යනු ඒකාකාරී බව නොවේ. තොරතුරු තුලනියතාවෙන් යුතුවීමට නම් සමාන දෑ එක හා සමානව පෙනී යනු අතර, එකිනෙකට වෙනස් දෑ වෙනස්ව පෙනී යනුය. මූල්‍ය තොරතුරුවල තුලනියතාවය අසමාන දේ සමාන ලෙසට පෙනෙන අකාරයට පෙන්වීමෙන් වැඩිදියුණු නොවන අතර, එයින් සමානදේවල් අසමාන ලෙස පෙන්වීම වැනි දෙයකට වැඩි යමක් සිදු නොවේ.
- QC 24** යම් මට්ටමක තුලනියතාවක්, මූලික ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ සපුරාලීමෙන් ළඟාකරගත හැකිය. අදාළ වන ආර්ථික සංසිද්ධියක විශ්වාසනීයත්වය නියෝජනය හා වෙනත් වාර්තාකරන අස්තිත්වයක් විසින් සමාන අදාළවන ආර්ථික සංසිද්ධියක් විශ්වාසනීයව නියෝජනය කිරීම අතර ස්වභාවයෙන්ම යම් මට්ටමක තුලනියතාවක් තිබිය යුතුය.
- QC 25** තනි ආර්ථික සංසිද්ධියක් විවිධ ක්‍රම වලට විශ්වාසනීයව නියෝජනය කළ හැකි නමුදු, එකම ආර්ථික සංසිද්ධියක් සඳහා විකල්ප ගිණුම් ක්‍රමවලට ඉඩ දීම මගින් තුලනියතාව හීන වේ.

සත්‍යකෂණතාව

- QC 26** නියෝජනය කිරීමට අදහස් කෙරුණු ආර්ථික සංසිද්ධිය, තොරතුරු මගින් විශ්වාසනීය ලෙස නියෝජනය වන බව භාවිත කරන්නන්ට සහතිකවීමට සත්‍යකෂණතාව උපකාරී වේ. සත්‍යකෂණතාව යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ, යම් විශේෂිත නිරූපනය කිරීමක් විශ්වාසනීය ලෙසම නියෝජනය වන බවට, දැනුමැති හා ස්වාධීන විවිධ නිරීක්ෂකයින්, අවශ්‍යයෙන්ම පූර්ණ එකඟතාවකට නොවුවත් සම්මුතියකට එළඹීමට හැකි වීමයි. ප්‍රමාණකරනය කළ තොරතුරු සත්‍යකෂණතාවෙන් යුතුවීම සඳහා තනි ලක්ෂණ ඇස්තමේන්තුවීම අවශ්‍ය නොවේ. වියහැකි වටිනාකම් පරාසයක් සහ අදාළ සම්භාවිතාවන් ද සත්‍යකෂණය කළ හැකිය.
- QC 27** සත්‍යකෂණය සෘජු හෝ වක්‍ර විය හැකිය. සෘජු සත්‍යකෂණය යනු, යම් වටිනාකමක් හෝ වෙනත් නියෝජනයක් රිජු නිරීක්ෂණය මගින් සත්‍යකෂණයයි. උදාහරණයක් ලෙස, මුදල් ගණන්කර බැලීම. වක්‍ර සත්‍යකෂණය යනු යම් ආකෘතියක, සූත්‍රයක හෝ වෙනත් ශිල්ප ක්‍රමයක යෙදවුම් එම ක්‍රමවේදයම භාවිත කරමින් නිමැවුම යළි ගණනය කිරීමය. උදාහරණයක් ලෙස, භාණ්ඩ තොගවල ධාරක අගය, යෙදවුම් පරීක්ෂාව මගින් සත්‍යකෂණය කිරීම (ප්‍රමාණයන් හා පිරිවැය) සහ අවසාන තොගය, එම පිරිවැය ප්‍රවාහ උපකල්පනයම භාවිත කරමින් යළි ගණනය කිරීමයි. (උදාහරණයක් ලෙස මූලික පිවිසි මූලික නිකුතු ක්‍රමය භාවිත කිරීම)
- QC 28** සමහර පැහැදිලි කිරීම් සහ ඉදිරි දැකුම් මූල්‍ය තොරතුරු අනාගත කාලපරිච්ඡේදයක් එතතුරු කොහෙත්ම පරීක්ෂා කිරීමේ හැකියාවක් නොතිබිය හැකිය. භාවිත කරන්නන්ට තමන්ට එම තොරතුරු භාවිත කිරීම අවශ්‍යදැයි තීරණය කිරීමට උපකාරීවීම සඳහා පදනම් කරගත් උපකල්පනය, තොරතුරු සම්පාදනය කළ ක්‍රම, තොරතුරු තහවුරු කරන අනෙකුත් සාධක හා තත්ත්වයක් හෙළිදරව් කිරීම සාමාන්‍යයෙන් අවශ්‍ය කෙරේ.

කාලානුරූපීභව

- QC 29** කාලානුරූපීභව යනු, තීරණ ගන්නන්ට, ඔවුන්ගේ තීරණවලට බලපෑමට හැකිවන සේ නියමිත කාලයේ දී තොරතුරු ලැබීමයි. තොරතුරු පැරණි වීමත් සමඟ ප්‍රයෝජනවත්භාවයද අඩුවේ. කෙසේ වුවද, සමහර තොරතුරු වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදය අවසන් වී දිගු කලක් ගතවනතුරුම කාලානුරූපී බව අඛණ්ඩව පවතී. උදාහරණයක් ලෙස මෙයට හේතුව, සමහර භාවිත කරන්නන්ට ප්‍රවණතා හඳුනාගැනීමට හා තක්සේරු කිරීමට අවශ්‍ය වීමයි.

අවබෝධ කරගතහැකි බව

- QC 30** වර්ගීකරණය, ගතිලක්ෂණීකරණය හා පැහැදිලිව හා සංකීර්ණව තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම මගින් අවබෝධකරගතහැකි බව ඇති කෙරේ.
- QC 31** සමහර සංසිද්ධි ආවේනිකව සංකීර්ණ වන අතර අවබෝධ කර ගැනීම පහසුකිරීම දුෂ්කරය. එවැනි සංසිද්ධි පිළිබඳ තොරතුරු ඉවත් කිරීම මගින් මූල්‍ය වාර්තා අවබෝධකරගැනීම පහසු කර විය හැකිය. කෙසේ වුවද, එම වාර්තා අසම්පූර්ණ වන අතර, හව්‍ය ලෙස නොමඟ යවන සුළු විය හැකිය.
- QC 32** මූල්‍ය වාර්තා පිළියෙල කරනු ලබන්නේ, ව්‍යාපාර හා ආර්ථික ක්‍රියාවලි පිළිබඳව සාධාරණ මට්ටමේ දැනුමක් ඇති සහ උද්යෝගයෙන් තොරතුරු සමාලෝචනය කරන හා විශ්ලේෂණය කරන පරිශීලනය කරන්නන් සඳහාය. සමහර අවස්ථාවලදී මනා දැනුමැති හා උද්යෝගිමත් භාවිත කරන්නන්ට පවා සංකීර්ණ ආර්ථික සංසිද්ධි පිළිබඳ තොරතුරු අවබෝධ කර ගැනීමට උපදේශකයෙකුගේ පිහිට පැනීමට සිදු විය හැකිය.

ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වැඩිදියුණු කිරීම් ව්‍යවහාරකරණය

- QC 33** හැකි උපරිම මට්ටමින් ගුණාත්මක ලක්ෂණ වැඩි දියුණු කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, එම තොරතුරු අදාළ නොවන්නේ නම් හෝ විශ්වසනීයව නියෝජනය නොවන්නේ නම් එක්කෝ, තනිව හෝ සමූහයක් වශයෙන් ගුණාත්මක ගති ලක්ෂණ වැඩි දියුණු කිරීමෙන් එම තොරතුරු ප්‍රයෝජනවත් බවට පත් කළ නොහැකිය.
- QC 34** ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණ වැඩිදියුණු කිරීම, යම් නිශ්චිත පිළිවෙලක් අනුගමනය නොකරන, නැවත නැවත සිදු කරන ක්‍රියාවලියකි. සමහර විට එක් වැඩිදියුණු කළ ගුණාත්මක ලක්ෂණයක්, වෙනත් ගුණාත්මක ලක්ෂණයක උපරිම කිරීම වෙනුවෙන් අඩු කිරීමට සිදු විය හැකිය. උදාහරණයක් ලෙස අපේක්ෂිත නව වාර්තාකරණ ප්‍රමිතියක් අනාගතයේදී බලාපොරොත්තු විය හැකි පරිදි ව්‍යවහාර කිරීම හේතුවෙන් තුලනීයතාවයේ කෙටිකාලීන අඩුවීමක් සිදු වුවද, දිගුකාලීනව අදාළත්වය හා විශ්වාසදායීත්ව නියෝජනය වර්ධනය කිරීම ප්‍රයෝජනවත් වේ. තුලනීයතා නොමැතිව, යෝග්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් මගින් යම් පමණකට හිලවු කල හැකිවනු ඇත.

ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ පිරිවැය සංරෝධක

- QC 35** මූල්‍ය වාර්තාකරණය මගින් සැපයිය හැකි තොරතුරු මත පෘතුල සංරෝධකයන් වන්නේ පිරිවැය යි. මූල්‍ය තොරතුරු වාර්තාකරණයට පිරිවැය බලපාන අතර, එම පිරිවැය, තොරතුරු වාර්තා කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජනවත්බව විසින් සාධාරණීකරණය කිරීම වැදගත් වනු ඇත. සළකා බැලීම පිණිස විවිධ වර්ගයේ පිරිවැය හා ප්‍රයෝජන තිබේ.
- QC 36** මූල්‍ය තොරතුරු සපයන්නන් විසින්, මූල්‍ය තොරතුරු එක්රැස් කිරීම, සැකසීම, සන්‍යෝජනය හා ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වැඩි වැයමක් දරණ නමුත්, පරිශීලනය කරන්නන් විසින්, ප්‍රතිලාභ අඩුවීම වැනි ආකාර වලින් අවසානයේදී එම පිරිවැය දරණු ඇත. මූල්‍ය තොරතුරු පරිශීලනය කරන්නන් විසින්ද, සපයන ලද තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීමට හා අර්ථ නිරූපනය කර ගැනීමට වියදමක් දරනු ලැබේ. අවශ්‍ය කරන තොරතුරු නොසැපයෙන්නේ නම්, වෙනත් මාර්ගයකින් එය ලබාගැනීමට හෝ ඇස්තමේන්තු කිරීමට පරිශීලනය කරන්නන්ට අතිරේක වියදමක් දැරීමට සිදු වේ.
- QC 37** අදාළව හා විශ්වාසනීයව නියෝජනය කෙරෙන මූල්‍ය තොරතුරු වාර්තාකරනය මගින් නියෝජනය කිරීමට අදහස් කරගත් දෙය, භාවිත කරන්නන්ට වඩා විශ්වාසවන්තව තීරණ ගැනීමට උපකාරී වේ. මෙහි ප්‍රතිඵලය වන්නේ ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳ පොළෙහි වඩා කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාකිරීම හා එමගින් සමස්තයක් ලෙස ආර්ථිකය තුළ ප්‍රාග්ධනයේ පිරිවැය අඩු වීමයි. තනි ආයෝජකයෙකු, ණය දෙන්නෙකු හෝ ණය හිමියෙකු වුවද, වඩා දැනුවත් තීරණ ගැනීමේ වාසිය ලබයි. කෙසේ වුවද, සෑම පරිශීලනය කරන්නකු විසින්ම අදාළ යැයි සිතන තොරතුරු සියල්ල පොදු අරමුණු මූල්‍ය වාර්තාවලින් සැපයීමට හැකියාවක් නැත.
- QC 38** පිරිවැය සංරෝධකයන් යොදා ගැනීමේදී, යම් විශේෂිත තොරතුරක් වාර්තා කිරීමෙන්, ලැබෙන ප්‍රතිලාභ, එම තොරතුරු සැපයීම හා භාවිත කිරීම සඳහා දැරීමට වන වියදම සාධාරණීකරණය කිරීමේ හැකියාව පාලක සභාව විසින් තක්සේරු කරනු ලැබේ. යෝජිත මූල්‍ය වාර්තාකරන ප්‍රමිතියක් සංවර්ධනය කිරීමේදී පිරිවැය සීමාකාරකයන් යොදාගන්නා විට පාලක සභාව විසින්, මූල්‍ය තොරතුරු සපයන්නන්ගේ, පරිශීලනය කරන්නන්ගේ, විගණකවරුන්ගේ, ශාස්ත්‍රවේදීන්ගේ සහ අනෙකුත් අයගෙන්, ඔවුන් අපේක්ෂිත එම ප්‍රමිතියේ ප්‍රයෝජන හා පිරිවැය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. බොහෝ අවස්ථාවලදී, එම තක්සේරුව, ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක තොරතුරු වල සම්මිශ්‍රණයක් පදනම් කොට ගනී.

QC 39 ආවේනික විෂයානුබද්ධ භාවය නිසා විවිධ පුද්ගලයින්ගේ, මූල්‍ය තොරතුරුවල විශේෂිත අයිතමයන්ගේ වාර්තා කිරීමේ පිරිවැය හා ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ තක්සේරු විවිධ වේ. එහෙයින් පාලක සභාව එක් එක් වාර්තාකරණ අස්තීත්වය සම්බන්ධයෙන් නොව, පොදු මූල්‍ය වාර්තාකරනයට අදාළ පිරිවැය ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ සලකා බැලීමට අපේක්ෂා කරයි. එමගින්, සියළු අස්තීත්වයන් සඳහා එම පිරිවැය ප්‍රතිලාභ තක්සේරුව, සැමවිටම එකම වාර්තාකරණ අවශ්‍යතාවන් සාධාරණීයකරණය කෙරෙන බව අදහස් නොකරයි. අස්තීත්වයේ ප්‍රමාණයන්ගේ විවිධත්වය, ප්‍රාග්ධනය (ප්‍රසිද්ධ හෝ පෞද්ගලික) ලබාගැනීමේ විවිධත්වය, පරිශීලකයන්ගේ අවශ්‍යතාවන්ගේ විවිධත්වය හෝ වෙනත් සාධක නිසා, විවිධත්වයන් තිබිය හැකිය.

4 වන පරිච්ඡේදය : ආකෘතිමය රාමුව : ඉතිරිව ඇති පාඨ

	ඡේද
පාදක වූ සංකල්පය	
අඛණ්ඩ පැවැත්ම	4.1
මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි මූලිකාංග	4.2 - 4.36
මූල්‍ය තත්ත්වය	4.4 -4.7
වත්කම්	4.8 - 4.14
වගකීම්	4.15
ස්කන්ධය	4.20 - 4.23
කාර්ය සාධනය	4.24 - 4.28
ආදායම්	4.29- 4.32
වියදම්	4.33 - 4.35
ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ ගැලපුම්	4.36
මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි මූලිකාංග හඳුනාගැනීම	4.37 - 4.53
අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන්ගේ සම්භාවිතාව	4.40
මිනුම්වල විශ්වාසනීය බව	4.41 - 4.43
වත්කම් හඳුනාගැනීම	4.44 - 4.45
වගකීම් හඳුනාගැනීම	4.46
ආදායම් හඳුනාගැනීම	4.47 - 4.48
වියදම් හඳුනාගැනීම	4.49 -4.53
මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි මූලිකාංගයන් මැනීම	4.54 - 4.56
ප්‍රාග්ධන හා ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්ප	4.57 - 4.65
ප්‍රාග්ධන සංකල්ප	4.57 - 4.58
ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්ප හා ලාභ නිර්ණය කිරීම	4.59 - 4.65

4 වන පරිච්ඡේදය : ආකෘතිමය රාමුව: ඉතිරිව ඇති පාඨ

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් පිළියෙල කිරීම හා ඉදිරිපත්කිරීම වූ ආකෘතිමය රාමුවේ ඉතිරිව ඇති පාඨයන්, LKAS 1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම - ප්‍රමිතිය මගින් කරන ලද වෙනස්කම් පිළිබිඹු වනසේ සංශෝධනය කර නොමැත. පාලක සභාව විසින්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ මූලිකාංග හා ඒවායේ මැනීම් පදනම් සලකා බැලෙන විට, ඉතිරිව ඇති පාඨයන් ද යාවත්කාලීන කෙරෙනු ඇත.

පාදක වූ සංකල්පය

අඛණ්ඩ පැවැත්ම

4.1 අස්තීත්වයක්, අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන ව්‍යාපාරයක් බව සහ පූර්ව දෘෂ්‍ය අනාගතයේදී අඛණ්ඩව ව්‍යාපාර කටයුතු වල නියැලී සිටිනු ඇත යන උපකල්පනය මත සාමාන්‍යයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් පිළියෙල කරනු ලැබේ. එහෙයින්, අස්තීත්වයකට එහි මෙහෙයුම් කටයුතු ඇවර කිරීමට හෝ ප්‍රමාණාත්මක ලෙස අඩු කිරීමට බලාපොරොත්තුවක් හෝ අවශ්‍යතාවයක් නොමැති බව උපකල්පනය කෙරේ; එවැනි අභිප්‍රායක් හෝ අවශ්‍යතාවක් පවතී නම්, වෙනත් පදනමක් මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කල යුතු වන අතර, එසේ නම් එම යොදාගත් පදනම අනාවරණය කළ යුතු වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි මූලිකාංග

4.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්, ගනුදෙනු සහ අනෙකුත් සිදුවීම් වල ආර්ථික ගතිලක්ෂණ අනුව ඒවා පුළුල් පන්ති වශයෙන් වර්ග කිරීමෙන්, ඒවායේ මූල්‍ය බලපෑම නිරූපනය කරයි. මෙම පුළුල් පන්තීන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ මූලිකාංග ලෙස නම් කෙරේ. ශේෂ පත්‍රයෙහි මූල්‍ය තත්ත්වය මැනීමට සෘජුවම සම්බන්ධිත මූලිකාංගයන් වනුයේ වත්කම්, වගකීම් සහ ස්කන්ධයයි. කාර්යසාධනය මැනීමට සෘජුවම සම්බන්ධිත, ආදායම් ප්‍රකාශනයේ මූලිකාංගයන් වනුයේ ආදායම් සහ වියදම්ය. මූල්‍ය තත්ත්වය වෙනස්වීම

පිළිබඳ ප්‍රකාශනයෙන්, ආදායම් ප්‍රකාශනයේ මූලිකාංග සහ ශේෂ පත්‍ර මූලිකාංගයන්ගේ වෙනස්වීම සාමාන්‍යයෙන් පිළිබිඹු වේ; ඒ අනුව මෙම ප්‍රකාශනයට අනන්‍ය වූ මූලිකාංග කිසිවක් මෙම සංකල්පමය රාමුවේ හඳුනා ගනු නොලැබේ.

4.3 මෙම මූලිකාංගයන් ශේෂ පත්‍රයේ සහ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ඉදිරිපත් කිරීමේ දී උප වර්ගීකරණ ක්‍රියාවලියක් සිදු වේ. උදාහරණ ලෙස පරිශීලකයන්ට නිසි ලෙස ආර්ථික තීරණ ගැනීම සඳහා වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් ආකාරයකට තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම පිණිස අස්තිත්වයෙහි ව්‍යාපාරික කටයුතු හෝ ඒවායේ ස්වභාවය අනුව වත්කම් සහ වගකීම් වර්ගීකරණය කරනු ලැබිය හැකිය.

මූල්‍ය තත්ත්වය

4.4 මූල්‍ය තත්ත්වය මැනීමට සෘජුවම සම්බන්ධිත මූලිකාංගයන් වනුයේ වත්කම්, වගකීම් සහ ස්කන්ධය වේ. මේවා පහත දැක්වෙන ලෙස නිර්වචනය කර ඇත:

(අ.) වත්කමක් යනු, අතීත සිදුවීම් හේතුවෙන් ගෙන අස්තිත්වයක් විසින් පාලනය කරන සහ අස්තිත්වයට එමගින් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා එනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන සම්පතකි.

(ආ.) වගකීමක් යනු, අතීත සිදුවීම් වලින් පැන නැගුණු, එය පියවීමේදී ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අන්තර්ගත සම්පත් අස්තිත්වයෙන් පිටතට ගලා යාමේ ප්‍රතිඵලයන් අපේක්ෂා කරන ගෙවීමක් සඳහා, අස්තිත්වයේ ප්‍රවර්තන බැඳීමකි.

(ඇ.) ස්කන්ධය යනු, අස්තිත්වයේ වත්කම් වලින් එහි සියළු වගකීම් අඩු කළ පසු අවශේෂ වන හිමිකමයි.

4.5 වත්කමක සහ වගකීමක නිර්වචනයන්, ඒවායේ අත්‍යවශ්‍ය ලක්ෂණ හඳුනා ගන්නා නමුත් ඒවා ශේෂ පත්‍රයේ හඳුනා ගැනීමට පෙර අවශ්‍යතා ඉටු වීමට අවශ්‍ය නිර්ණායකයන් පැහැදිලිව සඳහන් කිරීමට උත්සාහ නොදරයි. ඒ අනුව නිර්වචනය, 4.37 - 4.53 ඡේද වල විමසා ඇති හඳුනාගැනීම සඳහා වූ නිර්ණායක, ඒවා සපුරන්නේ නැති හෙයින්, ශේෂ පත්‍රයෙහි වත්කම් හෝ වගකීම් ලෙස හඳුනා ගනු නොලැබෙන අයිතම ඇතුළත් කරගනී. විශේෂයෙන්ම, අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන් අස්තිත්වයට තුලට හෝ ඉන් පිටතට ගලා එන හෝ ගලා යන බවට වූ අපේක්ෂාව, වත්කමක් හෝ වගකීමක් හඳුනා ගැනීමට පෙර 4.38 ඡේදයෙහි සම්භාවිතා නිර්ණායකයන් සම්පූර්ණ වීම ගැන ප්‍රමාණවත් ලෙස නිශ්චිත විය යුතුය.

4.6 අයිතමයක් වත්කමක, වගකීමක හෝ ස්කන්ධයක නිර්වචනයට ඇතුළත් වේද යන්න තක්සේරු කිරීමේදී අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය වනුයේ පදනම් වී ඇති හරය සහ නියම ආර්ථික යථා ස්වරූපය කෙරෙහි විනා එහි හුදු නෛතික ස්වරූපය කෙරෙහි නොවේ. මෙලෙස, උදාහරණ ලෙස මූල්‍ය කල්බදු සම්බන්ධව යථාර්ථය සහ නියම ආර්ථික යථා ස්වරූපය වනුයේ, බදු ගැණුම්කරු වත්කමේ සාධාරණ වටිනාකම සහ සම්බන්ධිත මූල්‍ය ගාස්තු වලට ආසන්න අගයක්, එම හිමිකම සඳහා ගෙවීමට බැඳියාවකට ඇතුළත් වෙමින් වත්කමේ ඵලදායී ජීවිත කාලයෙන් ඉතා වැඩි කොටසක් සඳහා බදු ගත් වත්කමෙහි ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන් ඒ වෙනුවෙන් අත්කරගැනීමයි. එහෙයින් මූල්‍ය කල්බදු, වත්කමක සහ වගකීමක නිර්වචනය සපුරාලීම ඇතිකරන්නාවූ අයිතමයන් වන අතර බදු ගැණුම්කරුගේ ශේෂ පත්‍රයේ එලෙස හඳුනා ගනියි.

4.7 ප්‍රවර්තන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව පිළියෙල කරන ලද ශේෂ පත්‍ර වල වත්කමක හෝ වගකීමක නිර්වචනය තෘප්ත නොකරන සහ ස්කන්ධයේ කොටසක් ලෙස පෙන්වුම් නොකරන අයිතමයන් ඇතුළත් විය හැකිය. කෙසේ වෙතත්, 4.4 ඡේදයේ දක්වා ඇති නිර්වචනයන් පවතින ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතයන් හි අනාගත සමාලෝචනයන් හිදී සහ තවදුරටත් ප්‍රමිත විධිමත්ව සකස් කිරීමේ දී ආධාර වනු ඇත.

වත්කම්

4.8 වත්කමෙහි අන්තර්ගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභය යන්න, සෘජු ලෙස හෝ වක්‍ර ලෙස අස්තිත්වයට මුදල් සහ මුදල් හා සමාන දෑ ප්‍රවාහයට දායක වීමට ඇති හැකියාවයි. මෙම හැකියාව අස්තිත්වයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වල කොටසක් වන ඵලදායී එකක් විය හැකිය. එය මුදල් හෝ මුදල් හා සමාන දෙයකට පරිවර්ථනය කිරීමේ ස්වරූපයක්ද විකල්ප නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් මගින් නිෂ්පාදන පිරිවැය අඩු කරන විටක මෙන් පිටතට ගලා යන මුදල් ප්‍රමාණය අඩු කිරීමට ඇති හැකියාවක් ද විය හැකිය.

4.9 අස්තිත්වයක් සාමාන්‍යයෙන් පාරිභෝගිකයින් ගේ චුවමනා සහ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීමට හැකියාවක් ඇති භාණ්ඩ හෝ සේවා නිපදවීමට එහි වත්කම් යොදා ගනියි; මෙම භාණ්ඩ හා සේවා වලට මෙම චුවමනා සහ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට හැකි නිසා, පාරිභෝගිකයින් ඒවා සඳහා ගෙවීමට සූදානම් අතර, මේ නිසා අස්තිත්වයේ මුදල් ප්‍රවාහයට දායක වේ. අනිකුත් සම්පත් වලට වඩා මුදල් වලට ඇති බලය නිසා එය ව්‍යවසායට සේවයක් සපයයි.

4.10 වත්කමක අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ක්‍රම ගණනාවක් මගින් අස්තියට ගලා ආ හැකිය. උදාහරණ ලෙස වත්කමක්:

- (අ) අස්තියක් විසින් විකිණීම සඳහා භාණ්ඩ හෝ සේවා නිපදවීමේදී තනිව හෝ වෙනත් වත්කම් සමඟ සංයෝජනය කොට යොදා ගැනීම.
- (ආ) අනිකුත් වත්කම් සඳහා හුවමාරු කිරීම.
- (ඇ) වගකීමක් නිරවුල් කිරීම සඳහා යොදා ගැනීම, හෝ
- (ඈ) අස්තියේ අයිතිකරුවන්ට බෙදා හැරීම සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගත හැකිය.

4.11 බොහෝ වත්කම්, උදාහරණ ලෙස දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණවලට භෞතික ස්වරූපයක් ඇත. කෙසේ වුවද, වත්කමක පැවැත්මට භෞතික ස්වරූපය අත්‍යවශ්‍ය නොවේ; උදාහරණ ලෙස අස්තිය විසින් පාලනය කරයි නම් සහ අස්තිය ඒවායින් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලැබිය යුතු අපේක්ෂා කරයි නම්, ස්වාධිකාර සහ ප්‍රකාශන අයිතිය වත්කම් වේ.

4.12 බොහෝ වත්කම්, උදාහරණ ලෙස ලැබිය යුතු මුදල් සහ දේපළ අයිතිය පිළිබඳ හිමිකම ඇතුළුව, නෛතික හිමිකමක් හා සම්බන්ධිත වේ. වත්කමක පැවැත්ම නිර්ණය කිරීමේදී අයිතිය පිළිබඳ හිමිකම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ; මෙලෙස උදාහරණ ලෙස අස්තිය විසින් දේපළකින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ ප්‍රවාහය පාලනය කරයි නම්, කල් බදු ක්‍රමය යටතේ පවත්වා ගෙන යන දේපළ, වත්කමක් වේ. අස්තියකට ප්‍රතිලාභ පාලනය කිරීමේ හැකියාව සාමාන්‍යයෙන් නෛතික අයිතියක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස තිබුණේ වී නමුත් නීතිමය පාලනයක් නොමැති කල්හි වුවද අයිතියකට වත්කමක් ලෙස නිර්වචනය සපුරා ලිය හැකිය. උදාහරණ ලෙස අස්තියක් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකමකින් ලබා ගත් දැනුම් හැකියා රහසිගතව තබා ගනිමින් එමගින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ ප්‍රවාහය පාලනය කරන විට ඉන් වත්කමක නිර්වචනය තෘප්ත කල හැකිය.

4.13. අස්තියක වත්කම්, අතීත ගනුදෙනු හෝ වෙනත් අතීත සිදුවීම්වල ප්‍රතිඵලයකි. අස්තියන් සාමාන්‍යයෙන්, මිලදී ගැනීමෙන් හෝ නිපදවීමෙන්, වත්කම් ලබා ගන්නා නමුත් වෙනත් ගනුදෙනු හෝ සිදුවීම් මගින් වත්කම් ජනිත කල හැකිය; උදාහරණ ලෙස යම් ක්ෂේත්‍රයක ආර්ථික වර්ධනය දිරිගැන්වීමේ වැඩසටහනක කොටසක් ලෙස රජයෙන් අස්තියකට දේපළක් ලැබීම සහ බණිජ තැන්පත් සොයා ගැනීම ඇතුළත් වේ. අනාගතයේදී සිදුවේ යැයි අපේක්ෂිත ගනුදෙනු හෝ සිදුවීම් තුළින් ම වත්කම් පැන නොනගී. එනම්, උදාහරණ ලෙස තොග මිලදී ගැනීමට ඇති අදහසක් පමණක් වත්කමක නිර්වචනය සම්පූර්ණ නොකරයි.

4.14 වියදම් දැරීම සහ වත්කම් උත්පාදනය අතර කිට්ටු සම්බන්ධතාවක් තිබුණද මේ දෙක අවශ්‍යයෙන්ම එක වේලාවටම සිදු නොවේ. මේ නිසා අස්තියක් වියදම් දරන විට මෙය අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ බලාපොරොත්තු වන බවට සාක්ෂි සැපයිය හැකි වුවද, එමගින් අයිතමය වත්කමක නිර්වචනය තෘප්ත කරන අයිතමයක් ලබාගෙන ඇති බවට තීරණාත්මක සාක්ෂියක් ලබා දෙන්නේ නැත. ඒ හා සමානව සම්බන්ධිත වියදමක් නොමැති වීම, වත්කමක නිර්වචනය තෘප්ත කිරීමෙන් සහ ඒ අනුව ශේෂ පත්‍රයේ හඳුනා ගැනීම සඳහා යෝජනායෙකු විමෙන් අයිතමයන් වළක්වාලිය නොහැකිය. උදාහරණ ලෙස, අස්තියට පරිත්‍යාග කර ඇති අයිතමයන් වත්කමක නිර්වචනය තෘප්ත කල හැකිය.

වගකීම්

4.15 වගකීමක අත්‍යවශ්‍ය ගතිලක්ෂණය වනුයේ අස්තියට ප්‍රවර්තන බැඳීමක් තිබීම වේ. බැඳීමක් යනු නිශ්චිත ආකාරයකට ක්‍රියා කිරීමට හෝ ඉෂ්ඨ කිරීමට ඇති යුතුකම හෝ වගකීම වේ. බැඳීමක්, අනුගමය ගිවිසුමක් ලෙස හෝ ව්‍යවස්ථාපිත අවශ්‍යතාවයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නෛතිකව බලාත්මක කල හැකිය. මෙය සාමාන්‍ය තත්ත්වයක් වන්නේය. උදාහරණ ලෙස ලැබුණ භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා ගෙවීමට ඇති වටිනාකම දැක්විය හැකිය. කෙසේ වුවද, හොඳ ව්‍යාපාරික සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා ගෙන යාමට හෝ සාධාරණ ලෙස ක්‍රියා කිරීමට ඇති කැමැත්ත සහ සිරිත් වැනි සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික පරිචයන් තුළින් ද, බැඳීම් පැන නගයි. උදාහරණ ලෙස ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස ප්‍රතිඥාභාර කාලය අවසානයෙන් පසුව වුවද, භාණ්ඩයක දෘශ්‍යමාන වන දෝෂයන් සාදා දීමට අස්තිය තීරණය කරයි නම්, දැනටමත් විකුණා ඇති භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් වියදම් කිරීමට අපේක්ෂා කරන වටිනාකම් වගකීම් වේ.

4.16 ප්‍රවර්තන බැඳීමක් සහ අනාගත පොරොන්දුවක් අතර වෙනස හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය වේ. අනාගතයේදී වත්කමක් අත්පත් කර ගැනීමට අස්තියක කළමනාකරනය විසින් ගන්නා තීරණයක් මගින් පමණක්ම ප්‍රවර්තන බැඳීමක් පැන නගින්නේ නැත. සාමාන්‍යයෙන් බැඳීමක් පැන නගින්නේ වත්කම භාරි දුන් විට හෝ අස්තිය වත්කම අත්පත් කර ගන්නා බවට අවලංගු කල නොහැකි ගිවිසුමකට ඇතුළත් වී ඇති විට පමණි. පසුව කී අවස්ථාවේදී ගිවිසුමක අවලංගු කල නොහැකි ස්වරූපය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ, බැඳීමක් ගරු කිරීමට නොහැකි වීමේ ආර්ථික ප්‍රතිවිපාකයන්, උදාහරණ ලෙස, සැලකිය යුතු දණ්ඩනයන් පවතින නිසා වෙනත් පාර්ශවයකට සම්පත් ගලා යාම වැලැක්වීමේ අභිමතය අස්තියට තිබේ නම් ඒ සුළු වශයෙන් නිසාය.

4.17 අනෙක් පාර්ශවයේ හිමිකම් ඉල්ලීම ඉටු කිරීම සඳහා ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අන්තර්ගත සම්පත් අස්තිත්වය විසින් අත් හැරීම ප්‍රවර්තන බැඳීමක් පියවීමේදී සාමාන්‍යයෙන් සිදුවේ. ප්‍රවර්තන බැඳීමක් පියවීම මාර්ග ගණනාවකින් සිදුවිය හැකිය. උදාහරණ ලෙස:

- (අ) මුදල් ගෙවීම;
- (ආ) වත්කම් මාරු කිරීම;
- (ඇ) සේවාවන් සැපයීම;
- (ඈ) බැඳීම වෙනත් බැඳීමකින් ආදේශනය කිරීම; හෝ
- (ඉ) බැඳීම ස්කන්ධය බවට පරිවර්තනය මගින්.

ණය හිමියෙකු තමන්ට ලැබිය යුතු මුදල් කැමැත්තෙන් අත්හැරීම හෝ එහි හිමිකම අහිමි කිරීම වැනි වෙනත් ක්‍රමයකට වුවද බැඳීමක් පිළිබඳ වගකීම අහෝසි විය හැකිය.

4.18 අතීත ගනුදෙනු හා වෙනත් අතීත සිදුවීම් තුළින් වගකීම් ඇති වේ. මෙලෙස, උදාහරණ ලෙස, භාණ්ඩ අත්කර ගැනීම සහ සේවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීමෙන් වෙළඳ ගෙවිය යුත්තක් පැන නගින අතර (කලින් හෝ භාර දුන් විට නොගෙවා ඇත්නම්) බැංකු ණයක් ලැබීම මගින් ණය ආපසු ගෙවීමට බැඳීමක් ඇති කරයි. අස්තිත්වයක්, පාරිභෝගිකයන් විසින් කරන වාර්ෂික මිලදී ගැනීම් පදනම මත වන අනාගත ප්‍රතිදාන, වගකීම් ලෙස හඳුනා ගන්නටද ඉඩ තිබේ. මේ අවස්ථාවේදී අතීතයේදී කරන ලද භාණ්ඩ විකිණීම වගකීම පැන නගින ගනුදෙනුව වේ.

4.19 සමහර වගකීම් මැනිය හැක්කේ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක ඇස්තමේන්තු කිරීමක් මගින් පමණි. සමහර අස්තිත්වයන් මෙම වගකීම්, ප්‍රතිපාදන ලෙස විස්තර කරයි. සමහර රටවල ඇස්තමේන්තු කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් නැතිව තීරණය කළහැකි වටිනාකම් පමණක් ඇතුළත් වන පරිදි වගකීම් යන සංකල්පය පටු ලෙස නිර්වචනය කිරීම නිසා එවැනි ප්‍රතිපාදන වගකීම් ලෙස සලකනු නොලැබේ. 4.4 වන ඡේදයේ වගකීමක නිර්වචනය පුළුල් ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරයි. මෙලෙස ප්‍රතිපාදනයක් ප්‍රවර්තන බැඳීමක් හා සම්බන්ධ වන විට සහ නිර්වචනයෙහි ඉතිරිය තෘප්ත කරන විට වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කළ යුතු වුවද එය වගකීමක් වේ. පවතින ප්‍රතිඥාභාර යටතේ ගෙවීමට ඇති මුදල් සඳහා ප්‍රතිපාදන සහ විශ්‍රාම බැඳීම් ආවරණය කිරීම සඳහා වූ ප්‍රතිපාදන උදාහරණවලට ඇතුළත් වේ.

ස්කන්ධය

4.20 ඡේද 4.4 හි ස්කන්ධය අවශේෂයක් ලෙස නිර්වචනය කර තිබුණ ද එය ශේෂ පත්‍රයෙහි උප වර්ගීකරනයක් කල හැකිය. උදාහරණ ලෙස සංස්ථාපිත අස්තිත්වයක කොටස් හිමියන් විසින් දායක වී ඇති අරමුදල්, රඳවාගත් ඉපයීම්, රඳවාගත් ලාභ, රඳවාගත් ලාභ විසර්ජනයන් නියෝජනය වන සංචිත, සහ ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ ගැලපුම් නියෝජනය වන සංචිත වෙන් වෙන්ව පෙන්විය හැකිය. එවැනි වර්ගීකරණයක් අස්තිත්වයකට එහි ස්කන්ධය බෙදා හැරීමට හෝ වෙනත් ලෙසකින් යොදා ගැනීමට ඇති හැකියාවට නෛතික හෝ වෙනත් සීමාවන් ඇති බව හඟවන විට, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයන් ගේ තීරණ ගැනීමේ අවශ්‍යතාවන්ට අදාළ විය හැකිය. ලාභාංශ ලැබීමට හෝ දායක වූ ප්‍රාග්ධන ආපසු ගෙවීම සම්බන්ධයෙන් විවිධ හිමිකම් තිබෙන අස්තිත්වයක ස්කන්ධය පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශවයන් සිටින බවත් මෙමගින් විදහා දැක්විය හැකිය.

4.21 අස්තිත්වයට සහ එහි ණය හිමියන් ට, අලාභයන්ගෙන් වන බලපෑම්වලින් ආරක්ෂාව සැලසීමේ අතිරේක පියවරක් ලබාදීම පිණිස, සංචිත ඇති කිරීම සමහර විට ව්‍යවස්ථාපිතව වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා විධිවිධානවලින් නියම විය හැක. වෙනත් සංචිත වලට මාරු කිරීම් කල විට බඳු නීතිය මගින් අදායම් බඳු වගකීමෙන් අඩු කිරීමක් හෝ බඳු නිදහසක් ප්‍රදානය කරනු ලබන්නේ නම්, එවැනි සංචිත ස්ථාපනය කල හැකිය. මෙම නෛතික, ව්‍යවස්ථාපිත සහ බඳු සංචිතයන් ගේ පැවතීම සහ ප්‍රමාණය පරිශීලකයන්ගේ තීරණ ගැනීමේ අවශ්‍යතාවන්ට අදාළ විය හැකි තොරතුරක් වේ. එවැනි සංචිතයන්ට මාරු කිරීම්, වියදම්වලට වඩා රඳවා ගත් ලාභ විසර්ජනයන් වේ.

4.22 වත්කම් සහ වගකීම්හි මිනුම මත ශේෂ පත්‍රයක ස්කන්ධය ලෙස පෙන්වන වටිනාකම රඳා පවතී. සාමාන්‍යයෙන් ස්කන්ධයෙහි මුළු වටිනාකම අස්තිත්වයේ කොටස්වල වෙළඳපොළ අගයේ එකතුවට හෝ ශුද්ධ වත්කම් කඩින් කඩ හෝ අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන ව්‍යාපාරයක් යන පදනම මත සම්පූර්ණ අස්තිත්වය විකිණීමෙන් රැස් කර ගත හැකි මුළු මුදල සමඟ සමාන වනුයේ අහම්බෙනි.

4.23 බොහෝ විට වාණිජ, කාර්මික සහ ව්‍යාපාරික කටයුතු කරගෙන යනුයේ කේවල ස්වෘමි ව්‍යාපාරයන්, හවුල් ව්‍යාපාරයන් සහ භාරයන් සහ විවිධ ආකාරයේ රජයේ ව්‍යාපාර ආයතන වැනි අස්තිත්වයන් මාර්ගයෙනි. එවැනි අස්තිත්වයන් සඳහා වන

තෛතික සහ නියාමන ආකෘතිය සංස්ථාපිත අස්තිත්‍වයන්ට යොදා ගන්නා ඒවායින් බොහෝ විට වෙනස් වේ. උදාහරණ ලෙස ස්කන්ධයෙහි ඇතුළත් වටිනාකම හිමිකරුවන්ට හෝ ප්‍රතිලාභ ලබන්නන්ට බෙදා හැරීම සම්බන්ධයෙන් සීමාකිරීම් කිසිවක් වෙනොත් එය ඉතා සුළු ප්‍රමාණයකි. එහෙත් ස්කන්ධයෙහි නිර්වචනය හා හිමිකම සම්බන්ධව විස්තර කරන මෙම සංකල්පිත ආකෘතිමය රාමුවේ අනෙකුත් කොටස් එවැනි අස්තිත්‍වයන් සඳහා යෝග්‍ය වේ.

කාර්යසාධනය

4.24 ලාභය බොහෝ විට කාර්ය සාධනය මැනීමේ මිනුමක් ලෙස හෝ ආයෝජන මත ප්‍රතිලාභය හෝ කොටසක ඉපයුම වැනි අනෙකුත් මිණුම් සඳහා පදනමක් වශයෙන් යොදා ගනී. ලාභය මැනීම සඳහා සෘජු ලෙස සම්බන්ධිත මූලිකාංගයන් වනුයේ ආදායම් සහ වියදම් වේ. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී ආදායම් සහ වියදම් සහ ඒ අනුව ලාභය, හඳුනා ගැනීම සහ මැනීම අස්තිත්‍වයන් විසින් යොදා ගනු ලබන ප්‍රාග්ධන සහ ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්පය මත කොටසක්ව රඳා පවතී. මෙම සංකල්ප අංක 4.57 සිට 4.65 දක්වා ඡේදයන් හි සාකච්ඡා කෙරේ.

4.25 ආදායම් සහ වියදම්වල මූලිකාංග පහත සඳහන් ලෙස නිර්වචනය කෙරේ :

(අ) ආදායම් යනු, ගිණුම් කාලපරිච්ඡේදය තුළ ඇතුළට ගලා ඒම් හෝ වත්කම් වැඩි කිරීම හෝ වගකීම් අඩු කිරීමේ ස්වරූපයන්, ස්කන්ධය සඳහා සහභාගිවන්නන්ගෙන් ලැබෙන දායකත්වයන්ට සම්බන්ධ ඒවා හැර, ස්කන්ධය ඉහළ නැංවීමට හේතුවන ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන්ගේ වැඩි වීම වේ.

(ආ) වියදම් යනු, ගිණුම් කාලපරිච්ඡේදය තුළ පිටතට ගලා යාම් හෝ වත්කම් ක්ෂය වීම් හෝ වගකීම් හටගැනීමේ ස්වරූපයෙන් ස්කන්ධයට සහභාගි වන්නන්ට කරන බෙදා හැරීම් හැර, ස්කන්ධය අඩුවීමට හේතුවන ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන්ගේ අඩු වීම වේ.

4.26 ආදායම් සහ වියදම් නිර්වචන ඒවායේ අත්‍යවශ්‍ය ලක්ෂණ හඳුනා ගන්නා නමුත් ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි ඒවා හඳුනා ගැනීමට පෙර සම්පූර්ණ වීමට අවශ්‍ය විය හැකි නිර්ණායක නියම කරන්නට උත්සාහ නොදරයි. අංක 4.37 සිට 4.53 දක්වා ඡේදවල ආදායම් සහ වියදම් හඳුනා ගැනීම සඳහා වන නිර්ණායක සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.

4.27 ආර්ථික තීරණ ගැනීම සඳහා අදාළ වන තොරතුරු සැපයීම සඳහා වෙනස් ආකාරයෙන් ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි ආදායම් සහ වියදම් ඉදිරිපත් කල හැකිය. උදාහරණ ලෙස, අස්තිත්‍වයේ සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් වලින් පැන නගින සහ එසේ නොවන ආදායම් සහ වියදම් අතර වෙන්කර හඳුනා ගැනීම, සාමාන්‍ය පුරුද්ද වේ. මෙම වෙන් කොට හඳුනාගැනීම දක්වනුයේ දක්වනුයේ අනාගතයේ මුදල් හෝ මුදල් හා සමාන දෑ උත්පාදනය කිරීමට අස්තිත්‍වයට ඇති හැකියාව නිගමනය කිරීමේදී, අයිතමයක ප්‍රභවය අදාළ වන බව පදනම් කරගෙන වේ; උදාහරණ ලෙස දිගුකාලීන ආයෝජනයන් විකිණීම වැනි අනියම් කටයුතු නිරන්තර පදනමක් මත පුනරාවර්තනය විය හැකියැයි සිතීමට නොහැක. මේ ආකාරයෙන් අයිතමයන් අතර වෙනස හඳුනා ගන්නා විට, අස්තිත්‍වයේ ස්වභාවය සහ එහි මෙහෙයුම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ. එක් අස්තිත්‍වයක සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් පැන නගින අයිතමයන් වෙනත් අස්තිත්‍වයක් සම්බන්ධයෙන් අසාමාන්‍ය ඒවා විය හැකිය.

4.28 ආදායම් සහ වියදම් අයිතමයන් අතර වෙන්කොට හඳුනා ගැනීම සහ විවිධ ආකාරයෙන් ඒවා සංයෝජනය කිරීම, අස්තිත්‍වයේ කාර්යසාධනය පිළිබඳ මිණුම් ගණනාවක් විඳහා දැක්වීමේ අවකාශය සලසයි. මේවාට වෙනස්වන ප්‍රමාණවල අන්තර්ගතයන් ඇත. උදාහරණ ලෙස, ආදායම් ප්‍රකාශනය දළ ආන්තිකය, සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වලින් වූ බදුවලට පෙර ලාභය, හෝ අලාභය සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම්වලින් වූ බදුවලට පසු ලාභය හෝ පාඩුව සහ ලාභය හෝ පාඩුව විඳහා දැක්විය හැකිය.

ආදායම

4.29 ආදායම යන්නෙහි නිර්වචනය මගින්, අයභාරය සහ ප්‍රතිලාභ යන දෙකම ආවරණය කරයි. අයභාරය අස්තිත්‍වයක සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් පැන නගින අතර විකුණුම්, ගාස්තු, පොළී, ලාභාංශ, පුරස්කාරක සහ කුලී ආදී විවිධ වූ වෙනස් නම් වලින් හඳුන්වයි.

4.30 ප්‍රතිලාභ මගින් ආදායම් නිර්වචනයට වැටෙන සහ අස්තිත්‍වයක සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් පැන නැගීමට හැකි හෝ නොහැකි අනෙකුත් අයිතමයන් නියෝජනය වේ. ප්‍රතිලාභ, ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන් ගේ වැඩිවීම් නියෝජනය කරන නිසාම ස්වාභාවයෙන්ම අයභාරයෙන් වෙන්ස් වන්නේ නැත. එහෙයින් මේවා මෙම සංකල්පමය ආකෘතිමය රාමුවේ වෙනම මූලිකාංගයක් අඩංගු වන්නේයැයි නොසැලකේ.

4.31 උදාහරණ ලෙස ජංගම නොවන වත්කම් බැහැර කිරීමෙන් පැන නගින ඒවා, ප්‍රතිලාභයන්ට ඇතුළත් වේ. ආදායම යන නිර්වචනයට උපලබ්ධි නොවූ ප්‍රතිලාභයන්ද ඇතුළත් වේ; උදාහරණ ලෙස අලෙවි කල හැකි සුරැකුම්පත් ප්‍රත්‍යාගතනයෙන් පැන නගින ඒවා සහ දිගු කාලීන වත්කම්වල ධාරණ අගය ඉහලයාම තුළින් වන ප්‍රතිඵල. ප්‍රතිලාභයන් ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි හඳුනා ගත් විට, ආර්ථික තීරණ ගැනීමේ අරමුණ සඳහා ඒවා පිළිබඳ දැනුම ප්‍රයෝජනවත් වන නිසා ඒවා සාමාන්‍යයෙන් වෙනම පෙන්වයි. ප්‍රතිලාභයන් නිතරම වාර්තා කරනුයේ ඒ හා සම්බන්ධ වියදම් අඩු කිරීමෙන් පසුව වේ.

4.32 ආදායම මඟින් විවිධ ආකාරයේ වත්කම් ලැබීමට හෝ වැඩි කිරීමට හැකි වෙයි; උදාහරණවලට මුදල්, ලැබිය යුතු දෑ සහ භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීමට හුවමාරු ලෙස ලැබෙන භාණ්ඩ හා සේවා ඇතුළත් වේ. වගකීම් නිරවුල් කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ද ආදායම ඇතිවිය හැකිය. උදාහරණ ලෙස නොගෙවූ ණයක් ආපසු ගෙවීමට ඇති බැඳියාවක් නිරවුල් කිරීම සඳහා ණය දෙන්නෙකුට අස්තිත්වයක් භාණ්ඩ හා සේවා සැපයිය හැකිය.

වියදම්

4.33 අලාභයන් මෙන්ම අස්තිත්වයේ නිර්වචනයේ සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් පැන නැගෙන වියදම්, වියදම් යන්නෙන් ආවරණය වේ. අස්තිත්වයක් සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් පැන නැගෙන වියදම්වලට උදාහරණ ලෙස විකුණුම් පිරිවැය, වේතන සහ ඝෂය වීම් ඇතුළත් වේ. මේවා සාමාන්‍යයෙන් මුදල් හා මුදල් හා සමාන දෑ, තොග, දේපළ, පිරිසහ සහ උපකරණ වැනි වත්කම් පිටතට ගලා යාම හෝ ඝෂය වීම් වැනි ස්වරූපයක් ගනියි.

4.34 වියදම් යන නිර්වචනය සම්පූර්ණ කරන සහ අස්තිත්වයේ සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් පැන නැගිය හැකි හෝ නොහැකි අනෙකුත් අයිතමයන් අලාභයන් නියෝජනය කරයි. අලාභයන් ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන්හි අඩුවීම් නියෝජනය කරන අතර ඒ නිසාම ඒවා අනෙකුත් වියදම්වල ස්වරූපයෙන් වෙනස් නොවේ. එහෙයින් ඒවා මෙම සංකල්පමය ආකෘති රාමුවේ වෙනම මූලිකාංග ලෙස සලකනු නොලැබේ.

4.35 අලාභයන්ට උදාහරණ ලෙස ගින්නෙන් සහ ජල ගැලීම් වැනි ව්‍යසනයන් ගෙන් මෙන්ම ජංගම නොවන වත්කම් විකිණීමෙන් පැන නැගෙන ඒවාද ඇතුළත් වේ. වියදම් නිර්වචනයට උපලබ්ධි නොවූ අලාභයන්ද, උදාහරණ ලෙස අස්තිත්වයක් විදේශ ව්‍යවහාර මුදලින් කළ ණය ගැනීමක් සම්බන්ධයෙන් එම විදේශ ව්‍යවහාර මුදලේ විනිමය අනුපාතය ඉහළ යාමේ ප්‍රතිඵලය තුළින් පැන නැගෙන අලාභය ඇතුළත් වේ. අලාභය පිළිබඳ දැනුම ආර්ථික තීරණ ගැනීමේ අරමුණ සඳහා ප්‍රයෝජනවත් නිසා ඒවා ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගන්නා විට සාමාන්‍යයෙන් වෙනම පෙන්වයි. නිතරම අලාභයන් වාර්තා කරනුයේ ඒ හා සම්බන්ධ ආදායම් අඩු කිරීමෙන් පසු ශුද්ධ අගයටය.

ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ ගැලපුම්.

4.36 වත්කම් සහ වගකීම් යන ප්‍රත්‍යාගණනය හෝ නැවත ප්‍රකාශ කිරීම මඟින් ස්කන්ධයෙහි වැඩිවීම් හෝ අඩුවීම් පැන නැගී. මෙම වැඩිවීම් හෝ අඩුවීම් ආදායම් සහ වියදම් නිර්වචනය සමග ගැලපුණක් ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ ඇතැම් සංකල්පයන් අනුව මේවා ආදායම් ප්‍රකාශනයන්හි ඇතුළත් නොකෙරේ. ඒ වෙනුවට මෙම අයිතමයන් ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ ගැලපුම් හෝ ප්‍රත්‍යාගණන සංවිත ලෙස ස්කන්ධයෙහි ඇතුළත් කරනු ලැබේ. මෙම සංකල්පමය ආකෘතිය රාමුවෙහි 4.57 සිට 4.65 දක්වා ඡේදවල ප්‍රාග්ධන නඩත්තු කර පවත්වාගෙනයාමේ සංකල්පය සාකච්ඡා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් හි මූලිකාංග හඳුනා ගැනීම

4.37 හඳුනා ගැනීම යනු 4.38 ඡේදයෙහි දක්වා ඇති හඳුනාගැනීම සඳහා වූ නිර්නායක තෘප්ත කරන සහ මූලිකාංගයක නිර්වචනයේ අවශ්‍යතා ඉටුවන අයිතමයක් ශේෂ පත්‍රයේ හෝ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ සංයුක්ත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වේ. මෙයට අයිතමයන් වචනයෙන් හා මූල්‍ය වටිනාකම මඟින් නිරූපනය කිරීම සහ ශේෂ පත්‍රයේ හෝ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ එකතුවට එම වටිනාකම ඇතුළත් කිරීම ඇතුළත් ය. හඳුනා ගැනීමේ නිර්නායකයන්ගේ අවශ්‍යතා ඉටුවන අයිතමයන් ශේෂ පත්‍රයේ හෝ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගත යුතුය. මෙවැනි අයිතමයන් හඳුනා ගැනීමට අපොහොසත් වීම, යොදා ගත් ගිණුම්කරන ප්‍රතිපත්ති හෙළිදරව් කිරීම මඟින් හෝ සටහන් හෝ පැහැදිලි කිරීමේ දේවල් මඟින් නිවැරදි කළ නොහැකිය.

4.38 අයිතමයක් මූලිකාංගයක නිර්වචනය හා ගැලපෙන්නේ නම් :

(අ) අයිතමය හා සම්බන්ධිත කිසියම් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයක් අස්තිත්වය තුළට හෝ ඉන් පිටතට ගලා යාම බෙහෝ දුරට අපේක්ෂා කළ හැකි වේ නම්; සහ

(ආ) විශ්වාසනීයව මැනිය හැකි පිරිවැයක් හෝ වටිනාකමක් අයිතමයට තිබේ නම්, හඳුනාගත යුතුය.*4

4.39 යම් අයිතමයක් මෙම නිර්නායකයන් හා ගැලපෙන්නේ ද යන්න සහ එම නිසා මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් හි හඳුනා ගැනීමට සුදුසුකම් ලබන්නේ ද යන්න තක්සේරු කිරීමේදී 3 වන පරිච්ඡේදය - ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ගතිලක්ෂණහි සාකච්ඡා කර ඇති ප්‍රමාණාත්මක භාවය පිළිබඳ සලකා බැලීම් ගැන අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ. මූලිකාංග අතර අන්තර් සම්බන්ධතාවය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ, යම් විශේෂ මූලිකාංගයක් සඳහා වූ නිර්වචනය සහ හඳුනා ගැනීමේ උපමානයන් හා ගැලපෙන අයිතමයක්, උදාහරණ ලෙස වත්කමක් ස්වයංක්‍රීයව වෙනත් මූලිකාංගයක් ලෙස හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය වීමයි. උදාහරණ ලෙස ආදායමක් හෝ වගකීමක්.

* අංග සම්පූර්ණ, මධ්‍යස්ථ හා වැරදිවලින් තොර වන විට තොරතුරු විශ්වාසදායී වේ.

අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන්ගේ සම්භාවිතාව :

4.40 නිර්නායකයන් හඳුනා ගැනීමේ දී අයිතමයන් හා ආශ්‍රිත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අස්තියක තුළට හෝ ඉන් පිටතට ගැලීමේ අවිනිශ්චිතතාවේ ප්‍රමාණය දැක්වීමට සම්භාවිතාව පිළිබඳ සංකල්පය යොදා ගනියි. අස්තියක ක්‍රියාත්මක වන පරිසරයේ පවත්නා අවිනිශ්චිතතාවය සමඟ මෙම සංකල්පය මෙහි ස්වභාවයෙන් නිරූපනය වේ. අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන්ට අනුයුක්ත අවිනිශ්චිත භාවයේ ප්‍රමාණය තක්සේරු කිරීම, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන අවස්ථාවේ තිබෙන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. උදාහරණ ලෙස අස්තියට ගෙවිය යුතු ලැබිය යුතු දෑ ගෙවනු ඇතැයි යන්න විශ්වාසදායී බව පෙනෙන විට එයට ප්‍රතිවිරුද්ධ සාක්ෂි කිසිවක් නොමැති විට ලැබිය යුතු මුදල් වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගැනීම සාධාරණ වේ. කෙසේ වුව ද ලැබිය යුතු මුදල් විශාල සංගහනයක දී යම් ප්‍රමාණයක් නොගෙවිය හැකි ලෙස සාමාන්‍යයෙන් අපේක්ෂා කළ හැකිය. එම නිසා ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන්ගේ අපේක්ෂිත අඩු වීම වියදමක් නියෝජනය කරන ලෙස හඳුනා ගනු ලබයි.

මිණුම් වල විශ්වාසනීය බව :

4.41 අයිතමයක් හඳුනා ගැනීම සඳහා වන දෙවන නිර්නායකය වනුයේ, එය විශ්වාසනීය ලෙස මැනිය හැකි පිරිවැයකින් හෝ වටිනාකමකින් යුක්ත වීමයි. බොහෝ අවස්ථා වලදී, පිරිවැය හෝ වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කල යුතු වේ; සාධාරණ ඇස්තමේන්තු යොදා ගැනීම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වන අතර ඒවායේ විශ්වාසනීය බවට ඉන් බලපෑමක් ඇති නොකරයි. කෙසේ වුවද අයිතමයක් සාධාරණ ලෙස ඇස්තමේන්තු කල නොහැකි විට, එය ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හෝ ශේෂ පත්‍රයෙහි හඳුනා ගනු නොලැබේ. උදාහරණ ලෙස, නඩු කටයුත්තකින් ලැබේ යැයි අපේක්ෂිත මුදල වත්කමක හා ආදායමක යන දෙකෙහිම නිර්වචනයන් මෙන්ම හඳුනා ගැනීම සඳහා වන සම්භාවිතා නිර්නායකය හා ගැලපිය හැකිය. කෙසේ වුවද විශ්වාසනීයව එම හිමිකම් කීම් මැනීමට නොහැකි නම් එය වත්කමක් ලෙස හෝ ආදායමක් ලෙස හඳුනා නොගත යුතුය. කෙසේ වුව ද එම හිමිකම් කීම් පැවැත්ම සටහන්වල, විස්තරාත්මක සටහන්වල හෝ අතිරේක උපලේඛනවල අනාවරණය කරනු ඇත.

4.42 කිසියම් නිශ්චිත අවස්ථාවක දී 4.38 ඡේදයෙහි හඳුනාගැනීමේ නිර්නායකයන් හා ගැලපීමට නොහැකි වූ අයිතමයක් ඊට පසුව සිදුවන තත්ත්වයන් හෝ සිදුවීම් හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පසු දිනක දී හඳුනා ගැනීම සඳහා සුදුසුකම් ලැබිය හැකිය.

4.43 අයිතමයක්, මූලිකාංගයක අත්‍යවශ්‍ය ගති ලක්ෂණයන්ගෙන් සමන්විත වුව ද හඳුනා ගැනීම සඳහා වන නිර්නායකයන් සම්පූර්ණ කිරීමට අපොහොසත් වීමක සටහන්වල, විස්තරාත්මක වාර්තාවල හෝ අතිරේක උපලේඛනවල අනාවරණය කිරීම අවශ්‍ය විය හැකිය. අස්තියක මූල්‍ය තත්ත්වය, කාර්ය සාධනය සහ මූල්‍ය තත්ත්වයේ වෙනස් වීම් ඇගයීමට මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයන්ට අයිතමය පිළිබඳ දැනුම අදාළ වන බව සලකන විට මෙය උචිත වේ.

වත්කම් හඳුනා ගැනීම

4.44 වත්කමක අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන් අස්තියක තුළට ගලා ඒමේ හැකියාව ඇති විට හා විශ්වාසනීයව මැනිය හැකි පිරිවැයක් හෝ වටිනාකමක් වත්කමට ඇති විට එය ශේෂ පත්‍රයේ හඳුනා ගනු ලබයි.

4.45 අස්තියක දරා තිබෙන වියදමක් සම්බන්ධයෙන් වන ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අස්තියක තුළට ගලා ඒම ප්‍රවර්තන ගිණුම්කරන කාලපරිච්ඡේදය ඉක්මවා සිදු වන බව පෙනෙන විටක වත්කමක් ශේෂ පත්‍රයේ හඳුනා ගනු නොලබයි. ඒ වෙනුවට එවැනි ගණුදෙනුවක් අදායම් ප්‍රකාශනයේ වියදමක් ලෙස හඳුනා ගැනීම ප්‍රතිඵලය වේ. මෙමගින් වියදම් දැරීමේ කළමනාකරණයේ අභිප්‍රාය වූයේ අස්තියක සඳහා අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ උත්පාදනයට නොවන බවක් හෝ එයින් කළමනාකරණයට වැරදි ලෙස මඟ පෙන්වා ඇති බවක් හෝ නොඇඟවේ. එකම සම්බන්ධය වනුයේ ගිණුම්කරණ කාල පරිච්ඡේදය ඉක්මවා අස්තියකට ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා ඒමේ නිශ්චිත භාවයේ ප්‍රමාණය වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගැනීම සඳහා සාධාරණීයකරණය කිරීමට ප්‍රමාණවත් නොවීමයි.

වගකීම් හඳුනා ගැනීම

4.46 ප්‍රවර්තන බැඳීමක් නිරවුල් කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අන්තර්ගත සම්පත් පිටතට ගලායාමක් සිදුවිය හැකි බව පෙනෙන විට සහ ගෙවීම සිදු වන වටිනාකම විශ්වාසනීයව එම මැනිය හැකි විට ශේෂ පත්‍රයේ වගකීම් ලෙස හඳුනා ගනු ලබයි. ක්‍රියාත්මක වීමේ දී සමානව සමානුපාතිකව ඉටු නොකළ ගිවිසුම් යටතේ වන බැඳීම් (උදාහරණ ලෙස ඇණවුම් කර ඇති මෙතෙක් ලැබී නැති තොග සඳහා වන වගකීම්) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි වගකීම් ලෙස සාමාන්‍යයෙන් හඳුනාගනු නොලැබේ. කෙසේ වුව ද, එවැනි බැඳීම්, වගකීම් නිර්වචනය හා එකඟ වන විට සහ, යම් විශේෂ තත්ත්වයන්හි දී නිර්නායකයන් ඉටු කලහොත් හඳුනා ගැනීම සඳහා සුදුසුකම් ලැබිය හැකිය. එවැනි අවස්ථාවක දී වගකීම් හඳුනා ගැනීම ඊට සම්බන්ධිත වත්කම් හෝ වියදම් හඳුනා ගැනීමට ද අවශ්‍ය වේ.

ආදායම් හඳුනා ගැනීම

- 4.47 විශ්වාසනීයව මැනිය හැකි ලෙස වත්කමක වැඩිවීමක් නියෝජනය කෙරෙන අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන්ගේ ඉහළ යාමක් හෝ වගකීමක අඩු වීමක් පැන නැගී ඇති විට ආදායම, ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි හඳුනා ගනු ලබයි. මෙයින් අදහස් කරනුයේ ඇත්ත වශයෙන්ම ආදායම් හඳුනා ගැනීම වත්කම්වල වැඩිවීම් හෝ වගකීම්වල අඩුවීම් හඳුනා ගැනීමත් සමඟ එකවිට සිදුවන බවයි. (උදාහරණ ලෙස භාණ්ඩ හෝ සේවා විකිණීමක් මත පැන නැගෙන ශුද්ධ වත්කම්වල ඉහළ යාම හෝ ගෙවිය යුතු ණයක් අත්හැරීම මඟින් පැන නැගෙන වගකීම්වල අඩුවීම).
- 4.48 ආදායම් හඳුනා ගැනීම සඳහා ක්‍රියාත්මක වීමේ දී යොදා ගෙන ඇති පිළිවෙත්, උදාහරණ ලෙස අයභාරය ඉපයිය යුතු බවට වන අවශ්‍යතාවය, මෙම සංකල්පමය ආකෘතිමය රාමුවේ හඳුනා ගැනීමේ නිර්ණායකයන්හි ව්‍යවහාරයන් වේ. එවැනි පිළිවෙත් සාමාන්‍යයෙන් විශ්වාසනීයව මැනිය හැකි සහ සැහෙන තරම් ප්‍රමාණයක නිශ්චිත බවක් ඇති අයිතමයන් පමණක් ආදායම් ලෙස හඳුනා ගැනීම සීමා කිරීම අරමුණු කෙරේ.

වියදම් හඳුනා ගැනීම

- 4.49 විශ්වාසනීයව මැනිය හැකි, වත්කමක අඩුවීමක් හෝ වගකීමක ඉහළ යාමක් සම්බන්ධයෙන් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභයන්ගේ අඩුවීමක් ලෙස පැන නැගී ඇති විට වියදම්, ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගනු ලබයි. මෙයින් අදහස් කරනුයේ ඇත්ත වශයෙන් මෙම වියදම් හඳුනා ගැනීම වත්කම්වල අඩුවීමක් හෝ වගකීම්වල වැඩි වීමක් හඳුනාගැනීමත් සමඟ එක විට සිදුවන බවයි. (උදාහරණ ලෙස සේවක හිමිකම් උපවය කිරීම හෝ උපකරණ ඝය කිරීම).
- 4.50 ආදායම් ප්‍රකාශනයේ වියදම් හඳුනා ගනුයේ, නිශ්චිත ආදායම් අයිතමයක ඉපයීම සහ දරණ ලද පිරිවැය අතර සෘජු සම්බන්ධතාවය යන පදනම මත වේ. ආදායම් සමඟ පිරිවැය ගැලපීම ලෙස පොදුවේ හඳුන්වන මෙම ක්‍රියාවලිය, එකම ගනුදෙනුවලින් හෝ අනෙකුත් සිදුවීම්වලින් සෘජුවම සහ එකාබද්ධව ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන අයභාර සහ වියදම් එක විට සිදුවීම හෝ එක්ව හඳුනා ගැනීම සිදු කරයි; උදාහරණ ලෙස වියදම්, එම විකුණන ලද භාණ්ඩ වල පිරිවැය සෑදී ඇති විවිධ වියදම් සංරචක, එම භාණ්ඩ විකිණීමෙන් ආදායම උපයනු ලබන අවස්ථාවේ දී ම හඳුනා ගනියි. කෙසේ වුවද මෙම සංකල්පමය අකෘතිමය රාමුව යටතේ වන ගැලපුම් සංකල්පය ව්‍යවහාර කිරීම, වත්කම් සහ වගකීම්වල නිර්වචනය සමඟ එකඟ නොවන අයිතමයන් ශේෂ පත්‍රයේ හඳුනා ගැනීමට අවකාශ සලසන්නේ නැත.
- 4.51 ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගිණුම්කරණ කාලපරිච්ඡේද කිහිපයක් තුළ පැන නැගෙන අපේක්ෂිත විට දී සහ ආදායම සමඟ සම්බන්ධතාවය නිර්ණය කළ හැක්කේ පුළුල්ව හෝ සෘජු ලෙස පමණක් වන විට විධිමත් සහ තාර්කික වෙන් කිරීමේ පිළිවෙත් මත ආදායම් ප්‍රකාශනයෙහි වියදම් හඳුනා ගනී. දේපල, පිරිසත, උපකරණ, කීර්තිනාමය, ස්වාධීකාරය සහ වෙළෙඳ ලකුණු වැනි වත්කම් යොදා ගැනීම හා සම්බන්ධිත වියදම් හඳුනා ගැනීමේ දී මෙය නිතරම අවශ්‍ය වේ; එවැනි අවස්ථාවල දී මෙම වියදම් ඝය වීම හෝ ක්‍රමඝය ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. මෙම වෙන් කිරීමේ පිළිවෙත්වල අභිප්‍රාය වනුයේ, මෙම අයිතමයන් හා සම්බන්ධිත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ, පරිභෝජනය කළ හෝ අගය අවසන් වූ ගිණුම්කරණ කාලපරිච්ඡේදවල දී, වියදම් හඳුනා ගැනීමයි.
- 4.52 අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගෙන නොදෙන විට හෝ ශේෂ පත්‍රයේ වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගැනීම උදෙසා අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සඳහා සුදුසුකම් නොලබන හෝ සුදුසුකම් ලැබීම අවසන් වන විට, වියදමක්, ආදායම් ප්‍රකාශනයේ වහාම හඳුනා ගනී.
- 4.53 භාණ්ඩ ප්‍රතිඥාභාරයක් යටතේ වගකීමක් පැන නැගෙන විටක දී මෙන් වත්කමක් හඳුනා ගැනීමකින් තොරව වගකීමක් දරා ඇති විට එවැනි අවස්ථාවන් හි දී ද වියදමක් ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හඳුනා ගනු ලබයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් හි මූලිකාංග මැනීම

- 4.54 මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් හි මූලිකාංග කුමන මූල්‍ය වටිනාකම්වලින් හඳුනා ගන්නේ ද යන්නත් ශේෂ පත්‍රයේ සහ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ දක්වන්නේ ද යන්නත් නිර්ණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය, මැනීම නම් වේ. මෙයට නිශ්චිත මිණුම් පදනම් තෝරා ගැනීම අයත් වේ.
- 4.55 මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් හි විවිධ ප්‍රමාණයෙන් සහ වෙනස් වන සංයෝජනයෙන් යුත් විවිධ මිණුම් පදනම් ගණනාවක් යොදා ගනියි. ඒවාට පහත දැක්වෙන දෑ ඇතුළත් වේ :

(අ) ඓතිහාසික පිරිවැය : වත්කම්, ඒවා මිල දී ගන්නා අවස්ථාවේ දී මිලදී ගැනීමට මුදලින් හෝ මුදල් හා සමාන දෑ වලින් ගෙවූ වටිනාකමට හෝ දෙන ලද ප්‍රතිස්ථාවේ සාධාරණ වටිනාකමට වාර්තා කරනු ලැබේ. බැඳීමක් සඳහා හුවමාරුවේ දී ලැබූ මුදල් ප්‍රමාණය හෝ සමහර අවස්ථාවලදී (උදාහරණ ලෙස ආදායම් බදු) සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතුවලදී වගකීම් පියවීම සඳහා ගෙවීමට අපේක්ෂිත මුදල් හා මුදල් හා සමාන දෑ වල වටිනාකමට, වගකීම් වාර්තා කරයි.

- (අ) ප්‍රචර්තන පිරිවැය : වත්කම් දක්වනුයේ, වර්තමානයේදී එම වත්කම් හෝ ඒ හා සමාන වත්කමක් මිල දී ගත්තේ නම් ගෙවීමට සිදුවිය හැකිව තිබූ මුදල් හෝ මුදල් හා සමාන දේවල වටිනාකමයි. වගකීම් දක්වනුයේ, වර්තමානයේදී එම බැඳීම පියවීමට අවශ්‍ය විය හැකි මුදල් හෝ මුදල් හා සමාන දේවල වටිටම් නොකරන ලද වටිනාකමය.
- (ආ) උපලබ්ධි (නිරවුල් කිරීමේ) වටිනාකම : වත්කම් දක්වනුයේ වත්කමක් සාමාන්‍ය තත්ත්වයක දී විකිණීම මගින් වර්තමානයේ දී ලබාගත හැකි වන මුදල් හෝ මුදල් හා සමාන දෑවල වටිනාකමටය. වගකීම් දක්වනුයේ, ඒවායේ නිරවුල් කිරීමේ අගයන්ට වේ; එනම් සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු වල දී වගකීම් පියවීම සඳහා ගෙවීමට අපේක්ෂිත වටිටම් නොකරන ලද මුදල් හෝ මුදල් හා සමාන දේවල වටිනාකම වේ.
- (ඇ) වර්තමාන අගය : වත්කම් දක්වනුයේ සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු වල දී අයිතමයක් මගින් උත්පාදනය කෙරෙනැයි අපේක්ෂිත අනාගත ශුද්ධ මුදල් ගලාප්තවල වටිටම් කරන ලද වර්තමාන අගයටයි. වගකීම් දක්වනුයේ සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු වල දී වගකීම් බේරුම් කිරීමට අවශ්‍ය යැයි අපේක්ෂා කරන අනාගත ශුද්ධ මුදල් පිටතට ගලායාම්වල වටිටම් කරන ලද වර්තමාන වටිනාකමටය.

4.56 අස්තිභයන් විසින් තම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් පිළියෙල කිරීමේ දී වඩාත් පොදුවේ තෝරා ගනු ලබන මිනුම් පදනම වනුයේ ඓතිහාසික පිරිවැයයි. මෙය සාමාන්‍යයෙන් අනෙකුත් මිනුම් පදනම් සමඟ සංයෝග වී ඇත. උදාහරණ ලෙස තොග සාමාන්‍යයෙන් දක්වනුයේ ඒවායේ පිරිවැය සහ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය යන දෙකෙන් අඩු අගයටයි. අලෙවිකල හැකි සුරැකුම්පත් වෙළඳපොල අගයට දැක්විය හැකි අතර විශ්‍රාම වගකීම් දක්වනුයේ ඒවායේ වර්තමාන අගයටය. තව ද ඓතිහාසික ගිණුම්කරණ ආදර්ශය මූල්‍ය නොවන වත්කම්වල මිල වෙනස් වීමේ බලපෑම පිළිබඳ සැලකිල්ලක් නොදක්වන බැවින් ඊට පිළිතුරක් ලෙස සමහර අස්තිභයන් ප්‍රචර්තන පිරිවැය පදනම යොදා ගනියි.

ප්‍රාග්ධන හා ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්ප

ප්‍රාග්ධන සංකල්ප :

- 4.57 ප්‍රාග්ධනයේ මූල්‍ය සංකල්පයක් බොහෝ අස්තිභයන් විසින් ඔවුන්ගේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ දී යොදා ගනියි. ප්‍රාග්ධනයේ මූල්‍ය සංකල්පය යටතේ ආයෝජන මුදල් හෝ ආයෝජන ක්‍රය ශක්තිය වැනි ප්‍රාග්ධනය, අස්තිභයක ශුද්ධ වත්කම් හෝ ස්කන්ධයට සමාන අරුත් ඇති පද වේ. ප්‍රාග්ධනයෙහි භෞතික සංකල්පය යටතේ මෙහෙයුම් ධාරිතාවය, උදාහරණ ලෙස දිනකට නිමවුම් ඒකක වැනි, අස්තිභයට පදනම් වී ඇති නිෂ්පාදන ධාරිතාවය ප්‍රාග්ධනය ලෙස සලකයි.
- 4.58 අස්තිභයක් විසින් යෝග්‍ය ප්‍රාග්ධන සංකල්පය තෝරා ගැනීම එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයන්ගේ අවශ්‍යතා මත පදනම් විය යුතුය. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයන්, ආයෝජන නාමමාත්‍ර ප්‍රාග්ධනය හෝ ආයෝජන මුදලේ ක්‍රය ශක්තිය පවත්වාගෙන යාම ගැන මූලිකව සැලකිලිමත් වන්නේ නම්, මෙලෙස ප්‍රාග්ධනයෙහි මූල්‍ය සංකල්පයක් යොදා ගත යුතු ය. කෙසේ වුව ද, පරිශීලකයන් ප්‍රධාන වශයෙන් සැලකිලිමත් වනුයේ අස්තිභයෙහි මෙහෙයුම් හැකියාව ගැන නම්, ප්‍රාග්ධනයෙහි භෞතික සංකල්පය යොදා ගත යුතු ය. සංකල්ප ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මැනීමේ දුෂ්කරතා ඇතැම් විට තිබිය හැකි වුව ද තෝරා ගත් සංකල්පය, ලාභය නිශ්චය කිරීමේ දී අත්කර ගැනීමට ඇති ඉලක්ක පෙන්වයි.

ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්ප සහ ලාභය නිර්ණය කිරීම :

- 4.59 ඉහත 4.57 ඡේදයෙහි හි වූ ප්‍රාග්ධන සංකල්ප, පහත දැක්වෙන ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්පයන් ඇති කරයි :
  - (අ) මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාම : මෙම සංකල්පය අනුව ලාභයක් ඉපැයූ ලෙස සලකන්නේ කාලපරිච්ඡේදය තුළදී හිමිකරුවන්ට කල කිසියම් බෙදා හැරීමක් සහ ඔවුන් විසින් කරන ලද දායකවීම් ඉවත් කිරීමෙන් පසු, කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ දී ශුද්ධ වත්කම්වල මූල්‍ය (හෝ මුදල්) වටිනාකම, කාල පරිච්ඡේදය ආරම්භයේ ශුද්ධ වත්කම් වල මූල්‍ය (හෝ මුදල්) වටිනාකම ඉක්මවා යන්නේ නම් පමණි. මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාම එක්කෝ නාමික මුදල් ඒකක නැතිනම් ස්ථාවර ක්‍රය ශක්ති ඒකක වලින් මැනිය හැකිය.

(ආ) භෞතික ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාම : මෙම සංකල්පය යටතේ දී ලාභයක් ඉපයූ ලෙස සලකන්නේ කාලපරිච්ඡේදය තුළ හිමිකරුවන්ට කල කිසියම් බෙදාහැරීම සහ ඔවුන් විසින් කරන ලද සහභාගයන් ඉවත් කිරීමෙන් පසු කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ අස්තියෙහි භෞතික නිෂ්පාදන ධාරිතාවය (හෝ මෙහෙයුම් හැකියාව හෝ එම ධාරිතාවය ලඟා කර ගැනීමට අවශ්‍ය සම්පත් හෝ අරමුදල්) කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේදී වූ භෞතික නිෂ්පාදන ධාරිතාවය ඉක්මවන්නේ නම් පමණි.

4.60 ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්පය, අස්තියක එය නඩත්තු කිරීමට බලාපොරොත්තු වන ප්‍රාග්ධනය කෙසේ නිර්වචනය කරනවා ද යන්න සැලකිල්ලට භාජනය කරයි. එය ලාභය මණිනු ලබන යොමුවක් සපයන නිසා ප්‍රාග්ධන සංකල්පය සහ ලාභ සංකල්පය අතර සම්බන්ධනය සපයයි; එය අස්තියක ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභ සහ එහි ප්‍රාග්ධනය ප්‍රතිවර්තනය කිරීම අතර වෙනස පැහැදිලි කිරීම සඳහා පූර්ව අවශ්‍යතාවයකි; ප්‍රාග්ධන නඩත්තු කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා වැඩියෙන් සිදුවන වත්කම් ගලා ඒම පමණක් ලාභය ලෙස සහ ඒ නිසා ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභයක් ලෙස සැලකිය හැකිය. එහෙයින් ලාභය යනු ආදායමෙන් වියදම් (යෝග්‍ය අවස්ථාවල ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ ගැලපුම් ඇතුළත්ව) අඩු කල පසුව තව දුරටත් අවශේෂ මුදලය, වියදම ආදායම ඉක්මවන්නේ නම් අවශේෂ මුදල ශුද්ධ අලාභය වේ.

4.61 භෞතික ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්පය මගින් ප්‍රවර්තන පිරිවැය මැනීමේ පදනම තෝරා ගැනීම අවශ්‍ය කෙරේ. කෙසේ වුව ද මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන නඩත්තු කිරීමේ සංකල්පයේ දී විශේෂිත පදනමක මිනුම් යොදා ගැනීම අවශ්‍ය නොවේ. මෙම සංකල්පය යටතේ පදනම තෝරා ගැනීම, අස්තියෙහි පවත්වාගෙන යාමට බලාපොරොත්තු වන මූල්‍ය ප්‍රාග්ධන වර්ගය මත රඳා පවතී.

4.62 ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්ප දෙක අතර ප්‍රධාන වෙනස්කම වනුයේ අස්තියෙහි වත්කම් සහ වගකීම් වල මිල වෙනස්වීමේ බලපෑම සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන ආකාරයයි. සාමාන්‍ය භාවිතයේ දී අස්තියකට කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේ දී තිබූ ප්‍රමාණයේම ප්‍රාග්ධනය කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී ද තිබේ නම් එය ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන ගොස් තිබේ. කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේ වූ ප්‍රාග්ධනය නඩත්තු කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා වැඩියෙන් ඇති ඕනෑම වටිනාකමක් කාලපරිච්ඡේදයේ ලාභය වේ.

4.63 ප්‍රාග්ධනය නාමික මූල්‍ය ඒකක වලින් නිර්වචනය කරනු ලබන මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්පය යටතේ ලාභය කාලපරිච්ඡේදය තුළ නාමික මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනයේ ඉහළ යාම මඟින් නියෝජනය කරයි. මෙලෙස කාලපරිච්ඡේදය තුළ රඳවාගෙන සිටි වත්කම් හි මිලෙහි ඉහළ යාම රඳවා ගැනීමේ ප්‍රතිලාභය ලෙස සාම්ප්‍රදායිකව හඳුන්වනු ලබන සංකල්පනාත්මක ලාභය වේ. කෙසේ වුව ද හුවමාරු ගනුදෙනුවක දී වත්කම් බැහැර කරන තෙක් ඒවා එලෙස හඳුනා නොගනු ඇත. ස්ථාවර ක්‍රය ශක්ති ඒකක වලින් මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්පය නිර්වචනය කර ඇති විට ලාභය නියෝජනය වන්නේ කාල පරිච්ඡේදය තුළ ආයෝජන ක්‍රය ශක්තියේ ඉහළ යාම මඟිනි. මෙලෙස සාමාන්‍ය මිල මට්ටමේ ඉහළ යාම ඉක්මවා යන වත්කම්වල මිලෙහි ඉහළ යාමේ කොටස පමණක් ලාභය ලෙස සලකනු ලබයි. ඉහළ යාමේ ඉතිරිය ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ ගැලපුම ලෙස සලකන අතර එහෙයින් එය ස්කන්ධයේ කොටසක් ලෙස සලකනු ලබයි.

4.64 භෞතික ප්‍රාග්ධනය පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්පය යටතේ, භෞතික නිෂ්පාදන ධාරිතාවය මඟින් ප්‍රාග්ධනය නිර්වචනය කොට ඇති විට කාලපරිච්ඡේදය තුළ එම ප්‍රාග්ධනයේ ඉහළ යාම ලාභය නියෝජනය කරයි. අස්තියෙහි වත්කම් සහ වගකීම් කෙරෙහි බලපාන සියළුම මිල වෙනස් වීම් සැලකිල්ලට ගන්නේ අස්තියෙහි භෞතික නිෂ්පාදන ධාරිතාවය මැනීමේ වෙනස්කම් ලෙසය; එහෙයින් ඒවා ලාභ ලෙස නොව ස්කන්ධයෙහි කොටසක් වන ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ ගැලපුම් ලෙස සලකනු ලැබේ.

4.65 මිනුම් පදනම් සහ ප්‍රාග්ධන පවත්වාගෙන යාමේ සංකල්පය තෝරා ගැනීම අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ දී භාවිතා කරන ගිණුම්කරන ආදර්ශය නිර්ණය කරනු ඇත. වෙනස් ගිණුම්කරන ආදර්ශයන් වෙනස් ප්‍රමාණයන්ගෙන් අදාල බව සහ විශ්වාසනීයත්වය ප්‍රදර්ශනය කරන අතර අනෙක් කෙණතු වල දී මෙන් කළමනාකරණය විසින් අදාල බව සහ විශ්වාසනීය බව අතර සම්බන්ධයක් ගැන උනන්දු විය යුතුය. මෙම සංකල්පමය ආකෘතිමය රාමුව ගිණුම්කරණ ආදර්ශයන් රැසකට අදාල වන අතර තෝරා ගත් ආදර්ශයන් යටතේ ගොඩනඟා ගත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සපයයි. අති උද්ධමනකාරී ආර්ථිකයක ව්‍යවහාර මුදලින් වාර්තාකරන අස්තියකින් සඳහා වැනි අති විශේෂ අවස්ථාවන් හි දී හැර මේ අවස්ථාවේ දී නිශ්චිත ආදර්ශයක් නියම කිරීම පාලක සභාවේ අභිප්‍රාය නොවේ. කෙසේ වුවත් මෙම අභිප්‍රාය දේශීය හා ලෝක පවත්වාගෙන යාමේ සංවර්ධනයන් අනුව සමාලෝචනය කරනු ලැබේ.

SLFRS 1 - ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත මුල්වරට භාවිත කිරීම

SLFRS 9 වර්ෂ 2015 ජනවාරි මස 1 දින සිට බලපැවැත්වේ. (පෙරාතුව භාවිතයට අවසර ඇත.) මෙම ලේඛනයේ ඇතුළත්වන වෙනස්වීම්, මුල්වරට යොදාගන්නන් විසින් SLFRS 9 සෘජුවම භාවිත කරනු ඇතැයි යන උපකල්පනය පදනම් කර ගෙන නියම කර ඇත. කෙසේ වුව ද, අස්තිත්වය මුල්වරට SLFRS යොදාගැනීමේ දී LKAS 39 භාවිත කරන්නේ නම් ඔවුන් විසින් එය හැදෑරීමේදී LKAS 39 ට යොමු විය යුතුය.

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ/එකතුකළ ඡේද
SLFRS 1	12(අ) ඡේදය	12 (අ) ඡේදය (අ) අනෙකුත් SLFRS වල සමහර පැතිකඩ සම්බන්ධයෙන් අතිතයට බලපාන පරිදි යොදාගැනීම 14 -17 ඡේද හා 'ආ' උපලේඛනය මගින් තහනම් කර ඇත.
	27 වන ඡේදය ඇතුළත් නොවේ	27 වැනි ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් SLFRS භාවිත කරන විට ගිණුම්කරන ප්‍රතිපත්තිවල කෙරෙන වෙනස්කම්වලට හෝ පළමුවන SLFRS මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසුව දක්වා එම ප්‍රතිපත්තිවල කෙරෙන වෙනස්කම් කෙරෙහි LKAS -8 ව්‍යවහාර නොවේ. ඒ අනුව ගිණුම්කරන ප්‍රතිපත්තිවල කෙරෙන වෙනස්කම් පිළිබඳව LKAS 8 හි අවශ්‍යතාවන් අස්තිත්වයක මුල් SLFRS මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ව්‍යවහාර නොවේ.
		27 අ ඡේදය මුල් වරට SLFRS මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් ආවරණය වන කාලපරිච්ඡේදය තුළදී යම් අස්තිත්වයක් විසින් එහි ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කරන්නේ නම් හෝ එම SLFRS හි ඇතුළත්වන නිදහස් කිරීම් යොදාගන්නේ නම් එහි පළමුවන අතුරු මූල්‍ය වාර්තා සහ එහි පළමුවන SLFRS මූල්‍ය වාර්තා අතර ඇති වෙනස්වීම්, 23 ඡේදය ප්‍රකාරව විස්තර කළ යුතු අතර, 24(අ) හා (ආ) ඡේද මගින් අවශ්‍ය කෙරෙන සැසඳීම් යාවත්කාලීන කළ යුතු ය.
	29 ඡේදය	29 ඡේදය ඇ 19 අ ඡේදය ප්‍රකාර, යම් අස්තිත්වයක් විසින් කලින් හඳුනාගනු ලැබූ, ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කමක්, මූල්‍ය වත්කමක් ලෙස නම් කිරීමට අවසර ඇත. එසේ නම් කළ මූල්‍ය වත්කම්වල නම් කළ දිනයේ සාධාරණ වටිනාකම හා මුල්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි, ඒවායේ වර්ගීකරණය හා ධාරණ වටිනාකම හෙළිදරව් කළ යුතුය.
		29 අ -ඡේදය ඇ19 ඡේදය ප්‍රකාර, යම් අස්තිත්වයක් විසින් කලින් හඳුනාගනු ලැබූ, ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ මූල්‍ය වගකීමක්, මූල්‍ය වගකීමක් ලෙස නම් කිරීමට අවසර ඇත. එසේ නම් කළ මූල්‍ය වගකීමක් නම් කළ දිනයේ සාධාරණ වටිනාකම හා කලින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි, එහි වර්ගීකරණය හා ධාරණ වටිනාකම හෙළිදරව් කළ යුතු ය.
	ඇතුළත් නොවේ	බණිජ තෙල් හා ගෑස් වත්කම්වල, සැලකෙන පිරිවැය භාවිතය 31 අ ඡේදය යම් අස්තිත්වයක් විසින් ඇ 8 අ(ආ) ඡේදයේ සඳහන් නිදහස් කිරීම් භාවිත කරන්නේ නම් ඒ බව සහ කලින් පැවැති GAAP මගින් වෙන් කිරීම් යටතේ ධාරණ අගය නිශ්චය කළ පදනම හෙළිදරව් කළ යුතුය.

		<p>ගාස්තු රෙගුලාසිවලට යටත්වන මෙහෙයුම් සඳහා සැලකෙන පිරිවැය භාවිතය</p> <p>31 ආ ඡේදය යම් අස්තිත්වයක් විසින් අං 8 ආ ඡේදයේ දැක්වෙන නිදහස් කිරීම්, ගාස්තු රෙගුලාසිවලට යටත් මෙහෙයුම් සඳහා භාවිත කරන්නේ නම් ඒ බව සහ කලින් වූ GAAP යටතේ ධාරණ අගය නිශ්චය කළ පදනම හෙළිදරව් කළ යුතු ය.</p> <p>තදබල අතිඋද්ධමනයකට පසුව සැලකෙන පිරිවැය භාවිතය</p> <p>31 ඇ ඡේදය යම් අස්තිත්වයක් විසින් තදබල අති උද්ධමනය (ඇ26-ඇ 30 ඡේද බලන්න) හේතුවෙන් වත්කම් හා වගකීම් සාධාරණ අගයට මැනීමට හා එම සාධාරණ අගය, සැලකෙන පිරිවැය ලෙස එහි මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ආරිම්භක SLFRS ප්‍රකාශයේ භාවිතා කිරීමට තෝරාගන්නේ නම්, පහත සඳහන් ගතිලක්ෂණ ද්වයම සහිත ක්‍රියාකාරී ව්‍යවහාර මුදලක් භාවිතයට ගත්තේද, සහ එසේ භාවිත කිරීම නතර කළේ කෙසේද හා මන්ද යන්න පැහැදිලි කිරීමක් අස්තිත්වයේ පළමු SLFRS මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) ව්‍යවහාර මුදලින් ගනුදෙනු කරන හා ශේෂයන් ඇති සියලු අස්තිත්වයන්ට විශ්වාසනීය පොදු මිළ දර්ශකයක් නොපැවතීම.</p> <p>(ආ) ව්‍යවහාර මුදල් අතර හුවමාරු හැකියාවක් හා සාපේක්ෂව ස්ථාවර විදේශ ව්‍යවහාර මුදලක් නොපැවතීම.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>32 (ඇ)</p> <p>(ඇ) යම් අස්තිත්වයක් විසින් ස්වකීය ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හෝ මෙම SLFRS හි ඇතුළත් නිදහස් කිරීම් භාවිතකරන්නේ නම්, 23 ඡේදය ප්‍රකාර එවැනි සෑම අතුරු මූල්‍ය වාර්තාවකම වෙනස්කම් පැහැදිලි කළ යුතු අතර (අ) සහ (ආ) හි අවශ්‍යතා පරිදි සැසඳුම් යාවත්කාලීන කළ යුතු ය.</p>
	<p>පරිශීෂ්ටය - ආ ආ 1 ඡේදය</p>	<p>ආ 1 ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් පහත සඳහන් ව්‍යවහාර කර ගත යුතුය :-</p> <p>(අ) මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් හඳුනාගැනීම අත්හැරීම (ආ 2 හා ආ 3 ඡේද);</p> <p>(ආ) ඉදිරි රැකුම් ගිණුම්කරණය (ආ 4 - ආ 6 ඡේද);</p> <p>(ඇ) පාලනමය නොවන හිමිකම් (ආ 7 ඡේදය);</p> <p>(ඈ) මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය හා මිණුම (ආ 8 ඡේදය); සහ</p> <p>(ඉ) නිහිත ව්‍යුත්පන්න (ආ 9 ඡේදය)</p>
	<p>ආ 2 ඡේදය</p>	<p>ආ 2 ඡේදය ආ 3 ඡේදයේ අවසර ඇති පරිදි හැර මුල්වරට භාවිත කරන්නන් විසින් SLFRS වලට සංක්‍රාන්ති වූ දින හෝ පසුව සිදුවන ගනුදෙනු සඳහා අනාගතයේ බලාපොරොත්තු විය හැකි පරිදි SLFRS 9 හඳුනාගැනීම අත්හැරීම අවශ්‍යතා යෙදාගත යුතුය. උදාහරණයක් ලෙස</p>

		<p>SLFRS සංක්‍රාන්ති දිනයට පෙර සිදුවූ ගනුදෙනුවක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කලින් වූ GAAP අනුකූලව ව්‍යුත්පන්න නොවූ වත්කමක් හෝ ව්‍යුත්පන්න නොවූ මූල්‍ය වගකීමක් මුල් වරට භාවිත කරන්නෙකු විසින් හඳුනාගැනීම අත් හරින්නේ නම් එම වත්කම් හා වගකීම්, SLFRS ප්‍රකාරව හඳුනා නොගත යුතු ය. (පසුකාලීන ගනුදෙනුවක් හෝ සිද්ධියක් හේතුවෙන් හඳුනාගැනීමට සුදුසුකම් ලබන්නේ නම් මිස)</p>
	<p>ආ 3 ඡේදය</p>	<p>ආ 3 ඡේදය අතීත ගනුදෙනුවක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, හඳුනාගැනීම අත්හල මූල්‍ය වත්කමක් හෝ මූල්‍ය වගකීමක් සඳහා SLFRS 9 භාවිත කිරීමට අවශ්‍ය කරන තොරතුරු, එම ගනුදෙනුව මුලින්ම ගිණුම්ගත කරන අවස්ථාවේ ලබාගෙන තිබීමට යටත්ව, යම් අස්තිත්වයක් විසින් ආ 2 ඡේදය නොසලකා, SLFRS 9 හි හඳුනාගැනීම අත්හැරීමේ අවශ්‍යතාවන්, අස්තිත්වය විසින් තෝරාගත් දිනක සිට අතීතයට බලපාන පරිදි ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය.</p>
	<p>ආ 4 ඡේදය</p>	<p>ආ 4 ඡේදය SLFRS 9 අවශ්‍ය කරන පරිදි SLFRS වෙත සංක්‍රමණය වන දිනයේදී යම් අස්තිත්වයක් විසින් : (අ) සියලුම ව්‍යුත්පන්න සාධාරණ අගයට මැනිය යුතුය; සහ (ආ) කලින් වූ GAAP ප්‍රකාර, වත්කම් හෝ වගකීම් ලෙස වූ ව්‍යුත්පන්න සාධන පත්‍ර මත ඇතිවූ විලම්බිත ප්‍රලාභ හෝ අලාභ ඉවත් කළ යුතු</p>
	<p>ආ 5 ඡේදය</p>	<p>ආ 5 ඡේදය යම් අස්තිත්වයක් විසින්, LKAS 39 පරිදි ඉදිරි රැකුම් ගිණුම්කරණය සඳහා සුදුසු නොවන ආකාරයේ ඉදිරි රැකුම් සබඳතාවක් තම ආරම්භක SLFRS මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ පිළිබිඹු නොකළ යුතුය. (උදාහරණයක් ලෙස ඉදිරි සුරැකුම් සාධන පත්‍රය මුදල් සමග හෝ ලිඛිත විකල්පයක් වන්නා වූ බොහෝමයක් ඉදිරි සුරැකුම්; හෝ ඉදිරි රැකුම් අයිතමය ශුද්ධ තත්වයක් වන්නා වූ විට) කෙසේ වුවද යම් අස්තිත්වයක් විසින් කලින් GAAP ප්‍රකාර ශුද්ධ තත්වයක් ඉදිරි සුරැකුම් ලෙස නම් කර තිබුණේ නම් එකී ශුද්ධ තත්වය තුළ යම් තනි අයිතමයක් SLFRS වලට සංක්‍රමණය වූ දිනට පසු දිනක එසේ නොකරන්නේ නම් පමණක් SLFRS අනුව ඉදිරි රැකුම් අයිතමයක් ලෙස නම් කළ හැකිය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>මූල්‍ය වත්කම් වර්ගීකරණය හා මැනීම ආ 8 ඡේදය SLFRS සංක්‍රමණය වන දිනයේ පවත්නා සාධක හා තත්වයන් පදනම් කොට ගෙන SLFRS 9 හි 4.1.2 ඡේදයේ කොන්දේසිවලට යම් මූල්‍ය වත්කමක් එකගදැයි අස්තිත්වයක් විසින් තක්සේරු කළ යුතු ය.</p>

		<p>නීතික ව්‍යුත්පන්න</p> <p>ආ 9 ඡේදය</p> <p>ගිවිසුමේ පාර්ශ්වයක් බවට මුල්වරට පත්වූ දිනයේ දී සහ SLFRS 9 හි ආ 4.3.11 ඡේදය පරිදි ප්‍රති අගයීම්කරණ අවශ්‍ය කළ දිනයේදී පැවති කොන්දේසි මත, නීතික ව්‍යුත්පන්නයක් ධාරක ගිවිසුමෙන් වෙන් කිරීමට හා ව්‍යුත්පන්නයක් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීමට අවශ්‍යදැයි මුල්වරට යොදාගන්නා අස්තීත්වයක් විසින් තක්සේරු කළ යුතු ය.</p>
	<p>ඇ පරිශීෂ්ටය</p> <p>ඇ 1 ඡේදය</p>	<p>ඇ 1 ඡේදය</p> <p>අස්තීත්වයකට පහත දැක්වෙන නිදහස් කිරීම් වලින් එකක් හෝ කිහිපයක් තෝරා ගත හැකිය :</p> <ul style="list-style-type: none"> (අ) කොටස් පදනම් වූ ගෙවීම් ගනුදෙනු - (ඇ 2 හා ඇ 3 ඡේද) (ආ) රක්ෂණ ගිවිසුම් (ඇ 4 ඡේදය) (ඇ) සැලකෙන පිරිවැය (ඇ 5 - ඇ 8 ආ ඡේද) (ඈ) කල්බදු (ඇ 9 හා ඇ 9 අ ඡේද) (ඉ) සේවක ප්‍රතිලාභ (ඇ 10 හා ඇ 11 ඡේද) (ඊ) සමුච්චිත පරිවර්තන වෙනස්කම් (ඇ 12 හා ඇ 13 ඡේද) (උ) පාලිතයන්හි, බද්ධව පාලනය කෙරෙන අස්තීත්වයන්හි සහ ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජන (ඇ 14 හා ඇ 15 ඡේද) (ඌ) පාලිතයන්හි, බද්ධ ව්‍යාපාරයන්හි හා ආශ්‍රිතයන්හි වත්කම් හා වගකීම් (ඇ 16 හා ඇ 17 ඡේදයන්) (එ) සංයුක්ත මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (ඇ 18 ඡේදය) (ඒ) කලින් හඳුනාගත් මූල්‍ය සාධන පත්‍ර නම් කිරීම (ඇ 19 - ඇ 19 අ) (ඔ) මුල් හඳුනාගැනීමේදී මූල්‍ය වත්කම්වල හෝ මූල්‍ය වගකීම්වල සාධාරණ අගය මැනීමේ (ඇ 20) (ඕ) දේපළ, පිරිසත හා උපකරන පිරිවැයෙහි අඩංගු අක්‍රීය කෙරෙන වගකීම් (ඇ 21 හා ඇ 21 අ) (ක) IFRIC 12 සේවා සහන වැඩ පිළිවෙල ප්‍රකාරීව ගිණුම්ගත කළ මූල්‍ය වත්කම් හෝ අස්පාෂ්‍ය වත්කම් (ඇ 22) (ග) ණය ගැනුම් පිරිවැය (ඇ 23) (ච) ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් වත්කම් මාරුකිරීම (ඇ 24 ඡේදය) (ඡ) ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර මගින් මූල්‍ය වගකීම් නිමා කිරීම (ඇ 25) ; සහ (ට) තදබල අති උද්ධමනය (ඇ 26 - ඇ 30 ඡේද) අස්තීත්වයක් විසින් මෙම නිදහස් කිරීම් අනෙකුත් අයිතමයන් සමග සැසඳීමට භාවිත නොකළ යුතු ය.
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ඇ 2 ඡේදය</p> <p>2011 ජනවාරි 1 දින හෝ ඊට පෙරප්‍රදානය කරන ලදස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සඳහා, SLFRS 2 කොටස් පදනම්වූ ගෙවීම් - භාවිත කරන ලෙස මුල්වරට භාවිත කරන්නන් දිරිගන්වන නමුත් එය අවශ්‍යතාවක් නොවේ. එසේම 2012 ජනවාරි 1 දිනට පසු ප්‍රදානය කළ සහ</p>

		<p>(අ) SLFRS සංක්‍රමණික දිනය</p> <p>(ආ) 2012 ජනවාරි 1 දිනය යන දෙකෙන් පසු දිනට පෙරාතුව පවරාගත් ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සඳහා ද SLFRS 2 යොදාගන්නා ලෙස මුල්වරට භාවිත කරන්නන් දිරිගන්වන නමුත් අවශ්‍යතාවක් නොමැත. කෙසේ වුවද , මුල්වරට භාවිත කරන්නන් එවැනි ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සඳහා SLFRS 2 භාවිත කිරීම තෝරාගන්නේ නම්, එසේ කළ හැක්කේ SLFRS 2 නිර්වචනය කර ඇති පරිදි මිනුම් කරන දිනයේදී නිශ්චය කළ එම ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවල සාධාරණ අගය ප්‍රසිද්ධියේ හෙළිදරව් කර ඇත්නම් පමණි. එසේ වුවද, SLFRS 2 අදාළ නොකර ප්‍රදානය කළ සියලු ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර (උදා: 2011 ජනවාරි 1 දින හෝ එයට පෙර ප්‍රදානය කළ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර) සම්බන්ධයෙන් මුල් වරට භාවිත කරන්නකු විසින් SLFRS 2 හි 44 හා 45 ඡේදවලින් අවශ්‍ය කෙරෙන තොරතුරු හෙළිදරව් කළ යුතුය. මුල්වරට භාවිත කරන්නෙකු විසින් SLFRS 2 අදාළ නොකළ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර ප්‍රදානයේ නියමයන් හා කොන්දේසි විකරනය කරන්නේ නම් හා එම විකරනය කිරීම් සිදුවූයේ SLFRS සංක්‍රමණික දිනට පෙර දිනක නම් අස්තීත්වය විසින් SLFRS 2 හි 26 - 29 ඡේද ව්‍යවහාර කර ගැනීම අවශ්‍ය නොකෙරේ.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ඇ 3 ඡේදය</p> <p>SLFRS සංක්‍රමණ දිනයට පෙර නිරවුල් කල කොටස් පදනම් කර ගත් ගෙවීම් මත පැන නගින වගකීම් සඳහා SLFRS 2 යොදා ගැනීමට මුල් වරට යොදා ගන්නන් දිරිගන්වන අතර එය අවශ්‍යතාවක් නොවේ. එසේම 2012 ජනවාරි 1 දිනට පෙර නිරවුල් කළ වගකීම් සඳහාද SLFRS 2 අදාළ කර ගැනීමට මුල්වරට යොදා ගන්නන් දිරිගන්වන අතර එය අවශ්‍යතාවක් නොවේ. IFRS 2 ව්‍යවහාර වන වගකීම් සඳහා සංසන්දනාත්මක තොරතුරු, එම තොරතුරු 2012 ජනවාරි මස 1 දිනට පෙර දිනකට හෝ කාලපරිච්ඡේදයකට අදාළවන තාක් දුරට, මුල්වරට භාවිත කරන්නෙකු විසින් නැවත ප්‍රකාශ කිරීම, අවශ්‍ය නොවේ.</p>
	<p>සැලකෙන පිරිවැය ලෙස සාධාරණ අගය හෝ ප්‍රත්‍යාගණන අගය</p> <p>ඇ 8 ඡේදය</p>	<p>සැලකෙන පිරිවැය</p> <p>ඇ 8 ඡේදය</p> <p>මුල් වරට භාවිත කරන්නෙකු විසින්, කලින් GAAP ප්‍රකාරව, එහි වත්කම් හා වගකීම්වලින් සමහරක් හෝ සියල්ලම, පෞද්ගලීකරණය හෝ මූලික මහජන පිරිනැමුම වැනි සිද්ධියක් හේතු කොටගෙන, යම් නිශ්චිත දිනක දී ඒවායේ සාධාරණ අගයට ඇගයීම මගින් සැලකෙන පිරිවැය ස්ථාපිත කර තිබිය හැකිය.</p> <p>(අ) මිණුම් දිනය, SLFRS සංක්‍රාන්ති දිනය හෝ පෙර දිනයක් වන්නේ නම් අස්තීත්වය විසින් එවැනි සිද්ධි මෙහෙය වූ සාධාරණ අගය මිණුම, එම මිණුම් දිනයෙහි SLFRS සඳහා සැලකෙන පිරිවැය ලෙස භාවිත කළ හැකිය.</p>

		<p>(ආ) මිණුම් දිනය, SLFRS සංක්‍රාන්ති දිනයට පසුව එළඹෙන දිනයක් නමුත් පළමු SLFRS මූල්‍ය ප්‍රකාශයෙන් ආවරණය වන කාලපරිච්ඡේදය ඇතුළත දිනයක් වන්නේ නම්, සිද්ධි මෙහෙයවූ සාධාරණ අගය මිණුම, සිද්ධිය ඇති වන විට පැවැති සැලකෙන පිරිවැය ලෙස භාවිත කළ හැකිය. යම් අස්තිත්වයක් විසින්, මිණුම් දිනයේදී ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් හටගත් ගැලපුම් සෘජුවම රඳවාගත් ඉපැයුම්වල (හෝ උචිත වන්නේ නම් ස්කන්ධයේ වෙනත් කාණ්ඩයක) හඳුනාගනී. SLFRS සංක්‍රාන්ති දිනයේ දී අස්තිත්වය විසින් එක්කෝ අූ 5 - අූ 7 ඡේදවල නිර්ණායකයන් භාවිත කරමින් සැලකෙන පිරිවැය ස්ථාපිත කිරීම හෝ මෙම SLFRS අනෙකුත් අවශ්‍යතා ප්‍රකාරව වත්කම් හා වගකීම් මැනීම කළ යුතු ය.</p>
		<p>අූ 8 අ ඡේදය බණිජ තෙල් හා ගෑස් දේපළවල සංවර්ධන හා නිෂ්පාදන අදියර වල ගවේෂණ හා සංවර්ධන වියදම්, සමහර ජාතික ගිණුම්කරණ අවශ්‍යතා යටතේ සියලු දේපළ විශාල භූගෝලීය ප්‍රදේශයක් ඇතුළත්වන පිරිවැය මධ්‍යස්ථානයන්හි ගිණුම්ගත කරනු ලැබේ. කලින් GAAP යටතේ එවැනි ගිණුම්කරණ භාවිත කරන, මුල් වරට භාවිත කරන්නෙකු පහත දැක්වෙන පදනම් මත බණිජ තෙල් හා ගෑස් වත්කම්වල SLFRS සංක්‍රමණික දිනයේදී මැනීමට තෝරා ගත හැකිය :</p>
		<p>(අ) ගවේෂණ හා ඇගයීමේ වත්කම් කලින් GAAP යටතේ නිර්ණය කළ ප්‍රමාණයට; සහ</p> <p>(ආ) සංවර්ධන හා නිෂ්පාදන අදියරේ වත්කම්, කලින් GAAP යටතේ පිරිවැය මධ්‍යස්ථානය සඳහා නිර්ණය කළ වටිනාකමට, අස්තිත්වය විසින්, පිරිවැය මධ්‍යස්ථානවල පාදක වත්කම්වලට මෙම වටිනාකම, සංචිත පරිමාව හෝ සංචිත වටිනාකම භාවිත කරමින් සමානුපාතිකව බෙදාහැරිය යුතු ය.</p> <p>SLFRS 6 බණිජ සම්පත් ගවේෂණය හා ඇගයීම හෝ LKAS 36 ප්‍රකාරව, පිළිවෙලින්, ගවේෂණ හා ඇගයීමේ වත්කම් සහ සංවර්ධන හා නිෂ්පාදන අදියරේ වත්කම්වල භානිකරනයක් පිළිබඳව අස්තිත්වය විසින් SLFRS සංක්‍රමණික දිනයේ දී පරීක්ෂා කළ යුතු අතර, අවශ්‍යනම්, ඉහත (අ) හා (ආ) අනුව නිර්ණය කළ වටිනාකම අඩුකළ යුතුය. මෙම ඡේදයේ එම අරමුණ සඳහා බණිජ තෙල් හා වායු වත්කම් සමන්විත වන්නේ බණිජතෙල් හා වායු ගවේෂණය, ඇගයීම, සංවර්ධනය හා නිෂ්පාදනය සඳහා උපයෝගී කරගන්නා වත්කම් පමණකි.</p>
		<p>අූ 8 ආ ඡේදය ගාස්තු රෙගුලාසිවලට යටත්ව මෙහෙයුම්වල දී භාවිත කරන හෝ කලින් භාවිත කළ දේපළ පිරියත හා උපකරන හෝ අස්පාශ්‍ය වත්කම්, සමහර අස්තිත්වයන් විසින් දරාගෙන ඇත. එවැනි වත්කම්වල ධාරන අගය, කලින්</p>

		<p>GAAP යටතේ කළ නමුත් SLFRSs යටතේ ප්‍රාග්ධනික කිරීම සඳහා සුදුසුකම් නොලබන වටිනාකම්ද ඇතුළත් විය හැකිය. එවැනි අවස්ථාවක මුල් වරට භාවිත කරන්නා විසින්, එවැනි වත්කමක් සඳහා එම වත්කමේ කලින් GAAP ධාරක අගය SLFRSs සංක්‍රමණික දිනයේ දී සැලකෙන අගය ලෙස භාවිත කිරීමට තෝරාගත හැකිය. යම් අස්තිත්වයක් විසින් මෙම නිදහස් කිරීම යම් අයිතමයකට ව්‍යවහාර කරන්නේ නම්, එය සියලුම අයිතම සඳහා භාවිත කිරීම අවශ්‍ය නොවේ. SLFRSs වලට සංක්‍රමණය වූ දිනයේ දී යම් අස්තිත්වයක් විසින් LKAS36 ප්‍රකාරව මෙම නිදහස් කිරීම යොදාගන්නා සෑම අයිතමයක් වෙනුවෙන්ම දුබලතාවන් හානිකරනයන් පිළිබඳ පරීක්ෂාවක් කළ යුතුය. මෙම ඡේදයේ අරමුණු සඳහා, ගනුදෙනුකරුවන් බැඳෙන හා නියාමනය කරන ලද භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීමේ දී අස්තිත්වය විසින් දරණ ලද විශේෂිත පිරිවැය අයකරගැනීමට හා විශේෂිත ප්‍රතිලාභයක් ඉපැයීමට හැකිවන සේ සැලසුම්කර ඇති, ගාස්තු ස්ථාපිත කිරීමේ බලාධිකාරිය සහිත ආයතනයක් විසින් ස්ථාපිත කරන ලද මිලකට (එනම් ගාස්තුවකට) පාරිභෝගිකයන්ට භාණ්ඩ හා සේවා සපයන්නේ නම්, ඔවුන් මෙහෙයුම් ගාස්තු රෙගුලාසිවලට යටත්වේ. විශේෂිත ප්‍රතිලාභය අවමයක්, හෝ පරාසයක් විය හැකි අතර, ස්ථාවර හෝ සහතික කරන ලද ප්‍රතිලාභයක් වීම අවශ්‍ය නොවේ.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ඇ 9 ඡේදය මුල් වරට ව්‍යවහාර කරන්නෙකු විසින් යම් වැඩපිළිවෙලක අඩංගු කල් බද්දක් කලින් GAAP ප්‍රකාරව මෙන්ම IFRIC 4 හි නියම කෙරෙන දිනයට වඩා වෙනස් නමුත් IFRIC 4හි අවශ්‍ය කෙරෙන පරිදි එක හා සමානයැයි නිශ්චය කරන්නේ නම් මුල්වරට ව්‍යවහාර කරන්නා විසින් SLFRSs භාවිතා කරන විට නැවත තක්සේරු කිරීමක් අවශ්‍ය නොවේ. යම් අස්තිත්වයක් කලින් GAAP ප්‍රකාරව යම් වැඩ පිළිවෙලක කල්බද්දක් ඇතුළත්ව තිබේයැයි යන නිගමනයට එළඹීමට එම නිගමනය LKAS 17 කල්බදු හා IFRIC 4 අදාළ කරගැනීමෙන් ලැබෙන ප්‍රතිඵලයම විය හැකි වනු ඇත.</p>
	<p>ඇ 14 ඡේදය</p>	<p>ඇ 14 ඡේදය අස්තිත්වයක් වෙන්ව ඉදිරිපත් කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන විට LKAS 27 අනුව එහි පරිපාලිත, බද්ධව පාලනය කරන අස්තිත්වයන් සහ ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජන: (අ) පිරිවැයට; හෝ (ආ) SLFRS 9 ප්‍රකාරව ගිණුම්ගත කිරීම අවශ්‍ය වේ.</p>
	<p>ඇ 15 ඡේදය</p>	<p>15 ඡේදය මුල්වරට භාවිත කරන්නෙකු LKAS 27 ප්‍රකාරව එවැනි ආයෝජනයක් පිරිවැයට මිණුම් කලේ නම් එහි වෙන්ව ඉදිරිපත් කරන ආරම්භක SLFRS මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි ඒ ආයෝජනය පහත සඳහන් ඒවායින් එක් වටිනාකමකට මැනිය යුතුය: (අ) LKAS 27 ප්‍රකාරව නිශ්චය කළ පිරිවැය; හෝ</p>

		<p>(ආ) සැලකෙන පිරිවැය . එවැනි ආයෝජනයක සැලකෙන පිරිවැය විය යුත්තේ:</p> <p>(i) අස්තිත්වයක් SLFRSs වලට සංක්‍රාන්ති වූ දිනයේ එහි වෙන්ව ඉදිරිපත් කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සාධාරණ වටිනාකම (SLFR9 ප්‍රකාරව නිශ්චය කළ) ; හෝ</p> <p>(ii) එහි ඒදිනට කලින් GAPP ධාරණ අගය පළමු වරට ව්‍යවහාර කරන්නා , සැලකෙන පිරිවැයක භාවිතා කරමින් මිණුම් කිරීමට තෝරාගනු ලබන එක් එක් පරිපාලිතයේ, බද්ධ පාලිත අස්තිත්වයේ හෝ ආශ්‍රිතයේ ආයෝජන මැනීමට ඉහත i හෝ ii තෝරාගත හැකිය.</p>
	<p>ඇ 19 ඡේදය</p>	<p>ඇ 19 ඡේදය මූල්‍ය වගකීමක් (යම් යම් නිර්නයකයන් සමග එකඟ වීමට යටත්ව) ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මූල්‍ය වගකීමක් ලෙස නම් කිරීමට SLFRS 9 මගින් අවසර දේ. මෙම අවශ්‍යතාව නොසලකා, SLFRSs සංක්‍රමණික දිනයේදී, ඕනෑම මූල්‍ය වගකීමක්, ලාභ හෝ අලාභය හරහා, එම දිනයේදී, SLFRS 9 හි 4.2.2 ඡේදයේ නිර්නයකයන් ඉටු කරන්නේ නම් එහි සාධාරණ අගයට නම් කිරීමට අස්තිත්වයට අවසර දේ.</p> <p>පහත සඳහන් පරිදි නව ඡේදයක් ඇතුළත් කරන ලදී:-</p> <p>ඇ 19 අ ඡේදය SLFRSs වෙත සංක්‍රාන්ති වූ දිනයේ පවත්නා කරුණු හා තත්ත්වයන් මත පදනම්ව SLFRS හි 4.1.5 ඡේදය ප්‍රකාරව ලාභය හෝ අලාභය මගින් මනිනු ලැබූ සාධාරණ අගයට යම් මූල්‍ය වත්කමක් අස්තිත්වය විසින් නම් කළ හැකිය.</p> <p>ඇ 9 ආ ඡේදය SLFRS වෙත සංක්‍රාන්ති වූ දිනයේ පවත්නා කරුණු හා තත්ත්වයන් මත පදනම්ව SLFRS හි 5.7.5 ඡේදය ප්‍රකාරව අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් හරහා මනිනු ලැබූ සාධාරණ අගයට ස්කන්ධ සාධන පත්‍රයක කළ ආයෝජනයක් අස්තිත්වයක් විසින් නම් කළ හැකිය.</p> <p>ඇ 19 ඇ ඡේදය (LKAS 8 නිර්වචනය කළ පරිදි) යම් අස්තිත්වයකට 58 -65 ඡේදවල හා අළු 84 - අළු 93 හි දැක්වෙන සඵල පොළී ක්‍රමය හෝ භානිකරන අවශ්‍යතාව අතීතානුයෝගිව ව්‍යවහාර කරගැනීම ප්‍රායෝගික නොවන්නේ නම්, SLFRSs වලට සංක්‍රාන්ති දිනයේ මූල්‍ය වත්කම්වල සාධාරණ අගය විය යුත්තේ, SLFRS සංක්‍රාන්ති දිනයේ එම මූල්‍ය වත්කමේ නව ක්‍රමස්ථය කළ පිරිවැයයි.</p>

		<p>ඇ 19 ඡේදය SLFRS 9 හි 5.7.7. ඡේදයේ දැක්වෙන ක්‍රියා පිළිවෙල මගින්, SLFRSs වලට සංක්‍රාන්ති වන දිනයේ පැවැති කරුණු හා තත්ත්වයන්ගේ පදනම මත ලාභය හෝ අලාභයෙහි ගිණුම්කරණ නොගැලපීමක් ඇතිවිය හැකිදැයි අස්තිත්වය විසින් නිශ්චය කළ යුතුය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ඇ 20 ඡේදය 7 හා 9 අවශ්‍යතා නොතකා, SLFRS 9 හි ආ 5.4.8 ඡේදයේ අවසාන වගන්තිය හා ආ 5.4.9 ඡේදය, එළඹ ඇති හෝ අනාගතයේ දී බලාපොරොත්තු විය හැකි පරිදි SLFRSs සංක්‍රාන්ති දිනයෙන් පසු ගනුදෙනුවලට යම් අස්තිත්වයක් විසින් යොදා ගත හැකිය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ඇ 21 අ ඡේදය ඇ 8 අ (ආ) ඡේදයේ (විශාල භූමි ප්‍රදේශයක පැතිරුණු සියලු දේපළ ඇතුළත් වූ සංවර්ධන හා නිෂ්පාදන අදියරයන්හි පවත්නා බණිජ තෙල් හා වායු වත්කම් සඳහා කලින් GAPP යටතේ පිරිවැය කේන්ද්‍රස්ථාන වෙත ගිණුම්කරනය කළ) සඳහන් නිදහස් කිරීම් භාවිත කරන යම් අස්තිත්වයක් විසින් ඇ 21 හෝ IFRIC 1 ඡේද ව්‍යවහාර කරගැනීම වෙනුවට :</p> <p>(අ) LKAS 37 ප්‍රකාර SLFRSs වෙත සංක්‍රමණය වූ දිනයේ පැවැති පරිදි අක්‍රියවීම, ප්‍රතිස්ථාපනය සහ සමාන වගකීම් මැනිය යුතුය; සහ</p> <p>(ආ) SLFRSs වෙත සංක්‍රමණය වූ දිනයේ දී පැවැති, අස්තිත්වයේ කලින් GAAP යටතේ නිශ්චය කළ එම වගකීම්වල එම වටිනාකම හා ධාරක අගය අතර වෙනස්කමක් ඇත්නම් සෘජුවම රඳවාගත් ඉපැයුම්වල හඳුනාගත යුතුය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ඇ 23 ඡේදය මුල් වරට භාවිත කරන්නෙකු විසින් LKAS 23 හි 27 හා 28 ඡේදවල පැහැදිලි කර දී ඇති පරිදි සංක්‍රාන්ති විධිවිධාන ව්‍යවහාර කරනු ඇත. එම ඡේදයන්හි සඳහන් වන බලාත්මක දිනය ලෙස, 2012 ජනවාරි 1 දිනය හෝ SLFRSs සංක්‍රමණය වූ දිනය යන දෙකෙන් පසුව එළඹෙන දිනය ලෙස අර්ථ නිරූපනය කළ යුතුය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ගනුදෙනු කරුවන්ගෙන් වත්කම් පැවැරීම ඇ 24 ඡේදය IFRIC 18 - ගනුදෙනු කරුවන්ගෙන් වත්කම් පැවැරීම හි 22 ඡේදයේ දක්වා ඇති පරිදි මුල්වරට ව්‍යවහාර කරන්නෙකු විසින් සංක්‍රාන්ති විධිවිධාන ව්‍යවහාර කරගත හැකිය. එම ඡේදයේ සඳහන් වන බලාත්මක දිනය ලෙස 2012 ජනවාරි 1 දිනය හෝ SLFRSs වලට සංක්‍රමණය වූ දිනය යන දෙකෙන් පසුව එළඹෙන දිනය ලෙස අර්ථ නිරූපනය කළ යුතුය. එයට අමතරව මුල් වරට ව්‍යවහාර කරන්නකු විසින් SLFRSs වලට සංක්‍රමණය වූ දිනයට පෙරාතුව ඕනෑම දිනයක් නම් කරනු ලැබිය හැකි අතර, එම දිනයෙහි හෝ එයට පසුව ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලැබෙන සියළු වත්කම් පැවැරීම් සඳහා, IFRIC 18 භාවිත කළ හැකිය.</p>

	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර මගින් මූල්‍ය වගකීම් අහෝසි කිරීම ඇ 25 ඡේදය මුල්වරට භාවිත කරන්නේ කු විසින් IFRC 19 ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර මගින් මූල්‍ය වගකීම් අහෝසි කිරීමේ දැක්වෙන සංක්‍රමණික විධිවිධාන යොදාගත හැකිය .</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>තදබල අති උද්ධමනය ඇ 26 ඡේදය යම් අස්තිත්වයක් සතුව, අති උද්ධමනාකාරී ආර්ථිකයක ව්‍යවහාර මුදල් තම ක්‍රියාකාරී ව්‍යවහාර මුදල ලෙස තිබුණේ නම් හෝ තිබේ නම් SLFRSs වලට සංක්‍රමණික දිනයට පෙර, එය තදබල අති උද්ධමනාකාරී තත්වයකට යටත්දැයි නිර්ණය කළ යුතුය. මෙය, මුල්වරට SLFRS ව්‍යවහාර කරන අස්තිත්වයකට මෙන්ම කලින් SLFRSs ව්‍යවහාර කරගත් අස්තිත්වයන්ට ද අදාළ වේ.</p> <p>ඇ27 ඡේදය අති උද්ධමනාකාරී ආර්ථිකයක ව්‍යවහාර මුදල් වලට පහත සඳහන් ගතිලක්ෂණ දෙකම තිබේ නම්, තදබල අති උද්ධමනාකාරී තත්වයකට යටත් වේ:</p> <p>(අ) ව්‍යවහාර මුදලින් ගනුදෙනු කරන හා ශේෂ පවත්වාගෙන යන සියලු අස්තිත්වයන් සඳහා විශ්වසදායී පොදු මිල දර්ශකයක් නොමැති වීම.</p> <p>(ආ) ව්‍යවහාර මුදල් හා සාපේක්ෂව ස්ථාවර විදේශ ව්‍යවහාර මුදල අතර හුවමාරුවක් නොපැවතීම.</p> <p>ඇ 28 ඡේදය යම් අස්තිත්වයක ක්‍රියාකාර ව්‍යවහාර මුදලක් තදබල අති උද්ධමනාකාරී තත්වයට යටත්වීමේ තත්වයෙන් ක්‍රියාකාරී ව්‍යවහාර මුදල් යථා තත්වයට පත්වීමේ දිනයේදී මිදේ. එම දිනය වන්නේ ක්‍රියාකාර ව්‍යවහාර මුදල් තවදුරටත් ඇ 27 ඡේදයේ සඳහන් ගතිලක්ෂණ වලින් එකක් හෝ දෙකම තවදුරටත් බලනොපාන දිනය හෝ අස්තිතිවයේ ව්‍යවහාර මුදල තදබල අති උද්ධමනාකාරී තත්වයට යටත් නොවූ ව්‍යවහාර මුදලකට වෙනස් වූ විටය.</p> <p>ඇ 29 ඡේදය යම් අස්තිත්වයක SLFRS සංක්‍රාන්ති දිනය ක්‍රියාකාර ව්‍යවහාර මුදල යථා තත්වයට පත්වීමේ දිනය හෝ ඊට පසු දිනයක් වන විට එම අස්තිත්වය ක්‍රියාකාර ව්‍යවහාර මුදල් යථා තත්වයට පත්වීමේ දිනයට පෙර දැරූ සියලු වත්කම් හා වගකීම් SLFRSs වලට සංක්‍රාන්ති වන දිනයේදී සාධාරණ අගයට මැනීමට තෝරාගැනීමට හැකිය අස්තිතිවයක් විසින් එම සාධාරණ අගය ආරම්භක SLFRS මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශයේ එම වත්කම් හා වගකීම් වල සැලකෙන පිරිවැය ලෙස භාවිත කළ හැකිය.</p> <p>ඇ 30 ඡේදය ක්‍රියාකාර ව්‍යවහාර මුදල් සාමාන්‍ය තත්වයට පත්වීමේ දිනය සංසන්දනාත්මක මාස 12 කාල පරිච්ඡේදය ඇතුළත යෙදේනම් සංසන්දනාත්මක කාලපරිච්ඡේදය</p>

		<p>සම්පූර්ණ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයක් (LKAS 1 හි 10 වන ඡේදය පරිදි) එම කෙටි කාල පරිච්ඡේදයට සපයන්නේ නම් මාස 12 ට අඩු විය හැකිය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ඉ පරිශීෂ්ටය SLFRS වලින් කෙටි කාලීනව නිදහස් කිරීම මෙම පරිශීෂ්ටය SLFRS හි සංකලිත කොටසකි.</p> <p>9 සඳහා සංසන්දනාත්මක තොරතුරු නැවත ප්‍රකාශ කිරීමේ අවශ්‍යතාවෙන් නිදහස් කිරීම.</p> <p>ඉ 1 - (අ) 2015 ජනවාරි 1 දිනට පෙර ඇරඹෙන වාර්ෂික කාලපරිච්ඡේද සඳහා SLFRS භාවිත කරන සහ, (ආ) SLFRS 9 භාවිත කරන, යම් අස්තීත්වයක් විසින් එහි පළමුවන SLFRS මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි, අවම වශයෙන් එක් වර්ෂයකවත් සංසන්දනාත්මක තොරතුරු ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙසේ වුවද මෙම සංසන්දනාත්මක තොරතුරු SLFRS 7 මගින් අවශ්‍ය කෙරෙන හෙළිදරව් කිරීම් SLFRS 9 මගින් ආවරණය වන විෂය පථය තුළ අයිතමයන්ට සම්බන්ධවන තාක් දුරට SLFRS 7 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර : හෙළිදරව්කිරීම් හෝ SLFRS 9 ට අනුකූල වීම අවශ්‍ය නොවේ. එවැනි අස්තීත්වයක් සඳහා 'SLFRS කරා සංක්‍රාන්ති වීමේ දිනය' යන යොමුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ, පළමු SLFRS වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයේ SLFRS 7 සහ SLFRS 9 වෙනුවෙන් පමණි.</p> <p>ඉ 2 - යම් අස්තීත්වයක් එහි සංක්‍රමණික පළමු වර්ෂයේ දී SLFRS 7 හා SLFRS 9 අනුකූල නොවන පරිදි සංසන්දනාත්මක තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට තෝරාගන්නේ නම්:</p> <p>(අ) SLFRS 9 විෂය පථය තුළට ගැනෙන අයිතම ජිලිබද සංසන්දනාත්මක තොරතුරු සම්බන්ධයෙන්, SLFRS 9 අවශ්‍යතා වෙනුවට එහි කලින් GAPP හා හඳුනාගැනීම් හා මිනුම් භාවිත කළ යුතුය.</p> <p>(ආ) මෙම තොරතුරු සකස් කිරීමට යොදාගත් පදනමද සහිතව මෙම කරුණ හෙළිදරව් කළ යුතුය.</p> <p>(ඇ) සංසන්දනාත්මක කාලපරිච්ඡේදයේ වාර්තා කරන දිනය මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය (එනම් කලින් GAPP යටතේ සංසන්දනාත්මක තොරතුරු ඇතුළත් වූ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය) සහ පළමු SLFRS වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය (එනම් SLFRS 7 හා SLFRS 9 ට අනුකූලව තොරතුරු ඇතුළත් වන්නා වූ පළමු කාල පරිච්ඡේදය) අතර ගැලපීම් ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම් නිසා ඇති වූ ලෙස සලකා LKAS 8</p>

		<p>හි 28 (අ) - (ඉ) සහ (ඊ) (1) ඡේදවලින් අවශ්‍ය කෙරෙන්නාවූ හෙළිදරව් කිරීම් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. 28 (ඊ) (1) ඡේදය අදාළ වන්නේ සංසන්දනාත්මක කාලපරිච්ඡේදයේ වාර්තා කරන දිනයෙහි මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ඉදිරිපත් කරන වටිනාකම්වලට පමණි.</p> <p>(ඇ) යම් ගනුදෙනුවක්, වෙනත් සිද්ධියක් හෝ කොන්දේසියක් මගින්, අස්තිත්වයේ මූල්‍ය තත්ත්වයට හා මූල්‍ය කාර්ය සාධනයට ඇති කරනු ලබන බලපෑම පිළිබඳව පරිශීලකයන්ට අවබෝධයක් ලබාගැනීමට හැකිවීම සඳහා SLFRS හි විශේෂිත අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලවීම ප්‍රමාණවත් නොවන විට, වැඩිමනත් හෙළිදරව් කිරීම් සැපයීම පිණිස LKAS 1 හි 17(ඇ) වගන්තිය අදාළ කර ගත යුතුය.</p>
--	--	---

SLFRS 2 කොටස් පදනම් වූ ගෙවීම්

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ/එකතුකළ ඡේද
SLFRS 2	2 වැනි ඡේදය	<p>2 වැනි ඡේදය සමහර හෝ සියලු භාණ්ඩ හා සේවා ලැබුණේද යන්න විශේෂිතව, හඳුනාගැනීමට අස්තිත්වයට හැකි වුවද, නොවුවද, පහත සඳහන් දේ ඇතුළුව සියලු කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු ගිණුම්ගත කිරීම සඳහා, 3 අ - 6 ඡේදයේ සඳහන් පරිදි හැර අස්තිත්වයක් විසින් මෙම SLFRS, යොදාගත යුතුය :</p> <p>(අ) ස්කන්ධ - නිරවුල් කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු,</p> <p>(ආ) මුදල් නිරවුල් කොටස්-පදනම් ගනුදෙනු, සහ</p> <p>(ඇ) අස්තිත්වය විසින් භාණ්ඩ හෝ සේවා ලබාගන්නා හෝ අත්පත්කරගන්නා සහ සැලසුම් කොන්දේසි ප්‍රකාර අස්තිත්වයට එම භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුම්කරුට අස්තිත්වය විසින් ගනුදෙනුව නිරවුල් කළ යුත්තේ මුදලින්ද (හෝ වෙනත් වත්කමකින්ද) හෝ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර නිකුත් කිරීමෙන්ද යන්න තෝරාගැනීමට ඉඩ දී ඇති ගනුදෙනු.</p> <p>විශේෂයෙන් හඳුනාගත හැකි භාණ්ඩ හෝ සේවා නොමැති විට, අනෙකුත් තත්ත්වයන්, මෙම SLFRS ව්‍යවහාර වන භාණ්ඩ හෝ සේවා ලැබී තිබේද (හෝ ලැබෙන්නේද) යන්න අඟවයි.</p>
	3 වැනි ඡේදය	<p>ඉවත් කරන ලදී.</p> <p>පහත සඳහන් පරිදි නව ඡේදයක් එකතු කර ඇත:-</p> <p>3 අ ඡේදය භාණ්ඩ හා සේවා ලබාගන්නා හෝ අත්පත් කරගන්නා අස්තිත්වය වෙනුවෙන් වෙනත් සමූහ අස්තිත්වයක්</p>

		<p>(හෝ ඕනෑම සමූහ අස්තීත්වයක කොටස්කරුවෙක්) විසින්, කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවක් නිරවුල් කළ හැකිය. භාණ්ඩ හෝ සේවා ලබාගන්නා අස්තීත්වයට, සැපයුණු භාණ්ඩ හෝ සේවා සඳහා කරන ගෙවීම් අරමුණ නොවන බව පැහැදිලි ගනුදෙනුවක් හැර, පහත සඳහන් වන අස්තීත්වයන්ටද, 2 වන ඡේදය අදාළ වේ.</p> <p>(අ) කොටස් පදනම් ගෙවීමේ ගනුදෙනු නිරවුල් කිරීමේ බැඳීම එම සමූහයේම වෙනත් අස්තීත්වයක (හෝ ඕනෑම සමූහ අස්තීත්වයක කොටස්කරුවෙකුට) පැවරී ඇති භාණ්ඩ හෝ සේවා ලැබීම, හෝ</p> <p>(ආ) එම සමූහයේම වෙනත් අස්තීත්වයකට කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු නිරවුල් කිරීමේ වගකීම පැවරී තිබෙන, භාණ්ඩ හා සේවා ලැබීම්</p>
	<p>5 වැනි ඡේදය</p>	<p>5 වැනි ඡේදය 2වන ඡේදයේ දක්වා ඇති පරිදි අස්තීත්වයක් විසින් භාණ්ඩ හෝ සේවා ලබා ගැනීමක් හෝ අත්පත් කරගැනීමක් සිදුවන, කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු සඳහා මෙම SLFRS ව්‍යවහාර වේ. මෙහි භාණ්ඩ යන්නට බඩු තොග, පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය, දේපළ, පිරිසිදු හා උපකරණ, අස්පාශ්‍ය වත්කම් හා වෙනත් මූල්‍ය නොවන වත්කම්ද ඇතුළත් වේ. SLFRS 3- ව්‍යාපාර සංයෝජන හි නිර්වචනය කර ඇති පරිදි ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදී පවරාගත් ශුද්ධ වත්කම්වල කොටසක් ලෙස අස්තීත්වය භාණ්ඩ අත්පත්කරගැනීමකදී, SLFRS 3 හි ආ 1 -ආ 4 ඡේදවල විස්තර කර ඇති පරිදි පොදු පාලනයක් යටතේ අස්තීත්වයන් හෝ ව්‍යාපාරයන් සංයෝජනයකදී, හෝ LKAS 31 - බද්ධ ව්‍යාපාරයන්හි හිමිකම්හි නිර්වචනය කර ඇති පරිදි බද්ධ ව්‍යාපාරයක් පිහිටුවීම සඳහා දායකවීම යන ගනුදෙනුවලදී මෙම අත්පත් කරගැනීමට භාජනය වන්නාගේ ව්‍යවහාර නොකළ යුතුය. එහෙයින්, ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදී අත්පත් කරගැනීමට භාජනය වන්නාගේ පාලනය හුවමාරුව සඳහා නිකුත් කරන ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර මෙම SLFRS හි විෂය පථයට නොවැටේ. කෙසේ වුවද අත්පත් කරගැනීමට භාජනය වන්නාගේ සේවකයින්ට ඔවුන්ගේ තරාතිරම අනුව (උදාහරණයක් ලෙස අධිකාරී සේවා ප්‍රතිලාභයක් ලෙස) ප්‍රදානය කරන ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර මෙම SLFRS හි විෂය පථයට ඇතුළත් වේ. එසේම ව්‍යාපාර සංයෝජනයක් නිසා හෝ වෙනත් ස්කන්ධ ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමක් නිසා කොටස් පදනම් ගෙවීමේ වැඩ පිළිවෙළක් අවලංගු කිරීම, ආදේශ කිරීම හෝ වෙනත් විකරණයක් සම්බන්ධ ගිණුම් ගතකිරීම් මෙම SLFRS අනුව කළ යුතුය. ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදී නිකුත්කරන ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර අත්පත්කරගනු ලබන්නේ පාලන බලය අත්පත් කරගැනීමේදී හුවමාරුවන ප්‍රතිලාභයේ කොටසක් ලෙස කරන පැවැරීමක් ලෙසද, (එසේනම් SLFRS 3 විෂය පථයට වැටෙන) එසේ නැතහොත් සංයෝජන කාල සීමාවෙන් පසුව අධිකාරී සේවය සලකා ලැබෙන ප්‍රතිලාභයක් වශයෙන් කරන පැවැරීමක් ද (එසේනම් මෙම SLFRS විෂය පථයට වැටෙන) යන්න තීරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ SLFRS 3 හි ප්‍රතිපාදනය කර ඇත.</p>

<p>13 වැනි ඡේදය</p>	<p>පහත සඳහන් පරිදි නව ඡේදයක් එකතු කරන ලදී:-</p> <p>3 අ ඡේදය විශේෂයෙන්ම, අස්තිත්වය විසින් ලබන ලද හඳුනාගත් ප්‍රතිෂ්ඨාව (තිබෙනම්) ප්‍රදානය කළ ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවල හෝ දරන ලද වගකීමේ සාධාරණ අගයට වඩා අඩු බව පෙනේ නම්, දර්ශීය ලෙස මෙම තත්ත්වය පෙන්නුම් කරන්නේ, අස්තිත්වයට වෙනත් ප්‍රතිෂ්ඨාවක් (එනම් හඳුනාගත හැකි භාණ්ඩ හෝ සේවා) ලැබුණු (හෝ ලැබීමට තිබෙන) බවය. අස්තිත්වය විසින් ලැබුණු හඳුනාගත හැකි භාණ්ඩ හා සේවා මෙම SLFRS ප්‍රකාර ව මැනිය යුතුය. අස්තිත්වය විසින් ලැබුණු (හෝ ලැබීමට නියමිත) හඳුනා නොගත් භාණ්ඩ හා සේවා මනිනු ලබන්නේ, කොටස් පදනම් ගෙවීම් වල සාධාරණ අගය හා ලැබුණු (හෝ ලැබීමට නියමිත) හඳුනාගත් භාණ්ඩ හා සේවාවල සාධාරණ අගය අතර වෙනස වශයෙනි. අස්තිත්වය විසින් ලැබුණු හඳුනා නොගත් භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රදාන දිනයේදී මැනිය යුතුය. කෙසේ වුවද, මුදලින් නිරවුල් ගනුදෙනු සඳහා වූ වගකීම්, 30-33 ඡේද පරිදි නිරවුල් කරන තුරු සෑම වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේදීම මැනිය යුතුය.</p>
<p>43 වැනි ඡේදය</p>	<p>පහත දැක්වෙන පරිදි නව ඡේදයක් එකතු කරන ලදී. සමූහ අස්තිත්වයන් අතර කොටස් - පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු</p> <p>43 අ ඡේදය සමූහ අස්තිත්ව අතර කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු සඳහා, එහි වෙන්වූ හෝ තනි මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි, භාණ්ඩ හෝ සේවා ලැබුණු අස්තිත්වය විසින් එක්කෝ ස්කන්ධ - නිරවුල් හෝ මුදල්-නිරවුල් කොටස් - පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවක් ලෙස පහත සඳහන් දෑ තක්සේරු කොට මැනිය යුතුය:</p> <p>(අ) පිරිනැමූ ප්‍රදානයේ ස්වභාවය, සහ</p> <p>(ආ) එහි ස්වඅයිතිය හා බැඳීම භාණ්ඩ හෝ සේවා ලබන්නාවූ අස්තිත්වය විසින් හඳුනාගත් ප්‍රදානයේ වටිනාකම, ඒකාබද්ධ සමූහය හෝ කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුව නිරවුල් කරන වෙනත් සමූහ අස්තිත්වයක් විසින් හඳුනාගත් වටිනාකමට වඩා වෙනස් විය හැකිය.</p> <p>43 ආ ඡේදය භාණ්ඩ හෝ සේවා ලබන්නාවූ අස්තිත්වය, පහත සඳහන් අවස්ථාවලදී ලැබුණු භාණ්ඩ හා සේවා, ස්කන්ධ-නිරවුල් කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවක් ලෙස මැනිය යුතුය:</p> <p>(අ) පිරිනැමූ ප්‍රදානය ස්වකීය සාධන පත්‍රයක් වන විට; හෝ</p> <p>(ආ) කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු නිරවුල් කිරීමට අස්තිත්වයට බැඳීමක් නැති විට.</p>

		<p>අස්තිත්වය විසින් පසුව එවැනි ස්කන්ධ -නිරවුල් කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවක් 19-21 ඡේද ප්‍රකාර වෙළෙඳපොළ නොවන පැවැරුම් කොන්දේසි වෙනස්වීම් සඳහා පමණක් නැවත මැනිය යුතුය. අනෙකුත් සියළු තත්ත්වන්හිදී, භාණ්ඩ හෝ සේවා ලබන්නාවූ අස්තිත්වය විසින්, ලැබුණාවූ භාණ්ඩ හා සේවා , මුදල් -නිරවුල් කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවක් ලෙස මැනිය යුතුය.</p> <p>43 අ ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවක් නිරවුල් කරන විට සමූහයේ වෙනත් අස්තිත්වයක් භාණ්ඩ හා සේවා ලබන්නේ නම්, අස්තිත්වය විසින් ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර මගින් නිරවුල් කරන්නේ නම් පමණක් එය ස්කන්ධ-නිරවුල් කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවක් ලෙස හඳුනාගත යුතුය. එසේ නොවන්නේ නම්, එම ගනුදෙනුව මුදල්-නිරවුල් කොටස්- පදනම් ගනුදෙනුවක් ලෙස හඳුනාගත යුතුය.</p> <p>43 අ ඡේදය සමහර සමූහ ගනුදෙනු, භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුම්කරුවන්ට කොටස් - පදනම් ගෙවීම් සැලසීම සඳහා සමූහයේ එක් අස්තිත්වයක් විසින් සමූහයේ වෙනත් අස්තිත්වයකට ගෙවීමට අවශ්‍ය වන නැවත ගෙවීමේ වැඩ පිළිවෙලට සම්බන්ධ වේ. එවැනි අවස්ථාවක භාණ්ඩ හා සේවා ලබන්නාවූ අස්තිත්වය, අන්තර් සමූහ නැවත ගෙවීමේ එකඟ වීම නොතකා 43 ආ ඡේදය පරිදි කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු සඳහා ගිණුම් තැබිය යුතුය.</p>
	<p>ආ පරිශිෂ්ටය</p>	<p>පහත දැක්වෙන පරිදි නව ඡේදයක් එකතු කරන ලදී. සමූහයේ අස්තිත්වයන් අතර කොටස් - පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු</p> <p>ආ45 ඡේදය එක් එක් අස්තිත්වයන්ගේ වෙන්වූ හා තනි මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි, සමූහයේ අස්තිත්වයන් අතර කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු ගිණුම්ගත කිරීම පිළිබඳව 43අ - 43 අ ඡේදයන්හි සාකච්ඡා කෙරේ. 43අ - 43අ ඡේදයන්හි අවශ්‍යතාවන් යොදාගන්නේ කෙසේදැයි ආ 46 - ආ 61 ඡේදයන්හි දී සාකච්ඡා කෙරේ. 43 අ ඡේදයේ සටහන් කළ පරිදි සමූහයේ අස්තිත්වයන් අතර කොටස් -පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු, කරුණු හා තත්ත්වයන් පදනම් කර ගත් විවිධ හේතු නිසා සිදු විය හැකිය. එහෙයින්, මෙම සාකච්ඡාව සවිස්තරාකාර එකක් නොවන අතර, අස්තිත්වයකට භාණ්ඩ හා සේවා ලැබෙන විට, ගනුදෙනුව පියවීමට බැඳීමක් නොමැති බව, ගනුදෙනුව පරිපාලකය විසින් පාලිතයට කෙරෙන ස්කන්ධ සහභාගිත්වයක් බව, අන්තර් සමූහ ආපසු ගෙවුම් වැඩපිළිවෙලක් නොතකා උපකල්පනය කරයි.</p> <p>ආ 46 ඡේදය පහත සාකච්ඡාව සේවකයින් සමග ගනුදෙනු වෙත යොමු වූවත්, එය සේවකයින් නොවන, භාණ්ඩ හා</p>

		<p>සේවා සැපයුම්කරුවන් සමග කෙරෙන සමාන කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු සඳහාද අදාළ වේ. පරිපරිපාලකයන් හා එහි පරිපාලිතයන් අතර යොදාගත් වැඩ පිළිවෙල මගින්, සේවකයින්ට ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සැපයීම වෙනුවෙන් පරිපාලිතය විසින් පරිපරිපාලකයට ගෙවීම අවශ්‍ය විය හැකිය. පහත සාකච්ඡාව, එවැනි අන්තර් සමූහ ගෙවීම් වැඩපිළිවෙලක ගිණුම් තබන ආකාරය පිළිබඳව යොමු නොවේ.</p> <p>ආ 47 ඡේදය සමූහයේ අස්තිත්වයන් අතර කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු හේතුවෙන් පොදුවේ හමුවන ප්‍රශ්න හතරක් තිබේ. පහසුව සඳහා පහත සඳහන් උදාහරණ මගින් පරිපරිපාලකය හා එහි පරිපාලිතය සම්බන්ධ කොට එම ප්‍රශ්න සාකච්ඡා කෙරේ.</p> <p>අස්තිත්වයේ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සම්බන්ධ වූ කොටස් - පදනම් ගෙවීම් සැලසුම</p> <p>ආ 48 ඡේදය අස්තිත්වයේ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සම්බන්ධ පළමු ගැටළුව වන්නේ මෙම SLF අවශ්‍යතා ප්‍රකාර පහත සඳහන් ගනුදෙනු, ගිණුම්ගත කළ යුත්තේ, ස්කන්ධ-නිරවුල් වශයෙන්ද නැතහොත් මුදල්-නිරවුල් වශයෙන්ද යන්නයි.</p> <p>(අ) අස්තිත්වයක් එහි සේවකයන්ට අස්තිත්වයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවල හිමිකම් ප්‍රදානය කරන (උදා. කොටස් විකල්පය) අතර, සේවකයන්ට ඇති බැඳීම ඉටු කිරීම් වස්, එක්කෝ තෝරාගැනීම මගින් නැතහොත් අවශ්‍යතාව මගින් හෝ වෙනත් පාර්ශ්වයන්ගෙන් ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර මිලදී ගැනීම (එනම් භාණ්ඩාගාර කොටස්) අවශ්‍ය කෙරේ; සහ</p> <p>(ආ) යම් අස්තිත්වයක සේවකයින්ට අස්තිත්වය විසින්ම හෝ එහි කොටස්කරුවන් විසින් හෝ අස්තිත්වයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර හිමිකම් ප්‍රදානය (කොටස් විකල්පය) කරන අතර අවශ්‍ය කරන ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර අස්තිත්වයේ කොටස් කරුවන් විසින් සපයනු ඇත.</p> <p>ආ 49 ඡේදය අස්තිත්වයක් ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සඳහා ප්‍රතිෂ්ඨාව වශයෙන්, සේවාවන් ලැබෙන කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවක්, ස්කන්ධ-නිරවුල් ගනුදෙනුවක් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු ය. කොටස් පදනම් ගෙවීම් සැලසුම යටතේ එහි සේවකයන්ට ඇති බැඳීම ඉටු කිරීම පිණිස තෝරාගැනීම අනුව හෝ අවශ්‍යතාව අනුව හෝ වෙනත් පාර්ශ්වයකින් එම කොටස් මිලදී ගැනීමට සිදුවන්නේද යන්න නොසලකා මෙය අදාළ වේ:</p> <p>(අ) අස්තිත්වයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සඳහා සේවකයින්ගේ හිමිකම්, ප්‍රදානය කර ඇත්තේ අස්තිත්වය විසින්ම හෝ එහි කොටස්කරුවන් විසින් ද; නැතහොත්</p>
--	--	---

		<p>(ආ) කොටස් පදනම් ගෙවීම් සැලසුම, නිරවුල් කිරීම කළේ අස්තිත්වය විසින් ම හෝ එහි කොටස්කරු(වන්) විසින් ද යන්න නොසලකා මෙය අදාළ වේ.</p> <p>ආ 50 ඡේදය යම් කොටස්කරුවෙකුට එහි ආයෝජනයාගේ සේවකයින්ට ගනුදෙනුවක් නිරවුල් කිරීමට තිබේ නම්, එය තමන්ගේ සාධන පත්‍ර වෙනුවට ආයෝජනයාගේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සපයයි. එනිසා, එහි ආයෝජනයාද කොටස් හිමියා මෙන්ම එකම සමූහයේ නම්, 43ආ ඡේදය ප්‍රකාර එහි බැඳීම් අතරින්, මුදල්-නිරවුල් කොටස්-පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවලට අදාළ අවශ්‍යතා ප්‍රකාරව කොටස් හිමියාගේ වෙනම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලද, ස්කන්ධ-නිරවුල් කොටස් - පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවලට අදාළ අවශ්‍යතා ප්‍රකාර කොටස් හිමියාගේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලද මැනිය යුතු ය.</p> <p>පරිපූරකයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සම්බන්ධීක කොටස් -පදනම් ගෙවීම් සැලසුම</p> <p>ආ 51 ඡේදය දෙවන ප්‍රශ්නය, සැලකිල්ල යොමු කරන්නේ, වෙනත් සමූහ අස්තිත්වයක ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සම්බන්ධතාවක් ඇති, එකම සමූහය තුළ අස්තිත්ව දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් අතර කොටස් පදනම් - ගෙවීම් ගනුදෙනු පිළිබඳවය. උදාහරණයක් ලෙස පරිපාලනයට සපයන ලද සේවාවන් වෙනුවෙන් වූ ප්‍රතිෂ්ඨාවක් ලෙස, පරිපාලකගේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර හිමිකම, පරිපාලනයේ සේවකයින්ට ප්‍රදානය කිරීම.</p> <p>ආ 52 ඡේදය එහෙයින්, දෙවන ප්‍රශ්නය පහත දැක්වෙන කොටස් පදනම් ගෙවීම් සැලසුම ගැන සැලකිලිමත් වෙයි:</p> <p>(අ) පරිපූරකය විසින් එහි ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර කෙරෙහි හිමිකම පරිපාලනයේ සේවකයින්ට සෘජුවම ප්‍රදානය කරයි:පරිපූරකය (පරිපාලනය නොවේ.) පරිපාලනයේ සේවකයින්ට ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර ලබා දීමට බැඳීමක් තිබේ; සහ</p> <p>(ආ) පරිපාලනයක්, සිය සේවකයින්ට පරිපාලනයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර පිළිබඳ හිමිකම ප්‍රදානය කරයි: පරිපාලනයට එහි සේවකයින්ට ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර සැපයීමේ බැඳීමක් තිබේ. පරිපූරකයක් විසින් එහි ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර හිමිකම එහි පරිපාලනයේ සේවකයින්ට ප්‍රදානය කරයි. (ආ52(අ) ඡේදය)</p> <p>ආ 53 ඡේදය පරිපාලනයේ සේවකයින්ට, පරිපූරකයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර ලබාදීමට බැඳීමක් පරිපාලනයට නොමැත. එහෙයින්, 43ආ ඡේදය ප්‍රකාරව, ස්කන්ධ- නිරවුල් කොටස්-පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවලට අදාළ අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලව එහි සේවකයින්ගෙන් ලැබුණු</p>
--	--	---

		<p>සේවාවන් පරිපාලිතය විසින් මැනිය යුතු අතර, ස්කන්ධයේ අනුරූප වැඩිවීම, පරිපරිපාලකයන් ලැබුණු දායකත්වයක් ලෙස හඳුනාගත යුතු ය.</p> <p>ආ 54 ඡේදය පරිපාලකයට, ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර ලබාදීම මගින්, පරිපාලිතයේ සේවකයින් සමග ගනුදෙනු නිරවුල් කිරීමේ බැඳීමක් ඇත. එහෙයින්, 43ආ ඡේදය ප්‍රකාරව, ස්කන්ධ- නිරවුල් කොටස්-පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවලට අදාළ අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලව, පරිපාලකය විසින් එහි බැඳීම මැනිය යුතුය. පරිපාලිතයක් විසින්, එහි සේවකයන්ට එහි පරිපාලකයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර හිමිකම්, ප්‍රදානය කිරීම (ආ52(ආ) ඡේදය)</p> <p>ආ 55 ඡේදය 43 ආ ඡේදයේ කොන්දේසි එකකවත් අවශ්‍යතා පරිපාලිතය විසින් ඉටු නොකරන හෙයින්, සහ එහි සේවකයින් සමග මුදල් නිරවුල් ගනුදෙනු ලෙස ගිණුම්ගත කරයි. මෙම අවශ්‍යතාව, පරිපාලිතය විසින් සේවකයින්ට ඇති බැඳීම තෘප්ත කිරීම සඳහා ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර ලබාගන්නේ කෙසේදැයි යන්න නොතකා අදාළ වේ.</p> <p>සේවකයින්ට මුදල් - නිරවුල් ගෙවීම් සම්බන්ධිත කොටස් -පදනම් ගෙවීම් සැලසුම</p> <p>ආ 56 ඡේදය තුන්වන ප්‍රශ්නය වන්නේ, යම් අස්තීත්වයක් එහි සැපයුම්කරුවන්ගෙන් (සේවකයින්ද ඇතුළුව) භාණ්ඩ හා සේවා ලබාගැනීමේදී, එහි සැපයුම්කරුවන්ට අදාළ ගෙවීම් කිරීමට කිසිදු බැඳීමක් නොමැති විට, මුදල්-නිරවුල් කොටස් පදනම් ගෙවීම් සැලසුම ගිණුම් ගතකළ යුත්තේ කෙසේද යන්නයි. උදාහරණයක් ලෙස පරිපාලකයට (අස්තීත්වයට නොවේ.) අස්තීත්වයේ සේවකයින්ට අවශ්‍ය මුදල් ගෙවීමට බැඳීමක් ඇති පහත සඳහන් සැලසුම සලකා බලන්න:</p> <p>(අ) අස්තීත්වයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවල මිලට ඇඳී ඇති මුදල් ගෙවීමක් අස්තීත්වයේ සේවකයින්ට ලැබීම.</p> <p>(ආ) පරිපාලකයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවල මිලට ඇඳී ඇති මුදල් ගෙවීමක් අස්තීත්වයේ සේවකයින්ට ලැබීම</p> <p>ආ 57 ඡේදය එහි සේවකයින් සමග ගනුදෙනු නිරවුල් කිරීමේ බැඳීමක් පරිපාලිතය සතුව නොපවතී. එහෙයින් පරිපාලිතය එහි සේවකයින් සමග ගනුදෙනුව, ස්කන්ධ-නිරවුල් ලෙස ගිණුම් ගතකර ස්කන්ධයේ අනුරූපී වැඩිවීම පරිපාලකයන් ලද දායකයක් ලෙස හඳුනාගත යුතුය. පරිපාලිතය විසින් 19 - 21 ඡේද ප්‍රකාර ඉටු නොවූ වෙළෙඳ පොළ නොවන පැවරීමක ප්‍රතිඵලය මත යම් වෙනස්කමක් සඳහා පසුව සිදුවූණු ගනුදෙනු පිරිවැය</p>
--	--	---

		<p>යළි මැනිය යුතුය. මෙය සමූහයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මුදල් -නිරවුල් ගනුදෙනු මැනීමට වඩා වෙනස්වනු ඇත.</p> <p>ආ 58 ඡේදය සේවකයින් සමඟ ගනුදෙනුව නිරවුල් කිරීමේ බැඳීමක් පරිපාලකය සතුව ඇති හෙයින්, සහ ප්‍රතිශ්ඨාව මුදලින් වන නිසා පරිපාලකය (සහ ඒකාබද්ධ සමූහය) එහි බැඳීම 43 ඇ හි මුදල්- නිරවුල් කොටස්- පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවලට අදාළ අවශ්‍යතාවන් ප්‍රකාරව මැනිය යුතුය.</p> <p>සමූහයේ අස්තිත්වයන් අතර සේවකයින් මාරු කිරීම</p> <p>ඇ 59 ඡේදය හතරවන ප්‍රශ්නය, සමූහයේ අස්තිත්ව එකකට වඩා වැඩි ගණනක සේවකයින් සම්බන්ධිත සමූහයේ කොටස්- පදනම් ගෙවීම් සැලසුම හා සම්බන්ධ වූවකි. උදාහරණයක් ලෙස යම් නිශ්චිත කාලයක් සමූහයේ අඛණ්ඩව සේවය සම්පූර්ණ කිරීමේ කොන්දේසිය සහිතව, පරිපාලකය විසින් එහි ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර හිමිකම එහි පරිපාලිතයන්හි සේවකයින්ට ප්‍රදානය කළ හැකිය. යම් සේවකයෙකුට මුල් කොටස් පදනම් ගෙවීම් වැඩ පිළිවෙල යටතේ පරිපාලකයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර හිමිකමට බලපෑමක් නොවන සේ නිශ්චිත පැවැරුම් කාල පරිච්ඡේදය තුළ අස්තිත්වයේ එක් පරිපාලිතයක සිට තවත් පරිපාලිතයකට රැකියාව මාරු කළ හැකිය. පරිපාලිත වලට, එහි සේවකයින් සමඟ කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු නිරවුල් කිරීමට බැඳීමක් නොමැති නම්, ඔවුන් එය ස්කන්ධ නිරවුල් ගනුදෙනුවක් ලෙස ගිණුම් ගත කරනු ඇත. අ පරිශීෂ්ටයේ නිර්වචනය කර ඇති පරිදි, එම ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවලට පරිපාලකය මුලින්ම හිමිකම ලබාදුන් ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවල සාමාන්‍ය අගය සහ එක් එක් පරිපාලිතයේ පැවැරුම් කාලපරිච්ඡේදයේ සේවකයා සේවය කළ කාල අනුපාතිකයට යොමුකරමින් සේවකයන්ගෙන් ලැබුණු සේවය සෑම පරිපාලිතයක් ම මැනිය යුතුය.</p> <p>ආ 60 ඡේදය පරිපාලකයේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර වලින් එහි, සේවකයින් සමඟ ගනුදෙනුවක් නිරවුල් කිරීම සඳහා පරිපාලිතයකට තිබේ නම්, එය මුදල්- නිරවුල් ගනුදෙනුවක් සේ ගිණුම් ගත කරනු ඇත. එක් එක් පරිපාලිතයේ සේවකයා, විසින් පැවැරුම් කාලපරිච්ඡේදයේ එක් එක් පරිපාලිතයේ සේවය කළ අනුපාතය සහ ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවල ප්‍රදාන දිනයේ සාධාරණ අගය පදනම් කොටගෙන සෑම පරිපාලිතයක්ම ලැබුණු සේවය මැනිය යුතුය. එයට අමතරව, එක් එක් පරිපාලිතයේ සේවකයාගේ සේවා කාලය තුළ ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවල සාධාරණ අගයේ යම් වෙනස් වීමක් එක් එක් පරිපාලිතයක් විසින් හඳුනාගත යුතුය.</p> <p>ආ 61 ඡේදය පරිශීෂ්ට අ හි නිර්වචනය කර ඇති පරිදි වෙළෙඳ පොළ කොන්දේසි හැර පැවැරුම් කොන්දේසි ඉටු කිරීමට, සමූහ</p>
--	--	---

		<p>අස්තිත්ව අතර මාරු කිරීමෙන් පසු එවැනි සේවකයෙකු අපොහොසත් විය හැකිය. උදාහරණයක් ලෙස සේවා කාලය සම්පූර්ණ කිරීමට පෙර සේවයෙන් ඉවත් වූ සේවකයෙකු වැනි - එවැනි අවස්ථාවක, පැවැරුම් කොන්දේසිය, සමූහයට සේවය කිරීම නිසා 19 ඡේදයේ මූලධර්ම අනුව, සේවකයාගෙන් ලැබුණු සේවය සම්බන්ධයෙන් කළින් හඳුනාගත් වටිනාකම, සෑම පරිපාලනයක්ම නැවත ගැලපිය යුතුය. එබැවින්, වෙළෙඳ පොළ කොන්දේසි හරු පැවැරුම් කොන්දේසි ඉටු කිරීමට සේවකයා අපොහොසත් වූ හෙයින්, පරිපාලකය විසින් ප්‍රදානය කරන ලද ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර හිමිකම පැවැරුවේ නැත්නම්, සමූහයේ කිසිම අස්තිත්වයක මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි එම සේවකයාගෙන් ලැබුණු සේවාව, සමූච්චිත පදනම මත කිසිම වටිනාකමක් හඳුනා නොගත යුතුය.</p>
--	--	---

SLFRS 3 - ව්‍යාපාර සංයෝජන

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ/එකතුකළ ඡේද
<p>SLFRS 3</p>	<p>16 ඡේදය</p>	<p>16 වන ඡේදය සමහර තත්ත්වයන්හිදී, විශේෂ වත්කමක් හෝ වගකීමක් වර්ගීකරණය කිරීම හෝ නම් කිරීම කරන අකාරය මත පදනම්ව වෙනස් ගිණුම්කරණයන් SLFRS මගින් ලබා දේ. අත්පත්කර ගන්නාදින පවත්නා අදාළ තත්වයන් මත පදනම්ව අත්පත් කරගන්නා විසින් වර්ගීකරණය කිරීම හෝ නම් කිරීම පිළිබඳ උදාහරණ පහත දැක්වෙන අතර ඒවා මෙම කරුණුවලටම සීමා නොවේ:</p> <p>(අ) SLFRS 9 - මූල්‍ය සාධන පත්‍ර - ප්‍රකාරව සාධාරණ අගයට හෝ ක්‍රමමත්ය පිරිවැයට මනින ලද විශේෂ මූල්‍ය වත්කම් සහ වගකීම් වර්ගීකරණය;</p> <p>(ආ) LKAS 39 පරිදි ව්‍යුත්පන්න සාධන පත්‍ර ඉදිරි රැ කුම් සාධන පත්‍ර ලෙස නම් කිරීම; සහ</p> <p>(ඇ) SLFRS 9 ප්‍රකාරව නිහිත ව්‍යුත්පන්න සාධන පත්‍රයක් ධාරක ගිවිසුමකින් වෙන්කළ යුතුදැයි තක්සේරු කිරීම (මෙම SLFRS හි භාවිත කර ඇත්තේ වර්ගීකරණය යන පදය හෙයින් මෙය 'වර්ගීකරණය' පිළිබඳ කරුණක් වේ.)</p> <p>19 වන ඡේදය සෑම ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදීම, අත්පත්කර ගන්නා දිනයේදී, අත්පත්කරගන්නා විසින්, අත්පත් කරගැනීමට භාජනය වන්නාගේ පාලන අයිතිය එනම් වර්තමාන හිමිකම හා ඒවා දරන්නන්ගේ, ඇවර කිරීමේදී අස්තිත්වයක ශුද්ධ වත්කම්වල සමානුපාතික කොටස සඳහා ඇති අයිතියෙහි සංරචකයන් , එක්කෝ :</p> <p>(අ) සාධාරණ වටිනාකමට ; හෝ</p> <p>(ආ) අත්පත් කරගැනීමට භාජනය වන්නාගේ හඳුනාගත් ශුද්ධවත්කම්වල හඳුනාගත් ප්‍රමාණයේ, වර්තමාන</p>

<p>19 වැනි ඡේදය</p>		<p>හිමිකාරත්ව සාධන පත්‍රයන්ට අනුපාතික කොටස; මැනිය යුතුය.</p> <p>පාලනය නොවන අයිතියේ අනෙකුත් සියලුම නැති සංරචකයන්, SLFRSS මගින් වෙනත් මිණුම් පදනමක් අවශ්‍ය කෙරෙන්නේ නම් හැර, ඒවායේ අත්පත්කරගත් දිනයේ වූ සාධාරණ අගයට මැනිය යුතුය.</p>
<p>30 වන ඡේදය</p>		<p>කොටස් පදනම්කරගත් ගෙවීම් ගණුදෙනු 30 වන ඡේදය</p> <p>අත්පත්කරගන්නාගේ කොටස් පදනම් වූ ගෙවීම් ගණුදෙනු වලට සම්බන්ධ වගකීමක් හෝ ස්කන්ධ සාධන පත්‍රයක් නැතහොත් අත්පත් කරගන්නාගේ කොටස් පදනම්වූ ගෙවීම් ගණුදෙනුවක් සමග අත්පත් කරගැනීමට භාජනය වන්නාගේ කොටස් පදනම් වූ ගෙවීම් ගණුදෙනුවක් ආදේශ කිරීමක්, අත්පත් කරගන්නා විසින් SLFRS 2 - කොටස් පදනම් වූ ගෙවීම්- හි සඳහන් ක්‍රමයට අත්පත් කරගන්නා දිනයේදී මැනිය යුතුය. (මෙම SLFRS මගින් මෙම ක්‍රමයේ ප්‍රතිඵලය කොටස් පදනම් කරගත් ගෙවීම් ගණුදෙනුවේ 'වෙළෙඳ පොළ පදනම් වූ මිනුම' ලෙස හඳුන්වා ඇත.</p>
<p>42 ඡේදය</p>		<p>42 ඡේදය</p> <p>අදියර කිහිපයකින් සිදු කෙරෙන ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදී, අත්පත් කරගන්නා විසින්, පවරාගනු ලබන ව්‍යාපාරයේ කලින් දැරූ ස්කන්ධ හිමිකම අත්පත් කරගනු ලබන දිනයේ පවත්නා සාධාරණ අගයට මැනිය යුතු අතර එහි ප්‍රතිඵලය ලෙස යම් ප්‍රතිලාභයක් හෝ අලාභයක් වේ නම් එය උචිත පරිදි ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හෝ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනාගත යුතුය. පූර්ව වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයන්හි, අත්පත් කරගන්නා වෙත ඇති ස්කන්ධ හිමිකමෙහි වටිනාකම වෙනස්වීම අත්පත්කරගැනීමට භාජනය වන්නා විසින් අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි හඳුනාගෙන තිබිය හැකිය. එසේ වූයේ නම්, අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනාගත් වටිනාකම, අත්පත්කරගන්නා විසින්, කලින් දැරූ ස්කන්ධ හිමිකම සෘජුවම බැහැර කළ විටෙක අවශ්‍ය විය හැකිව තිබූ පදනම මත හඳුනාගත යුතුය.</p>
<p>53 ඡේදය</p>		<p>53 ඡේදය</p> <p>අත්පත්කරගැනීම හා සම්බන්ධව පිරිවැය යනු අත්පත්කරගන්නා විසින් ව්‍යාපාර සංයෝජනයක් ඇති කිරීම පිණිස දරන්නාවූ පිරිවැය වේ. එම පිරිවැයෙහි සොයන්නාගේ ගාස්තු ; උපදේශන, නීති, ගිණුම්කරණ, තක්සේරු හා අනෙකුත් වෘත්තීය හා උපදේශන ගාස්තු; හා අභ්‍යන්තර අත්කරගැනීමේ දෙපාර්තමේන්තුවක් පවත්වාගෙන යාමේ පිරිවැය ද ඇතුළත් වේ. පොදු පරිපාලන පිරිවැය ; සහ ණය සහ ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර ලියාපදිංචි කිරීමේ හා නිකුත් කිරීමේ පිරිවැය ද ඇතුළත් වේ. අත්පත්කරගන්නා විසින් අත්පත්කර ගැනීමට සම්බන්ධ පිරිවැය, එම පිරිවැය දැරූ හා සේවය ලබාගත්</p>

		<p>කාලපරිච්ඡේදයේ වියදම් ලෙස, එක් ව්‍යතිරේකයකට යටත්ව ගිණුම් ගත කළ යුතුය. ණය හෝ ස්කන්ධ සුරැකුම් නිකුත් කිරීමේ පිරිවැය LKAS 32 හා SLFRS 9 ප්‍රකාරව හඳුනාගත යුතුය.</p>
	<p>56 ඡේදය</p>	<p>56 ඡේදය මුල් හඳුනාගැනීමෙන් පසු සහ වගකීම නිරවුල් කිරීම, අවලංගු කිරීම හෝ යල්පැනීම දක්වා අත්පත්කරගන්නා විසින් ව්‍යාපාර සංයෝජනයේදී හඳුනාගත් අසම්භාව්‍ය වගකීමක් පහත දැක්වෙන ආකාරවලින් ඉහළම අගයට මැනිය යුතුය:</p> <p>(අ) LKAS 37 ප්‍රකාරව හඳුනාගත හැකි වටිනාකම; සහ</p> <p>(ආ) මූලික හඳුනාගත්, වටිනාකමින් උචිත වන්නේ නම් LKAS 18 - අයහාරය- පරිදි හඳුනාගත් සමුච්චිත ක්‍රමක්ෂය අඩුකළ වටිනාකම SLFRS 9 ප්‍රකාරව ගිණුම් ගත කළ ගිවිසුම් සඳහා මෙම අවශ්‍යතාව ව්‍යවහාර නොවේ.</p>
	<p>58 (ආ) ඡේදය</p>	<p>58 (ආ) ඡේදය අසම්භාව්‍ය ප්‍රතිෂ්ඨාව, වත්කමක් හෝ වගකීමක් ලෙස වර්ගීකරණය කෙරෙනුයේ:</p> <p>(1) එය SLFRS 9 හෝ LKAS 39 විෂය පථයට වැටෙන මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක් වන විට, සාධාරණ අගයට මැනිය යුතු අතර එහි ප්‍රතිඵලය වන ලැබීම හෝ අලාභය SLFRS 9 අනුව, ලාභයක් හෝ අලාභයක් ලෙස අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනාගත යුතුය.</p> <p>(11) SLFRS 9 විෂය පථයට නොවැටෙන විට, උචිත වන ආකාරයට LKAS 37 හෝ වෙනත් SLFRS හෝ පරිදි ගිණුම් ගත කළ යුතුය.</p>
	<p>ආ 56 ඡේදය</p>	<p>ආ 56 ඡේදය අත්පත්කරගන්නෙකු විසින් එහි කොටස් පදනම් වූ ගෙවීම් ප්‍රදානය* (ආදේශනයක කළ ප්‍රදානය) සේවකයන් හෝ අත්පත්කරගැනීමට භාජනය වන්නා විසින් දරණ ප්‍රදානයන් සඳහා හුවමාරු කර ගත හැකිය. ව්‍යාපාර සංයෝජනය හා බැඳුණු කොටස් විකල්පයන් හෝ අනෙකුත් කොටස් පදනම් වූ ගෙවීම් ප්‍රදානයන් SLFRS 2 කොටස් පදනම්වූ ගෙවීම් - විකරණය කළ ලෙස ගිණුම් ගත කෙරේ. අත්පත්කරගන්නා, අත්පත්කරගැනීමට භාජනය වන්නාගේ ප්‍රදාන ආදේශ කරන්නේ නම්, අත්පත්කරගන්නාගේ ආදේශන ප්‍රදානවල වෙළෙඳපල පදනම් මැනීම එක්කෝ, සියල්ල හෝ කොටසක් ව්‍යාපාර සංයෝජනයේදී පැවරූ ප්‍රතිෂ්ඨාව මැනීමෙහි ඇතුළත් කළ යුතුය. වෙළෙඳ පොළ පදනම් මිනුම බෙදා වෙන්කිරීමේ මාර්ගෝපදේශ ආ 57 - ආ 62 ඡේදවල සලසා ඇත. කෙසේ වුවද, අත්පත්කරගැනීමට භාජනය</p>

		<p>වන්නාගේ ප්‍රදානය ව්‍යාපාර සංයෝජනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස කල් ඉකුත් විය හැකිවීම සහ අත්පත් කරගන්නා විසින් එම ප්‍රදානයන්, එසේ කිරීමට බැඳීමක් නොමැතිව ආදේශනය කිරීම යන අවස්ථාවන්හිදී ආදේශන ප්‍රදානයේ සියලු වෙළෙඳ පොළ මිණුම් SLFRS 2 ප්‍රකාර පශ්චාත් සංයෝජන මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි පාරිශ්‍රමික පිරිවැය ලෙස හඳුනාගත යුතුය. එනම්, ව්‍යාපාර සංයෝජනයේදී එම පැවැරූ ප්‍රතිෂ්ඨාවන් මැනීමේදී ඒ ප්‍රදානයන්ගේ වෙළෙඳ පොළ පදනම් මිණුම් කිසිවක් ඇතුළත් නොකළ යුතු බවයි. අත්පත්කරගැනීමට භාජනය වන්නාට හෝ එහි සේවකයින්ට ආදේශනයක් බලාත්මක කිරීමට හැකියාවක් ඇත්නම්, පවරා ගැනෙන ප්‍රදානය අත්පත්කරගැනීමට භාජනය වන්නාට ආදේශ කිරීමට අත්පත් කරගන්නා බැඳී සිටී. උදාහරණයක් ලෙස මෙම මාර්ගෝපදේශය ව්‍යවහාර කරගැනීමේ අරමුණ සඳහා පහත සඳහන් ආකාරයන්ගෙන්, අවශ්‍ය කෙරෙන්නේ නම් අත්පත් කරගැනෙන ප්‍රදානය අත්පත්කරගැනීමට භාජනය වන්නාට ආදේශ කිරීමට අත්පත් කරගන්නා බැඳී සිටී:</p> <p>(අ) අත්පත් කරගැනීමේ ගිවිසුමේ කොන්දේසි;</p> <p>(ආ) අත්පත්කරගැනීමට භාජනය වන්නාගේ ප්‍රදානයේ කොන්දේසි; හෝ</p> <p>(ඇ) අදාළ වන නීති හෝ රෙගුලාසි.* ආ 56 - ආ 62 ඡේදවල "කොටස් පදනම් ගෙවීම් ප්‍රදානයන් " යන්නෙන් පවරාගත් හෝ පවරා නොගත් කොටස් පදනම් ගනුදෙනු අදහස් වේ.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>අත්පත්කරගැනීමට භාජනය වන්නාගේ ස්කන්ධ - නිරවුල් කොටස් - පදනම් ගනුදෙනු</p> <p>ආ 62 අ ඡේදය අත්පත් කර ගන්නාගේ කොටස් - පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු සඳහා අත්පත් කර ගන්නා විසින් හුවමාරු නොකළ, නොපියවූ කොටස් පදනම් ගනුදෙනු අත්පත්කරගැනීමට භාජනය වන්නා සතුව තිබිය හැකිය. හිමිකම් පවරා ඇත්නම්, එම අත්පත්කරගැනීමට භාජනය වන්නා කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනු අත්පත්කර ගැනෙන්නාගේ පාලනය නොවන හිමිකම් වල කොටසක් වන අතර, ඒවායේ වෙළෙඳ පොළ පදනම් වූ මිණුම් අනුව මනිනු ලැබේ. හිමිකම් පවරා නැත්නම්, 19 හා 30 ඡේද ප්‍රකාර, අත්පත් කර ගැනීමේ දිනය ලෙස ප්‍රදාන දිනය සලකා එහි වෙළෙඳ පොළ පදනම් වූ මිණුම අනුව මනිනු ලැබේ .</p> <p>ආ 62 ආ ඡේදය කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවේ සම්පූර්ණ හිමිකම් කාල පරිච්ඡේදය හා මුල් හිමිකම් කාලපරිච්ඡේදය යන දෙකින් වැඩි එකට, අවසන් කළ හිමිකම් කාලපරිච්ඡේද කොටසේ අනුපාතය මත පදනම්ව, පාලනය නොවන හිමිකමට, හිමිකම් නොපැවරූ කොටස් පදනම් ගෙවීම් ගනුදෙනුවල වෙළෙඳ පොළ පදනම් වූ මිණුම අනුව</p>

		වෙන් කෙරේ. ශේෂය පශ්චාත් සංශෝධන සේවා සඳහා වෙන් කෙරේ.
--	--	---

SLFRS 4 රක්ෂණ ගිවිසුම්

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ/එකතුකළ ඡේද
SLFRS 4	<p>3 ඡේදය</p> <p>4 (ඇ) ඡේදය</p> <p>7 ඡේදය</p> <p>8 ඡේදය</p>	<p>3 ඡේදය</p> <p>45 ඡේදයේ දැක්වෙන සංක්‍රාන්ති කාල විධිවිධාන හැර, රක්ෂකයා විසින් දරණ මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳ ගිණුම් තැබීම සහ රක්ෂකයා විසින් නිකුත්කළ මූල්‍ය වගකීම් පිළිබඳ ගිණුම් තැබීම වැනි රක්ෂකයා විසින් ගිණුම් තැබීමට අදාළ අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව මෙම SLFRS සාකච්ඡා නොකරයි. (LKAS32 -මූල්‍ය සාධන පත්‍ර: ඉදිරිපත් කිරීම, LKAS39 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර : හඳුනාගැනීම හා මැනීම, SLFRS 7 සහ SLFRS 9 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර බලන්න.)</p> <p>(ඇ) මූල්‍ය ඇප ගිවිසුම්, නිකුත් කරන්නා විසින් එවැනි ගිවිසුම් රක්ෂණ ගිවිසුම් ලෙස සලකන බව පැහැදිලිව කලින් ප්‍රකාශ කර ඇත්නම් සහ රක්ෂණ ගිවිසුම්වලට අදාළ ගිණුම්කරණ භාවිත කරන්නේ නම්, එවැනි අවස්ථාවල, එක්කෝ, LKAS 32 හෝ SLFRS 7 සහ SLFRS 9 හෝ මෙම ප්‍රමිතිය යන එකක් එවැනි මූල්‍ය ඇප ගිවිසුම්වලට අදාළ කරගැනීම සඳහා තෝරා ගැනීමට නිකුත්කරන්නාට හැකිය. නිකුත් කරන්නාහට, එම තෝරාගැනීම ගිවිසුමෙන් ගිවිසුමට කළ හැකි නමුත් එක් එක් ගිවිසුම සඳහා තෝරා ගැනීම අවලංගු කළ නොහැකිය.</p> <p>7 ඡේදය</p> <p>යම් අස්තිත්වයක් විසින්, නිහිත වූ ව්‍යුත්පන්නයන් ඒවායේ ධාරන ගිවිසුම් වලින් වෙන්කිරීමට, ඒවා සාධාරණ අගයට මැනීමට හා ඒවායේ සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම් ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි ඇතුළත් කිරීමට SLFRS 9 මගින් අවශ්‍ය කෙරේ. SLFRS 9 නිහිත කළ ව්‍යුත්පන්නයම රක්ෂණ ගිවිසුමක් වුවහොත් මිස SLFRS 9, රක්ෂණ ගිවිසුමක නිහිත කළ ව්‍යුත්පන්නයන්ට ව්‍යවහාර වේ.</p> <p>8 ඡේදය</p> <p>SLFRS 9 හි අවශ්‍යතාවන්ට ව්‍යතිරේකයක් ලෙස, ධාරක රක්ෂණ වගකීමේ ධාරණ අගය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මිලට වඩා වෙනස් වීමේදී පවා ස්ථිර වටිනාකමකට (හෝ ස්ථිර වටිනාකම පදනම් කරගත් වටිනාකමකට සහ පොළී අනුපාතිකයකට) රක්ෂණ ඔප්පුව පවාරණය කිරීමට ඇති මනාපය, රක්ෂකයකු වෙන් කිරීමට හෝ සාධාරණ අගයට මැනීමට අවශ්‍ය නොවේ. කෙසේවුවද, SLFRS9හි අවශ්‍යතා, මූල්‍ය විචල්‍යයන්ට (ස්කන්ධ හෝ වෙළෙඳ මිල හෝ දර්ශක වැනි) හෝ ගිවිසුමේ පාර්ශ්ව කරුවෙකුට විශේෂිත නොවන මූල්‍ය නොවන විචල්‍යයන් වලට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස පවාරණ අගය වෙනස් වන්නේ නම්, රක්ෂණ ඔප්පුවකට අනුයුක්තව ඇති යෙදවුම් විකල්පයන් හෝ මුදල් පවාරන විකල්පයට SLFRS 9 හි අවශ්‍යතා අදාළ වේ. එවැනි විචල්‍යයන් වෙනස්වීම් මගින්, යෙදවුම් විකල්පයක් හෝ</p>

		මුදල් පාවාරණ මනාපයක් දරන්නාට ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව ඉක්මන් කරන්නේ නම් ද, තවදුරටත් එම අවශ්‍යතාවන් අදාළ වේ. (උදාහරණයක් ලෙස, නිශ්චිත මට්ටමකට කොටස් වෙළෙඳ පොල දර්ශකය ළඟා වූයේ නම් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි යෙදවුම් විකල්පය)
	12(ආ) ඡේදය	(ආ) SLFRS 9 තැන්පත් සංරචකයට ව්‍යවහාර කිරීම
	34 (ඇ) ඡේදය	(ඈ) SLFRS 9 විෂය පථය තුළ, නිහිත ව්‍යුත්පන්නයක් ගිවිසුමෙහි ඇතුළත් වන්නේ නම්, එම නිහිත ව්‍යුත්පන්නයට SLFRS 9 අදාළ විය යුතුය.
	35(අ) ඡේදය	(අ) නිකුත්කරන්නා විසින් සම්පූර්ණ අභිමතානුසාරී සහභාගිත්ව අංගයන්, වගකීමක් ලෙස වර්ගීකරණය කරන්නේ නම්, එය 15 - 19 ඡේදවල දැක්වෙන, වගකීම් ප්‍රමාණවත් භාවයේ පරීක්ෂාව සම්පූර්ණ ගිවිසුමටම ව්‍යවහාර කළ යුතුය. (එනම්, ඇපවුණු අංග සහ අභිමතානුසාරී සහභාගිත්ව අංග යන දෙකම) නිකුත්කරන්නා විසින් SLFRS 9, ඇපවුණු අංගවලට අදාළ කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් විය හැකි වටිනාකම නිශ්චය කිරීම අවශ්‍ය නොවේ.
	35 (ආ) ඡේදය	(ආ) නිකුත් කරන්නා විසින්, එකී අංගයේ කොටසක් හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම, ස්කන්ධයේ වෙනම සංරචකයක් ලෙස වර්ගීකරණය කරන්නේ නම්, සම්පූර්ණ ගිවිසුමට හඳුනාගත් වගකීම සහතිකකළ මූලිකාංගයට SLFRS 9 ව්‍යවහාර කිරීම නිසා වන ප්‍රතිඵලයේ වටිනාකමට අඩු නොවිය යුතුය. එම වටිනාකමෙහි, ගිවිසුම පවාරණ විකල්පයේ නෛසර්ගික වටිනාකමද ඇතුළත් විය යුතු නමුත්, 9 ඡේදය මගින් එම විකල්පය සාධාරණ අගයට මැණීමෙන් නිදහස් කොට ඇත්නම් කාලීන වටිනාකම ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය නොවේ. නිකුත් කරන්නා විසින් ඇපවු මූලිකාංගයන්ට SLFRS 9 යොදා ගැනීමේ ප්‍රතිඵලය විය හැකි වටිනාකම හෙළිදරව් කිරීම නැතහොත් වටිනාකම වෙනම පෙන්වීම අවශ්‍ය නොවේ. තවදුරටත්, හඳුනාගත් මුද්‍ර වගකීම් පැහැදිලිවම අධික නම්, නිකුත් කරන්නා විසින් වටිනාකම නිර්ණය කිරීම අවශ්‍ය නොවේ.
	39 (ඇ) (1) ඡේදය	(ඈ) (1) හඳුනාගත් රක්ෂණ වගකීම්වල ප්‍රතිඵලය ලෙස ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ වල ගලායාම පිළිබඳ ඇස්තමේන්තු කළ කාලවකවානු පිළිබඳ තොරතුරු පරිණත විශ්ලේෂණය වෙනුවට හෙළිදරව් කරන්නේ නම් SLFRS 7 හි 39(අ) හා (ආ) ඡේදයට අනුව, නිකුත් කරන්නා විසින් පරිණතවීමේ විශ්ලේෂණය සැපයීම අවශ්‍ය නොවේ. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ හඳුනාගත් වටිනාකමේ ඇස්තමේන්තු කළ කාල වකවානු අනුව මෙය විශ්ලේෂණයක ස්වරූපය ගනු ඇත.

	<p>45 ඡේදය</p>	<p>45 ඡේදය SLFRS 9 හි 4.4.1 ඡේදයේ කෙසේ දැක්වුවද, රක්ෂකයෙකු, රක්ෂණ වගකීම් සඳහා වූ සිය ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කරන්නේ නම් එහි මූල්‍ය වත්කම් සියල්ල හෝ සමහරක් ඒවා සාධාරණ අගය මත මනිනු පිණිස ප්‍රතිවර්ගීකරණ කිරීමට අවසර ඇති නමුත් එය අවශ්‍යතාවක් නොවේ. SLFRS ප්‍රථමවරට යොදාගන්නා විටදී සහ 22 ඡේදයේ අවසර දී ඇති පසුකාලීන ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කිරීම් කරන විටදී යම් රක්ෂකයෙකු විසින් ගිණුම්කරන ප්‍රතිපත්ති වෙනස් කරන්නේ නම්, මෙම ප්‍රතිවර්ගීකරණයට අවසර ලැබේ. ප්‍රතිවර්ගීකරණය ගිණුම් කරන ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීමක් වන අතර LKAS 8 අදාළ වේ.</p>
	<p>අ පරිශිෂ්ටය</p>	<p>තැන්පතු සංරචකය SLFRS 9 යටතේ ව්‍යුත්පන්නයක් ලෙස ගිණුම්ගත නොකරන ලද සහ එය වෙනම සාධන පත්‍රයක් නම් ගිවිසුම්ගත සංරචකයක් SLFRS 9 විෂය පථයට අයත්විය හැකිය.</p>
	<p>පරිශිෂ්ටය ආ 18 (උ)</p>	<p>ණය සාධන පත්‍රයක මූලික හෝ සංශෝධිත කොන්දේසි අනුව ගෙවිය යුතු වීම්, නිශ්චිත ණය ගැතියෙකු අපොහොසත් වීම නිසා, ඇතිවූ අලාභය, ධාරකයාට ප්‍රතිපූරණය කිරීම සඳහා විශේෂිත ගෙවීමක් කිරීමට ප්‍රතිපාදන සහිත ණය රක්ෂණය. මෙම ගිවිසුම්, ඇපවීම, සමහර ණයවර ලිපි වර්ග, ණය ව්‍යුත්පන්න පැහැර හැර ගිවිසුම් හෝ රක්ෂණ ගිවිසුමක් වැනි විවිධ නීතිමය ස්වරූපයන් ගත හැකිය. කෙසේ වුවද, මෙකී ගිවිසුම්, රක්ෂණ ගිවිසුමක අර්ථකථනයන්ට එකඟ වන්නේ වුවද, ඒවා මෙම SLFRS වලට නොව SLFRS 9 අර්ථ කථනයට (4 ඇ ඡේදය බලන්න) හා LKAS 32* හා SLFRS 9 විෂය පථයට ද අදාළ වේ. එසේ වුවද, මූල්‍ය ඇප ගිවිසුම් නිකුත් කරන්නෙකු විසින්, එවැනි ගිවිසුම් රක්ෂණ ගිවිසුම් ලෙස සලකනු ලබන බව පැහැදිලි ප්‍රකාශයක් තහවුරු කර ඇතිනම්, රක්ෂණ ගිවිසුම්වලට අදාළ ගිණුම්කරණය භාවිත කර ඇති නම්, නිකුත්කරන්නා විසින්, එවැනි මූල්‍ය ඇපවීමේ ගිවිසුම්වලට LKAS 32* සහ SLFRS 9 හෝ මෙම SLFRS ව්‍යවහාර කර ගැනීමට තෝරා ගත හැකිය. *යම් අස්තීත්වයක් SLFRS 7 ව්‍යවහාර කර ගැනීමකදී LKAS 32 සඳහන් වූ යොමුව SLFRS 7 යොමුව මගින් ආදේශ වේ.</p>
	<p>ආ 19 (ඉ)</p>	<p>(ඉ) ගිවිසුමේ එක් පාර්ශ්වයකට විශේෂිත නොවූ, මූල්‍ය නොවන විචල්‍යයන් හැර (SLFRS 9 බලන්න), නිශ්චය කරන ලද පොළී අනුපාතිකය, මූල්‍ය සාධන පත්‍ර මිල, වෙළෙඳ ද්‍රව්‍ය මිල, විදේශ විනිමය අනුපාතික, මිල හෝ අනුපාතික දර්ශක, ණය ශ්‍රේණි හෝ ණය දර්ශක, අනෙකුත් විචල්‍යයන් වලින් එකක් හෝ කිහිපයක වෙනස්වීම තනිකරම පදනම් කරගෙන, මූල්‍ය අවදානමේ එක් පාර්ශ්ව කරුවෙකු විසින් ගෙවීම් කිරීමේ අවශ්‍යතාව නිසා, රක්ෂණ අවදානම හැර මූල්‍ය අවදානමේ එම පාර්ශ්වය අනාවාහ කරන ව්‍යුත්පන්නයන්.</p>

	<p>ආ 19 (ඊ)ආ 20</p>	<p>(ඊ) නියමිත අවස්ථාවේ ගෙවීම් කිරීමට, ණයගැතියා අපොහොසත් වීමෙන් පාඩුවක් දැරීමට ධාරකයාට සිදු නොවූ විට දී පවා ගෙවීම අවශ්‍ය කෙරෙන ණය සම්බන්ධිත ඇප (හෝ ණයවර ලිපි, පැහැර හැර ගිවිසුම් ණය ව්‍යුත්පන්න හෝ ණය රක්ෂණ ගිවිසුම්) (SLFRS 9 බලන්න)</p> <p>ආ 20 ඡේදය ආ 19 ඡේදයේ විස්තර කෙරුණු ගිවිසුම් මගින් මූල්‍ය වත්කමක් හෝ මූල්‍ය වගකීමක් ඇති කෙරෙන්නේ නම් ඒවා SLFRS 9 විෂය පථය ඇතුළත් වේ. අනෙකුත් කාරණා අතරම, මෙයින් අදහස් කෙරෙන්නේ, ගිවිසුම් පාර්ශ්ව කරුවන් විසින්, සමහර අවස්ථාවන්හිදී පහත සඳහන් කරුණු ඇතුළත් වන, සමහර අවස්ථාවලදී, තැන්පත් ගිණුම්කරණය නමින් හැඳින්වෙන ක්‍රමය භාවිත කරයි:</p> <p>(අ) එක් පාර්ශ්වයක් විසින් ලැබුණු ප්‍රතිෂ්ඨාව, ආදායමක් වෙනුවට මූල්‍ය වගකීමක් ලෙස හඳුනාගැනීම.</p> <p>(ආ) අනෙක් පාර්ශ්වය විසින් ගෙවූ ප්‍රතිෂ්ඨාව , වියදමක් වෙනුවට මූල්‍ය වත්කමක් ලෙස හඳුනාගැනීම</p>
--	---------------------	---

SLFRS 5 - විකිණීම සඳහා තබාගෙන ඇති ජංගම නොවන වත්කම් හා අසන්නතික මෙහෙයුම්

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ/එකතු කළ ඡේද
SLFRS 5	ඇතුළත් නොවේ	<p>5 ආ ඡේදය විකිණීම සඳහා හෝ අසන්නතික මෙහෙයුම් සඳහා තබාගෙන ඇති ලෙස වර්ගීකරණය කෙරුණු ජංගම නොවන වත්කම් (හෝ බැහැර කිරීමේ කාණ්ඩ) සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය කෙරෙන හෙළිදරව් කිරීම් මෙම SLFRS මගින් විශේෂිත කොට දක්වයි. පහත සඳහන් පරිදි වෙනත් SLFRS මගින් අවශ්‍ය කෙරෙන්නේ නම් මිස, එම වෙනත් SLFRS වල හෙළිදරව් කිරීම් එහි වත්කම් (හෝ බැහැර කිරීමේ කාණ්ඩ) කෙරෙහි ව්‍යවහාර නොවේ:</p> <p>(අ) විකිණීම හෝ අසන්නතික මෙහෙයුම් ලෙසින් වර්ගීකරණය කර ඇති ජංගම නොවන වත්කම් (හෝ බැහැර කිරීමේ කාණ්ඩ) සම්බන්ධයෙන් විශේෂිත වූ හෙළිදරව් කිරීම් ; හෝ</p> <p>(ආ) SLFRS 5 මිණුම් අවශ්‍යතා විෂය පථය තුළට නොවැටෙන සහ එවැනි හෙළිදරව් කිරීම් දැනටමත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි අනෙකුත් සටහන් මගින් සපයා නැති බැහැර කිරීමේ කාණ්ඩයක් තුළ වත්කම් හා වගකීම් මැනීම සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව් කිරීම් පොදුවේ LKAS 1 හි හා විශේෂයෙන්ම එම ප්‍රමිතියේ 15 හා 125 ඡේදවල අවශ්‍යතාවලට අනුකූලවීම සඳහා, විකිණීම සඳහා හෝ අසන්නතික මෙහෙයුම් ලෙස වර්ගීකරණය කළ ජංගම නොවන වත්කම් (හෝ බැහැර කිරීමේ කාණ්ඩ) සම්බන්ධයෙන් අතිරේක හෙළිදරව් කිරීම් අවශ්‍ය විය හැකිය.</p>

SLFRS 7 - මූල්‍ය සාධන පත්‍ර: හෙළිදරව් කිරීම්

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ/එකතු කළ ඡේද
SLFRS 7	2 ඡේදය	2 ඡේදය LKAS 32 - මූල්‍ය සාධන පත්‍ර ඉදිරිපත් කිරීම හා SLFRS 9 - මූල්‍ය සාධන පත්‍ර හි දැක්වෙන මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් හඳුනාගැනීම, මැනීම හා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වූ මූලධර්මයන්ට මෙම SLFRS හි මූලධර්මයන් අනුසූරක වෙයි.
	3 (අ) ඡේදය	(අ) LKAS 27 ඒකාබද්ධ හා වෙන්වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, LKAS 28 - ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජනය හෝ LKAS 31 බද්ධ ව්‍යාපාරයන්ගේ හිමිකම් - වල දැක්වෙන පරිදි ගිණුම්ගත කළ පාලිතයන්, ආශ්‍රිතයන් හා බද්ධ ව්‍යාපාරයන්හි එම හිමිකම්. කෙසේ වුවද සමහර අවස්ථාවල LKAS 27, LKAS 28 හෝ LKAS 31 මගින්, පාලිතයක, ආශ්‍රිතයක හෝ බද්ධ ව්‍යාපාරයක හිමිකම් SLFRS 9 භාවිත කරමින් ගිණුම්ගත කිරීමට අස්තිත්වයන්ට අවසර දී ඇත; එම අවස්ථාවන්හිදී අස්තිත්වය විසින් මෙම SLFRS හි අවශ්‍යතාවන් ව්‍යවහාර කළ යුතුය. ව්‍යුත්පන්නය, LKAS 32 හි දැක්වෙන ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර පිළිබඳ නිර්වචනයට ගැලපෙන්නේ නම් හැර, පාලිතයන්, ආශ්‍රිතයන් හා බද්ධ ව්‍යාපාරයන්ට බැඳුණු සියළු ව්‍යුත්පන්නයන් කෙරෙහිද මෙම SLFRS භාවිත කළ යුතුය.
	3 (ඇ) ඡේදය	(ඇ) SLFRS 4 රක්ෂණ ගිවිසුම් - හි නිර්වචනය කර ඇති පරිදි රක්ෂණ ගිවිසුම්. කෙසේ වුවද, SLFRS 9 මගින්, වෙනම ගිණුම් ගත කිරීමට අස්තිත්වයට නියම කෙරී ඇත්නම්, රක්ෂණ ගිවිසුම් හා නිතින ව්‍යුත්පන්නයන් සඳහාද මෙම SLFRS අදාළ වේ. එපමණක් නොව, මූල්‍ය ඇපකර ගිවිසුම් නිකුත් කරන්නෙකු ගිවිසුම් හඳුනාගැනීම සහ මැනීම සඳහා SLFRS 9 ව්‍යවහාර කරයි නම්, එම නිකුත් කරන්නා මෙම SLFRS ව්‍යවහාර කළ යුතුය. එහෙත් ඒවා හඳුනාගැනීම සහ මැනීම, නිකුත් කරන්නා විසින්, SLFRS 4හි4(ඇ) ඡේදය ප්‍රකාරව කරන්නේ නම් එවැනි අවස්ථාවලදී නිකුත් කරන්නා විසින් SLFRS 4 ව්‍යවහාර කළයුතුය.
	3 ඉ ඡේදය	(ඉ) SLFRS 9 විෂය පථය යටතට ගැනෙන ගිවිසුම් සඳහා මෙම SLFRS අදාළවීම හැර, SLFRS 2-කොටස් පදනම් ගෙවීම් අදාළවන ගෙවීම් ගනුදෙනු යටතේ වූ මූල්‍ය සාධන පත්‍ර, ගිවිසුම් හා බැඳීම්.
	4 ඡේදය	4 ඡේදය මෙම SLFRS හඳුනාගත් හෝ හඳුනා නොගත් මූල්‍ය සාධන පත්‍ර සඳහා ව්‍යවහාර වේ. හඳුනාගත් මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන්ට SLFRS 9 විෂය පථය යටතේ ගැනෙන මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම් ඇතුළත් වේ. SLFRS 9 විෂය පථයෙන් පරිහානිත වුවද, මෙම SLFRS විෂය

		<p>පර්යාස යටතට ගැනෙන සමහර මූල්‍ය සාධන පත්‍ර, හඳුනානොගත් මූල්‍ය සාධන පත්‍රවලට ඇතුළත් වේ. (සමහර ණය සඳහා වන බැඳීම් වැනි)</p>
	<p>5 ඡේදය</p>	<p>5 ඡේදය SLFRS 9 විෂය පථයට වැටෙන විකිණීම හෝ මිලදී ගැනීම සඳහා වන මූල්‍ය නොවන අයිතමයක් සඳහා වන ගිවිසුම් සඳහා මෙම SLFRS අදාළ වේ.</p>
	<p>8 ඡේදය</p>	<p>8 ඡේදය SLFRS 9 හි නිශ්චය කර ඇති පරිදි පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රභේදවල ධාරණ අගයන් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හෝ සටහන්වල හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) (i) මුල්වරට හඳුනාගැනීම අනුව නම් කරන ලද ඒවා සහ</p> <p>(ii) SLFRS 9 ප්‍රකාරව සාධාරණ අගයට, අනුගමනය ලෙස මනින ලද ඒවා ලෙස වෙන වෙනම පෙන්වමින්, ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම් .</p> <p>(ආ) - (ඇ) (ඉවත් කරන ලදී.)</p> <p>(ඉ) (i) මුල්වරට හඳුනාගැනීම අනුව එසේ නම් කරන ලද ඒවා සහ</p> <p>(ii) SLFRS 9 ප්‍රකාරව වෙළෙඳාම සඳහා තබාගන්නා ලද ලෙස වර්ග කරන ලද ඒවා ලෙස වෙන වෙනම පෙන්වමින් ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මූල්‍ය වගකීම් .</p> <p>(ඊ) ක්‍රමක්ෂය කළ පිරිවැයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්.</p> <p>(උ) ක්‍රමක්ෂය කළ පිරිවැයට මනින ලද මූල්‍ය වගකීම්.</p> <p>(ඌ) අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්</p>
	<p>9 ඡේදය</p>	<p>9 ඡේදය අස්තීත්වයක් විසින් ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මැනිය හැකිව තිබූ, මූල්‍ය වත්කමක් (හෝ මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩයක්) සාධාරණ අගයට මනින ලද ලෙස නම් කර තිබේ නම්, පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී මූල්‍ය වත්කම (හෝ මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩය) පිළිබඳ ණය අවදානමට (36(අ) ඡේදය බලන්න) නිරාවරණය වන උපරිමය ;</p> <p>(ආ) කිසියම් සම්බන්ධිත ණය ව්‍යවස්ථාපනයක් හෝ සමාන සාධන පත්‍ර මගින් එම උපරිම ණය නිරාවරණයට මුහුණ පෑම අඩු කෙරෙන ප්‍රමාණය.</p>

		<p>(ඇ) මූල්‍ය වත්කම්වල (හෝ මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩයක) කාලපරිච්ඡේදය තුළ සහ සමුච්චිතව සාධාරණ වටිනාකමේ වෙනස්වීම ණය අවදානම් වෙනස්වීම් වලට ආරෝපනය නිර්ණය කළ යුත්තේ:</p> <p>(i) වෙළෙඳ පොළ අවදානම ඇතිකිරීමට ආරෝපණීය නොවන, වෙළෙඳ පොළ තත්ත්වය වෙනස්වීම මත එහි සාධාරණ අගයේ වෙනස්වන ප්‍රමාණය; හෝ</p> <p>(ii) අස්තීත්වයක් විශ්වාස කරන අන්දමට එහි සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීමට අදාළ වත්කමේ ණය අවදානමේ ආරෝපණීය වෙනස්වීම් විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය වන වෙනත් විකල්ප ක්‍රමයක් භාවිත කිරීම මගිනි. වෙළෙඳපොළ අවදානම වැඩිවීමට තුඩු දෙන වෙළෙඳ පොළ තත්ත්වයන්ගේ වෙනස්වීම් අතරට, (පාදක මිම්ම ලෙස) නිරීක්ෂිත පොළී අනුපාතික, වෙළෙඳ භාණ්ඩ මිල, විදේශ විනිමය අනුපාතික, හෝ මිල හෝ අනුපාතික දර්ශකය ඇතුළත් වේ.</p> <p>(ඈ) මූල්‍ය වත්කමක් නම් කළ දා සිට කාලපරිච්ඡේදය තුළදී සහ සමුච්චිතව සිදුවූ කිසියම් අදාළ ණය ව්‍යුත්පන්නයක හෝ සමාන සාධන පත්‍රයක සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීමේ ප්‍රමාණය.</p>
	<p>10 ඡේදය</p>	<p>10 ඡේදය SLFRS 9 හි 4.2.2. ඡේදය ප්‍රකාරව, යම් අස්තීත්වයක් මගින් ලාභ හෝ අලාභ මගින් මූල්‍ය වගකීමක් එහි ධාරිණ අගයට නම් කර ඇතිනම් සහ එම වගකීමේ ණය අවදානමේ වෙනස්වීමේ බලපෑම අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය කෙරේ. (SLFRS 9 හි 5.7.7 ඡේදය බලන්න.) එය පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) එම වගකීමේ ණය අවදානමෙහි වෙනස්වීම්වලට ආරෝපනය කළ හැකි වන, මූල්‍ය වගකීමේ සාධාරණ අගයෙහි සමුච්චිතව වෙනස්වූ ප්‍රමාණය (වගකීමක ණය අවදානමේ වෙනස්වීම් වල බලපෑම නිර්ණය කිරීමේ මාර්ගෝපදේශ සඳහා SLFRS 9 හි ආ 5.7.13 - ආ 5.7.20 ඡේද බලන්න)</p> <p>(ආ) පරිණත විමේදී අස්තීත්වය විසින් බැඳීම් දරන්නාට ගිවිසුම් අනුව ගෙවිය යුතු වටිනාකම සහ මූල්‍ය වගකීම්වල ධාරිණ අගය අතර වෙනස.</p> <p>(ඇ) කාල පරිච්ඡේදය තුළදී ස්කන්ධය තුළ යම් සමුච්චිත ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ මාරුකිරීම්, එසේ මාරු කිරීමට හේතු ද සහිතව.</p> <p>(ඈ) කාල පරිච්ඡේදය තුළදී යම් වගකීමක් හඳුනාගැනීම අත්හළේ නම්, අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම්වල ඉදිරිපත්කළ එම හඳුනාගැනීම අත්හැරීම මත උපලබ්ධි වූ යම් ප්‍රමාණයක් (ඇත්නම්).</p>

	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>10 අ ඡේදය යම් අස්තීත්වයක් විසින් SLFRS 9 හි 4.2.2 ඡේදය පරිදි ලාභ හෝ අලාභ මගින්, යම් මූල්‍ය වගකීමක් සාධාරණ අගයට නම් කර ඇත්නම්, සහ එම වගකීමේ සාධාරණ අගයේ සියලු වෙනස්වීම් (එම වගකීමෙන් ණය අවදානම වෙනස්වීමේ බලපෑම ඇතුළත්ව) ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍යවේ. (SLFRS 9 හි 5.7.7 හා 5.7.8 ඡේද බලන්න) පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) එම වගකීමේ ණය අවදානමෙහි වෙනස්වීම්වලට ආරෝපණය කළ හැකි මූල්‍ය වගකීමේ සාධාරණ වටිනාකමෙහි කාලපරිච්ඡේදය තුළ හා සමුච්චිත වශයෙන් වෙනස්වීම් ප්‍රමාණය (වගකීමක ණය අවදානමේ වෙනස්වීම්වල බලපෑම නිශ්චය කිරීමේ මාර්ගෝපදේශ සඳහා SLFRS 9 ආ 5.7.13 -ආ 5.7.20 ඡේද බලන්න)</p> <p>(ආ) මූල්‍ය වගකීම්වල ධාරණ අගය සහ බැඳීමේ ධාරකයන්ට, පරිණතවීමේදී ගෙවීමට, අස්තීත්වයට ගිවිසුම්ගතව අවශ්‍ය විය හැකි ප්‍රමාණය අතර වෙනස.</p>
	<p>11 ඡේදය</p>	<p>11 ඡේදය අස්තීත්වයක් විසින් පහත සඳහන් දෑ ද හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) 9(ඇ), 10 (අ) හා 10 අ (අ) ඡේද සහ SLFRS 9 හි 5.7.7.(අ) ඡේදයෙහි අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූලවීම සඳහා භාවිත කළ ක්‍රමය පිළිබඳව, එම ක්‍රමය උචිත වන්නේ මන්දැයි දක්වමින්, පුළුල් විස්තරයක්.</p> <p>(ආ) 9(ඇ),10 (අ) හෝ 10 අ (අ) හෝ SLFRS 9 හි 5.7.7.(අ) ඡේදවල කරුණුවලට අනුකූල වීම සඳහා අස්තීත්වය විසින් හෙළිදරව් කළ, එහි ණය අවදානම වෙනස්වීම් ආරෝපණීය මූල්‍ය වත්කම්වල සහ මූල්‍ය වගකීම්වල සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම් විශ්වාසදායක ලෙස නියෝජනය නොවන බව අස්තීත්වය විශ්වාස කරන විට එම නිගමනයට එළඹීමට තුඩු දුන් හේතු සහ අදාළයැයි එය විශ්වාස කරන සාධක අස්තීත්වය විසින් හෙළිදරව් කළ යුතුය.</p> <p>(ඇ) වගකීමක ණය අවදානම වෙනස්වීමේ බලපෑම අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි ඉදිරිපත් කිරීමේදී, ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි ගිණුම්කරණ නොගැලපීමක් ඇතිවන්නේද නැතහොත් විශාල වීමක් වන්නේදැයි නිශ්චය කිරීමට භාවිත කළ ක්‍රමවේදය හෝ ක්‍රමවේද පිළිබඳව සවිස්තර පැහැදිලි කිරීමක්. (SLFRS 9 හි 5.7.7 හි 5.7.8 ඡේද බලන්න.) වගකීමක ණය අවදානමේ වෙනස්වීමේ බලපෑම ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි ඉදිරිපත් කිරීමට යම් අස්තීත්වයකට නියම වී ඇත්නම් (SLFRS 9 හි 5.7.8 ඡේදය බලන්න) එම හෙළිදරව් කිරීමෙහි, SLFRS 9 හි ආ 5.7.6 ඡේදයෙහි විස්තර කර ඇති පරිදි ආර්ථික සබඳතා පිළිබඳ සවිස්තර පැහැදිලි</p>

		<p>කිරීමක් ඇතුළත් විය යුතුය. අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින්, සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කම්</p> <p>11 අ ඡේදය SLFRS 9 හි 5.7.5 ඡේදය මගින් අවසර දී ඇති පරිදි අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින්, සාධාරණ අගයට ස්කන්ධ සාධන පත්‍රයන්හි ආයෝජනයන් මැනීමට යම් අස්තීත්වයක් නම් කළහොත්, පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මැනීමට නම් කරන ලද්දේ ස්කන්ධ සාධන පත්‍රයන්ගෙන් කවර ආයෝජනයක් ද යන වග.</p> <p>(ආ) මෙම ඉදිරිපත් කිරීමේ විකල්පය භාවිත කිරීමට හේතු</p> <p>(ඇ) වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ එවැනි සෑම ආයෝජනයකටම සාධාරණ අගය.</p> <p>(ඈ) වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය තුළ හඳුනාගැනීම අත්හළ ආයෝජන හා වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ තිබුණු ආයෝජන සඳහා වෙන් වෙන්ව දක්වමින් කාලපරිච්ඡේදය තුළ හඳුනාගත් ලාභාංශ.</p> <p>(ඉ) කාලපරිච්ඡේදය තුළ ස්කන්ධය තුළ සමුච්චිත ලාභ හෝ පාඩු වල යම් මාරු කිරීමක්, එවැනි මාරුකිරීමකට හේතුව සහිතව.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>11 ආ ඡේදය වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදය තුළ, අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ, ස්කන්ධ සාධන පත්‍රයන්හි ආයෝජන යම්, අස්තීත්වයක් විසින් හඳුනාගැනීම අත්හළේ නම් පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) ආයෝජන බැහැර කිරීමට හේතු</p> <p>(ආ) හඳුනාගැනීම අත්හළ දිනයේ ආයෝජනයන්හි සාධාරණ අගය</p> <p>(ඇ) බැහැර කිරීමෙන් වූ සමුච්චිත ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ</p>
	<p>12 - 12 අ</p>	<p>ඉවත් කරන ලදී.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>12 ආ ඡේදය යම් අස්තීත්වයක් විසින් SLFRS 9 හි 4.4.1 ඡේදය පරිදි, ප්‍රචර්තන හෝ කලින් වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයකදී, යම් මූල්‍ය වත්කමක්,</p>

		<p>ප්‍රතිවර්ගීකරණය කර තිබෙනම් පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ දිනය.</p> <p>(ආ) ව්‍යාපාර ආකෘතියේ වෙනස්වීම් පිළිබඳ විස්තරාත්මක පැහැදිලි කිරීමක් සහ අස්තිත්වයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ඇති බලපෑම පිළිබඳ ගුණාත්මක විස්තරයක්</p> <p>(ඇ) එක් එක් ප්‍රභේදය තුළට හා ඉන් පිටතට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ වටිනාකම</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>12 ඇ ඡේදය SLFRS 9 හි 4.4.1 ඡේදය අනුව ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මනිනු ලැබූ හෙයින් අස්තිත්වයක් විසින් නැවත වර්ගීකරණය කළ වත්කම් සඳහා සෑම වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහාම හඳුනාගැනීම නතර වන තුරු පහත සඳහන් ප්‍රතිවර්ගීකරණයන් හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) නැවත වර්ගීකරණ දිනයේ නිර්ණය කළ පරිදි සඵල පොලි අනුපාතිකය ; සහ</p> <p>(ආ) හඳුනාගත් පොලි ආදායම හෝ වියදම</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>12 ඇ ඡේදය යම් අස්තිත්වයක් විසින් මූල්‍ය වත්කම් නැවත වර්ගීකරණය කර ඇති හෙයින් එහි අවසන් වාර්ෂික වාර්තාකරණ දිනයේ සිට ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය මත ඒවා මනිනු ලබන්නේ නම් පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය: වාර්තා කරන කාල පරිච්ඡේදයේ අවසානයට මූල්‍ය වත්කම් වල සාධාරණ අගය; සහ මූල්‍ය වත්කම් නැවත වර්ගීකරණය නොකර ඇත්නම්, වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදය තුළ ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හඳුනාගත හැකිව තිබූ සාධාරණ ඇගයීමේ ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ</p>
	<p>13 ඡේදය</p>	<p>ඉවත් කරන ලදී.</p>
	<p>14 (අ) ඡේදය</p>	<p>(අ) SLFRS 9 හි 3.3.23</p> <p>(ආ) ඡේදය ප්‍රකාර නැවත වර්ගීකරණය කළ වටිනාකම් ඇතුළුව වගකීම් හෝ අසම්භාව්‍ය වගකීම් සඳහා අතිරේක ඇපයක් ලෙස ඔබ්පනය කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් වල ධාරණ අගය; සහ</p>
	<p>ඡේදය 20</p>	<p>ඡේදය 20 අස්තිත්වයක් විසින්, පහත දැක්වෙන ආදායම්, වියදම්, ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ පිළිබඳ අයිතම විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ හෝ සටහන් වශයෙන් හෝ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p>

		<p>(අ) පහත සඳහන් අයුරු ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ හෝ ශුද්ධ අලාභ:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) මූලික හඳුනාගැනීමේ දී මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම් ලෙස නම් කළ මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් සහ SLFRS 9 ප්‍රකාරව අනුගමය ලෙස සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් (උදාහරණයක් ලෙස SLFRS 9 හි වෙළෙඳාම සඳහා තබාගෙන ඇති ඒවා සඳහා වූ නිර්වචනයට ඇතුළත් වන මූල්‍ය වගකීම්) වෙන් වශයෙන් පෙන්වමින්, ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වගකීම්. ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම්කළ මූල්‍ය වගකීම් සඳහා, අස්තීත්වයක් විසින්, අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම්වල හඳුනාගත් ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ ප්‍රමාණයන් සහ ලාභ හෝ අලාභයන්හි හඳුනාගත් ප්‍රමාණයන් වෙන් වශයෙන් පෙන්විය යුතුය. (ii) - (iv) ඉවත් කරන ලදී (v) ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මනිනු ලැබූ මූල්‍ය වගකීම් (vi) ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මනිනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් (vii) අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් <p>(ආ) ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය මනින ලද මූල්‍ය වත්කම හෝ ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නොවන මූල්‍ය වගකීම් සඳහා (සඵල පොළී ක්‍රමය භාවිත කර ගන්නා කළ) මුද්‍ර පොළී ආදායම සහ මුද්‍ර පොළී වියදම</p> <p>(ඇ) පහත සඳහන් දෑ වලින් පැන නගින (සඵල පොළී අනුපාතිකය නිර්ණය කිරීම සඳහා ඇතුළත් වටිනාකම් හැර) ගාස්තු ආදායම් සහ වියදම්:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මනිනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් හෝ ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නොවූ මූල්‍ය වගකීම්; සහ (11) තනි පුද්ගලයන්, භාර, විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ සැලසුම් සහ වෙනත් ආයතන වෙනුවෙන් වත්කම් රඳවා ගැනීම හෝ අයෝජනය කිරීමක් ප්‍රතිඵලය වන භාර සහ වෙනත් විශ්වභයතා ක්‍රියාකාරකම් <p>(ඈ) LKAS 39 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර : හඳුනාගැනීම හා මැනීම - ප්‍රමිතියේ අඋ (AG)93 ඡේදය ප්‍රකාරව භාවිතකරණය වූ මූල්‍ය වත්කම්වල උපවිත පොළී ආදායම්.</p>
--	--	---

		<p>(ඉ) සෑම පන්තියකම මූල්‍ය වත්කම්වල යම් භානිකරණ අලාභයේ වටිනාකම.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>20 (අ) ඡේදය ක්‍රමක්ෂය මත මනිනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් හඳුනා ගැනීම නතර කිරීමෙන් ඇතිවන්නාවූද, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශයේ හඳුනාගත් ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ පිළිබඳව එම මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම නතර වීමෙන් ඇතිවුණු ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ වෙන් වශයෙන් පෙන්වමින් විශ්ලේෂයක් අස්තිත්වය විසින් හෙළිදරව් කළ යුතුය. මෙම හෙළිදරව් කිරීමෙහි, එකී මූල්‍ය වත්කම් හඳුනාගැනීම නතර වීමේ හේතුව, ඇතුළත් විය යුතුය.</p>
	<p>27 ඡේදය</p>	<p>27 ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් එක් එක් මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් පන්තියකම සාධාරණ අගය නිශ්චය කිරීමේදී භාවිත කළ ඇගයීමේ ශිල්ප ක්‍රමය හා එය භාවිත කළේ කවර විටකද සහ එක් එම මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වගකීම් සඳහා යොදාගත් උපකල්පන හෙළිදරව් කළ යුතුය. උදාහරණයක් ලෙස, අදාළ වන්නේ නම් අස්තිත්වයක් විසින් පෙර ගෙවුම් අනුපාතික, ඇස්තමේන්තු කල ණය අලාභ අනුපාතික, පොළී අනුපාතික හෝ වට්ටම් අනුපාතික හෙළිදරව් කළ යුතුය. තක්සේරු කිරීමේ ශිල්පක්‍රමයේ වෙනසක් ඇති වී තිබේ නම්, එම වෙනස හා එසේ කිරීමට හේතු අස්තිත්වයන් විසින් හෙළිදරව් කළ යුතුය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>27 අ ඡේදය මැනීම සිදු කිරීමේදී භාවිත කළ යෙදවුම්වල වැදගත්කම පිළිබිඹු වන සාධාරණ අගයන්ගේ අනුපිළිවෙල යොදාගනිමින්, 27 ආ ඡේදයේ අවශ්‍ය කරන හෙළිදරව් කිරීම් කිරීම සඳහා අස්තිත්වය විසින් සාධාරණ අගයන්ගේ අනුපිළිවෙළ වර්ගීකරණය කළ යුතුය. සාධාරණ අගයන්ගේ අනුපිළිවෙලෙහි පහත සඳහන් මට්ටම් තිබිය යුතුය:</p> <p>(අ) එක හා සමාන වත්කම් හෝ වගකීම් සඳහා සක්‍රීය වෙළෙඳ පොළෙහි (නොගැලපූ) ප්‍රකාශිත මිල (1වන මට්ටම)</p> <p>(ආ) රිජුවම (එනම් මිල වැනි) හෝ වක්‍රව (එනම් මිලෙන් හටගත්) වත්කම් හෝ වගකීම් වශයෙන් නිරීක්ෂණයකළ හැකි පළමුවන මට්ටමෙහි ඇතුළත් වන්නාවූ ප්‍රකාශිත මිල හැරී අනෙකුත් යෙදවුම් (2වන මට්ටම) ; සහ</p> <p>(ඇ) නිරීක්ෂණය කළ හැකි වෙළෙඳපොළ දත්ත මත පදනම් නොවූ වත්කම් හා වගකීම් සඳහා වූ යෙදවුම් (නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි යෙදවුම්) (3වන මට්ටම) සමස්තයක් ලෙස සාධාරණ අගයන් වර්ගීකරණය කිරීමේදී, සාධාරණ අගයයන් අනුපිළිවෙලෙහි මට්ටම, නිර්ණය කළ යුත්තේ, සමස්ත සාධාරණ අගය මැනීමේ සැලකිලිමත් විය යුතු වන යෙදවුම්වල පහලම මට්ටම පදනම් කරගෙනය. මෙම අරමුණ සඳහා යම් යෙදවුමක වැදගත්කම, සමස්තයේ අගය මැනීමට එරෙහිව</p>

		<p>මනිනු ලැබේ. යම් සාධාරණ අගය මැනීමකදී නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි යෙදවුම් පදනම් කරගත් සැලකිය යුතු ගැලපුම් අවශ්‍ය කරන්නාවූ නිරීක්ෂණය කළ හැකි යෙදවුම් භාවිත කරන්නේ නම්, එම මිනුම තුන්වන මට්ටමේ මිනුමකි. සමස්තයක් ලෙස සාධාරණ අගය මිනුම කෙරෙහි යම් විශේෂිත යෙදවුමක වැදගත්කම තක්සේරු කිරීමේදී, වත්කම හෝ වගකීමටම විශේෂිත වූ සාධකයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් විනිශ්චයක් කිරීම අවශ්‍ය වේ</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>27 (ආ) ඡේදය මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ හඳුනාගත් සාධාරණ අගය මිනුම් සඳහා, අස්තීත්වයක් විසින්, සෑම පන්තියකම මූල්‍ය සාධන පත්‍ර වෙනුවෙන් පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) 27 (අ) ඡේදයේ පැහැදිලිකර ඇති මට්ටම් ආකාරයට, සාධාරණ අගය මිනුම් වෙන් වෙන්ව දක්වමින් සමස්තයක් වශයෙන් සාධාරණ අගය වර්ගීකරණය කළ අනුපිළිවෙලෙහි සාධාරණ අගයෙහි මට්ටම.</p> <p>(ආ) සාධාරණ අගය අනුපිළිවෙලේ, පළමුවන මට්ටම හා දෙවන මට්ටම අතර වූ යම් සැලකිය යුතු මාරු කිරීමක් සහ එසේ මාරු කිරීමට හේතු, එක් එක් මට්ටම් තුළට මාරු කිරීම, හෙළිදරව් කළ යුතු අතර එසේ මට්ටම් වලින් මාරු කිරීමට වෙන්කොට සාකච්ඡා කළ යුතුය. මෙම අරමුණ සඳහා වැදගත්කම විනිශ්චය කළ යුත්තේ ලාභ හෝ අලාභ සහ මුළු වත්කම් හා මුළු වගකීම් සම්බන්ධ කොට ගෙනය.</p> <p>(ඇ) සාධාරණ අගය අනුපිළිවෙලේ, තුන්වන මට්ටමේ සාධාරණ අගය මැනීම සඳහා, පහත දැක්වෙන පරිදි වෙන්කල හැකි, කාලපරිච්ඡේදය තුළ වෙනස්වීම් වෙන් වෙන්ව හෙළිදරව් කරමින් පහත දැවලට ආරෝපනය කරමින්, ආරම්භක ශේෂයන්ගේ සිට අවසන් ශේෂයන් දක්වා වූ සැසඳීමක්:</p> <p>(i) ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හඳුනාගත්, කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වූ ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභයෙහි එකතුව සහ ඒවා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හෝ වෙනම ආදායම් ප්‍රකාශනයක (එසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ නම්) කවර තැනක ඉදිරිපත් කර තිබේද යන්න පිළිබඳ විස්තරයක්;</p> <p>(ii) අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් හි හඳුනාගත් මුළු ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභයන්හි එකතුව</p> <p>(iii) (සෑම වර්ගයකම සංවලනයන් වෙනම හෙළිදරව් කරමින්) මිලදී ගැනුම්, විකුණුම්, නිකුත් කිරීම් හා නිරවුල් කිරීම්; සහ</p> <p>(iv) තුන්වන මට්ටම තුළට හෝ එයින් පිටතට මාරුකිරීම් (උදා: වෙළෙඳ පොළ දත්ත නිරීක්ෂණය හැකිවීම හේතු කොටගත්</p>

		<p>මාරුවීම්) සහ එම මාරුවීම් සඳහා හේතු. සැලකිය යුතු අන්දමේ මාරු කිරීම් සඳහා තුන්වන මට්ටමට මාරුවීම්, තුන්වන මට්ටමෙන් මාරු වීම් වලින් වෙන්කොට හෙළිදරව් කොට සාකච්ඡා කළ යුතුය.</p> <p>(ඇ) වාර්තාකරන කාල පරිච්ඡේදය අවසානයේ දරණ ලද වත්කම් හා වගකීම්වලට සම්බන්ධ ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභවලට හේතුකාරක වූ ලාභ හෝ අලාභයෙහි ඇතුළත්වන, ඉහත (ඇ) (1)හි දැක්වෙන්නාවූ කාලපරිච්ඡේදයේ ලැබීම් හා පාඩුවල එකතුව සහ එම ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හෝ වෙන්වූ ආදායම් ප්‍රකාශනයක (එසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ නම්) කවර තැනක ඉදිරිපත් කරන ලද්දේද යන්න</p> <p>(ඉ) 3 වන මට්ටමේ සාධාරණ අගය මිනුම සඳහා, යෙදවුම් එකක් හෝ කීපයක්, සාධාරණ විය හැකි විකල්ප උපකල්පනයන්ට වෙනස් කිරීම මගින්, සාධාරණ අගය සැලකිය යුතු තරමින් වෙනස්කළ හැකි නම්, අස්තිත්වය විසින් ඒබව සඳහන් කොට එවැනි වෙනස්වීම් වල බලපෑම ද හෙළිදරව් කළ යුතුය. අස්තිත්වය විසින් සාධාරණ විය හැකි විකල්ප උපකල්පනයන් ගණනය කළේ කෙසේද යන්න හෙළිදරව් කළ යුතුය. මෙම අරමුණ සඳහා සැලකිය යුතු තරම විනිශ්චය කළ යුත්තේ, ලාභ හෝ අලාභ, සහ මුළු වත්කම් හා මුළු වගකීම් හෝ සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්කම් හඳුනාගනු ලැබූයේ අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි නම් මුළු ස්කන්ධය සම්බන්ධ කොට ගෙනය.</p> <p>වෙනත් ආකෘතියක් වඩාත් උචිත වන්නේ නම් මිස, මෙම ඡේදයේ අවශ්‍ය කරන ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීමේ තීරු අනු ශීර්ෂ සහිත ආකෘතියේ අස්තිත්වයක් විසින් ඉදිරිපත්කළ යුතුය.</p>
	<p>28 ඡේදය</p>	<p>28 ඡේදය</p> <p>මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක් සඳහා ඇති වෙළෙඳපොළ සක්‍රීයව නොපවතින නම්, අස්තිත්වයක් විසින් අගය කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයක් භාවිත කරමින්, එහි සාධාරණ අගය ස්ථාපිත කරනු ඇත. (SLFRS 9 හි ආ 5.4.6- ආ5.4.12 ඡේද බලන්න.) එහෙත්, SLFRS 9 හි ආ 5.4.8 හි විස්තර කර ඇති කොන්දේසි සපුරා නැත්නම්, මූලික හඳුනාගැනීමේදී සාධාරණ අගය සඳහා හොඳම සාක්ෂිය වන්නේ ගනුදෙනු වූ මිල යි. (එනම් දුන් හෝ ලද ප්‍රතිස්ථාවේ සාධාරණ අගයයි.) ඉන් හැඟෙන්නේ මුල්වරට හඳුනාගැනීමේදී සාධාරණ අගය සහ අගය කිරීමේ ශිල්ප ක්‍රමයක් භාවිත කරමින් එම දිනට නීර්ණය කළ වටිනාකම අතර වෙනසක් තිබිය හැකි බවය. එවැනි වෙනසක් පවතින්නේ නම් අස්තිත්වය විසින් පහත සඳහන් දෑ මූල්‍ය සාධන පත්‍ර පත්ති අනුව හෙළිදරව් කළ යුතුය :</p> <p>(අ) වෙළෙඳපොළ සහභාගි වන්නන් මිල තීරණය කිරීමේදී සලකා බැලිය හැකි සාධකවල (කාලය ඇතුළුව) ලාභ හෝ අලාභවල වෙනස්වීම පිළිබිඹුවීම</p>

		<p>සඳහා එම වෙනස හඳුනාගැනීමේදී (SLFRS 9 හා ආ 5.4.9 ඡේදය බලන්න) එය අනුගමනය කරන ගිණුම් කරණ ප්‍රතිපත්තිය; සහ</p> <p>(ආ) කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේ දී සහ අවසානයේදී ලාභ හෝ අලාභවල තවදුරටත් හඳුනාගැනීමට ඇති වෙනසේ එකතුව සහ මෙම වෙනසේ ශේෂය වෙනස්වීම් සැසඳීමක් හෙළිදරව් කළ යුතුය.</p>
	<p>29 ඡේදය</p>	<p>29 ඡේදය</p> <p>පහත දැක්වෙන අවස්ථාවන්හි දී සාධාරණ අගය හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍ය නොවේ:</p> <p>(අ) ධාරණ අගය. සාධාරණ අගයේ හේතු සහගත ආසන්න අගයක් වන විටදී, උදාහරණයක් ලෙස, කෙටිකාලීන වෙළෙඳ ලැබිය යුතු ගිණුම් හා වෙළෙඳ ගෙවිය යුතු ගිණුම් වැනි මූල්‍ය සාධන පත්‍ර සඳහා;</p> <p>(ආ) (ඉවත්කරන ලදී)</p> <p>(ඇ) අභිමතානුසාරීව සහභාගිවීමට හැකි වන අංගයන් අඩංගු (SLFRS 4 හි විස්තර කර ඇති පරිදි) ගිවිසුමක එම අංගයන්ගේ සාධාරණ අගය විශ්වාසදායී ලෙස මැනිය නොහැකි නම්.</p>
	<p>30 ඡේදය</p>	<p>30 ඡේදය</p> <p>ඉහත 29(ඇ) ඡේදයෙහි විස්තර කරන ලද අවස්ථාවන් පිළිබඳව අස්කිත්වයක් විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයන්ට එම ගිවිසුම්වල ධාරණ අගය හා ඒවායේ සාධාරණ අගය අතර තිබීමට ඉඩ ඇති වෙනස්කම් පිළිබඳව ස්වකීය විනිශ්චයන්ට එළඹීම පහසුවන පරිදි පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) මෙම සාධන පත්‍රවල සාධාරණ අගය විශ්වාසදායී ලෙස මැනිය නොහැකි හෙයින් ඒවායේ සාධාරණ අගය පිළිබඳ තොරතුරු හෙළිදරව් කර නොමැති බව;</p> <p>(ආ) මූල්‍ය සාධන පත්‍රවල විස්තරයක්, ඒවායේ ධාරණ අගය සහ සාධාරණ අගය විශ්වාසදායී ලෙස මැනීමට නොහැකිවීමේ හේතු පැහැදිලි කිරීමක්;</p> <p>(ඇ) මෙම සාධන පත්‍ර සඳහා ඇති වෙළඳ පොළ පිළිබඳ තොරතුරු;</p> <p>(ඈ) අස්කිත්වය මූල්‍ය සාධන පත්‍ර බැහැර කිරීමට අදහස් කරන්නේද යන්න සහ එසේ කිරීමට අපේක්ෂා කරන්නේ කෙසේද යන්නත් පිළිබඳ තොරතුරු; සහ</p> <p>(ඉ) සාධාරණ අගයට මීට පෙර විශ්වාසදායී ලෙස මැනිය නොහැකි වූ මූල්‍ය සාධන පත්‍ර හඳුනාගැනීම අත්හැර දමන්නේ නම්, ඒ බව හඳුනාගැනීම අත්හැර අවස්ථාවේ ධාරණ අගය සහ හඳුනාගත් ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ.</p>

	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>32 අ ඡේදය ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීමේ පද සම්බන්ධය මත ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම් සැපයීමෙන් පරිශීලනය කරන්නන්ට අදාළ වන හෙළිදරව් කිරීම් සම්බන්ධකර බැලීමටත් එමගින්, මූල්‍ය සාධන පත්‍රවලින් පැන නගින අවදානමේ ස්වභාවය හා ප්‍රමාණය පිළිබඳ සමස්ත විනයක් මවා ගැනීමටත් හැකිවේ. ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක හෙළිදරව්කිරීම්වල අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය අස්තිත්වයේ අවදානමේ අනාවාස වීම ඉතා හොඳින් ඇගයීමට අවශ්‍ය තොරතුරු හෙළිදරව් කරගැනීමට දායක වේ.</p>
	<p>34 ඡේදය</p>	<p>34 ඡේදය මූල්‍ය සාධන පත්‍රවලින් පැන නගින සෑම වර්ගයකම අවදානම් සම්බන්ධයෙන්, අස්තිත්වයක් විසින් පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) වාර්තාකරන කාල පරිච්ඡේදය අවසානයට එම අවදානමට අනාවාස වීම පිළිබඳව ප්‍රමාණාත්මක දත්තවල සාරාංශයක්. මෙම හෙළිදරව් කිරීම අස්තිත්වයේ අභ්‍යන්තර ප්‍රධාන කළමනාකාරිත්වයේ පිරිස් වලට අභ්‍යන්තරව ලබාදුන් තොරතුරු මත පදනම් විය යුතුය. (LKAS 24- සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව සඳහා හෙළිදරව් කිරීම- හි නිර්වචනය කර ඇති පරිදි) උදාහරණ වශයෙන් අස්තිත්වයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය හෝ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරි.</p> <p>(ආ) ඉහත (අ) හි හෙළිදරව් නොකර ඇති තාක් දුරට, 36 - 42 ඡේදවලින් අවශ්‍ය කෙරෙන හෙළිදරව් කිරීම්</p> <p>(ඇ) ඉහත (අ) සහ (ආ) ප්‍රකාරව හෙළිදරව් කිරීම් මගින් විද්‍යමාන නොවන්නේ නම් අවදානමේ සංකේන්ද්‍රණය වීම්</p>
	<p>36 ඡේදය</p>	<p>36 ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් එහි මූල්‍ය සාධන පත්‍ර පන්තිය අනුව පහත සඳහන් දේ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) රඳවාගෙන ඇති අතිරේක ඇප හෝ වෙනත් ණය වැඩිකිරීමක් සැලකිල්ලට නොගෙන, වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී, උපරිම ණය අවදානම සඳහා අනාවාසය හොඳින්ම නියෝජනය වන වටිනාකම (උදා: LKAS 32 අනුව හිලව් කිරීම සඳහා සුදුසුකම් නොලබන හිලව් කිරීමේ ගිවිසුම්); ණය අවදානම සඳහා උපරිම අනාවාසය ඉතා හොඳින් නියෝජනය වන්නාවූ ධාරණ අගයන් සහිත මූල්‍ය සාධන පත්‍ර සඳහා මෙම හෙළිදරව් කිරීම් අවශ්‍ය නොවේ.</p> <p>(ආ) ණය අවදානම සඳහා අනාවාසය ඉතා හොඳින් නියෝජනය වන වටිනාකම සම්බන්ධයෙන්, සුරැකුම් වශයෙන් තබාගෙන ඇති අතිරේක ඇප හා ඒවායේ මූල්‍ය බලපෑම (උදා: අතිරේක ඇප හා අනෙකුත් ණය වැඩි කිරීම් මගින් අවදානම අඩු කිරීම ප්‍රමාණකරණය කිරීමක්) (ඉහත (අ) පරිදි</p>

		<p>හෙළිදරව්කර ඇද්ද හෝ මූල්‍ය සාධන පත්‍රවල ධාරණ අගය එයින් නියෝජනය වේද යන්න)</p> <p>(ඇ) කල් නොඉක්මවූ හෝ හානිකරණය නොවූ මූල්‍ය වත්කම් වල ණය පිළිබඳ ගුණාත්මක භාවය පිළිබඳ තොරතුරු</p>
	<p>37 ඡේදය</p>	<p>(ඇ) (ඉවත් කරන ලදී).</p> <p>37 ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් එහි මූල්‍ය වත්කම් පන්තිය අනුව පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදය අවසානය වන විට කල් ඉක්මවූ එහෙත් හානිකරණය නොවූ මූල්‍ය වත්කම්වල වයස් විශ්ලේෂණයක්;</p> <p>(ආ) වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදය අවසානයට වෙන් වශයෙන් ගෙන හානිකරණය වී ඇතැයි නිර්ණය කෙරෙන, එමෙන්ම, ඒවා හානිකරණය වූ බව නිර්ණය කිරීමට අස්තිත්වය විසින් සලකා බැලූ කරුණුද ඇතුළත්ව මූල්‍ය වත්කම්වල විශ්ලේෂණයක්.</p> <p>(ඇ) (ඉවත්කරන ලදී.)</p>
	<p>38 ඡේදය</p>	<p>38 ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ එය සන්නකයේ සුරැකුම් ලෙස රඳවාගෙන ඇති අතිරේක ඇපවල අයිතිය පවරාගැනීම මගින් මූල්‍ය හෝ මූල්‍ය නොවන වත්කම් ලබාගන්නා විට හෝ වෙනත් ණය වැඩිකිරීම් කැඳවීමක්දී (උදා: ඇපවීම්) සහ එවැනි වත්කම් වෙනත් SLFRS වල හඳුනාගැනීමේ නිර්ණායක සපුරාලන විට අස්තිත්වය විසින් වාර්තා කරන දින එවැනි රඳවාගෙන ඇති වත්කම් සඳහා පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) වත්කම්වල ස්වභාවය හා ධාරණ අගය; සහ</p> <p>(ආ) වත්කම් ක්ෂණික ව මුදල්වලට පරිවර්තනය කළ නොහැකි විටකදී, එවැනි වත්කම් බැහැර කිරීම හෝ ඒවා මෙහෙයුම් කටයුතුවල යොදාගැනීම සඳහා වන ප්‍රතිපත්තීන්.</p>
	<p>39 ඡේදය</p>	<p>39 ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) ඉතිරිව ඇති ගිවිසුම්ගත පරිණතවීම් දැක්වෙන ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වගකීම් සඳහා පරිණත විශ්ලේෂණයක් (නිකුත් කරන ලද මූල්‍ය ඇපවීම් ගිවිසුම් ඇතුළුව).</p> <p>(ආ) ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය වගකීම් සඳහා පරිණත විශ්ලේෂණයක්. මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්ගේ කාලවකවානු පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා ගිවිසුම්ගත</p>

		<p>පරිණතවීම අවශ්‍යවන්නාවූ, ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය වගකීම් සඳහා ඉතිරිව ඇති ගිවිසුම්ගත පරිණතවීම්, මෙම පරිණත විශ්ලේෂණයේ ඇතුළත් විය යුතුය. (ආ 11 ආ) ඡේදය බලන්න.</p> <p>(ඇ) ඉහත (අ) හා (ආ) හි ආවේණික ද්‍රවශීලතා අවදානම කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ විස්තරයක්.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>මූල්‍ය වත්කම් පැවරුම් 42 අ ඡේදය මූල්‍ය වත්කම් පැවරුම සම්බන්ධයෙන් 42 ආ - 42 උ ආ ඡේදයන්හි දැක්වෙන හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා මෙම SLFRS හි අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීම් අවශ්‍යතාවලට පරිපූරක වේ. අස්තිත්වයක් විසින්, 42 අ - 42 උ ආ ඡේද මගින් අවශ්‍ය කෙරෙන හෙළිදරව් කිරීම්, මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි තනි සටහනක් ලෙස ඉදිරිපත් කළ යුතුය. යම් අස්තිත්වයක් විසින් වාර්තා කරන දිනයේ පවත්නා, හඳුනාගැනීම අත්නොහරින ලද සියලුම පැවරුම් මූල්‍ය වත්කම් වෙනුවෙන් සහ යම් පැවරුම් වත්කමක අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය වෙනුවෙන් අදාළ පැවරුම් ගනුදෙනුව සිදුවූයේ කවදාද යන්න නොසලකා, අවශ්‍ය කරන හෙළිදරව් කිරීම් සැපයිය යුතුය. එම ඡේදයන්හි හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා ව්‍යවහාර කිරීමේ අරමුණ සඳහා යම් අස්තිත්වයක් විසින් මූල්‍ය වත්කම් (පැවරුම් මූල්‍ය වත්කම්) සියල්ල හෝ කොටසක් පවරන්නේ පහත සඳහන් අවස්ථාවලදී පමණක්මය:</p> <p>(අ) එම මූල්‍ය වත්කමේ මුදල් ප්‍රවාහයන් ලබා ගැනීමට ගිවිසුම්ගත හිමිකම පැවරීම; හෝ</p> <p>(ආ) එම මූල්‍ය වත්කමේ මුදල් ප්‍රවාහයන් ලබාගැනීමේ ගිවිසුම්ගත හිමිකම රඳවාගැනීම. එහෙත්, එකඟවීමක් ලබන්නෙකුට හෝ කිහිප දෙනෙකුට මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් ගෙවීමේ ගිවිසුම්ගත බැඳීමක් ඇතැයි උපකල්පනය කරන්නේ නම් පමණි.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>42 ආ ඡේදය යම් අස්තිත්වයක් විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් පරිශීලනය කරන්නන්ට පහත සඳහන් දෑ සඳහා හැකියාව ලබාදෙන අන්දමේ තොරතුරු හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) සමස්තයක් ලෙස හඳුනාගැනීම අත් නොහළ මූල්‍ය වත්කම් හා ආශ්‍රිත වගකීම් අතර සම්බන්ධතාව හඳුනාගැනීමට හැකි වීම; සහ</p> <p>(ආ) හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම්වල අස්තිත්වයේ දිගටම පවත්නා සම්බන්ධතාවන්ගේ ස්වභාවය හා ඒ සමඟ බැඳුණු අවදානම තක්සේරු කිරීමට හැකිවීම.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>42 ඇ ඡේදය 42 ඉ - 42 උ ආ ඡේදයන්හි අවශ්‍ය කෙරෙන හෙළිදරව් කිරීම් ව්‍යවහාර කිරීමේ අරමුණ සඳහා යම් අස්තිත්වයක් විසින්, පැවරීමේ කොටසක් වශයෙන්, පැවරුම් මූල්‍ය වත්කම් වල යම් ආවේණික ගිවිසුම්ගත හිමිකමක් හෝ බැඳීමක් අයිතිකරු විසින් රඳවා ගෙන</p>

		<p>තිබෙනම් හෝ නව ගිවිසුම්ගත හිමිකමක් හෝ බැඳීමක් අත්පත්කර ගන්නම් පැවරූ මූල්‍ය වත්කමක අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයක් අස්තිත්වයට ඇත. 42 ඉ - 42 උ ඡේදයන්හි හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා ව්‍යවහාර කිරීමේ අරමුණ සඳහා පහත සඳහන් දෑ අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය ලෙස ඇතුළත් වන්නේ නැත:</p> <p>(අ) වංචනික පැවරුමකට සම්බන්ධිත සාමාන්‍ය නියෝජනයන් හා ප්‍රතිඥාභාරයන් සහ නීති කටයුත්තක් හේතුවෙන් පැවරුමක් අවලංගු විය හැකි, සාධාරණත්ව, යහපත් විශ්වාස හා සාධාරණ ගනුදෙනු සංකල්පයන්;</p> <p>(ආ) පැවරූ මූල්‍ය වත්කමෙහි සාධාරණ අගය ගිවිසුම් මිළ (හෝ ක්‍රියාත්මක මිළ) වන පැවරූ මූල්‍ය වත්කමක් යළි අත්පත්කර ගැනීම සඳහා වූ ඉදිරි, විකල්ප හා අනෙකුත් ගිවිසුම්; හෝ</p> <p>(ඇ) අස්තිත්වයක් විසින්, මූල්‍ය වත්කමක මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් ලැබීමේ ගිවිසුම්ගත හිමිකම රඳවා ගන්නා නමුත්, අස්තිත්වයකට හෝ කිහිපයකට මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් ගෙවීමේ ගිවිසුම්ගත උපකල්පිත වගකීම භාරගන්නා සහ SLFRS 9 හි 3.2.5(අ)-(ඇ) ඡේදයේ කොන්දේසි සපුරාලන එකඟත්වයක්.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>සමස්තයක් ලෙස ඒවායේ හඳුනාගැනීම අත් නොහළ පැවරූ මූල්‍ය වත්කම්</p> <p>42 ඇ ඡේදය පැවරූ මූල්‍ය වත්කම්වලින් කොටසක් හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ හඳුනාගැනීම අත්හැරීමට සුදුසුකම් නොලබන පරිද්දෙන් යම් අස්තිත්වයක් විසින් මූල්‍ය වත්කම් පවරා තිබිය හැකිය. 42 ආ (අ) ඡේදයෙහි දක්වා ඇති අරමුණු ඉටු කිරීමට, අස්තිත්වයක් විසින්, සෑම වාර්තා කරන දිනයකට, සමස්තයක් ලෙස හඳුනාගැනීම අත් නොහළ සෑම පැවරූ මූල්‍ය වත්කම් පන්තියක් වෙනුවෙන්ම පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) පැවරූ වත්කම්වල ස්වභාවය.</p> <p>(ආ) අස්තිත්වය අනාවෘත වූ හිමිකාරත්වයත්ව අවදානම් හා ප්‍රතිලාභවල ස්වභාවය.</p> <p>(ඇ) පැවරූ වත්කම් භාවිතයට වාර්තාකරන අස්තිත්වයට ඇති සීමාවන්ද ඇතුළුව, පැවරූ වත්කම් හා ආශ්‍රිත වගකීම් අතර සම්බන්ධතාවයේ ස්වභාවය 4 පිළිබඳ විස්තරයක්.</p> <p>(ඈ) ආශ්‍රිත වගකීම් වලින් ප්‍රතිපාර්ශ්වය (ප්‍රති පාර්ශ්වයන්)ට ප්‍රයෝජනයක් ඇත්තේ පැවරූ වත්කම්වලට පමණක් නම්, පැවරූ වත්කම්වල සාධාරණ අගය ආශ්‍රිත වගකීම්වල සාධාරණ අගය, සහ ශුද්ධ තත්ත්වය (පැවරූ වත්කම්වල සාධාරණ අගය හා ආශ්‍රිත වගකීම් අතර වෙනස) දක්වන උපලේඛනයක්.</p>

		<p>(ඉ) සියලු පැවැරූ වත්කම් අස්තිත්වය විසින් අඛණ්ඩව හඳුනාගන්නම්, පැවැරූ වත්කම්වල හා ආශ්‍රිත වගකීම්වල ධාරණ වටිනාකම්.</p> <p>(ඊ) වත්කමක්, එහි අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයේ ප්‍රමාණයට, යම් අස්තිත්වයක් විසින් අඛණ්ඩව හඳුනාගන්නා විට (SLFRS 9 හි 3.2.6. (ඇ) (ii) හා 3.2.16 ඡේද බලන්න) පැවැරීමට පෙර මුල් වත්කම්වල ධාරක වටිනාකම් එකතුව, අස්තිත්වය විසින් අඛණ්ඩව හඳුනාගන්නා වත්කම්වල ධාරණ වටිනාකම හා අශ්‍රිත වගකීම්වල ධාරණ වටිනාකම.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>සමස්තයක් ලෙස හඳුනාගැනීම අත්හළ, පැවැරූ මූල්‍ය වත්කම් 42 ඉ ඡේදය 42ආ(ආ) ඡේදයේ දක්වා ඇති අරමුණු ඉටුකරගැනීම සඳහා, අස්තිත්වයක් විසින් සමස්තයක් ලෙස පැවැරූ මූල්‍ය වත්කම්වල හඳුනාගැනීම අත්හැරීම (SLFRS 9 හි 3.2.6.(අ) සහ (ඇ) (1) ඡේද බලන්න) එහෙත් ඒවායේ සහභාගිත්වය අඛණ්ඩව කෙරෙන විට, අස්තිත්වයක් විසින් සෑම වර්ගයකම අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය වෙනුවෙන් සෑම වාර්තා කරන දිනයකම අවම වශයෙන් පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) අස්තිත්වයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගත් සහ අස්තිත්වයේ හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම්වල අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය නියෝජනය කෙරෙන වත්කම් හා වගකීම්වල ධාරණ අගය සහ එම වත්කම් හා වගකීම්වල ධාරණ අගය හඳුනාගත් ජේළි අයිතමයන්.</p> <p>(ආ) හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම්වල අස්තිත්වයේ අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය නියෝජනය වන වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අගය</p> <p>(ඇ) හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම්වල අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයෙන්, අලාභයන්ට අස්තිත්වයේ ඇති උපරිම අනාවාස භාවය මැනවින් නියෝජනය කෙරෙන වටිනාකම සහ අලාභයන්ට උපරිම අනාවාස භාවය නිර්ණය කළ ආකාරය පෙන්වුම් කෙරෙන තොරතුරු.</p> <p>(ඈ) හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රති මිළදීගැනීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි හෝ ඇතැම්විට අවශ්‍ය වීමට ඉඩ ඇති වටිම් නොකළ මුදල් ප්‍රවාහ පිටතට ගලායාම (උදා: මනාප ගිවිසුමක එළඹීම්) හෝ පැවැරූ වත්කම් වෙනුවෙන් පැවැරුම් ලාභියාට ගෙවිය යුතු වටිනාකම. මුදල් පිටතට ගලායාමේ ප්‍රවාහය විවලය නම්, එවිට, හෙළිදරව් කරන වටිනාකම වාර්තා කරන එක එක් දිනයේ පවතින තත්ත්වයන් මත පදනම් විය යුතුය.</p>

		<p>(ඉ) අස්තිත්වයේ අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයෙන් ඉතිරිව ඇති ගිවිසුම්ගත පරිණතවීම් ද දක්වමින්, හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රතිමිලදී ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි හෝ ඇතැම්විට අවශ්‍ය වීමට ඉඩ ඇති වට්ටම් නොකළ මුදල් ප්‍රවාහයන්ගේ පිටතට ගලායාම් පරිණත විශ්ලේෂණයක් හෝ පැවැරෑ වත්කම් වෙනුවෙන් පැවැරුම් ලාභියාට ගෙවිය යුතු වටිනාකම.</p> <p>(ඊ) (අ) - (ඉ) හි අවශ්‍ය කෙරෙන ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම් විස්තර කෙරෙන හා තහවුරු කෙරෙන ගුණාත්මක තොරතුරු</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>42 ඊ ඡේදය එම හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කමේ, අස්තිත්වයට එක වර්ගයකට වඩා අඛණ්ඩ සබඳතාවන් තිබෙනම් හා එය එක වර්ගයක අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය යටතේ වාර්තා කෙරේ නම් එම විශේෂ වත්කම පිළිබඳව 42 ඉ ඡේදයේ අවශ්‍ය කෙරෙන තොරතුරු අස්තිත්වයක් විසින් සමාහරණය කළ හැකිය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>42 උ ඡේදය මෙයට අමතරව, අස්තිත්වයක් විසින්, එක් එක් වර්ගයේ අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයන් සඳහා පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) වත්කම පැවැරෑ දිනයේ හඳුනාගත් ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ</p> <p>(ආ) හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම්වල අස්තිත්වයේ අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයෙන් හඳුනාගත් වාර්තා කරන කාල පරිච්ඡේදයේ හා සමුච්චිත ආදායම් හා වියදම් (උදා: ව්‍යුත්පන්න සාධන පත්‍රවල සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම්)</p> <p>(ඇ) වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයකදී, පැවැරුම් ක්‍රියාකාරකමක (හඳුනාගැනීම අත්හැරීමට සුදුසු වූ) මුළු උත්පාදන, වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදය පුරාවටම සමානව බෙදී ගොස් නැත්නම්: (උදා: පැවැරුම් ක්‍රියාකාරකමේ මුළු වටිනාකමින් සැලකිය යුතු කොටසක් කාල පරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනවල සිදු වීම)</p> <p>(i) එම වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදය තුළදී සිදුවූ විශාලම පැවැරුම් ක්‍රියාකාරකම සිදුවූ වකවානුව (උදා: වාර්තාකරන දිනය අවසන් වීමට පෙර වූ දින 5 තුළදී)</p> <p>(ii) වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ එම කාල වකවානුව තුළ පැවැරුම් ක්‍රියාකාරකමේ හඳුනාගත් වටිනාකම (උදා: අදාළ ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ)</p>

		<p>(iii) වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ එම වකවානුව තුළ පැවැරුම් ක්‍රියාකාරිත්වයේ ලැබීම්වල මුළු වටිනාකම. අස්තිත්වය විසින්, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සෑම කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහාම මෙම තොරතුරු සැපයිය යුතුය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>පරිපූරක තොරතුරු 42 උභ්‍ය ඡේදය 42 ආ ඡේදයේ දැක්වෙන හෙළිදරව් කිරීමේ අරමුණු ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය යැයි අස්තිත්වය විසින් අදහස් කරන, අතිරේක තොරතුරු අස්තිත්වය විසින් හෙළිදරව් කළ යුතු ය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>44 එ ඡේදය යම් අස්තිත්වයක් මුල්වරට SLFRS 9 ව්‍යවහාර කරන විට, මූලික ව්‍යවහාර කරන දිනයේ පවත්නා සෑම මූල්‍ය වත්කම් පන්තියක් සම්බන්ධයෙන්ම පහත දැ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) LKAS 39 ප්‍රකාර, නිර්ණය කරන ලද, මුල් මිනුම් කාණ්ඩය සහ ධාරණ වටිනාකම;</p> <p>(ආ) SLFRS 9 ප්‍රකාරව නිර්ණය කරන ලද, නව මිණුම් කාණ්ඩය හා ධාරණ වටිනාකම;</p> <p>(ඇ) SLFRS 9 අනුව අස්තිත්වයක් විසින් නැවත වර්ගීකරණය කිරීම අවශ්‍ය වන්නාවූ ඒවා, අස්තිත්වය විසින්ම නැවත වර්ගීකරණය කිරීමට තෝරා ගන්නා ඒවායින් වෙන්කොට හඳුනා දක්වමින් ලාභ හෝ අලාභ හරහා සාධාරණ වටිනාකමට මැනීම කර මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය ලෙස කලින් හඳුන්වනු ලැබූ එහෙත් තවදුරටත් එසේ හඳුන්වනු නොලබන්නා වූ ප්‍රකාශනයෙහි දැක්වෙන කවර හෝ මූල්‍ය වත්කම්වල වටිනාකම. අස්තිත්වයක් විසින් මෙම ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්, වෙනත් ආකාරයකට ඉදිරිපත් කිරීමක් වඩාත් උචිත වන්නේ නම් මිස, තීරු අනු ශීර්ෂ සහිත ආකෘතියක් මගින් ඉදිරිපත් කළ යුතුය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>44 ඒ ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් මුල්වරට SLFRS 9 ව්‍යවහාර කරන විට, පරිශීලකයින්ට අවබෝධකර ගැනීම පහසුවනු පිණිස, ගුණාත්මක තොරතුරු හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) SLFRS 9 භාවිතය හේතුවෙන්, වර්ගීකරණය වෙනස් කල එම මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයෙන්, වර්ගීකරණ අවශ්‍යතා ව්‍යවහාර කළ ආකාරය.</p> <p>(ආ) ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වගකීම් නම් කිරීමට හෝ නම් කිරීම අත්හැරීමට හේතු.</p>
	<p>අ පරිශීෂ්ටය</p>	<p>නිර්වචන පද LKAS 32 හි 11 වන ඡේදය, LKAS 39 හි 9 වන ඡේදය හෝ SLFRS 9 හි අ පරිශීෂ්ටයෙහි පහත සඳහන් පද</p>

		<p>නිර්වචනය කර ඇති අතර, මෙම SLFRS හිදීද එම LKAS 32, LKAS 39 සහ SLFRS 9හි විශේෂිතව දක්වා ඇති අර්ථයන් සහිතව එම පද මෙම SLFRS හිදීද භාවිත කර ඇත:-</p> <ul style="list-style-type: none"> • මූල්‍ය වත්කමක හෝ මූල්‍ය වගකීමක ක්‍රම ක්ෂය කළ පිරිවැය • හඳුනාගැනීම අත්හැරීම • චූර්ණයන් • සඵල පොළි ක්‍රමය • ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර • සාධාරණ අගය • මූල්‍ය වත්කම් • මූල්‍ය ඇප ගිවිසුම් • මූල්‍ය සාධන පත්‍ර • මූල්‍ය වගකීම් • ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මූල්‍ය වගකීම් • පුරෝකථන ගනුදෙනු • ඉදිරි රැකුම් සාධන පත්‍ර • වෙළඳාම සඳහා තබාගැනීම • යළි වර්ගීකරණ දිනය • විධිමත් ක්‍රමයේ ගැණුම් හෝ විකුණුම්
	<p>ආ උපලේඛනය - ආ 1 ඡේදය</p>	<p>මූල්‍ය සාධන පත්‍රවල ගති ලක්ෂණයන් සැලකිල්ලට ගෙන, හෙළිදරව් කරනු ලබන තොරතුරුවල ස්වභාවයට උචිතවන පරිදි අස්තිත්වයක් විසින් මූල්‍ය සාධන පත්‍ර කාණ්ඩ කළ යුතු බව 6 වන ඡේදයේ අවශ්‍යතාවක් ලෙස දක්වා ඇත. 6 වන ඡේදයේ විස්තර කර ඇති පන්ති නිර්ණය කරන්නේ අස්තිත්වය විසින් වන බැවින්, ඒවා SLFRS 9 (මූල්‍ය සාධන පත්‍ර මනින්නේ කෙසේද යන්න හා සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම් හඳුනාගන්නේ කොතැනදී ද යන්න නිර්ණය කෙරෙන) නිශ්චය කර ඇති මූල්‍ය සාධන පත්‍ර වර්ග වලින් පැහැදිලිවම වෙනස් වේ.</p>
	<p>ආ උපලේඛනය - ආ 4 ඡේදය</p>	<p>ඉවත් කරන ලදී.</p>
	<p>ආ පරිශීෂ්ටය - ආ 5 ඡේදය</p>	<p>මූල්‍ය ප්‍රකාශන අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා අදාළවන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේ දී භාවිත කළ මැනීමේ පදනම (පදනම්) සහ භාවිත කළ වෙනත් ගිණුම්කරන ප්‍රතිපත්ති 21 වන ඡේදය අනුව හෙළිදරව් කළ යුතුය. මූල්‍ය සාධන පත්‍ර සඳහා එසේ හෙළිදරව් කළ යුතු දෑ අතර පහත සඳහන් ඒවාද වේ:</p> <p>(අ) ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද මූල්‍ය වගකීම් සඳහා:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට අස්තිත්වය විසින් නම් කරන ලද මූල්‍ය වගකීම් වල ස්වභාවය; (ii) මුල් වරට හඳුනාගැනීමේ දී එවැනි මූල්‍ය වගකීම් එලෙස නම් කිරීමට හේතු වූ නිර්ණායකයන්; සහ (iii) එවැනි නම් කිරීම සඳහා SLFRS 9 හි 4.2.2 ඡේදයේ ඇති කොන්දේසි අස්තිත්වය විසින් සපුරා ඇත්තේ කෙසේද යන්න.

		<p>(අඅ) ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද ලෙස නම් කරන ලද මූල්‍ය වත්කම් සඳහා:</p> <p>(i) ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ මනින ලද ලෙස අගයට අස්තිත්වය විසින් නම් කරන ලද මූල්‍ය වගකීම් වල ස්වභාවය; සහ</p> <p>(ii) එවැනි නම් කිරීම සඳහා SLFRS 9 හි 4.1.5 ඡේදයේ ඇති කොන්දේසි අස්තිත්වය විසින් සපුරා ඇත්තේ කෙසේද යන්න.</p> <p>(ආ) (ඉවත් කරන ලදී)</p> <p>(ඇ) විධිමත් ක්‍රමයේ මූල්‍ය වත්කම් මිලදී ගැනීම සහ විකිණීම ගිණුම් ගත කරනුයේ වෙළෙඳ දිනටද නැතහොත් නිරවුල්කරන දිනටද යන්න (SLFRS 9 හි 3.1.2 ඡේදය බලන්න)</p> <p>(ඈ) ණය අලාභ නිසා මූල්‍ය වත්කම් වල ධාරණ අගයේ හානිකරණය අඩු කිරීම සඳහා දීමනා ගිණුමක් භාවිත කරන විට:</p> <p>(i) හානිකරණය වූ මූල්‍ය වත්කම්වල ධාරණ අගය සෘජුව අඩුකරනුයේ කවර විටකදීද යන්න නිර්ණය කිරීම සඳහා වූ නිර්ණායක (හෝ ලියා හැරීමක, ප්‍රතිවර්ත කිරීමක්, සෘජුව වැඩි කරනුයේ) සහ දීමනා ගිණුම භාවිත කරනුයේ කවර අවස්ථාවේදීද යන්න; සහ</p> <p>(ii) හානිකරණය වූ මූල්‍ය වත්කම්වල ධාරණ අගයට එරෙහිව දීමනා ගිණුමට අයකළ අගයන් ලියාහැරීම සඳහා වූ නිර්ණායක (16 වන ඡේදය බලන්න)</p> <p>(ඉ) එක් එක් වර්ගයේ මූල්‍ය සාධන පත්‍රවල ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ හෝ ශුද්ධ අලාභ නිර්ණය කළ ආකාරය (20 (අ) ඡේදය බලන්න) උදාහරණ වශයෙන් ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට ඇති අයිතමයන් මත ශුද්ධ ප්‍රතිලාභ හෝ ශුද්ධ අලාභවල පොළිය හෝ ලාභාංශ ආදායම් ඇතුළත් ද යන්න.</p> <p>(ඊ) හානිකරණ අවාසියක් සිදුවී ඇතැයි නිර්ණය කිරීම සඳහා ඇති විෂය බද්ධ සාක්ෂි සඳහා අස්තිත්වය යොදාගත් නිර්ණායක (20 (ඉ) ඡේදය බලන්න)</p> <p>(උ) මූල්‍ය වත්කම්වල නියමයන් අනුව යළි කතිකා කර නොගන්නේ නම් කල් ඉකුත් වූ හෝ හානිකරණය වූ ලෙස සැලකිය යුතුව තිබූ එහෙත් යළි කතිකා කරගත් නියමයන්ට යටත් වූ මූල්‍ය වත්කම්වල නියමයන් සඳහා වන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිය (36 (ඇ) ඡේදය බලන්න) අස්තිත්වයක් විසින් ඇස්තමේන්තු කිරීම් වලට සම්බන්ධ වන විනිශ්චයන්ට අමතරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හඳුනාගෙන ඇති අගයන් පිළිබඳ වඩාත් සැලකිය යුතු අන්දමේ බලපෑමක් ඇතිවන අස්තිත්වයේ</p>
--	--	---

	<p>ආ පරිශිෂ්ටය - ආ 10 (අ) ඡේදය</p>	<p>ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ව්‍යවහාර කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී කළමනාකරණය විසින් කරන ලද විනිශ්චයන් වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සාරාංශයේ හෝ වෙනත් සටහන්වල හෙළිදරව් කිරීමද LKAS 1 හි 122 වනඡේදය මගින් අවශ්‍ය කෙරේ.</p> <p>ගනුදෙනුකරුවන්ට ණය ප්‍රදානය කිරීම හා අනෙකුත් අස්තිත්ව වල තැන්පතු යෙදවීම. මෙම අවස්ථාවලදී ණය අවදානමට උපරිම අනාවැකිය වන්නේ සම්බන්ධිත සාධන පත්‍රවල ධාරණ අගයයි.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ප්‍රමාණාත්මක ද්‍රවශීලතා අවදානම් හෙළිදරව් කිරීම (34 (අ) හා 39 (අ) හා (ආ) ඡේද ආ 10 අ ඡේදය</p> <p>ප්‍රධාන කළමනාකරණ කාර්ය මණ්ඩලයට අභ්‍යන්තරිකව සපයනු ලබන තොරතුරු පදනම් කොට ගෙන, අස්තිත්වයක් විසින්, ද්‍රවශීලතා අවදානමට එහි අනාවැකි බව පිළිබඳව ප්‍රමාණාත්මක දත්තවල සාරාංශයක් 34 (අ) ඡේදය ප්‍රකාරව හෙළිදරව් කරයි. අස්තිත්වය විසින් එම දත්තයන් නිර්ණය කළේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කළ යුතුය. මුදල් (හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කමක්) ප්‍රවාහයන්හි ගලායාමක් එම දත්තයන්ගේ ඇතුළත් වන්නේ නම්, එක්කෝ:</p> <p>(අ) දත්තයන්හි පෙන්නුම් කෙරෙනවාට වඩා සැලකිය යුතු තරම් කළින් සිදුවීම, හෝ</p> <p>(ආ) එකී දත්තයන්හි පෙන්නුම් කෙරෙන වටිනාකම් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් වෙනස් වීම (උදා: දත්තයන්හි ශුද්ධ නිරවුල් කිරීමේ පදනම මත ඇතුළත් කර ඇති ව්‍යුත්පන්නයක් සඳහා ප්‍රතිපාර්ශ්වයහට දළ නිරවුල් කිරීමක් ඉල්ලා සිටීමේ විකල්පයක් ඇති විට), විය හැකිය.</p> <p>39(අ) හෝ (ආ) ඡේද මගින් අවශ්‍ය කෙරෙන, ගිවිසුම් ගත පරිණත විශ්ලේෂණයේ තොරතුරු ඇතුළත් වන්නේ නම් මිස, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයන්ට මෙම අවදානමේ පරිමාව ඇගයීමට හැකිවන සේ, අස්තිත්වය විසින්, කරුණු ප්‍රකාශ කිරීම ප්‍රමාණාත්මක තොරතුරු සැපයීම කළ යුතුය</p>
	<p>ආ පරිශිෂ්ටය ආ 11 ඡේදය</p>	<p>39 (අ) සහ (ආ) ඡේදයන්හි අවශ්‍යතා අනුව මූල්‍ය වගකීම්වල පරිණත විශ්ලේෂණය පිළියෙල කිරීමේදී, අස්තිත්වයක් විසින් අදාළ කාල සීමා කාණ්ඩ ගණන නිර්ණය කිරීමේදී තම විනිශ්චය භාවිත කරයි. උදාහරණ වශයෙන් අස්තිත්වයක් විසින් පහත දැක්වෙන කාල කාණ්ඩ යෝග්‍යයැයි නිර්ණය කළ හැකිය:</p> <p>(අ) එක් මසක් නොඉක්මවන</p> <p>(ආ) එක් මසක් ඉක්මවන මුත් තුන් මසක් නොඉක්මවන</p> <p>(ඇ) තුන් මසක් ඉක්මවන මුත් එක් වසරක් නොඉක්මවන (ඇ) එක් වසරක් ඉක්මවන මුත් පස් වසරක් නොඉක්මවන</p>

	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ආ 11 අ ඡේදය 39 (අ) හා (ආ) ඡේදයන්ට අනුකූල වීමේ දී, අස්තිත්වයක් විසින්, නිහිත ව්‍යුත්පන්නයන්, දෙමුහුන් (සංයුක්ත) මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන්ගෙන් වෙන් නොකළ යුතු ය. එවැනි යම් සාධන පත්‍රයක් සඳහා අස්තිත්වය විසින් 39 (ආ) ඡේදය ව්‍යවහාර කර ගත යුතු ය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ආ 11 ආ ඡේදය මුදල් ප්‍රවාහවල කාල වකවානු පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීම සඳහා ගිවිසුම්ගත පරිණතවීම් අවශ්‍ය නම්, ඉතිරිව තිබෙන ගිවිසුම්ගත පරිණතවීම් පෙන්වුම් කරන, ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය වගකීම් සඳහා ප්‍රමාණාත්මක පරිණත විශ්ලේෂණයක් හෙළිදරව් කිරීම 39(අ) ඡේදය මගින් අවශ්‍ය කෙරේ. මෙයට උදාහරණ විය හැකි අවස්ථාවන් නම්:</p> <p>(අ) විචල්‍ය අනුපාතික මූල්‍ය වත්කමක හෝ වගකීමක් පිළිබඳ මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුමක, පරිණතවීම් සඳහා පස්වසරක් වූ ඉතිරිය සහිත පොළී අනුපාතික හුවමාරුවක්.</p> <p>(ආ) සියළු ණය බැඳීම්.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ආ11 ඇ ඡේදය සමහර මූල්‍ය වගකීම් වෙනුවෙන්, ඉතිරිව ඇති ගිවිසුම්ගත පරිණතවීම් පෙන්වුම් කරන මූල්‍ය වගකීම් සඳහා පරිණත විශ්ලේෂණයක් අස්තිත්වයක් විසින් හෙළිදරව් කිරීම 39(අ) හා (ආ) ඡේද මගින් අවශ්‍ය කෙරේ. එම හෙළිදරව් කිරීම්වල පහත සඳහන් දෑ ඇතුළත් විය යුතුය:</p> <p>(අ) යම් මුදලක් ගෙවන දිනය ප්‍රතිපාර්ශ්වයට තෝරා ගැනීමට හැකියාව ඇති විටෙක, ගෙවන ලෙස ඉල්ලීමක් කිරීමට හැකියාව ඇති මුද්‍රිතම එළඹෙන කාල පරිච්ඡේදයට ඇතුළත් කළ යුතුය. උදාහරණයක් ලෙස, අස්තිත්වය විසින් ඉල්ලූ විට ගෙවීමට අවශ්‍ය විය හැකි මූල්‍ය වගකීමක් (උදා: ඉල්ලුම් තැන්පතු) මුල්ම කාල කාණ්ඩයට ඇතුළත් කළ යුතුය.</p> <p>(ආ) යම් අස්තිත්වයක් විසින් යම් වටිනාකමක් වාරික වශයෙන් ගෙවීමට බැඳී සිටින විට, එක් එක් වාරිකය එම වාරිකය ගෙවිය යුතු මුල්ම කාල කාණ්ඩයට ඇතුළත් කළ යුතුය. උදාහරණයක් ලෙස ආදානය නොකළ ණය බැඳීමක්, එය ආදානය කළ හැකි මුල්ම කාල කාණ්ඩයට ඇතුළත් විය යුතුය.</p> <p>(ඇ) නිකුත්කරන ලද මූල්‍ය ඇප ගිවිසුමක් වෙනුවෙන් ඇපයේ උපරිම මුදල, එම ඇපය ඇරයුම් කළ හැකි මුල්ම කාල කාණ්ඩයේ ඇතුළත් කළ යුතුය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ආ 11 ඇ ඡේදය 39(අ) හා (ආ) ඡේදය මගින් අවශ්‍ය කෙරෙන පරිදි, පරිණත විශ්ලේෂණයෙහි හෙළිදරව් කෙරෙන, ගිවිසුම්ගත</p>

		<p>වටිනාකම්, වනාන්ත, ගිවිසුම්ගත වට්ටම් නොකළ මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්ය. උදාහරණ ලෙස:</p> <p>(අ) දළ මූල්‍ය කල්බදු බැඳීම් (මූල්‍ය ගාස්තු අඩු කිරීමට පෙර);</p> <p>(ආ) මූල්‍ය වත්කම්, අත්පිට මිලදී ගැනීම සඳහා වූ ඉදිරි ගිවිසුම්වල විශේෂිතව දක්වා ඇති මිල;</p> <p>(ඇ) ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය හුවමාරුකර ගැනීම සඳහා වූ ගෙවීම් - වල/ ලැබීම-ස්ථාවර පොළි අනුපාතික හුවමාරුව සඳහා ශුද්ධ වටිනාකම;</p> <p>(ඈ) දළ මුදල් ප්‍රවාහයන් හුවමාරුවන ව්‍යුත්පන්න මූල්‍ය සාධන පත්‍රයන්හි හුවමාරු කළයුතු ගිවිසුම්ගත වටිනාකම් (උදා: ව්‍යවහාර මුදල් හුවමාරුව); සහ</p> <p>(ඉ) දළ ණය බැඳීම්.</p> <p>මෙවැනි වට්ටම් නොකළ මුදල් ප්‍රවාහයන්, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශයේ ඇතුළත්වන වටිනාකමෙන් වෙනස් වන්නේ, ප්‍රකාශනයේ දැක්වෙන්නේ වට්ටම් කළ මුදල් ප්‍රමාණය පදනම් කර ගෙන බැවිනි. ගෙවිය යුතු වටිනාකම නිශ්චය කර නොමැති විටෙකදී, වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ පවත්නා තත්වයන්ට යොමුවී, හෙළිදරව් කළ යුතු ප්‍රමාණය නිර්ණය කරනු ලැබේ. උදාහරණයක් ලෙස ගෙවිය යුතු ප්‍රමාණය දර්ශකයේ වෙනස්වීම් සමඟ විචල්‍ය වේ නම්, හෙළිදරව් කළ යුතු වටිනාකම කාල පරිච්ඡේදය අවසානයේ දර්ශකයේ මට්ටම මත පදනම් විය හැකිය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ආ 11 ඉ ඡේදය</p> <p>39 (අ) හා (ආ) ඡේදය මගින් අවශ්‍ය කෙරෙන ප්‍රමාණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම්වල අයිතමයන්හි ආවේනික ද්‍රවශීලතා අවදානම්, කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න විස්තර කිරීම 39 (ඇ) ඡේදය මගින් අවශ්‍ය කෙරේ. අස්තිත්වයක් විසින්, ද්‍රවශීලතා අවදානම, (උදාහරණයක් ලෙස, ක්ෂණිකව විකිණිය හැකි හෝ මූල්‍ය වගකීම් මත මුදල් ප්‍රවාහය ගලායාම පියවීම පිණිස මුදල් ප්‍රවාහය ගලා ඒම ඇති කිරීම පිණිස හෝ තිබෙන මූල්‍ය වත්කම්) කළමනාකරණය කිරීම සඳහා රඳවාගෙන ඇති මූල්‍ය වත්කම්වල පරිණත විශ්ලේෂණයක්, එම තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලනය කරන්නන්ට, ද්‍රවශීලතා අවදානමේ ස්වභාවය හා පරිමාව ඇගයීමට අවශ්‍ය වේ නම් අස්තිත්වය විසින් ඒවා හෙළිදරව් කළ යුතු ය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ආ 11 ඊ ඡේදය</p> <p>39(ඇ) ඡේදයේ අවශ්‍ය කෙරෙන පරිදි හෙළිදරව් කිරීමේ දී, අස්තිත්වයක් විසින් සලකා බලනු ලැබිය හැකි අනෙකුත් සාධක අතර (මේවාට පමණක් සීමා නොවී) පහත සඳහන් දෑ ඇතුළත් වේ.</p>

		<p>(අ) ද්‍රවශීලතා අවශ්‍යතාවන් අස්තිත්වයට සපුරා ගැනීමට ලබාගත හැකි ණය පහසුකම්වලට (උදා: වාණිජ පත්‍ර) හෝ අනෙකුත් ණය වලට, (උදා. පොරොත්තු ණය පහසුකම්) බැඳී තිබේද;</p> <p>(ආ) ද්‍රවශීලතා අවශ්‍යතා පිරිමැසීම සඳහා මහ බැංකුවේ තැන්පත් දරන්නේද;</p> <p>(ඇ) වඩාත් විවිධාංගීකරණය වූ අරමුදල් සැපයුම් මූලාශ්‍ර තිබේද;</p> <p>(ඈ) එහි වත්කම්වල නැතහොත් එහි අරමුදල් මූලාශ්‍රවල ද්‍රවශීලතතා අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස සංකේන්ද්‍රණය වී තිබේද;</p> <p>(ඉ) ද්‍රවශීලතා අවදානම පාලනය සඳහා අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියාවලි සහ අසම්භාව්‍ය සැලසුම් තිබේද;</p> <p>(ඊ) කඩිනම් නැවත ගෙවීමේ කොන්දේසි ඇතුළුව සාධන පත්‍ර තිබේද; (උදා: අස්තිත්වයේ ණය ශ්‍රේණිගත කිරීමේ පහළ වැටීමක් මත)</p> <p>(උ) අතිරේක ඇප කැඳවීමට අවශ්‍ය වන සාධන පත්‍ර තිබේද; (උදා : ව්‍යුත්පන්න සඳහා ආන්තික කැඳවුම්)</p> <p>(ඌ) තම මූල්‍ය වගකීම්, මුදල් ගෙවීම් මගින් (හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කම් මගින්) හෝ ස්වකීය කොටස් නිකුත් කිරීම මගින් නිරවුල් කිරීමට තෝරා ගැනීම සඳහා අස්තිත්වයට අවසර ලැබෙන සාධන පත්‍ර තිබේද; හෝ</p> <p>(එ) ප්‍රධාන ශුද්ධ නිරවුල් ගිවිසුම් වලට යටත්වන සාධනපත්‍ර තිබේද.</p>
	පරිශීෂ්ටය ආ ආ12- ආ 16	ඉවත් කරන ලදී.
	පරිශීෂ්ටය ආ 22	පොළී අනුපාතික අවදානම, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි හඳුනාගත් පොළී සහිත මූල්‍ය සාධන පත්‍ර මත (උදා: අත්පත් කරගත් හෝ නිකුත් කළ ණය සාධන පත්‍ර) සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හඳුනා නොගත් සමහර මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (සමහර ණය බැඳීම්) මත ඇතිවේ.
	පරිශීෂ්ටය ආ 27	40 (අ) ඡේදය ප්‍රකාර, ලාභ හෝ අලාභවල සංවේදිතාව (උදාහරණයක් ලෙස, ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ සාධන පත්‍රවලින් පැන නගින), අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් සංවේදිතාවයන්ගෙන් (උදාහරණයක් ලෙස ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවල ආයෝජනයන්ගේ සාධාරණ අගයේ වෙනස්වීම් වලින් පැන නගින අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම්හි ඉදිරිපත් කරන) වෙන්ව හෙළිදරව් කරනු ලැබේ.

	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>හඳුනාගැනීම අත්හැරීම (42 ඇ - 42ළා ඡේද) අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය (42 ඇ ඡේදය)</p> <p>ආ 29</p> <p>42 ඇ - 42ළා ඡේදයන්හි හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා අරමුණු කොටගත් පැවරු මූල්‍ය වත්කමක අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය තක්සේරු කිරීම වාර්තා කරන අස්තිත්වය මට්ටමින් සිදු කෙරේ. උදාහරණයක් ලෙස, පාලිතයේ පරිපාලකය සතුව අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයක් ඇති මූල්‍ය වත්කමක්, සම්බන්ධතාවක් නැති තුන්වන පාර්ශ්වයකට පාලිතය විසින් පවරන්නේ නම්, පාලිතය විසින්, එහි ස්වාධීන මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි, පැවරු වත්කම්වලට අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයක් එයට තිබේද යන්න තක්සේරු කිරීමේදී, පරිපාලකයේ සහභාගිත්වය ඇතුළත් නොකරනු ඇත. (එනම්, පාලිතය වාර්තා කරන අස්තිත්වය වන විට) කෙසේ වුවද, තම ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි (වාර්තාකරන අස්තිත්වය සමූහයක් වන විට) පැවරු වත්කමක අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයක් ඇත්දැයි නිර්ණය කිරීමේ දී, එහි පාලිතය විසින් පැවරු මූල්‍ය වත්කමක අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය පරිපාලකය (හෝ සමූහයේ වෙනත් සාමාජිකයෙකු) විසින් ඇතුළත් කරනු ඇත.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ආ 30 ඡේදය</p> <p>පැවරුමේ කොටසක් වශයෙන් පැවරු මූල්‍ය වත්කමක ආවේනික ගිවිසුම්ගත හිමිකම් හෝ බැඳීම් වලින් කිසිවක් රඳවා ගැනීමක් නැතහොත් පැවරු මූල්‍ය වත්කම් වලට අදාළ නව ගිවිසුම්ගත හිමිකම් හෝ බැඳීම් කිසිවක් අත්පත් කර ගැනීමක් නොකරන්නේ නම්, යම් අස්තිත්වයකට පැවරු මූල්‍ය වත්කමක අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයක් සතු නොවන්නේය. පැවරු මූල්‍ය වත්කම්වල අනාගත කාර්ය සාධනය පිළිබඳ හිමිකමක් නැතහොත්, පැවරු මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධව කිසියම් තත්ත්වයක් යටතේ ගෙවීමක් කිරීමට වගකීමක් ඇත්නම් හැර, අස්තිත්වයකට පැවරු මූල්‍ය වත්කම්වල අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයක් සතු නොවන්නේය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ආ 31 ඡේදය</p> <p>පැවරු මූල්‍ය වත්කමක අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය, පැවරුම් ගිවිසුමේ එකඟ වූ විධිවිධාන හෝ පැවරුම්ලාභියා සමඟ හෝ පැවරුම සම්බන්ධයෙන් තුන්වන පාර්ශ්වයක් සමඟ වෙන්වූ ගිවිසුමකට එළඹීම නිසා ඇතිවූ ප්‍රතිඵලයක් විය හැකිය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>සමස්තයක් ලෙස හඳුනාගැනීම අත් නොහළ පැවරු වත්කම්</p> <p>ආ32 ඡේදය</p> <p>පැවරු මූල්‍ය වත්කම්වලින් කොටසක් හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ හඳුනාගැනීම අත්හැරීමට සුදුසුකම් නොලබන විට 42 ඇ ඡේදය මගින් හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍ය කෙරේ. පැවරුම සිදුවූයේ කවදා ද යන්න නොසලකා, පැවරු මූල්‍ය වත්කම් අස්තිත්වය විසින් අඛණ්ඩව හඳුනාගන්නා සෑම වාර්තාකරන දිනයකම මෙම හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍ය වේ.</p>

<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>අඛණ්ඩ සහභාගිත්ව වර්ග (42 ඉ - 42 උ) ඡේද ආ 33 ඡේදය හඳුනාගැනීම අත්හළ සෑම වර්ගයකම මූල්‍ය වත්කම්වල අඛණ්ඩ සහභාගිත්වය වෙනුවෙන් ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක හෙළිදරව් කිරීම් 42ඉ - 42 උ) ඡේද මගින් අවශ්‍ය කෙරේ. අවදානමට අස්තිත්වය අනාවාහ බව නියෝජනය වන වර්ග අනුව අස්තිත්වයක් විසින් අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයන් සමාහාර කළ යුතුය. උදාහරණක් ලෙස යම් අස්තිත්වයක් විසින්, තම අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයන් මූල්‍ය සාධන පත්‍ර වර්ගය අනුව (උදා: ඇපකර හෝ ඇරයුම් මනාප) හෝ පැවැරුම් වර්ගය (උදා :- ලැබිය යුතු දෑ එකතු කිරීම, සුරැකුම්කරණය, සුරැකුම් ණයට දීම) අනුව සමාහාර කළ යුතු ය.</p>
<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>පැවැරූ වත්කම් ප්‍රති මිලදී ගැනීමට වට්ටම් නොකළ මුදල් ප්‍රවාහය ගලායාම් සඳහා පරිණත විශ්ලේෂණය (42 ඉ (ඉ) ඡේදය ආ 34 ඡේදය අස්තිත්වයේ අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයේ ඉතිරිව ඇති ගිවිසුම්ගත පරිණතවීම් දක්වමින්, හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම් සම්බන්ධයෙන් පැවැරුම් ලාභියාට ගෙවිය යුතු, හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම් ප්‍රති මිලදී ගැනීම සඳහා වට්ටම් නොකළ මුදල් ප්‍රවාහ ගලායාම් හෝ අනෙකුත් මුදල් ප්‍රමාණයන් පිළිබඳ පරිණත විශ්ලේෂණයක් අස්තිත්වය විසින් හෙළිදරව් කිරීම 42ඉ (ඉ) ඡේදය මගින් අවශ්‍ය කෙරේ. මෙම විශ්ලේෂණය මගින්, ගෙවීම අවශ්‍ය කෙරෙන මුදල් ප්‍රවාහයන් (උදා: ඉදිරි ගිවිසුම්), අස්තිත්වයට ගෙවීමට සිදුවිය හැකි මුදල් ප්‍රවාහයන් (උදා: ලිඛිත යෙදවුම් විකල්ප) සහ අස්තිත්වය විසින් ගෙවීමට තෝරාගත හැකි මුදල් ප්‍රවාහයන් (උදා: මිලදී ගත් ඇරයුම් විකල්ප) වෙන් කොට දැක්වේ.</p>
<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ආ 35 42 ඉ(ඉ) මගින් අවශ්‍ය කෙරෙන පරිණත විශ්ලේෂණය සැකසීමේදී උචිත කාල පරාස සංඛ්‍යාව තීරණය කිරීම සඳහා අස්තිත්වයක් සිය විචාර බුද්ධිය භාවිත කළ යුතුය. උදාහරණ වශයෙන් - අස්තිත්වයක් විසින් පහත දැක්වෙන කාල පරාසයන් උචිතයැයි තීරණය කළ හැකිය:</p> <ul style="list-style-type: none"> (අ) එක් මසක් නොඉක්මවන (ආ) එක් මසක් ඉක්මවන මුත් තුන් මසක් නොඉක්මවන (ඇ) තුන් මසක් ඉක්මවන මුත් හය මසක් නොඉක්මවන (ඈ) හය මසක් ඉක්මවන මුත් එක් වසරක් නොඉක්මවන (ඉ) එක් වසරක් ඉක්මවන මුත් තුන් වසරක් නොඉක්මවන (ඊ) තුන් වසරක් ඉක්මන මුත් පස් වසරක් නොඉක්මවන (එ) පස් වසරක් ඉක්මවන
<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ආ36 ඡේදය විය හැකි පරිණත පරාසයක් ඇත්නම්, ගෙවීමට අස්තිත්වයට අවශ්‍ය කෙරෙන හෝ ඉඩදෙන ලද පෙරතම වූ දිනය පදනම් කොට මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් ඇතුළත් කෙරේ.</p>

	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>ගුණාත්මක තොරතුරු (42 ඉ(ඊ) ඡේදය) ආ 37 ඡේදය 42 ඉ(ඊ) ඡේදයෙන් අවශ්‍ය කෙරෙන ගුණාත්මක තොරතුරුවලට, හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම් පිළිබඳ විස්තරයක් සහ එම වත්කම් පැවැරීමෙන් පසු රඳවා ගත් අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයේ ස්වභාවය හා අරමුණ ඇතුළත් වේ. එහි තවදුරටත් පහත සඳහන් දැද ඇතුළුව අස්තිත්වය අනාවාස වන අවදානම පිළිබඳ විස්තරයක් ද ඇතුළත් වේ:</p> <p>(අ) හඳුනාගැනීම අත්හළ මූල්‍ය වත්කම්වල අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයන්හි ආවේනික අවදානම අස්තිත්වය විසින් කළමනාකරණය කරන ආකාරය පිළිබඳ විස්තරයක්.</p> <p>(ආ) වෙනත් පාර්ශ්වවලට කලින් අස්තිත්වය විසින් අලාබ දැරීමේ අවශ්‍යතාවන් තිබේද යන්නත්, වත්කම කෙරෙහි අස්තිත්වයට ඇති හිමිකමට වඩා පහළින් ශ්‍රේණි ගතවූ පාර්ශ්වයන්ගේ ශ්‍රේණි සහ ඔවුන් විසින් දැරිය යුතු අලාභ ප්‍රමාණයන් (එනම් වත්කම කෙරෙහි ඒවායේ අඛණ්ඩ හිමිකම්)</p> <p>(ඇ) මූල්‍ය ආධාර සැපයීමේ හෝ පැවැරූ වත්කම් ප්‍රති මිළදී ගැනීමේ බැඳීම් ආශ්‍රිත වූ යම් උත්තේජක ක්‍රියාවලියක් පිළිබඳ විස්තරයක්.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>හඳුනාගැනීම අත්හැරීමේ දී වන ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ (42උ(අ) ඡේදය) ආ 38 ඡේදය අස්තිත්වයට අඛණ්ඩ සහභාගිත්වයක් තිබෙන, මූල්‍ය වත්කමක් සම්බන්ධ හඳුනාගැනීම අත්හැරීම මත ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ අස්තිත්වයක් විසින් හෙළිදරව් කිරීම 42 උ (අ) ඡේදයෙන් අවශ්‍ය කෙරේ. කලින් හඳුනාගත් වත්කමක සංරචකයන්ගේ (එනම්, හඳුනා ගැනීම අත්හළ වත්කම්වල හිමිකම හා අස්තිත්වය විසින් රඳවා ගත් හිමිකම) සාධාරණ වටිනාකම් කලින් හඳුනාගත් වත්කම්වල සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල සාධාරණ අගයෙන් වෙනස්වීම නිසා පැන නැගුණු හඳුනාගැනීම අත්හැරීම මත ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ අස්තිත්වය විසින් හෙළිදරව් කළ යුතු ය. එවැනි අවස්ථාවක, අස්තිත්වය විසින් 27 අ ඡේදයේ විස්තර කෙරුණු පරිදි, නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි වෙළෙඳ පොළ දත්ත පදනම් කොට ගත් සැලකිය යුතු යෙදවුම් සාධාරණ දත්ත අගය මැනීමෙහි ඇතුළත් වන්නේදැයි යන්නත් හෙළිදරව් කළ යුතු ය.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>පරිපූරක තොරතුරු (42 උආ ඡේදය) ආ 39 ඡේදය 42ආ - 42උ ඡේදයන්ගෙන් අවශ්‍ය කෙරෙන හෙළිදරව් කිරීම්, 42 ආ ඡේදයේ දැක්වෙන හෙළිදරව් කිරීමේ අරමුණ ඉටු කිරීමට ප්‍රමාණවත් නොවිය හැකිය. එසේ වන්නේ නම්, අස්තිත්වය විසින් හෙළිදරව් කිරීමේ අරමුණ ඉටු කිරීමට අවශ්‍ය වන කවර හෝ අතිරේක තොරතුරු හෙළිදරව් කළ යුතුය. පරිශීලකයන්ගේ තොරතුරු</p>

		<p>අවශ්‍යතාව ඉටු වන පරිදි, කොපමණ අතිරේක තොරතුරු සැපයිය යුතුද සහ අතිරේක තොරතුරුවල විවිධ පැති කෙරෙහි කොපමණ අවධානයක් යොමු කළ යුතු ද යන්න අවස්ථාවෝචිත පරිදි අස්තිත්වය විසින් තීරණය කරනු ඇත.</p> <p>මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලනය කරන්නන්ට උපකාරී නොවන අතිරික්ත විස්තර මගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් කරදරකාරී නොවීමත්, අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා සමාහරණය කිරීම මගින් තොරතුරු අපැහැදිලි වීමත් අතර තුලනාත්මකතාවක් ඇති කිරීම අවශ්‍ය වේ.</p>
--	--	--

SLFRS 8 - මෙහෙයුම් බණ්ඩයන්

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ/එකතුකළ ඡේද
SLFRS 8	23 වන ඡේදය	<p>23 වන ඡේදය</p> <p>එක් එක් වාර්තා කළහැකි බණ්ඩය සඳහා ලාභය හෝ අලාභය පිළිබඳ මිණුමක් අස්තිත්වය විසින් වාර්තා කළ යුතුය. අස්තිත්වය විසින් වාර්තා කළ හැකි එක් එක් බණ්ඩය සඳහා මුළු වත්කම් සහ වගකීම්වල මිණුමක් එවැනි අගයන් ප්‍රධාන මෙහෙයුම් තීරණ ගනු ලබන්නාට අබණ්ඩව සපයන්නේනම් වාර්තා කළ යුතුය. ප්‍රධාන මෙහෙයුම් තීරණ ගනු ලබන්නා විසින් සමාලෝචනය කරනු ලබන බණ්ඩයේ ලාභ හෝ අලාභ මැනීමෙහි නිශ්චිත වටිනාකම් අන්තර්ගත නම් හෝ වෙනත් ආකාරයකින් ප්‍රධාන මෙහෙයුම් තීරණ ගනු ලබන්නාට සපයනු ලබන්නේ නම් බණ්ඩ ලාභ හෝ අලාභ මැනීමෙහි අන්තර්ගත නොවුව ද අස්තිත්වයක් පහත සඳහන් දෑ එක් එක් වාර්තා කළ හැකි බණ්ඩ පිළිබඳව හෙළිදරව් කළ යුතුය.</p> <p>(අ) බාහිර ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ආදායම්</p> <p>(ආ) එම අස්තිත්වයේම වෙනත් මෙහෙයුම් බණ්ඩයන් සමග වන ගනුදෙනුවලින් ආදායම්</p> <p>(ඇ) පොළී ආදායම</p> <p>(ඈ) පොළී වියදම</p> <p>(ඉ) ක්ෂය සහ ක්‍රමක්ෂය</p> <p>(ඊ) LKAS 1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම - 97 ඡේදය අනුව හෙළිදරව් කරන ලද, ආදායම් හා වියදම්වල ප්‍රමාණාත්මක අයිතම</p> <p>(උ) ස්කන්ධ ක්‍රමය මගින් ගිණුම් තබන ලද ආශ්‍රිතයන්ගේ සහ බද්ධ ව්‍යාපාරයන්ගේ ලාභය හෝ අලාභය කෙරෙහි අස්තිත්වයේ හිමිකම;</p> <p>(ඌ) ආදායම් බදු වියදම හෝ ආදායම</p> <p>(ඍ) ක්ෂය සහ ක්‍රමක්ෂය හැර මුදල් නොවන ප්‍රමාණාත්මක අයිතමබණ්ඩයේ ප්‍රධාන ආදායම</p>

	<p>34 වන ඡේදය</p>	<p>පොළී මගින් ලැබෙන්නේ නම් සහ ප්‍රධාන මෙහෙයුම් තීරණ ගනු ලබන්නා බණ්ඩයේ කාර්ය සාධනය තක්සේරු කිරීම මූලිකවම ශුද්ධ පොළී ආදායම මත සිදුකර බණ්ඩයට සම්පත් වෙන් කිරීම පිළිබඳ තීරණ ගන්නේ නම් හැර අස්තීත්වයක් එක් එක් වාර්තා කළ හැකි බණ්ඩයක් සඳහා පොළී ආදායම, පොළී වියදමෙන් වෙන්කර වාර්තා කළ යුතුය. එම තත්වයේ දී අස්තීත්වයක් එහි ශුද්ධ පොළී ආදායම, එම බණ්ඩයේ පොළී වියදම අඩු කළ ශුද්ධ වටිනාකමට වාර්තා කරන අතර එසේ කරන ලද බව හෙළි කරයි.</p> <p>අස්තීත්වයක් එහි ප්‍රධාන සැපයුම්කරුවන් කෙරෙහි එහි විශ්වාසීත්වයේ තරම පිළිබඳ තොරතුරු සැපයිය යුතුය. එක් තනි බාහිර සැපයුම්කරුවෙකු සමග කරන ගනුදෙනුවලින් ලැබෙන අයභාරය අස්තීත්වයේ ආදායමෙන් සියයට 10 ක් හෝ ඊට වැඩිනම්, අස්තීත්වය එම කරුණ ද එවැනි එක් එක් සැපයුම්කරුවන්ගෙන් ලද අයභාර වටිනාකම්වල එකතුව ද හෙළිදරව් කළ යුතු අතර, එලෙස අයභාර වාර්තා කරණ බණ්ඩය හෝ බණ්ඩයන් හඳුනා ගත යුතුය. අස්තීත්වය ප්‍රධාන සැපයුම්කරුවෙකු හෝ එම සැපයුම්කරුවාගෙන් එක් එක් බණ්ඩය වාර්තා කරන අයභාර වටිනාකම් හෝ එම සැපයුම්කරුගේ හඳුනාගැනීම හෙළිදරව් කළ යුතු නොවේ. මෙම SLFRSහි කාර්යය සඳහා, පොදු පාලනයක් යටතේ පවත්නා, වාර්තාකරණ අස්තීත්වය ලෙස හඳුන්වන, අස්තීත්වයන් සමූහයක්, එක් ගනුදෙනුකරුවෙකු ලෙස සැලකිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, රජය සහ (රාජ්‍ය ආයතන සහ සමාන පලාත් පාලන, ජාතික හෝ අන්තර් ජාතික ආයතන ඇතුළත්ව) රජයේ පාලනය යටතේ පවත්නා, වාර්තාකරණ අස්තීත්වය ලෙස හඳුන්වන, අස්තීත්වයක්, එක් ගනුදෙනුකරුවෙකු ලෙස සලකන්නේද යන්න තක්සේරුවට, විනිශ්චයක් අවශ්‍ය වේ. මෙය තක්සේරුවේදී, වාර්තාකරන අස්තීත්වය සහ ඒ අස්තීත්වයන් අතර, ආර්ථික සංකලනය සලකා බැලිය යුතු ය.</p>
--	-------------------	--

LKAS 1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 1	7 ඇ හා ඊ ඡේද	51B අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම්වල පහත දැක්වෙන සංරචකයන් ඇතුළත් වේ: (ඇ) SLFRS 9- මූල්‍ය සාධන පත්‍ර - හි 5.7.5 ඡේදය ප්‍රකාර අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායම් මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබූ ස්කන්ධ සාධන පත්‍රයන්හි ආයෝජනයන්ගෙන් ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ; (ඊ) ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කරන ලද යම් විශේෂ වගකීම් සඳහා, වගකීමේ ණය අවදානමේ වෙනස්වීම් වලට ආරෝපණය කළ හැකි සාධාරණ අගය වෙනස්වීමේ වටිනාකම (SLFRS 9 හා 5.7.7. ඡේදය බලන්න)
	69 (ඇ) ඡේදය	ජංගම වගකීම් අස්තීත්වයක් විසින් වගකීමක්, ජංගම ලෙස වර්ගීකරණය කළ යුත්තේ:

	<p>123 (අ) ඡේදය</p>	<p>(අ) අවම වශයෙන් වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයෙන් පසු මාස දොළහක කාලයකට, වගකීම නිරවුල් කිරීම විලම්භනය කිරීමට කොන්දේසි විරහිත අයිතියක් අස්තිත්වයට නෙමැති විට (73) ඡේදය බලන්න). ප්‍රතිපාර්ශ්වයේ මනාපය පරිදි, වගකීමේ කොන්දේසිවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර නිකුත් කිරීම මගින් නිරවුල් කිරීම එහි වර්ගීකරණය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොකරයි.</p> <p>ඉවත් කරන ලදී.</p>
--	---------------------	---

LKAS 2 - තොග

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 2	2 (ආ) ඡේදය	(ආ.) මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (LKAS 32 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර : ඉදිරිපත් කිරීම සහ SLFRS 9 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර බලන්න); සහ

LKAS 7 - මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 7	16 ඡේදය	<p>16 ඡේදය</p> <p>අනාගත ආදායම් හා මුදල් ප්‍රවාහයන් උත්පාදනය කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන්, සම්පත් සඳහා කරනු ලබන වියදම් ප්‍රමාණය, ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් වලින් ඇතිවන මුදල් ප්‍රවාහයන් මගින් නියෝජනය කරන නිසා එම මුදල් ප්‍රවාහයන් වෙනම හෙළිදරව් කිරීම වැදගත් වේ. ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් ලෙස වර්ගීකරණයට සුදුසුකම් ලබන්නේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හඳුනාගත් වත්කමක් ප්‍රතිඵලය වන වියදම් පමණි. ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් ඇතිවන මුදල් ප්‍රවාහයන් සඳහා උදාහරණ වන්නේ:</p> <ul style="list-style-type: none"> (අ) දේපළ, පිරියත හා උපකරණ, අස්පාශ්‍යයන් සහ අනෙකුත් දිගුකාලීන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීමට මුදල් ගෙවීම්. ප්‍රාග්ධනික සංවර්ධන පිරිවැය සහ අස්තිත්වය විසින්ම ඉදිකළ දේපළ, පිරියත හා උපකරණ, සම්බන්ධ පිරිවැය ද මෙම ගෙවීම්වලට ඇතුළත් වේ; (ආ) දේපළ, පිරියත හා උපකරණ, අස්පාශ්‍යයන් හා අනෙකුත් දිගුකාලීන වත්කම් විකිණීමෙන් මුදල් ලැබීම; (ඇ) වෙනත් අස්තිත්වයන්හි ස්කන්ධ හෝ ණය සාධන පත්‍ර සහ බද්ධ ව්‍යාපාරවල හිමිකම් අත්පත් කරගැනීමට මුදල් ගෙවීම් ; (මුදල් හා සමාන දෑ ලෙස සලකනු ලබන හෝ වෙළෙඳ හෝ ගනුදෙනු පරමාර්ථයෙන් තබාගන්නා සාධනපත්‍ර සඳහා වන ගෙවීම් හැර) (ඈ) වෙනත් අස්තිත්වයන්හි ස්කන්ධ හෝ ණය සාධනපත්‍ර සහ බද්ධ ව්‍යාපාර වල හිමිකම් විකිණීමෙන් වන මුදල් ලැබීම්; (මුදල් හා සමාන දෑ ලෙස සලකනු

		<p>ලබන හෝ ගනුදෙනු හෝ වෙළෙඳ පරමාර්ථයෙන් තබාගන්නා සාධන පත්‍ර සඳහා වන ලැබීම් හැර)</p> <p>(ඉ) වෙනත් පාර්ශවයන්ට දෙනු ලබන මුදල් අත්තිකාරම් හා ණය; (මූල්‍ය ආයතනයක් විසින් දෙනු ලබන අත්තිකාරම් හා ණය හැර)</p> <p>(ඊ) වෙනත් පාර්ශවයන්ට දෙන ලද අත්තිකාරම් හා ණය ආපසු ගෙවීමේ දී වන මුදල් ලැබීම්; (මූල්‍ය ආයතනයක අත්තිකාරම් හා ණය හැර)</p> <p>(උ) ගනුදෙනු හෝ වෙළෙඳ අරමුණු වෙනුවෙන් ගිවිසුම් තබාගන්නා විට දී හෝ, අදාළ ගෙවීම් මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ලෙස වර්ග කරන විට දී හැර, අනාගත ගිවිසුම්, ඉදිරි ගිවිසුම්, විකල්ප ගිවිසුම්, හුවමාරු කරගන්නා ගිවිසුම් සඳහා මුදල් ගෙවීම්; සහ</p> <p>(ඌ) ගනුදෙනු හෝ වෙළෙඳ අරමුණු වෙනුවෙන් ගිවිසුම් තබාගන්නා විට දී හෝ අදාළ ලැබීම් මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ලෙස වර්ග කරන විට දී හැර, අනාගත ගිවිසුම්, ඉදිරි ගිවිසුම්, විකල්ප ගිවිසුම්, හුවමාරු කරගන්නා ගිවිසුම් වලින් මුදල් ලැබීම්, හඳුනාගත හැකි පිහිටීමක ඉදිරි රැකුමක් සේ, ගිවිසුමක් ගිණුම්ගත කර ඇති විට, ඉදිරි රැකුම් කළ පිහිටීමේ මුදල් ප්‍රවාහ වර්ගීකරණ ලද ආකාරයට සමාන ආකාරයකට ගිවිසුමේ මුදල් ප්‍රවාහයද වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ.</p>
--	--	---

LKAS 8 - ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල වෙනස්වීම් සහ වැරදි

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 8	53 ඡේදය	<p>අළුත් ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියක් පෙර කාලපරිච්ඡේදයකට ව්‍යවහාර කිරීමේ දී හෝ පෙර කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා අගයන් නිවැරදි කිරීමේ දී පෙර කාලපරිච්ඡේදයක දී පැවතිය හැකිව තිබූ කළමනාකාරිත්වයේ අහිප්‍රාය පිළිබඳ උපකල්පන කිරීමේ දී හෝ පෙර කාලපරිච්ඡේදයක හඳුනාගත්, මැනිය හෝ හෙළිදරව් කළ හැකිව තිබූ අගයන් ඇස්තමේන්තු කිරීමේ දී පසු දැක්ම භාවිතා නොකළ යුතුය. උදාහරණයක් ලෙස LKAS 19 සේවක ප්‍රතිලාභවලට අනුකූලව අස්තිත්වයක් සේවකයන්ගේ සමුච්චිත අසනීප නිවාඩු සඳහා එහි වගකීම පෙර කාලපරිච්ඡේදය සඳහා ගණනය කිරීමේදී වූ වරදක් නිවැරදි කිරීමේ දී පෙර කාලපරිච්ඡේදය සඳහා නිකුත් කිරීමට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුමත කර ඇති කල්හි, ඊට පසුව ලැබෙන ඊළඟ කාල පරිච්ඡේදයේ දී ඇති වූ අසාමාන්‍ය තදබල ඉන්ෆ්ලුවෙන්සා කාලපරිච්ඡේදයක් පිළිබඳ තොරතුරු සැලකිල්ලට නොගනී. පෙර කාලපරිච්ඡේද සඳහා ඉදිරිපත්කර ඇති සංසන්දනාත්මක තොරතුරු සංශෝධනය කරන කල්හි වැදගත් ඇස්තමේන්තු නිරන්තරයෙන් අවශ්‍යවූව ද, එය විශ්වාසදායක ගැලපීමක් හෝ සංසන්දනාත්මක තොරතුරක් නිවැරදි කිරීම වලක්වාලනු නොලැබේ.</p>

LKAS 12 – ආදායම් බදු

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 12	ඇතුළත් නොවේ	<p>51 ආ ඡේදය</p> <p>LKAS 16 හි ප්‍රත්‍යාගණන ආකෘතිය භාවිත කරමින් මනිනු ලැබූ ක්ෂය නොවන වත්කමකින්, විලම්බිත බදු බැරකමක් හෝ විලම්බිත බදු වත්කමක් පැන නැගුණේ නම්, එම වත්කමේ ධාරණ අගය මැනීමේ පදනම නොසලකා විලම්බිත බදු වගකීම හෝ විලම්බිත බදු වත්කම මැනීම, විකුණුම් ක්ෂය නොවන වත්කමේ ධාරණ අගය අයකර ගැනීමේදී බදු ප්‍රතිඵලය පිළිබිඹු විය යුතුය. ඒ අනුව, බදු නීතිය මගින්, වත්කමක් විකිණීම මත ඇතිවූ බදු අය කළ හැකි වටිනාකමට අදාළ වන බදු අනුපාතිකය පැහැදිලිව දක්වා ඇත්නම් සහ එය වත්කමක් ලෙස භාවිතය මත ඇතිවූ බදු අය කළ හැකි වටිනාකමට අදාළ බදු අනුපාතිකයෙන් වෙනස් වන්නේ නම්, ක්ෂය නොවන වත්කමකට අදාළ විලම්බිත බදු බැරකම හෝ වත්කම මැනීමේදී කලින් සඳහන් අනුපාතිකය අදාළ වේ.</p>
	ඇතුළත් නොවේ	<p>51 ඇ ඡේදය</p> <p>LKAS 40 හි සාධාරණ වටිනාකම් ආකෘතිය භාවිත කරමින් මනිනු ලැබූ ආයෝජන වත්කමකින් විලම්බිත බදු වගකීමක් හෝ වත්කමක් ඇති වේ නම්, විකුණුම් මගින් ආයෝජන වත්කමේ ධාරණ අගය අය කර ගත හැකි බවට, උපමර්දනය අනුමිතියක් තිබේ. ඒ අනුව එම අනුමිතිය උපමර්දනය කරන තුරු විලම්බිත බදු වත්කම හෝ විලම්බිත බදු වගකීම මැනීම, විකිණීම මගින් සම්පූර්ණයෙන්ම ආයෝජන වත්කමේ ධාරණ වටිනාකම අයකර ගැනීමේ බදු ප්‍රතිඵලය පිළිබිඹු විය යුතුය. මෙම අනුමිතිය, ආයෝජන දේපළ ක්ෂය කළ යුතු නම් සහ ආයෝජන දේපළ සහ බැඳුණු සියලු ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සැලකිය යුතු තරමින් විකිණීම මගින් ලබනවාට වඩා කාලයක් පුරා භාවිතය මගින් විදීමේ අරමුණ ඇති ව්‍යාපාර ආකෘතියක් තුළ දරන්නේ නම් මෙම පූර්ව අනුමිතිය උපමර්දනය වේ. මෙම අනුමිතිය උපමර්දනය වේ නම් 51 හා 51 අ ඡේදවල අවශ්‍යතාවන් අනුගමනය කළ යුතු ය.</p> <p>51ඇ ඡේදය නිදර්ශනාත්මක උදාහරණය:</p> <p>එක් ආයෝජන දේපළක පිරිවැය 100 ක්ද, සාධාරණ අගය 150 ක්ද වේ. LKAS 40 දැක්වෙන සාධාරණ වටිනාකම් ආකෘතිය භාවිත කරමින් එය මනින ලදී. එය පිරිවැය 40ක් හා සාධාරණ අගය 60 ක්වූ ඉඩමකින් ද, පිරිවැය 60 ක් හා සාධාරණ අගය 90 ක් වූ ගොඩනැගිල්ලකින් ද සමන්විත වේ. ඉඩම අසීමිත ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලයකින් යුතු ය. බදු අරමුණ සඳහා ගොඩනැගිල්ලේ සම්පූර්ණ ක්ෂය 30 කි. ආයෝජන දේපළවල උපලබ්ධි නොවූ සාධාරණ අගයෙහි වෙනස්වීම්, බදු අයකළ හැකි ලාභය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොකරයි. ආයෝජන දේපළ එහි පිරිවැයට වැඩි මිලකට විකුණුවහොත් 30 ක් වූ සම්පූර්ණ</p>

ක්ෂය ප්‍රතිවර්තනය බදු අය කළ හැකි ලාභයෙහි ඇතුළත්වන අතර සාමාන්‍ය බදු අනුපාතය වන 30% බැගින් බදු අය කරනු ලැබේ. පිරිවැය ඉක්මවූ විකුණුම් උත්පාදනය සඳහා බදු නීතියේ පැහැදිලිව දැක්වූ අනුපාතිකයන් වන්නේ, වර්ෂ දෙකකට අඩු කාලයක් සඳහා දැරූ වත්කම් සඳහා 25% ක් සහ වර්ෂ දෙකට වැඩි කාලයක් දැරූ වත්කම් සඳහා 20% බැගින්ය.

LKAS 40 දැක්වෙන සාධාරණ වටිනාකම් ආකෘතිය භාවිත කරමින් ආයෝජන දේපළ මනිනු ලබන හෙයින් අස්තිත්වය විසින් ආයෝජන දේපළෙහි ධාරණ වටිනාකම සම්පූර්ණයෙන්ම, විකිණීම මගින් නැවත අයකරගනු ඇති බවට උපමර්දනීය අනුමිතියක් වෙයි. එම අනුමිතිය උමර්දනය නොකෙරේ නම් විලම්බිත බදු තුළින්, විකිණීමට පෙර කුලී ආදායම් ඉපැයීමට අස්තිත්වය අපේක්ෂා කරන්නේ වූයේ වුවද, විකිණීම මගින් ධාරණ අගය සම්පූර්ණයෙන්ම අයකර ගැනීමේ බදු ප්‍රතිඵලය පිළිබිඹු වනු ඇත.

ඉඩම විකුණුවහොත් එහි බදු පදනම 40 ක් වන අතර බදු අය කළ හැකි 20(60-40) ක තාවකාලික වෙනසක් ඇතිවේ. ගොඩනැගිල්ල විකුණුවහොත් බදු පදනම 30(60-30) වන අතර, බදු අය කළ හැකි 60(90-30) තාවකාලික වෙනසක් ඇතිවේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආයෝජන දේපළෙහි බදු අය කළ හැකි සම්පූර්ණ තාවකාලික වෙනස 80(20+60) වේ.

47 වැනි ඡේදය අනුව, බදු අනුපාතිකය වන්නේ ආයෝජන දේපළ උපලබ්ධි වන විට කාලපරිච්ඡේදය සඳහා යොදාගැනීමට අපේක්ෂිත අනුපාතිකය වන්නේ බදු අනුපාතයයි. මෙය, ප්‍රතිඵලයක් වූ විලම්බිත බදු වගකීම, අස්තිත්වය විසින් , අවුරුදු දෙකකට වඩා දේපළ දැරීමෙන් පසු විකිණීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, පහත සඳහන් පරිදි ගණනය කරනු ලැබේ :-

	බදු අයකළ හැකි නාවකාලික වෙනස	බදු අනුපාතය	විලම්බිත බදු වගකීම
සම්පූර්ණ බදු ක්ෂය වීම	30	30%	9
පිරිවැය ඉක්ම වූ ලද මනාව	50	20%	10
එකතුව	80		19

අස්තිත්වය විසින්, දේපළ වර්ෂ දෙකකට අඩු කාලයක් දැරීමෙන් පසු විකිණීමට අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, ඉහත ගණනය කිරීම පිරිවැය ඉක්ම වූ ලද මනාවට අදාළ බදු අනුපාතය 20% වෙනුවට 25% යොදාගැනීමෙන් සංශෝධනය වනු ඇත. ඒ වෙනුවට ගොඩනැගිල්ල මගින් ලබන සියලු ආර්ථික වාසිවලින් සැලකිය යුතු කොටසක් ලැබීම අරමුණ කොට ගත් ව්‍යාපාර ආකෘතියක් තුළ, අස්තිත්වය විසින් ගොඩනැගිල්ල තබා ගත්තේ නම්

		<p>ගොඩනැගිල්ල සම්බන්ධයෙන් මෙම අනුමැතිය උපමර්දනය වේ. කෙසේ වුව ද, ඉඩම ක්ෂය කළ යුතු නොවේ. එහෙයින්, විකිණීම මගින් නැවත ලබාගැනීමේ අනුමැතිය ඉඩම සම්බන්ධයෙන් උපමර්දනය නොවේ. ගොඩනැගිල්ලේ ධාරණ අගය පාවිච්චිය මගින් ද, ඉඩමේ ධාරණ අගය විකිණීම මගින්ද, අයකරගැනීමේ බදු ප්‍රතිඵලය විලම්බිත බදු වගකීම මගින් පිළිබිඹු වීම එමගින් අනුගමනය කෙරේ.</p> <p>ගොඩනැගිල්ල පාවිච්චි කරන්නේ නම් බදු පදනම 30 (60-30) වන අතර, 60 (90-30) ක බදු අය කළ හැකි තාවකාලික වෙනසක් ද ඇතිවන අතර, ප්‍රතිඵලය ලෙස විලම්බිත බදු වගකීම 18 (30% බැගින් 60) වේ. ඉඩම විකුණුවේ නම් එහි බදු පදනම 40 ක් ද, බදු අය කළ හැකි තාවකාලික වෙනස 20(60-40) ක් ද වන අතර ප්‍රතිඵලය ලෙස විලම්බිත බදු වගකීම 4 (20% බැගින් 20) කි. මෙහි ප්‍රතිඵලය ලෙස, විකිණීම මගින් ආපසු අයකරගැනීමේ අනුමැතිය ගොඩනැගිල්ල සම්බන්ධයෙන් උපමර්දනය කළේ නම්, ආයෝජන දේපළ සම්බන්ධයෙන් විලම්බිත බදු වගකීම 22 (18+4) වේ.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>51 ඇ ඡේදය</p> <p>51 ඇ ඡේදයේ දැක්වෙන, උමර්දනීය අනුමැතිය ව්‍යාපාර සංයෝජනයක, ආයෝජන වත්කම් මැනීමේ දී විලම්බිත බදු වගකීමක් හෝ විලම්බිත බදු වත්කමක් හෝ පැන නගින අවස්ථාවක දී ආයෝජන දේපළ පසු කාලීනව මැනීමේ දී අස්තිත්වය විසින් සාධාරණ අගය ආකෘතිය භාවිත කරන්නේ නම් අදාළ වේ.</p>
	<p>ඇතුළත් නොවේ</p>	<p>51 ඉ ඡේදය</p> <p>මෙම ප්‍රමිතියේ 24 - 33 (අයකළ හැකි තාවකාලික වෙනස්කම්) හා 34 - 36 (පාවිච්චි නොකළ බදු පාඩු හා පාවිච්චි නොකළ බදු බැර) ඡේදයන් හි දැක්වෙන මූලධර්ම, විලම්බිත බදු වත්කම් හඳුනාගැනීමේදී හා මැනීමේ අවශ්‍යතාව 51 ආ - 51 ඇ ඡේද මගින් වෙනස් නොකරයි.</p>

LKAS 17 - කල්බදු

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 17	14 වන ඡේදය	ඉවත් කරන ලදී.
	15 වන ඡේදය	ඉවත් කරන ලදී.
	ඇතුළත් නොවේ	<p>15 අ ඡේදය</p> <p>කල් බද්දක, ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි යන මූලිකාංග දෙකම ඇතුළත් වූ කල්හි ,7-13 ඡේද ප්‍රකාර අස්තිත්වය විසින්, එක් එක් මූලිකාංගයේ වර්ගීකරණය, මූල්‍ය කල්බද්දක් ද නැතහොත් මෙහෙයුම් කල්බද්දක්දැයි වෙන්ව තක්සේරු කරයි. ඉඩම් මූලිකාංගය මෙහෙයුම් හෝ මූල්‍ය කල්බද්දක් ද යන්න නිශ්චය කිරීමේ දී ඉඩම්වල</p>

		<p>සාමාන්‍යයෙන් අසීමිත ආර්ථික ආයු කාලයක් තිබීම සලකා බලන වැදගත් කරුණකි.</p>
	<p>68 අ ඡේදය</p>	<p>69 අ ඡේදයේ යොමුකර ඇති සංශෝධන භාවිත කළ දින, එම කල්බදුවල ආරම්භයේ සිට පවත්නා තොරතුරු පදනම්කර, අස්තිත්වයක් විසින් කල් බද්දක කල් ඉකුත් නොවූ ඉඩම් මූලිකාංගයේ වර්ගීකරණය නැවත තක්සේරු කළ යුතුය. LKAS 8 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල වෙනස්වීම් හා වැරදි, ප්‍රකාර මූල්‍ය කල්බද්දක් ලෙස අලුතින් වර්ගීකරණය කළ කල්බද්ද අතීතානුයෝගීව හඳුනාගත යුතුය. කෙසේ වෙතත්, සංශෝධන අතීතානුයෝගීව ව්‍යවහාර කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු අස්තිත්වයකට නොමැති නම්, එය විසින්:</p> <p>(අ) සංශෝධනය භාවිත කළ දින පැවැති කරුණු හා තත්ත්වයන්වල පදනම මත එම කල්බදුවලට සංශෝධන ව්‍යවහාර කළ යුතුය; සහ</p> <p>(ආ) එදිනට එවෑයේ සාධාරණ වටිනාකමට, මූල්‍ය කල්බද්දක් ලෙස අලුතින් වර්ගීකරණය කරන, ඉඩම් කල්බද්දට සම්බන්ධ වූ වත්කම සහ වගකීම හඳුනාගෙන, ඒවෑයේ සාධාරණ වටිනාකම් අතර යම් වෙනසක් වී නම්, එය රඳවාගත් ඉපයීම්වල හඳුනාගත යුතු ය.</p>

LKAS 18 – අයහාර

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 18	6 (ඇ) ඡේදය	(ඇ) මූල්‍ය වත්කම් සහ මූල්‍ය වගකීම්වල සාධාරණ වටිනාකමෙහි වෙනස්වීම් හෝ ඒවෑයේ බැහැර කිරීම SLFRS 9 මූල්‍ය සාධනපත්‍ර බලන්න.
	11 ඡේදය	<p>11 ඡේදය බොහෝ අවස්ථාවලදී ප්‍රතිෂ්ඨාව මුදල් හෝ මුදල් හා සමාන දෑ වලින් යුක්ත වන අතර අයහාර වටිනාකම වන්නේ ලැබූ හෝ ලැබිය යුතු වූ මුදල් හෝ මුදල් හා සමාන දෑය. කෙසේ වුවද මුදල් හෝ මුදල් හා සමාන දෑ ගලා ඒම් විලම්භනය කරන විටක ප්‍රතිෂ්ඨාවේ සාධාරණ වටිනාකම ලැබූ හෝ ලැබිය යුතු වූ නාමික මුදල් ප්‍රමාණයට වඩා අඩු විය හැකිය. උදාහරණයක් වශයෙන් භාණ්ඩ විකිණීම සඳහා වූ ප්‍රතිෂ්ඨාව ලෙස අස්තිත්වයක් ගැණුම්කරුට පොළී රහිත ණය පහසුකම් සැපයීම හෝ ගැණුම්කරුගෙන් වෙළඳපොල අගයන්ට වඩා අඩු පොළියක් දරණ ලැබිය යුතු නෝට්ටුවක් පිළිගැනීම කළ හැකිය. එම වැඩපිළිවෙල සඵල ලෙස මූල්‍ය ගණුදෙනුවක් බවට පත්වන විට ආරෝපිත පොළී අනුපාතිකයක් භාවිතා කරමින් සියළුම අනාගත ලැබීම් වට්ටම් කිරීමෙන් ප්‍රතිෂ්ඨාවේ සාධාරණ වටිනාකම නිර්ණය කරනු ලැබේ. මෙම ආරෝපිත පොළී අනුපාතිකය; එක්කෝ,</p>

		<p>(අ) සමාන ණය වර්ගීකරණ තත්ත්වයක් සහිත නිකුත් කරන්නෙකුගේ සමාන සාධනපත්‍රයක් සඳහා වූ පවතින අනුපාතිකය : හෝ</p> <p>(ආ) භාණ්ඩ හෝ සේවාවල ප්‍රවර්තන අත්පිට විකුණුම් මිලට සාධනපත්‍රයේ නාමික අගය වට්ටම් කරන්නා වූ පොළී අනුපාතිකය; යන දෙකෙන් වඩාත් පැහැදිලිව නිශ්චය කළ හැකිවේ. ප්‍රතිෂ්ඨාවේ සාධාරණ වටිනාකම හා නාමික අගය අතර වෙනස 29 සහ 30 වන ඡේද ප්‍රකාරව සහ SLFRS 9 ප්‍රකාරව පොළී අයහාර ලෙස හඳුනාගැනේ.</p>
--	--	---

LKAS 19 - සේවක ප්‍රතිලාභ

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 19	57 වැනි ඡේදය	<p>57 වැනි ඡේදය</p> <p>සියළුම ප්‍රමාණාත්මක පශ්චාත් සේවා - නියුක්ති ප්‍රතිලාභ බැඳීම් ගිණුම්කරණයේ දී සුදුසුකම්ලත් ආයුගණකවරයෙකු, සම්බන්ධකර ගැනීමට, අස්තිත්වයක් උනන්දු කරන නමුත්, අවශ්‍ය නොවේ. ප්‍රායෝගික කරුණු සඳහා අස්තිත්වයක් සුදුසුකම්ලත් ආයුගණකවරයෙකුගෙන් වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයට පෙර, බැඳීම් පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක තක්සේරුවක් කිරීමට ඉල්ලීමක් කළ හැකිය. කෙසේ වෙතත්, ඒ තක්සේරුවේ ප්‍රතිඵලයෙන් යම් ප්‍රමාණාත්මක ගණුදෙනුවක සහ කාලපරිච්ඡේදය අවසානය දක්වා, අනෙක් තත්ත්වයන්හි ප්‍රමාණවත් සංවලනයක් සඳහා (වෙළෙඳ පොළ මිල ගණන් සහ පොළී අනුපාතික වෙනස්වීම් ඇතුළත්ව) යාවත්කාලීන කිරීම් කරනු ඇත.</p>
	57 අ ඡේදය	ඉවත් කරන ලදී.
	58 ආ ඡේදය	<p>58 ආ ඡේදය</p> <p>58 වැනි ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් භාවිතාකළ යුත්තේ ගිණුම්කරණ කාලපරිච්ඡේදයක් ආරම්භයේ දී හෝ අවසානයේ දී නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුමක අතිරික්තයක්* ඇත්නම් සහ සැලසුමෙහි වර්තමාන කරුණු මත පදනම් වෙමින් අනාගත දායකත්වයෙහි අඩුවීමක් හෝ ආපසු ගෙවීමක් තුළින් එම අතිරික්තය සම්පූර්ණයෙන් ආවරණය කළ නොහැකි නම් පමණි. එවැනි අවස්ථාවල දී, කාලපරිච්ඡේදයෙහි ඇති වන පශ්චාත් සේවා පිරිවැය සහ ආයුගණක අලාභ 54 වැනි ඡේදය යටතේ විලම්භනය කරන ලද හඳුනාගැනීම් 58 (ආ)(i) ඡේදයෙහි නිශ්චය කර ඇති වටිනාකම් ඉහළ නංවයි. එම ඉහළ යාම 58(ආ)(ii) ඡේදය යටතේ හඳුනාගැනීමට සුදුසුකම් ලබන ආර්ථික</p> <p>*නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ බැඳීමක වර්තමාන අගයට වඩා, සැලසුම් වත්කම්වල සාධාරණ අගය වැඩිවන ප්‍රමාණය අතිරික්තයක් වේ.</p> <p>ප්‍රතිලාභවල වර්තමාන අගයෙහි සමාන පහළ යාමක් මගින් හිලවී නොවන්නේ නම් 58 (ආ) (i) ඡේදයෙහි</p>

		<p>නිශ්චය කරන ලද ශුද්ධ එකතුවෙහි ඉහළ ඉහළ යාමක් ඇති අතර, ඒ නිසාම, හඳුනාගත් ප්‍රතිලාභයකි. 58 (අ) ඡේදය මගින් මෙම තත්ත්වයන් යටත් ප්‍රතිලාභ හඳුනාගැනීම තහනම් කරයි. කාල පරිච්ඡේදයේ දී ඇතිවන ආයුගණක ප්‍රතිලාභ සමග පැන නගින ප්‍රතිවිරුද්ධ බලපෑම හඳුනා නොගත් සමුච්චිත ආයුගණක අලාභ, ආයුගණක ප්‍රතිලාභවලින් අඩුකරන ප්‍රමාණය දක්වා, එය හඳුනාගැනීම 54 වන ඡේදය යටතේ විලම්භනය කෙරේ. 58 (අ) ඡේදය මගින් මෙම තත්ත්වයන් යටතේ අලාභ හඳුනාගැනීම තහනම් කරයි. මෙම ඡේදය ව්‍යවහාර කිරීම පිළිබඳ උදාහරණ සඳහා මෙම ප්‍රමිතිය සමග ඇති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මගපෙන්වීම්වල ඇ කොටස බලන්න.</p>
	<p>82 ඡේදය</p>	<p>පොළී පිරිවැය ගණනය කරනුයේ බැඳීම්වල ඇතිවන ඕනෑම ප්‍රමාණාත්මක වෙනස්කමක් සැලකිල්ලට ගනිමින් එම කාලපරිච්ඡේදය පුරා නිර්වචිත ප්‍රතිලාභවල වර්තමාන අගය කාල පරිච්ඡේදය ආරම්භයේදී නිර්ණය කරන ලද වට්ටම් අනුපාතයෙන් ගුණ කිරීමෙන්ය. බැඳීමෙහි වර්තමාන අගය මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි හඳුනාගන්නා ලද වගකීමෙන් වෙනස් වේ. මක්නිසාද යත්, එම වගකීම හඳුනාගනු ලබන්නේ ඕනෑම සැලසුම් වත්කමකට සාධාරණ වටිනාකම අඩුකිරීමෙන් පසුව වන බැවින් සහ ඇතැම් ආයුගණක ලාභ හා අලාභ සහ ඇතැම් පශ්චාත් සේවා පිරිවැය වහාම හඳුනා නොගන්නා බැවිනි. [අනෙකුත් දේවල් අතර, මෙම ප්‍රමිතිය සමග ඇති මගපෙන්වීමේ උපදෙස්වල අ කොටසෙහි පොළී පිරිවැය ගණනය කිරීම නිදර්ශන මගින් පහදා දේ.]</p>
	<p>95 වැනි ඡේදය</p>	<p>95 වැනි ඡේදය දිගුකාලීනව ආයුගණක ප්‍රතිලාභ සහ අලාභ එකිනෙකට එරෙහිව හිලව් කළ හැකිය. මේ නිසා පශ්චාත් සේවා ප්‍රතිලාභ බැඳීමෙහි ඇස්තමේන්තු, හොඳම ඇස්තමේන්තුව වටා වූ පරාසයක (හෝ පටුතීරයක) වූ ලෙස දැකිය හැකිය. එම පරාසයට වැටෙන ආයුගණක ලාභ හෝ අලාභ හඳුනාගැනීමට ඉඩ දෙනු ලබන නමුත් අස්තීත්වයක් එසේ කිරීම අවශ්‍ය නොවේ. මෙම ප්‍රමිතිය මගින් අස්තීත්වයකට එම ආයුගණක ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ එම පටුතීරයෙන් පිට ධන හෝ සෘණ 10% දක්වා වන නිශ්චිත ප්‍රමාණය අවම වශයෙන් හඳුනාගැනීම අවශ්‍ය කෙරේ (අනෙකුත් දේවල් අතර මෙම ප්‍රමිතිය සමග ඇති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මගපෙන්වීම්වල අ කොටසෙහි ආයුගණක ප්‍රතිලාභ සහ අලාභ සලකන ආකාරය නිදර්ශන මගින් පහදා දේ. මෙම ප්‍රමිතිය මගින් තවද, 93 ඡේදයෙහි දක්වා ඇති කොන්දේසි තෘප්ත කිරීමට යටත්ව, කඩිනමින් හඳුනාගැනීමේ ක්‍රමානුකූල ක්‍රමයකට ඉඩ දෙනු ලැබේ. එවැනි ඉඩදෙන ලද ක්‍රමවලට උදාහරණ වශයෙන් පටුතීරය තුළ සහ ඉන් පිටත යන දෙකේදී ම සියළුම ආයුගණක ලාභ සහ අලාභ වහාම හඳුනාගැනීම වැනි දෑ අන්තර්ගතය. 155 (ආ) (iii) ඡේදයෙහි පසුකාලීන ආයුගණක ප්‍රතිලාභ සඳහා ගිණුම්කරණයේ දී අන්තර්කාලීන වගකීම්වල හඳුනා නොගත් ඕනෑම</p>

	පරිශීෂ්ටය අ - ඇ	<p>කොටසක් පිළිබඳව සැලකීමේ අවශ්‍යතාව පැහැදිලි කරයි.</p> <p>මෙම ප්‍රමිතිය සමඟ ඇති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මගපෙන්වීම්වලට ගෙන යන ලදී.</p>
පරිශීෂ්ටය ඇ - ඉ		ඉවත් කරන ලදී.

LKAS 20 - රාජ්‍ය ප්‍රදාන සඳහා ගිණුම්කරණය සහ රාජ්‍ය අනුග්‍රහයන් හෙළිදරව් කිරීම

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 20	10 (අ) ඡේදය	<p>(අ) ඡේදය</p> <p>වෙළඳපොලෙහි පවත්නා පොලී අනුපාතිකයට අඩුවෙන් රජයෙන් දෙනු ලබන ණයකින් කරනු ලබන වාසිය රාජ්‍ය දීමනාවක් ලෙස සැලකේ. මෙම ණය හඳුනා ගැනීමත් මැනීමත් කළ යුත්තේ SLFRS 9 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර ප්‍රමිතියට අනුකූලවය.</p> <p>වෙළඳපොල පවත්නා පොලී අනුපාතිකයට වඩා පොලී අනුපාතිකය අඩු වීම නිසා වන වාසිය මැණිය යුත්තේ SLFRS 9 ප්‍රකාරව නිර්ණය කළ මුදලේ මූලික ධාරණ අගය සහ ලැබුණ මුදල අතර වෙනසෙනි. වාසිය ගිණුම්ගත කළ යුත්තේ මෙම ප්‍රමිතියට අනුවය.</p> <p>අස්ථිත්වයක් විසින් ණය මුදලේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ මගින් හානිපූරණය සඳහා වන පිරිවැය හඳුනාගැනීමේ දී ඒ සඳහා වන කොන්දේසි සහ බැඳීම් සලකා බැලීම හෝ ඒවා සපුරා ලිය යුතුය.</p>

LKAS 21 - විදේශ විනිමය අනුපාතිකයන්හි වෙනස්වීම්වල බලපෑම්

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 21	3 ඡේදය	<p>3 ඡේදය</p> <p>මෙම ප්‍රමිතිය පහත සඳහන් දෑ සඳහා ව්‍යවහාර කළ යුතුය.*</p> <p>(අ) SLFRS 9 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර ගි විෂය පථයට ඇතුළත් වන ව්‍යුත්පන්න ගණුදෙනු සහ ශේෂයන් හැරී විදේශීය ව්‍යවහාර මුදලින් කෙරෙන ගණුදෙනු සහ ශේෂ ගිණුම්කරනය.</p> <p>(ආ) ඒකාබද්ධ කිරීමෙන්, සමානුපාතිකව ඒකාබද්ධ කිරීමෙන් හෝ ස්කන්ධ ක්‍රමය මගින් අස්තිත්වයක මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇති විදේශ මෙහෙයුම්වල මූල්‍ය තත්ත්වය සහ ප්‍රතිඵල පරිවර්තනය කිරීමේ දී; සහ</p> <p>(ඇ) අස්තිත්වයක ප්‍රතිඵල සහ මූල්‍ය තත්ත්වය ඉදිරිපත් කරනු ලබන ව්‍යවහාර මුදලකට පරිවර්තනය කිරීමේ දී</p> <p>* SIC 7 - යුරෝ හඳුන්වාදීම බලන්න</p>

	<p>4 ඡේදය</p>	<p>4 ඡේදය SLFRS 9 බොහෝ විදේශීය ව්‍යවහාර මුදල් ව්‍යුත්පන්නවලට ව්‍යවහාර වන බැවින් ඒවා මෙම ප්‍රමිතියේ විෂය පථයෙන් ඉවත් කර ඇත. කෙසේ වුවද, SLFRS 9 යේ විෂය පථයට ඇතුළත් නොවන එම විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ව්‍යුත්පන්න (උදා. වෙනත් ගිවිසුම්වල නිතිව අැති සමහර විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් ව්‍යුත්පන්න) මෙම ප්‍රමිතියේ විෂය පථයට ඇතුළත් වේ. මීට අමතරව, අස්තීත්වයක් විසින් එහි ක්‍රියාකාරී ව්‍යවහාරක මුදලේ ව්‍යුත්පන්නවලට සම්බන්ධ වටිනාකම් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ව්‍යවහාර මුදලට පරිවර්තනය කිරීමේ දී මෙම ප්‍රමිතිය භාවිතා කෙරේ.</p>
	<p>52 ඡේදය</p>	<p>52 ඡේදය අස්තීත්වයක් පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය. (අ) SLFRS 9 ප්‍රකාර ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මනින ලද මූල්‍ය සාධන පත්‍ර තුළින් පැන නගින දෑ හැර ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හඳුනාගත් විනිමය වෙනස්කම්වල වටිනාකම; සහ (ආ) වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්වල හඳුනාගත් ශුද්ධ විනිමය වෙනස්කම් සහ අස්තීත්වයේ වෙනම ස්කන්ධ සංරචකයක සමුච්චිතව ඇති සහ කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේ දී සහ අවසානයේ දී එවැනි විනිමය වෙනස්කම්වල වටිනාකමෙහි සංසන්දනයක්.</p>

LKAS 24 - සම්බන්ධිත පාර්ශව හෙළිදරව් කිරීම්

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ/එකතුකළ ඡේද
	<p>1 වැනි ඡේදය</p>	<p>1 වැනි ඡේදය මෙම ප්‍රමිතියේ අරමුණ වනුයේ අස්තීත්වයක මූල්‍ය තත්ත්වය සහ ලාභය හෝ අලාභය කෙරෙහි සම්බන්ධිත පාර්ශවයන් පැවතීම සහ එම පාර්ශවයන් සමග ගනුදෙනු හා බැඳීම් ඇතුළු නොපියවූ ශේෂ මගින් බලපෑමක් ඇතිවී තිබීමේ හැකියාව කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම පිණිස අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් අස්තීත්වයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල අන්තර්ගත වන බව තහවුරු කිරීමය.</p>
	<p>2 වැනි ඡේදය</p>	<p>2 වැනි ඡේදය මෙම ප්‍රමිතිය පහත සඳහන් දෑ කෙරෙහි ව්‍යවහාර කළ යුතු ය:</p> <ul style="list-style-type: none"> (අ) සම්බන්ධිත පාර්ශව සබඳතා සහ ගනුදෙනු හඳුනා ගැනීමේ දී; (ආ) අස්තීත්වයන් හා එහි සම්බන්ධිත පාර්ශවයන් අතර බැඳීම් ද ඇතුළුව නොපිය වූ ශේෂ හඳුනාගැනීමේ දී; (ඇ) (අ) සහ (ආ) අයිතමයන් හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍ය වන්නා වූ තත්ත්වයන් හඳුනාගැනීමේ දී; සහ (ඈ) එම අයිතමයන් පිළිබඳ කළ යුතු හෙළිදරව් කිරීම් නිර්ණය කිරීමේ දී.

<p>3 වැනි ඡේදය</p>	<p>3 වන ඡේදය සම්බන්ධිත පාර්ශව සම්බන්ධතාවන්, ගනුදෙනු සහ බැඳීම් ද ඇතුළුව නොපියවූ ශේෂ, LKAS 27 ඒකාබද්ධ සහ වෙන් වශයෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රකාරව ඉදිරිපත් කරනු ලබන පරිපාලකයෙකු, ව්‍යාපාරකයෙකුගේ හෝ ආයෝජකයකුගේ වෙන් වශයෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කිරීම මෙම ප්‍රමිතය මගින් අවශ්‍ය කෙරේ. තනි පුද්ගලයන්ගේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලටද මෙම ප්‍රමිතිය ව්‍යවහාර වේ.</p>
<p>5 වැනි ඡේදය</p>	<p>5 වැනි ඡේදය සම්බන්ධිත පාර්ශව සම්බන්ධතා වාණිජ හා ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයේ සාමාන්‍ය ලක්ෂණයකි. උදාහරණයක් ලෙස අස්තිත්වයන් විසින් සිය ක්‍රියාකාරකම්වල අංගයන් පරිපාලන, බද්ධ ව්‍යාපාර සහ ආශ්‍රිතයන් හරහා නිරතුරුව සිදුකරනු ලැබේ. මෙවැනි තත්ත්වයන් තුළ ආයෝජනයාගේ මූල්‍ය සහ මෙහෙයුම් ප්‍රතිපත්ති කෙරෙහි, පාලනය, හවුල් පාලනය හෝ සැලකිය යුතු බලපෑම් හරහා බලපෑම් ඇතිකිරීමේ හැකියාව අස්තිත්වයට තිබේ.</p>
<p>8 වැනි ඡේදය</p>	<p>8 වැනි ඡේදය මෙම හේතු කරණකොටගෙන සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු, බැඳීම් ද ඇතුළුව නොපියවූ ශේෂ සහ සම්බන්ධතා දැන සිටීම තුළින්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලනය කරන්නන් විසින් අස්තිත්වය මුහුණදෙන අවදානම් සහ වාසිදායක තත්ත්වයන් තක්සේරු කිරීම ඇතුළු අස්තිත්වයේ මෙහෙයුම් තක්සේරු කිරීම් කෙරෙහි බලපෑම් ඇති විය හැකිය.</p>
<p>9 වැනි ඡේදය</p>	<p>9 වැනි ඡේදය පහත දක්වා ඇති පද, නිශ්චිතව දක්වා ඇති තේරුම් සහිතව මෙම ප්‍රමිතියෙහි භාවිත කෙරේ.</p> <p>සම්බන්ධිත පාර්ශවයක් යනු, එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන අස්තිත්වයට (මෙම ප්‍රමිතියෙහි වාර්තා කරන අස්තිත්වය ලෙස හැඳින්වේ.) සම්බන්ධිත පුද්ගලයෙකු හෝ අස්තිත්වයකි.</p> <p>(අ) යම් යම් පුද්ගලයෙකු හෝ එම පුද්ගලයාගේ පවුලේ කිට්ටු සාමාජිකයෙකු වාර්තාකරන අස්තිත්වයට සම්බන්ධිත වන්නේ, එම පුද්ගලයා;</p> <p>(i) වාර්තාකරන අස්තිත්ව කෙරෙහි පාලනයක් හෝ බද්ධ පාලනයක් හෝ ඇති කරයි නම්;</p> <p>(ii) වාර්තාකරන අස්තිත්වය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් කරයි නම්; හෝ</p> <p>(iii) වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ හෝ වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ පාරිපාලකයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකු හෝ වන්නේ නම් ය.</p> <p>(ආ) යම් අස්තිත්වයක් වාර්තා කරන අස්තිත්වයට සම්බන්ධිත වනුයේ පහත සඳහන් කොන්දේසිවලින් එකක් හෝ ව්‍යවහාර වන්නේ නම් ය:</p>

		<p>(i) අස්තිත්වය හා වාර්තාකරන අස්තිත්වය එකම සමූහයක සාමාජිකයින් වීම (මෙයින් අදහස් කරන්නේ සෑම පරිපාලක, පරිපාලිත සහ සම පරිපාලනයක්ම අනෙක්වාට සම්බන්ධිත බවය.);</p> <p>(ii) එක් අස්තිත්වයක් අනෙක් අස්තිත්වයේ ආශ්‍රිතයක් හෝ බද්ධ ව්‍යාපාරයක් වීම (හෝ අනෙක් අස්තිත්වය ද සාමාජිකත්වය දරන සමූහයක සාමාජිකයෙකුගේ ආශ්‍රිතයක් හෝ බද්ධ ව්‍යාපාරයක්);</p> <p>(iii) අස්තිත්වයන් දෙකම, එකම තුන් වන පාර්ශ්වයක බද්ධ ව්‍යාපාර වීම;</p> <p>(iv) එක් අස්තිත්වයක් තුන් වන අස්තිත්වයක බද්ධ ව්‍යාපාරයක් වන අතර අනෙක් අස්තිත්වය තුන් වන අස්තිත්වයේ ආශ්‍රිතයක් වීම;</p> <p>(v) එක්කෝ වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ හෝ වාර්තාකරන අස්තිත්වයට සම්බන්ධිත අස්තිත්වයක සේවකයින්ගේ ප්‍රතිලාභ සඳහා, අස්තිත්වය පශ්චාත් සේවා යෝජනා සැලැස්මක් වීම. වාර්තාකරන අස්තිත්වය තමන්ම එවැනි සැලැස්මක් නම් අනුග්‍රාහක සේවා යෝජකයින් ද වාර්තාකරන අස්තිත්වයට සම්බන්ධිත ය;</p> <p>(vi) ඉහත (අ) හි සඳහන් පුද්ගලයෙකු විසින් අස්තිත්වය පාලනය කරනු ලැබීම හෝ බද්ධව පාලනය කිරීම;</p> <p>(vii) ඉහත (අ) (i) හි හඳුනාගත් පුද්ගලයෙකු, අස්තිත්වය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් කෙරේ නම් හෝ අස්තිත්වයේ (හෝ අස්තිත්වයේ පරිපාලකයක) ප්‍රමුඛ කළමනාකාරිත්ව කාර්ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙකු වේ නම්.</p> <p>සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනුවක් යනු මිල අයකිරීමක් සිදු වුවා ද යන්න ගැන නොසලකා වාර්තා කරන අස්තිත්වයක සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව අතර සම්පත්, සේවා හෝ බැඳීම් හුවමාරු වීමකි.</p> <p>පුද්ගලයෙකුගේ පවුලෙහි ආසන්න සාමාජිකයන් යනු අස්තිත්වය සමග කරන කටයුතුවල දී අදාළ පුද්ගලයා වෙතින් බලපෑම් යොමු විය හැකි හෝ අදාළ පුද්ගලයා වෙත බලපෑම් යොමු කළ හැකි පවුල් සාමාජිකයන් වේ. ඒ යටතට පහත දැක්වෙන අය ඇතුළත් විය හැකිය:-</p> <p>(අ) එම පුද්ගලයාගේ දරුවන් සහ කලත්‍රයා හෝ ගෘහස්ථ හවුල්කරු ;</p> <p>(ආ) එම පුද්ගලයාගේ හෝ එම පුද්ගලයාගේ කලත්‍රයාගේ හෝ ගෘහස්ථ හවුල්කරුගේ දරුවන්; සහ</p>
--	--	--

		<p>(ඇ) එම පුද්ගලයාගේ හෝ එම පුද්ගලයාගේ කලත්‍රයාගේ හෝ ගෘහස්ථ හවුල්කරුගේ යැපෙන්නන්.</p> <p>හානිපූරණය යන්නෙහි (LKAS 19 - සේවක ප්‍රතිලාභ හි නිර්වචන පරිදි) සහ SLFRS 2 - කොටස් පදනම් ගෙවීම් හි සඳහන් වන සියලුම සේවක ප්‍රතිලාභ ඇතුළත් වේ. සේවක ප්‍රතිලාභ යනු අස්තිත්වයට සපයන ලද සේවා සඳහා හුවමාරු වශයෙන් අස්තිත්වය විසින් හෝ අස්තිත්වය වෙනුවෙන් හෝ ගෙවන ලද, ගෙවිය යුතු හෝ වෙන්කරන ලද සියළුම ආකාරයේ ප්‍රතිශ්ඨාවන් වේ. අස්තිත්වයක් සම්බන්ධයෙන් එහි පරිපාලනය වෙනුවෙන් ගෙවනු ලබන එවැනි ප්‍රතිශ්ඨාවන් ද මෙයට ඇතුළත් වේ. වන්දියට පහත සඳහන් දෑ ද ඇතුළත් වේ:</p> <p>(අ) වර්තමාන සේවකයන් සඳහා වූ චේතන, වැටුප් සහ සමාජ ආරක්ෂක දායකයන්, වාර්ෂික නිවාඩු සඳහා ගෙවීම් සහ අසනීප නිවාඩු සඳහා ගෙවීම්, ලාභ බෙදාගැනීම් සහ පාරිතෝෂික දීමනා (කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ සිට මාස 12ක් ඇතුළත ගෙවන්නේ නම්) සහ මූල්‍ය නොවන ප්‍රතිලාභ (වෛද්‍යාධාර, නිවාස, මෝටර් රථ, නිදහස් හෝ සහනදායී භාණ්ඩ හා සේවා වැනි) කෙටිකාලීන සේවා ප්‍රතිලාභ;</p> <p>(ආ) විශ්‍රාම වැටුප්, වෙනත් විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ, පශ්චාත් සේවා ජීවිත රක්ෂණ සහ පශ්චාත් සේවා වෛද්‍යාධාර වැනි පශ්චාත් සේවා ප්‍රතිලාභ;</p> <p>(ඇ) දීර්ඝ සේවා නිවාඩු හෝ සඵන වාර්ෂික නිවාඩු, ජයන්ති හෝ වෙනත් දීර්ඝ සේවා ප්‍රතිලාභ, දීර්ඝ-කාලීන අකර්මණ්‍යතා ප්‍රතිලාභ සහ, කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ සිට මාස දොළහක් ඇතුළත සම්පූර්ණයෙන් නොගෙවන ලාභ බෙදාගැනීම්, පාරිතෝෂික සහ විලම්බිත වන්දි වැනි වෙනත් දීර්ඝ කාලීන සේවක ප්‍රතිලාභ;</p> <p>(ඈ) සමාජික කිරීමේ ප්‍රතිලාභ; සහ</p> <p>(ඉ) කොටස් පදනම් ගෙවීම් පාලනය යනු අස්තිත්වයක ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීම පිණිස එහි මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් ප්‍රතිපත්ති පරිපාලනය කිරීමට ඇති බලය වේ.</p> <p>බද්ධ පාලනය යනු ආර්ථික ක්‍රියාකාරකමක් සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුම් ප්‍රකාර එකඟ වූ පාලනය බෙදාගැනීම වේ.</p> <p>ප්‍රධාන කළමනාකාර පිරිස යනු අස්තිත්වයේ ඕනෑම අධ්‍යක්ෂවරයකු (විධායක හෝ එසේ නොවන) ඇතුළු අස්තිත්වයේ ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම, මෙහෙයවීම සහ පාලනය සඳහා සෘජුව හෝ වක්‍රව අධිකාරය සහ වගකීම ඇති පුද්ගලයන් වේ.</p> <p>සැලකිය යුතු බලපෑම යනු අස්තිත්වයක මූල්‍ය සහ මෙහෙයුම් ප්‍රතිපත්ති පාලනය කිරීම නොවන එහෙත් එම ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධ තීරණවල දී සහභාගිවීමට ඇති බලය වේ. කොටස් අයිතිය,</p>
--	--	---

		<p>ව්‍යවස්ථාව හෝ එකඟතාවය තුළින් සැලකිය යුතු බලපෑම ලබාගත හැකිය.</p> <p>රජය යන්නෙන්, ප්‍රාදේශීය, ජාතික හෝ අන්තර්ජාතික, වුව ද රජය, රජයේ නියෝජිතයන්, සහ සමාන ආයතන අදහස් වේ.</p> <p>රජයට සම්බන්ධිත අස්තිත්වයක් යනු රජය විසින් පාලනය කරන, බද්ධව පාලනය කරන හෝ සැලකිය යුතු බලපෑමක් කරන අස්තිත්වයකි.</p>
	<p>11 ඡේදය</p>	<p>11 ඡේදය</p> <p>මෙම ප්‍රමිතයේ පද සම්බන්ධය තුළ පහත දැක්වෙන ඒවා සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව නොවන්නේය;</p> <p>(අ) අධ්‍යක්ෂවරයෙකු හෝ ප්‍රධාන කළමනාකරණ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෙකු අස්තිත්වයන් දෙකක පොදුවේ කටයුතු කිරීම නිසා හෝ එක් අස්තිත්වයක ප්‍රධාන කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයෙක් අනෙක් අස්තිත්වය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කිරීමේ හේතුව පමණකින්ම;</p> <p>(ආ) හුදෙක් බද්ධ ව්‍යාපාරයක බද්ධ පාලනය බෙදාගන්නා ව්‍යාපාරිකයින් දෙදෙනෙක් වූ පමණින්ම;</p> <p>(ඇ) හුදෙක් අස්තිත්වයක් සමග කරන සාමාන්‍ය කටයුතු හා සම්බන්ධ වීම නිසා (ඔවුන් විසින් අස්තිත්වයක කටයුතු කිරීමේ නිදහසට බලපෑම් ඇතිවීම හෝ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සහභාගී වුව ද):</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) මූල්‍ය සම්පාදකයන්, (ii) වෘත්තීය සමිති, (iii) මහජන උපයෝගීතා සම්පාදකයන්, සහ (iv) වාර්තාකරන අස්තිත්වයේ පාලනය, බද්ධ පාලනය හෝ සැලකිය යුතු බලපෑමක් නොකරන රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවක් හෝ නියෝජිතයන් ; <p>(ඈ) අස්තිත්වය සමග සැලකිය යුතු තරම් ව්‍යාපාර කටයුතු ප්‍රමාණයක් කරන ගනුදෙනුකරුවෙක්, සැපයුම්කරුවෙක්, බලයලත්තෙක්, බෙදාහරින්නෙක් හෝ සාමාන්‍ය නියෝජිතයෙක් හුදෙක් ආර්ථිකමය යැපීම හේතුකොට ගෙන.</p>
	<p>12 - 22 ඡේද</p>	<p>12 වැනි ඡේදය</p> <p>සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව නිර්වචනයෙහි, යම් ආශ්‍රිතයකිනි, එම ආශ්‍රිතයේ පරිපාලිතයන් ද ඇතුළත් වන අතර හා යම් බද්ධ ව්‍යාපාරයකිනි එම බද්ධ ව්‍යාපාරයේ පරිපාලිතයන් ද ඇතුළත් වේ. එහෙයින් උදාහරණයක් ලෙස ආශ්‍රිතයක පරිපාලිතය සහ ආශ්‍රිතය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති ආයෝජක එකිනෙකට සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් වේ.</p>

		<p>13 වැනි ඡේදය පරිපාලකයක් සහ එහි පරිපාලිතයන් අතර සම්බන්ධතාවයන් ඔවුන් අතර ගනුදෙනු පැවතියා ද යන්න ගැන නොසලකා හෙළිදරව් කළ යුතු ය. අස්තිත්වයක් විසින් එහි පරිපාලකයේ නම සහ, එයින් වෙනස් වේ නම්, අවසාන පාලන පාර්ශවය හෙළිදරව් කළ යුතු ය. අස්තිත්වයේ පරිපාලකය හෝ අවසාන පාලන පාර්ශවය, පොදු භාවිතය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්පාදනය නොකරන්නේ නම්, එසේ කරන ඊළඟ වඩාත්ම ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිපාලකයේ නම හෙළිදරව් කළ යුතු ය.</p> <p>14 වැනි ඡේදය අස්තිත්වයක් වෙත සම්බන්ධිත පාර්ශව සම්බන්ධතාවයන් තුළින් ඇතිවන බලපෑම පිළිබඳ අදහසක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයන්ට ඇතිකර ගැනීම පිණිස, පාලනය පවතින විටෙක, සම්බන්ධිත පාර්ශව අතර ගනුදෙනු පැවතියා ද නැද්ද යන්න ගැන නොසලකා සම්බන්ධිත පාර්ශව සම්බන්ධතා හෙළිදරව් කිරීම යෝග්‍ය වේ.</p> <p>15 වැනි ඡේදය පරිපාලක හා පරිපාලිත අතර සම්බන්ධිත පාර්ශව සම්බන්ධතා හඳුනා ගැනීම, පරිපාලිත ආශ්‍රිත සහ බද්ධව පාලනය කෙරෙන අස්තිත්වයන්හි කර තිබෙන්නා වූ සැලකිය යුතු ආයෝජනයන් හි යෝග්‍ය ලැයිස්තුගත කිරීමක් අවශ්‍ය කෙරෙන LKAS 27, LKAS 28 ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජන සහ LKAS 31 බද්ධ ව්‍යාපාරයන්හි හිමිකම් හි ඇති හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවලට අතිරේකව වූ අවශ්‍යතාවයකි.</p> <p>16 වැනි ඡේදය ඊළඟට ජ්‍යෙෂ්ඨතම පරිපාලක ගැන 13 වැනි ඡේදයේ සඳහන් වේ. පොදු භාවිතය සඳහා ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්පාදනය කරන සමූහය තුළ අස්තිත්වයේ ආසන්නතම පරිපාලකයට ඉහළින් සිටින පළමු පරිපාලකය ඊළඟ ජ්‍යෙෂ්ඨතම පරිපාලකය වේ.</p> <p>17 වැනි ඡේදය අස්තිත්වයක් විසින් ප්‍රධාන කළමනාකරණ පුද්ගල හානිපූරණයේ එකතුව වශයෙන් සහ පහත දැක්වෙන එක් එක් වර්ගය සඳහා වෙන් වෙන්ව හෙළිදරව් කළ යුතුය:- (අ) කෙටි කාලීන සේවක ප්‍රතිලාභ, (ආ) පශ්චාත් සේවා ප්‍රතිලාභ, (ඇ) වෙනත් දිගුකාලීන ප්‍රතිලාභ, (ඈ) සමාජික ප්‍රතිලාභ සහ, (ඉ) කොටස් පදනම් ගෙවීම්.</p> <p>18 වැනි ඡේදය මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් ආවරණය වන කාල පරිච්ඡේදයන් තුළ යම් අස්තිත්වයක සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු තිබී ඇතිනම්, භාවිත කරන්නන්ට, සම්බන්ධතාවෙහි අනාගතයෙහි විය හැකි බලපෑම පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීමට අවශ්‍ය, සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ සම්බන්ධතාවන්ගේ ස්වභාවය මෙන්ම එම ගනුදෙනු පිළිබඳ තොරතුරු සහ බැඳීම් ද හෙළිදරව් කළ යුතු ය. මෙම හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා, 17 වැනි ඡේදයේ දැක්වෙන ඒවාට අතිරේකවය. අවම වශයෙන් හෙළිදරව් කිරීම්වල පහත සඳහන් දෑ ඇතුළත් විය යුතුය:-</p>
--	--	--

		<p>(අ) ගනුදෙනුවල වටිනාකම;</p> <p>(ආ) බැඳීම් ද ඇතුළුව නොපියවූ ශේෂයන්ගේ වටිනාකම; සහ</p> <p>(i) ඒවා සුරැකුම් සහිත ද යන්න ඇතුළුව ඒවායේ නියමයන් සහ කොන්දේසි, සහ නිරවුල් කිරීමේ දී සපයනු ලබන ප්‍රතිඡේදවලට ස්වභාවය, සහ</p> <p>(ii) ලබාදී හෝ ලැබී ඇති ඇප ඇත්නම් ඒ පිළිබඳ විස්තර;</p> <p>(ඇ) නොපියවූ ශේෂවල අගය හා සම්බන්ධිත අඩමාන ණය සඳහා වූ ප්‍රතිපාදන;</p> <p>(ඈ) කාලපරිච්ඡේදය තුළදී සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ගෙන් අයවිය යුතු ණයවලින් බොල් හෝ අඩමාන ණය වෙනුවෙන් හඳුනාගත් වියදම.</p> <p>19 වැනි ඡේදය 18 වැනි ඡේදයෙහි අවශ්‍ය වන්නා වූ හෙළිදරව් කිරීම් පහත දැක්වෙන එක් එක් ප්‍රභේදය සඳහා වෙන වෙනම කළ යුතුය:-</p> <p>(අ) පරිපාලකය,</p> <p>(ආ) බද්ධ පාලනය සහිත හෝ අස්කින්විය මත සැලකිය යුතු බලපෑම ඇති අස්කින්වියන්,</p> <p>(ඇ) පරිපාලිතයන්,</p> <p>(ඈ) ආශ්‍රිතයන්,</p> <p>(ඉ) අස්කින්විය ව්‍යාපාරිකයෙක් වන්නා වූ බද්ධ ව්‍යාපාර,</p> <p>(ඊ) අස්කින්වියේ හෝ එහි පරිපාලකයේ ප්‍රධාන කලමණාකරණ පුද්ගලයන් සහ,</p> <p>(උ) වෙනත් සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්,</p> <p>20 වැනි ඡේදය 19 වැනි ඡේදයෙහි අවශ්‍ය වන ආකාරයට සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන් වෙත ගෙවිය යුතු සහ ඔවුන්ගෙන් ලැබිය යුතු, මුදල් ප්‍රමාණයන් විවිධ ප්‍රභේද යටතේ වර්ගීකරනය LKAS 1 - මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම මගින් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හෝ එහි සටහන්වල ඉදිරිපත් කළ යුතු තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය වන හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්හිම දිගුවකි.</p> <p>සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයන්ගේ ශේෂ පිළිබඳ වඩා සවිස්තර විශ්ලේෂණයක් සැපයීම සඳහා සහ සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනුවලට ව්‍යවහාර කර ගැනීම සඳහා ප්‍රභේද ගණන වැඩි කර ඇත.</p> <p>21 වැනි ඡේදය පහත දැක්වෙන්නේ සම්බන්ධිත පාර්ශ්වයක් සමග සිදු වුවහොත් හෙළිදරව් කරන්නා වූ ගනුදෙනුවලට උදාහරණ වේ.</p>
--	--	--

		<p>(අ) භාණ්ඩ ගැණුම් හෝ විකුණුම් (නිමි හෝ නොනිමි),</p> <p>(ආ) දේපල හා වෙනත් වත්කම් ගැණුම් හෝ විකුණුම්,</p> <p>(ඇ) සේවා සැපයීම හෝ ලබාගැනීම,</p> <p>(ඈ) කල්බදු,</p> <p>(ඉ) පර්යේෂණ හා සංවර්ධන මාරු කිරීම්,</p> <p>(ඊ) බලපත්‍ර ගිවිසුම් යටතේ මාරු කිරීම්,</p> <p>(උ) මූල්‍ය ගිවිසුම් යටතේ මාරු කිරීම් (මුදලින් හෝ ද්‍රව්‍යයන්ගෙන් වූ ණය හා ස්කන්ධ දායකත්වයන් ඇතුළුව),</p> <p>(ඌ) සහතික වීම සහ අතිරේක ඇප සඳහා ප්‍රතිපාදන,</p> <p>(එ) පොල්මෑකාර ගිවිසුම් * ඇතුළුව අනාගතයේ යම් විශේෂිත සිද්ධියක් සිදුවීම හෝ සිදු නොවීම මත බැඳීම් (හඳුනාගත් හා හඳුනා නොගත්),</p> <p>(ඵ) අස්තිත්වය වෙනුවෙන් හෝ සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව වෙනුවෙන් අස්තිත්වය විසින් නිරවුල් කිරීම්.</p> <div data-bbox="914 1048 1457 1265" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>* 2222 37 වෙන්කිරීම්, අසම්භාව්‍ය වගකීම් හා අසම්භාව්‍ය වත්කම් හි පොල්මෑකාර ගිවිසුම් යනු කිසිම පාර්ශ්වයක් කිසිම බැඳීමක් ඉටු නොකළ හෝ දෙපාර්ශ්වයම එක සමාන ප්‍රමාණයකින් අර්ධ වශයෙන් තම බැඳීම් ඉටු කළ ගිවිසුමක් ලෙස නිර්වචනය කර ඇත.</p> </div> <p>22 වැනි ඡේදය සමූහයේ අස්තිත්වයන් අතර අවදානම බෙදා ගන්නා, නිර්වචිත ප්‍රතිලාභ සැලසුමකට, පරිපාලකය හෝ පරිපාලිතය විසින් සහභාගිවීම සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව අතර ගනුදෙනුවකි. (LKAS 19 හි 34 ආ ඡේදය බලන්න.)</p> <p>23 වැනි ඡේදය අතේ දුරින් වූ ගනුදෙනුවල දී පවතින කොන්දේසිවලට සමාන කොන්දේසි යටතේ කරන ලද සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනු හෙළිදරව් කරනු ලබන්නේ එවැනි කොන්දේසි තහවුරු කළ හැකි නම් පමණි.</p> <p>24 වැනි ඡේදය අස්තිත්වයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සම්බන්ධිත පාර්ශ්ව ගනුදෙනුවල ඇති බලපෑම පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීම සඳහා වෙනම හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍ය වන විටෙක හැර ස්වභාවයෙන් සමාන වූ අයිතමයන් සමහර වශයෙන් හෙළිදරව් කරනු ලැබිය හැකිය.</p>
--	--	--

		<p>රජයට සම්බන්ධ අස්තිත්වයන්</p> <p>25 වැනි ඡේදය සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු සහ බැඳීම් ද ඇතුළුව නොපියවූ ශේෂ සම්බන්ධව 18 වැනි ඡේදයේ හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන් පහත දැක්වෙන අවස්ථාවල දී නිදහස් කෙරේ:</p> <p>(අ) වාර්තා කරන අස්තිත්වය කෙරෙහි ඇති පාලනයක්, බද්ධ පාලනයක් හෝ සැලකිය යුතු අන්දමේ බලපෑමක් රජයක් සමග කෙරෙන විට; සහ</p> <p>(ආ) පාලනයක්, බද්ධ පාලනයක් හෝ සැලකිය යුතු අන්දමේ බලපෑමක් වාර්තාකරන අස්තිත්වය හා අනෙක් අස්තිත්ව යන දෙක කෙරෙහිම එම රජයට ඇතිවිට, වෙනත් සම්බන්ධිත පාර්ශවයක් සමග කෙරෙන විට</p> <p>26 වැනි ඡේදය යම් අස්තිත්වයක් 25 ඡේදයේ දැක්වෙන නිදහස් කිරීම් ව්‍යවහාර කරගන්නේ නම්, 25 ඡේදයේ සඳහන් කර ඇති පහත සඳහන් ගනුදෙනු හා අදාළ සම්බන්ධ නොපියවූ ශේෂ පිළිබඳව පහත සඳහන් දෑ හෙළිදරව් කළ යුතුය:</p> <p>(අ) රජයේ නම සහ වාර්තා කරන අස්තිත්වය සමග එහි ඇති සම්බන්ධතාව (එනම්, පාලනය, බද්ධ පාලන හෝ සැලකිය යුතු බලපෑම);</p> <p>(ආ) අස්තිත්වයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලනය කරන්නන්ට එහි මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි ඇතුළත් සම්බන්ධිතපාර්ශව ගනුදෙනුවල බලපෑම අවබෝධකර ගැනීමට හැකියාව ලබාදෙනු පිණිස, ප්‍රමාණවත් විස්තර සහිතව පහත දැක්වෙන තොරතුරු:-</p> <p>(i) එකිනෙක වෙන වෙනම ගත්කළ සැලකිය යුතු අන්දමේ ගනුදෙනුවල ස්වභාවය හා වටිනාකම; සහ</p> <p>(ii) අනෙකුත් එකිනෙක වෙන වෙනම නොව, සමූහයක් වශයෙන් සැලකිය යුතු ගනුදෙනු සම්බන්ධයෙන් ඒවායේ ප්‍රමාණය පිළිබඳ ව ප්‍රමාණනාත්මක හා ගුණාත්මක ඇගවීම් 21 වැනි ඡේදයේ ලැයිස්තුගත ඒවා ද ඇතුළත් ගනුදෙනු වර්ගයන්</p> <p>27 වැනි ඡේදය 26(ආ) ඡේදයේ අවශ්‍යතාවන් අතර හෙළිදරව් කළ යුතු විස්තරවල මට්ටම නිර්ණය කිරීම සඳහා වාර්තා කරන අස්තිත්වයක් විසින් සිය විනිශ්චයට එළඹීමේ දී, වාර්තා කරන අස්තිත්වය විසින්, සම්බන්ධිත පාර්ශවයන්ගේ සම්බන්ධිත වන්නේ සම්පතාව සහ ගනුදෙනුවේ වැදගත්කමේ මට්ටම තහවුරු කිරීමේ දී අදාළ වන අනෙකුත් සාධකයන්ට පහත සඳහන් දේ වැනි කරුණු සැලකිල්ලට ගත යුතුය:-</p>
--	--	--

		<p>(අ) පරිමාණය අනුව වැදගත් වන්නේද;</p> <p>(ආ) වෙළෙඳ පොළ නොවන කොන්දේසි මත පවත්වාගෙන යන ලද්දේද;</p> <p>(ඇ) වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයේ මිලදී ගැනීම හා විකිණීම වැනි සාමාන්‍ය දෛනික ව්‍යාපාර මෙහෙයුම්වලින් බැහැරව සිටුවී ඇද් ද;</p> <p>(ඈ) නියාමන හෝ අධීක්ෂණ බලධාරීන්ට හෙළිදරව් කරන ලද්දේ ද;</p> <p>(ඉ) ඡේදයේ කළමනාකාරිත්වයට වාර්තා කරන ලද්දේ ද;</p> <p>(ඊ) කොටස් හිමියන්ගේ අනුමැතියට යටත් ද.</p>
--	--	--

LKAS 27 - ඒකාබද්ධ සහ වෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ / එකතු කළ ඡේද
LKAS 27	35 වැනි ඡේදය	<p>35 වැනි ඡේදය</p> <p>පරිපාලිතයක පාලනය, පරිපාලකයකින් අභිමිච්ච යන්නේ නම්, එම පරිපාලිතයට අදාළව වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනාගත් සියලුම වටිනාකම් අදාළ වත්කම් හෝ වගකීම්, පරිපාලකය විසින් සෘජුවම බහුරු කළේ නම්, ගිණුම් ගත කරන පදනම මතම ගිණුම්ගත කළ යුතු ය. එබැවින් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි කලින් හඳුනාගත් ප්‍රතිලාභයක් හෝ අලාභයක් අදාළ වත්කම් හෝ වගකීම් බැහැර කිරීමෙන් වූ ප්‍රතිලාභයක් හෝ අලාභයක් වශයෙන් නැවත ලාභයට හෝ අලාභයට යළි වර්ගීකරණය කරන අතර, පරිපාලකය ප්‍රතිලාභය හෝ අලාභය, ස්කන්ධයෙන්, ලාභයට හෝ අලාභයට, (නැවත වර්ග කිරීමේ ගැලපුමක් ලෙස) පරිපාලිතයේ පාලනය ගිලිහී යන අවස්ථාවෙහි යළිත් වර්ගීකරණය කරයි. උදාහරණය වශයෙන්, පරිපාලිතයකට විදේශීය මෙහෙයුම්වලට සම්බන්ධ, සමුච්චිත විනිමය වෙනස්කම් ඇත්නම් සහ පරිපාලකයට පරිපාලිතයේ පාලනය අභිමිච්ච නම්, පරිපාලකය විදේශීය මෙහෙයුම්වලට සම්බන්ධ, වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්වල කලින් හඳුනාගත් ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ, ලාභ හෝ අලාභවලට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු ය. එසේම වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්වල අදාළ කලින් හඳුනාගත් ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තයක් වත්කම බැහැර කිරීමේ දී, රඳවාගත් ඉපැයීම්වලට කෙළින්ම මාරු කරනු ලබන අතර, පරිපාලකයට පරිපාලිතයේ පාලනය ගිලිහී යන විට, ප්‍රත්‍යාගණන අතිරික්තය කෙළින්ම රඳවාගත් ඉපැයීම්වලට මාරු කරයි.</p>
	37 වැනි ඡේදය	<p>37 වැනි ඡේදය</p> <p>පාලනය අභිමිච්ච වූ දිනයේ, කලින් පරිපාලිතයේ රඳවා ගනු ලැබ තිබුණු කවර හෝ ආයෝජනයක සාධාරණ අගය, SLFRS 9 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර ප්‍රමිතියට අනුව හෝ උචිත වන කල්හි, බද්ධ පාලිත අස්තිත්වයක හෝ</p>

		<p>ආශ්‍රිතයක ආයෝජනයක, මුල්වරට හඳුනාගත් පිරිවැය මූල්‍ය වත්කමක මුල්වරට හඳුනාගත් සාධාරණ අගය ලෙස හඳුනාගනී.</p>
	<p>38 වැනි ඡේදය</p>	<p>38 වැනි ඡේදය අස්තිත්වයක් වෙන් වශයෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කරන විට, පරිපාලිතවල, බද්ධ වූ පාලනයකින් යුත් අස්තිත්වල සහ ආශ්‍රිතවල වෙන් වෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ආයෝජන:</p> <p>එක්කෝ, (අ) පිරිවැයට, හෝ</p> <p>(ආ) SLFRS 9 අනුකූලව ගිණුම්ගත කළ යුතු ය.</p> <p>අස්තිත්වය, සෑම කාණ්ඩයකම ආයෝජන සඳහා එම ගිණුම්කරණය ව්‍යවහාර කළ යුතු ය. පිරිවැයට ගිණුම්ගත කර ඇති ආයෝජන ඒවා SLFRS 5 - විකිණීම සඳහා තබාගෙන ඇති ජංගම වත්කම් සහ අසන්නතික මෙහෙයුම් - ප්‍රකාරව විකිණීමට තබාගෙන ඇති ලෙස වර්ග කළ විට (හෝ විකිණීමට තබාගෙන ඇති ලෙස වර්ගකර ඉවත් කිරීමේ සමූහයක් ඇතුළත් කර ඇති) ඒවා ගිණුම් ගත කළ යුතු ය. මෙවැනි අවස්ථාවල දී, SLFRS 9 ප්‍රකාර ආයෝජනය සඳහා ගිණුම්කරණය වෙනස් නොවේ.</p>
	<p>40 වැනි ඡේදය</p>	<p>40 වැනි ඡේදය SLFRS 9 ප්‍රකාර ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගිණුම්කරණය කර ඇති බද්ධව පාලනය කරන අස්තිත්වයන්හි සහ ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජන ආයෝජකයාගේ වෙන් වශයෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ද එම ආකාරයටම ගිණුම්කරණය කළ යුතු ය.</p>

LKAS 28 - ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජන

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ/එකතු කළ ඡේද
<p>LKAS 28</p>	<p>1 වැනි ඡේදය</p>	<p>1 වැනි ඡේදය ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජන ගිණුම්කරණය සඳහා මෙම ප්‍රමිතිය ව්‍යවහාර කළ යුතු ය. කෙසේ වෙතත් පහත දැක්වෙන පරිදි ආශ්‍රිතයන් දරන ආයෝජන සඳහා මෙය අදාළ නොවේ:-</p> <p>(අ) ව්‍යාපාර ප්‍රාග්ධන සංවිධානයන්හි, හෝ</p> <p>(ආ) රක්ෂණ අරමුදල්වලට සම්බන්ධිත ආයෝජන ද ඇතුළුව, අනෙකුත් අරමුදල් ඒකක භාර විසින් තබාගෙන ඇති ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජන.</p> <p>ඒවා SLFRS 9 - මූල්‍ය සාධන පත්‍ර - අනුව ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට මනිනු ලැබේ. එවැනි ආයෝජන පිළිබඳව අස්තිත්වය විසින් SLFRS 9 ප්‍රකාර ලාභය හෝ අලාභය මගින් සාධාරණ අගයට මැනිය යුතු ය. එවැනි ආයෝජන</p>

		<p>දරන අස්තීත්වයක් විසින් 37(ඊ) ඡේදය ප්‍රකාර හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.</p>
	<p>18 වැනි ඡේදය</p>	<p>18 වැනි ඡේදය ආශ්‍රිතය LKAS 31 හි නිර්වචනය කර ඇති පරිදි ආශ්‍රිතය පරිපාලනයක් හෝ බද්ධ ව්‍යාපාරයක් බවට පත් නොවූයේ නම්, ආශ්‍රිතය සම්බන්ධයෙන් ආයෝජකයාගේ සැලකිය යුතු බලපෑම නැවතුන කල්හි එදින සිට ආයෝජකයා ස්කන්ධ ක්‍රමය භාවිතය අත්හිටුවා SLFRS 9 ට අනුකූලව ආයෝජනය ගිණුම්කරණය කළ යුතු ය. සැලකිය යුතු බලපෑම නැවතුන විට, කලින් සඳහන් කළ ආශ්‍රිතයෙහි ආයෝජකයා තබාගන්නා යම් ආයෝජනයක් සාධාරණ අගයට මිනුම්කරණය කළ යුතු ය. ආයෝජකයා විසින්,</p> <p>(අ) තබාගන්නා යම් ආයෝජනයක සාධාරණ අගය හෝ ආශ්‍රිතයක හිමිකම් කොටසක් විකිණීමෙන් ලැබෙන මුදල් ; සහ</p> <p>(ආ) සැලකිය යුතු බලපෑම නැවතුන කල්හි, එදිනට ආයෝජනයේ ධාරණය අගය අතර ඇතිවන යම් වෙනසක් ලාභ හෝ අලාභවල ආයෝජකයා හඳුනාගත යුතු ය.</p>
	<p>19 වැනි ඡේදය</p>	<p>19 වැනි ඡේදය SLFRS 9ට අනුකූලව ගිණුම්ගත කර ඇති ආයෝජනයක්, ආශ්‍රිතයක් වීම නැවතුන කල්හි, ආශ්‍රිතයක් වීම නැවතුන දිනට ආයෝජනයේ සාධාරණ අගය SLFRS 9 ට අනුකූලව එය මූල්‍ය වත්කමක් ලෙස එහි සාධාරණ අගය ආරම්භක හඳුනාගැනීම මත සැලකිය යුතුය.</p>
	<p>19 අ වැනි ඡේදය</p>	<p>19 අ වැනි ඡේදය ආශ්‍රිතයක් කෙරෙහි ඇති ආයෝජකයෙකුගේ සැලකිය යුතු බලපෑම අහිමි වූයේ නම්, ආශ්‍රිතයට සම්බන්ධ හඳුනාගෙන ඇති වෙනත් සවිස්තරාත්මක ආදායම් ප්‍රමාණයන් ආශ්‍රිතය විසින් සම්බන්ධිත වත්කම් හා වගකීම් සෘජුවම ඉවත් කිරීමේ දී අවශ්‍ය කරන පදනම මතම ගිණුම්ගත කළ යුතු ය. එම නිසා ආශ්‍රිතයන් විසින් මීට පෙර වෙනත් පරිපූර්ණ ආදායම්වල හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ අදාළ වත්කම් හෝ වගකීම් ඉවත් කළ විට ලැබුණ ලාභ හෝ අලාභ ලෙසට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ යුතු අතර, ආයෝජකයා තම සැලකිය යුතු බලපෑම අහිමි වූ කල්හි ස්කන්ධයට ඇතිවන ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ, ලාභ හෝ අලාභ ලෙස ප්‍රතිවර්ගීකරණය (ප්‍රතිවර්ගීකරණ ගැලපුමක් ලෙස) කරනු ලැබේ. උදාහරණ වශයෙන්, ආශ්‍රිතයක විදේශ මෙහෙයුමකට සම්බන්ධ, සමුච්චිත විනිමය වෙනස්කම් සහ ආයෝජකට ආශ්‍රිතය කෙරෙහි ඇති සැලකිය යුතු අන්දමේ බලපෑම නැතිවී නම්, විදේශ මෙහෙයුමකට සම්බන්ධව, කලින් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනාගෙන ඇති, ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ, ලාභයට හෝ අලාභයට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ යුතු ය. ආයෝජකයෙකුගේ ආශ්‍රිතයක ඇති අයිතියේ හිමිකම අඩුවූ නමුත් ආයෝජනය ආශ්‍රිතයක් ලෙසම පවතිනම්, ආයෝජකයා</p>

	<p>33 ඡේදය</p>	<p>කලින් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රතිලාභ සහ අලාභවලින් සමානුපාතික ප්‍රමාණය පමණක් ලාභ හෝ අලාභ ලෙසට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ යුතු ය.</p> <p>ආශ්‍රිතයක ආයෝජනයේ ධාරණ වටිනාකමේ කොටසක් ආකාරයෙන් කීර්තිනාමය ඇතුළත් වුවද එය වෙනම හඳුනාගන්නේ නැති අතර LKAS 36 වත්කම් හාණිකරණයෙහි දක්වා ඇති අවශ්‍යතා භාවිතාකර හාණිකරන සම්බන්ධයෙන් වෙනම කීර්තිනාමය පරීක්ෂණයකට යොමු නොකෙරේ. ඒ වෙනුවට ආයෝජනයේ සම්පූර්ණ ධාරණ වටිනාකම එක් තනි වත්කමක් ලෙස සලකා LKAS 36ට අනුව හාණිකරනය වෙනුවෙන් පරීක්ෂාකරනුයේ එහි ආපසු ලබාගත හැකි වටිනාකම (භාවිතාකරන ඉහල අගය සහ සාධාරණ අගයෙන් විකිණීමට වන පිරිවැය අඩුකර) එහි ධාරණ වටිනාකම සමඟ සංසන්දනය කර LKAS 36 හි අවශ්‍යතාවයන් භාවිතා කළ කල්හි ආයෝජනයෙහි හානිකරණය වී ඇතැයි ඇඟවීමක් කරන්නේ නම් පමණි. එවැනි අවස්ථාවල හඳුනාගනු ලබන හාණිකරන අලාභ ආශ්‍රිතයේ ආයෝජනයෙහි ධාරණ වටිනාකමේ කොටසක් වන, කීර්තිනාමය ඇතුළු වෙන වත්කම් කිසිවකට වෙන් නොකරයි. ඒ අනුව LKAS 36 ට අනුව හානිකරණ අලාභ ප්‍රතිවර්තනයෙන් ආපසු ලබාගත හැකි මුදලේ පසුව සිදුවිය හැකි වැඩිවීමේ ප්‍රමාණයට හඳුනාගනු ලබයි. ආයෝජනයක ප්‍රයෝජනයේ අගය නිර්ණය කිරීමේ දී අස්තිත්වයක් ඇස්තමේන්තු කරනුයේ :</p> <p>(අ) ආශ්‍රිතයේ ක්‍රියාකාරීත්වයෙන් ඇතිවන මුදල් ප්‍රවාහ සහ අවසානයේ දී ආයෝජනය විකිණීමෙන් ලැබෙන මුදල ඇතුළුව ආශ්‍රිතය ඉපදවීමට අපේක්ෂිත ඇස්තමේන්තු කල අනාගත මුදල් ප්‍රවාහයේ වර්තමාන අගයේ එහි කොටස ; හෝ</p> <p>(ආ) එහි අවසාන විකිණීමෙන් සහ ආයෝජනයෙන් ඉපදවීමට අපේක්ෂිත ලාභාංශයන්ගෙන් අනාගතයේ දී ඇස්තමේන්තු කල මුදල් ප්‍රවාහයේ වර්තමාන අගයයි.</p> <p>උචිත උපකල්පන යටතේ ක්‍රම දෙකින්ම එකම ප්‍රතිඵලයක් ලැබේ.</p>
--	----------------	---

LKAS 31 - බද්ධ ව්‍යාපාරයන්හි හිමිකම්

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ/එකතු කළ ඡේද
LKAS 31	1 වැනි ඡේදය	<p>1 වැනි ඡේදය</p> <p>බද්ධ ව්‍යාපාර කටයුතු සිදුවනුයේ කවර ව්‍යුහයක් හෝ ආකාරයක් යටතේ ද යන්න නොසලකා, බද්ධ ව්‍යාපාරයන්හි හිමිකම් සඳහා ගිණුම්කරණයේ දී සහ බද්ධ ව්‍යාපාරයේ වත්කම්, වගකීම්, ආදායම් සහ වියදම්, ව්‍යාපාරිකයන් සහ ආයෝජකයන්ගේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තා කිරීමේ දී මෙම ප්‍රමිතිය ව්‍යවහාර කළ යුතුය. එසේ වුවද, පහත සඳහන් අය විසින් දරනු ලබන බද්ධව පාලනය කරනු ලබන අස්තිත්ව ව්‍යාපාරිකයන්ගේ හිමිකම්වලට එය අදාළ වන්නේ නැත.</p>

		<p>(අ) ව්‍යාපාරික ප්‍රාග්ධන සංවිධාන, හෝ</p> <p>(ආ) SLFRS 9 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර ප්‍රකාර, සාධාරණ වටිනාකමට මිනුම් කරනු ලබන, ආයෝජන-බැඳුණ රක්ෂණ අරමුදල් ඇතුළත්ව, ආයෝජන අරමුදල්, ඒකක භාර සහ සමාන අස්තීත්වයන්. SLFRS 9 ප්‍රකාර, එවැනි ආයෝජන, අස්තීත්වයක් විසින් ලාභය හෝ අලාභය හරහා සාධාරණ වටිනාකමට මැනිය යුතු ය. එවැනි හිමිකම් දරන ව්‍යාපාරිකයෙකු 55 සහ 56 ඡේද වලින් අවශ්‍ය කෙරෙන හෙළදරව් කිරීම් කළ යුතු ය.</p>
	<p>45 ඡේදය</p>	<p>45 ඡේදය</p> <p>අස්තීත්වයක් කෙරෙහි ආයෝජකයෙකු සතු බද්ධ පාලනය අවසන් වූ කල්හි කලින් බද්ධව පාලනය කරන ලද අස්තීත්වය පරිපාලනයක් හෝ ආශ්‍රිතයක් බවට පත්නොවන්නේ නම් එම දිනයේ පටන් තවත් ඉතිරිම ඇති එම ආයෝජනයක් සඳහා SLFRS 9 අනුකූලව ගිණුම්කරණය කළ යුතු ය. බද්ධ පාලිත අස්තීත්වයක් ආයෝජකයාගේ පරිපාලනයක් බවට පත්වන දින සිට ආයෝජකයා එහි හිමිකම LKAS 27 සහ SLFRS 3 ව්‍යාපාර සංයෝජන වලට අනුකූලව ගිණුම්කරණය කළ යුතු ය. බද්ධව පාලනය කරන අස්තීත්වයක් ආයෝජකයාගේ ආශ්‍රිතයක් බවට පත්වන දින සිට ආයෝජකයා එහි හිමිකම සඳහා LKAS 28 අනුකූලව ගිණුම්කරණය කළ යුතු ය. බද්ධ පාලනය අහිමිවීමේ දී, ආයෝජකයා කලින් බද්ධව පාලනය කළ අස්තීත්වයේ රඳවාගෙන ඇති යම් ආයෝජනයක් ආයෝජකයා සාධාරණ අගයට මැනිය යුතු ය.</p> <p>ආයෝජකයා විසින් :</p> <p>(අ) රඳවා ඇති ආයෝජනයේ සාධාරණ අගය සහ බද්ධව පාලනය කරන අස්තීත්වයේ හිමිකම්වලින් කොටසක් බැහැර කිරීමෙන් යම් ලැබීමක්; සහ</p> <p>(ආ) බද්ධ පාලනය අහිමිවූ දිනට ආයෝජනයේ ධාරණ වටිනාකම, අතර වෙනස ලාභයෙහි හෝ පාඩුවෙහි හඳුනා ගත යුතු ය.</p>
	<p>45 අ ඡේදය</p>	<p>45 අ ඡේදය</p> <p>SLFRS 9 අනුව ගිණුම්කරණය කළ බද්ධව පාලනය කරන ආයෝජනයක් අහිමිවන විට, එය බද්ධ පාලනයෙන් අහිමිවූ විට ආයෝජනයේ වූ සාධාරණ අගය SLFRS 9 අනුව මුල් හඳුනාගැනීමේදී එහි සාධාරණ අගය මූල්‍ය වත්කමක් ලෙස අස්තීත්වය විසින් සැලකිය යුතු ය.</p>
	<p>45 (ආ) ඡේදය</p>	<p>45 (ආ) ඡේදය</p> <p>ආයෝජකයෙකුට අස්තීත්වයක් කෙරෙහි ඇති බද්ධ පාලනය අහිමි වේ නම්, එම අස්තීත්වයට සම්බන්ධ වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්වල හඳුනාගත් සියලුම</p>

	<p>51 ඡේදය</p>	<p>වටිනාකම් බද්ධව පාලනය කරන අස්තිත්වය සම්බන්ධිත වත්කම් හෝ වගකීම් සෘජුවම බැහැර කළේ නම් එම පදනම මතම සලකා ගිණුම්කරණය කළ යුතු ය. එම නිසා ඉහත දී කලින් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම්වල හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ වෙනොත් අදාළ වත්කම් හෝ වගකීම් බැහැර කිරීම් වලින් ලැබුණු ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ ලෙස ප්‍රතිවර්ගීකරණය (ප්‍රතිවර්ගීකරණ ගැලපුමක් ලෙස) කළ යුතු ය. උදාහරණයක් වශයෙන්, බද්ධව පාලනය කරන අස්තිත්වයක, විදේශ මෙහෙයුමකට සම්බන්ධ සමුච්චිත විනිමය වෙනස්කම් සහ ආයෝජකට අස්තිත්වය කෙරෙහි ඇති බද්ධ පාලනය අහිමි වී නම්, ආයෝජකයා විසින් කලින් විස්තීර්ණ අදායමෙහි හඳුනාගෙන ඇති විදේශ මෙහෙයුමකට සම්බන්ධ ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ, ලාභයට හෝ අලාභයට නැවත වර්ගීකරණය කළ යුතු ය. බද්ධව පාලනය කරන අස්තිත්වයක ආයෝජකයාගේ අයිතිවාසිකම් හිමිකම අඩුවී ඇති නමුත්, අයෝජන බද්ධව පාලනය කරන අස්තිත්වයක් ලෙස තවදුරටත් පවතී නම්, ආයෝජකයා විසින් ලාභයට හෝ අලාභයට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ යුත්තේ කලින් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ වලින් සමානුපාතික ප්‍රමාණය පමණකි.</p> <p>බද්ධ පාලනය නොමැති බද්ධ ව්‍යාපාරයක ආයෝජකයෙකුට, එම ආයෝජනය SLFRS 9 ප්‍රකාරව හෝ බද්ධ ව්‍යාපාරය තුළ සැලකිය යුතු බලපෑමක් ආයෝජකයා සතුවේ නම්, LKAS 28 ප්‍රකාරව ගිණුම්ගත කළ යුතු ය.</p>
--	----------------	---

LKAS 32 - මූල්‍ය සාධන පත්‍ර ඉදිරිපත් කිරීම :

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතු කළ ඡේද
LKAS 32	3 වැනි ඡේදය	<p>3 වැනි ඡේදය</p> <p>මෙම ප්‍රමිතියේ සඳහන් මූලධර්ම, SLFRS 9 මූල්‍ය සාධනපත්‍ර යන ප්‍රමිතියේ දැක්වෙන මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම් හඳුනාගැනීම සහ මැනීම සඳහා වන මූලධර්මවලට සහ SLFRS 7 මූල්‍ය සාධනපත්‍ර : හෙළිදරව් කිරීම් යන ප්‍රමිතියෙහි සඳහන් ඒවා සම්බන්ධ හෙළිදරව් කරන තොරතුරු පිළිබඳ අනුපූරකයක් වේ.</p>
	4 වැනි ඡේදය	<p>4 වැනි ඡේදය</p> <p>පහත අවස්ථාවල දී හැර සෑම අස්තිත්වයක්ම සියලුම වර්ගයේ මූල්‍ය සාධනපත්‍ර සඳහා මෙම ප්‍රමිතිය ව්‍යවහාර කර ගත යුතු වේ.</p>
	4(අ) ඡේදය	<p>4(අ) ඡේදය</p> <p>LKAS 27 - ඒකාබද්ධ සහ වෙන් වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, LKAS 28 - ආශ්‍රිතයන්හි ආයෝජනය හෝ LKAS 31 - බද්ධ ව්‍යාපාරයන්හි හිමිකම් යන ප්‍රමිති යටතේ ගිණුම් තබන පරිපාලිත, ආශ්‍රිත හා බද්ධ ව්‍යාපාරවල හිමිකම්. කෙසේ වෙතත් සමහර අවස්ථාවල දී SLFRS 9 - උපයෝගී කරගෙන පරිපාලිතයක, ආශ්‍රිතයක හා බද්ධ ව්‍යාපාරයක හිමිකම් සඳහා ගිණුම් තැබීමට LKAS 27,</p>

		<p>LKAS 28 හෝ LKAS 31 මගින් අවසර ලබා දී ඇත; එම අවස්ථාවල දී මෙම ප්‍රමිතියේ අවශ්‍යතා ව්‍යවහාර කරගත යුතු වේ. එසේම පරිපාලිත, ආශ්‍රිත හා බද්ධ ව්‍යාපාරවල හිමිකම් සම්බන්ධිත සියලු ව්‍යුත්පන්නයන් සඳහා අස්තිත්වයන් විසින් මෙම ප්‍රමිතිය යොදාගත යුතු ය.</p>
	<p>4 (ඇ) ඡේදය</p>	<p>4 (ඇ) ඡේදය</p> <p>(ඇ) SLFRS 04 - රක්ෂණ ගිවිසුම් යටතේ අර්ථ දක්වා ඇති රක්ෂණ ගිවිසුම්, කෙසේ වෙතත් SLFRS 9 ට අනුව රක්ෂණ ගිවිසුම් තුළම ඇතුළත් ව්‍යුත්පන්නයන් සඳහා අස්තිත්වය විසින් වෙනම ගිණුම් තැබීම අවශ්‍ය නම් මෙම ප්‍රමිතිය අදාළ වේ. තවදුරටත්, මූල්‍ය ඇප ගිවිසුම් හඳුනා ගැනීමේ දී හා මැනීමේ දී නිකුත් කරන්නෙකු විසින් SLFRS 9 යොදා ගන්නේ නම්, එම ගිවිසුම් සඳහා නිකුත් කරන්නා විසින් මෙම ප්‍රමිතිය යොදාගත යුතු නමුදු නිකුත් කරන්නා SLFRS 4 යොදා ගැනීමට තෝරාගෙන ඇත්නම් ඒවා හඳුනා ගැනීමේ දී හා මැනීමේ දී SLFRS 4 හි (ඇ) ඡේදය යොදාගත යුතු ය.</p>
	<p>4(ඉ) ඡේදය</p>	<p>4(ඉ) ඡේදය</p> <p>(ඉ) SLFRS 4 රක්ෂණ ගිවිසුම් හි අභිමතානුසාරී සහභාගීත්ව ලක්ෂණ අඩංගු බැවින් එහි විෂය පථයට අයත් වන මූල්‍ය සාධනපත්‍ර. මෙම සාධනපත්‍ර නිකුත් කරන්නන්, මූල්‍ය වගකීම් හා හිමිකම් සාධනපත්‍ර වෙන්කොට දැක්වීම සම්බන්ධයෙන් ඡේද 15 - 32 හා අළු 25 - අළු 35 හි දක්වා ඇති අංගයන් භාවිතයෙන් නිදහස් කර ඇත. කෙසේවෙතත් මෙම සාධනපත්‍ර මෙම ප්‍රමිතියේ අනෙකුත් සියලුම අවශ්‍යතාවයන්ට යටත් වේ. තවදුරටත් මූල්‍ය සාධනපත්‍ර තුළ අනුයුක්ත ව්‍යුත්පන්නයන්ට ද මෙම ප්‍රමිතිය භාවිතා කළ යුතු ය. (SLFRS 9 බලන්න)</p>
	<p>11 (ආ) (ii) ඡේදය</p>	<p>මූල්‍ය වගකීමක් යනු පහත දැක්වෙන පරිදි ඕනෑම වගකීමකි:</p> <p>(ආ) (ii) ස්ථාවර මුදල් වටිනාකමකට හෝ අස්තිත්වයේ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර ස්ථාවර සංඛ්‍යාවකට වෙන් මූල්‍ය වත්කමක් හුවමාරු කිරීමකින් තොරව නිරවුල් කරන හෝ නිරවුල් කළ හැකි සාධන පත්‍රයකි. මෙම අරමුණ සඳහා, ඕනෑම ව්‍යවහාර මුදලකින් ස්ථාවර වටිනාකමක් වෙනුවෙන්, අස්තිත්වයේ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර ස්ථාවර සංඛ්‍යාවක් අත්පත්කර ගැනීමට හිමිකම්, විකල්ප හෝ බලපත්‍රයන්, අස්තිත්වයේ ස්වකීය ව්‍යුත්පන්න නොවන එකම පන්තියේ දැනට සිටින සියලු හිමිකරුවන්ට අනුපාතිකව, හිමිකම්, විකල්ප හා බලපත්‍ර හිමිකම් ප්‍රදානය කරන්නේ නම්, ඒවා ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර වේ. එසේම මෙම අරමුණ සඳහා, 16 අ හා 16 ආ ඡේද ප්‍රකාර ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර ලෙස වර්ගීකරණය කරන ලද ආපසු භාරදිය හැකි මූල්‍ය සාධන පත්‍ර ඇවර කිරීමක දී පමණක් ශුද්ධ වත්කම්වලින් සමානුපාතික කොටස වෙන් පාර්ශවයකට භාරදීමට බැඳියාවක් ඇති කරන ඒවා ලෙස සහ 16ඇ සහ 16ඈ ඡේද අනුව වර්ගීකරණය කරන ලද ස්කන්ධ සාධන</p>

		<p>පත්‍ර හෝ අනාගතයේදී ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර ලැබීමට හෝ භාරදීමට ගිවිසුම්ගත උපකරණ, අස්තිත්වයේ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවලට ඇතුළත් නොවේ.</p>
	<p>12 වැනි ඡේදය</p>	<p>12 වැනි ඡේදය පහත සඳහන් පද SLFRS 9 හි, අ පරිශීෂ්ටයෙහි හෝ LKAS 39 -මූල්‍ය සාධන පත්‍ර : හඳුනාගැනීම හා මැනීම -හි 9 වැනි ඡේදයේ නිර්වචනය කර ඇති පරිදි මෙම ප්‍රමිතයෙහි දීද, LKAS 39 හා SLFRS 9 හි විශේෂිත කොට දක්වා ඇති අර්ථයන් සහිතව භාවිත කෙරේ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • මූල්‍ය වත්කමක හෝ මූල්‍ය වගකීමක ක්‍රමක්ෂය කළ පිරිවැය • හඳුනාගැනීම අත්හැරීම • ව්‍යුත්පන්න • සඵල පොළී අනුපාත ක්‍රමය • මූල්‍ය ඇප ගිවිසුම් • ලාභ හෝ අලාභ මගින් මූල්‍ය වගකීම් සාධාරණ අගයට දක්වීම • නිශ්චිත බැඳීම් • පුරෝකථනය කළ ගනුදෙනු • ඉදිරි රැකුම් සඵලත්වය • ඉදිරි රැකුම් අයිතමය • ඉදිරි රැකුම් සාධන පත්‍රය • වෙළෙඳාම සඳහා රඳවා ගැනීම් • විධිමත් ක්‍රමයේ ගැනුම් හෝ විකුණුම් • ගනුදෙනු පිරිවැය
	<p>16 (ආ) ඡේදය</p>	<p>16 (ආ) ඡේදය</p> <p>(ආ) නිකුත් කරන්නාගේ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවලින්, සාධන පත්‍රය නිරවුල් කරන්නේ නම් හෝ කළ හැකිනම් එය :</p> <p>(i) නිකුත් කරන්නාගේ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍රවලින් විචල්‍ය සංඛ්‍යාවක් භාරදීමට ගිවිසුම් ප්‍රකාර බැඳියාවක් අත්හැරීමට නොමැති, ව්‍යුත්පන්න නොවන සාධන පත්‍රයක්; හෝ</p> <p>(ii) නිකුත් කරන්නා විසින්ම පමණක් නිශ්චිත වූ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධනපත්‍ර සංඛ්‍යාවක් සඳහා ස්ථාවර වූ මුදල් ප්‍රමාණයක් හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කමක් සමඟ හුවමාරු කර ගැනීමෙන් නිරවුල් කිරීමට පත්වන ව්‍යුත්පන්නයකි. මෙම අරමුණ සඳහා, ඕනෑම ව්‍යවහාර මුදලකින් ස්ථාවර වටිනාකමක් වෙනුවෙන්, අස්තිත්වයේ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර නිශ්චිත සංඛ්‍යාවක් අත්පත්කර ගැනීමට හිමිකම්, විකල්ප හෝ බලපත්‍රයන්, අස්තිත්වයේ ස්වකීය ව්‍යුත්පන්න නොවන එකම පන්තියේ දැනට සිටින සියලු හිමිකරුවන්ට සමානුපාතිකව, හිමිකම්, විකල්ප හා බලපත්‍ර හිමිකම් ප්‍රදානය කරන්නේ නම්, ඒවා ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර වේ. තව ද, මෙම අරමුණ සඳහා, සියලු අංගයන් සතුව හා 16අ හා 16ආ හෝ 16ඇ හා 16ඈ ඡේදයන්හි</p>

		<p>විස්තර කළ කොන්දේසි සපුරාලන හෝ නිකුත් කරන්නාගේ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර අනාගතයේදී ලැබීම හෝ භාරදීම සඳහා ගිවිසුමක් වන සාධන පත්‍ර, නිකුත් කරන්නාගේ ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍රයන්හි ඇතුළත් නොවේ.</p>
	<p>23 වැනි ඡේදය</p>	<p>23 වැනි ඡේදය 16අ හෝ 16ආ හෝ 16ඇ හා 16ඈ ඡේදවල විස්තර කර ඇති තත්ත්වයන්හි දී හැර, මුදලට හෝ වෙනත් මූල්‍ය වත්කමකට ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර මිලදී ගැනීමට යම් අස්තීත්වයක් බැඳීමකට ඇතුළත් වන්නාවූ ගිවිසුමක් නිදහස් කිරීමෙහි වටිනාකමෙහි වර්තමාන අගය සඳහා වූ මූල්‍ය වගකීම ඇති කරයි. (උදාහරණයක් ලෙස ඉදිරි ප්‍රති මිලදී ගැනීමේ මිල, විකල්ප ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මිල, හෝ වෙනත් නිදහස් කිරීමේ වටිනාකම්වල වර්තමාන අගය සඳහා). ගිවිසුම ම ස්කන්ධ සාධන පත්‍රයක් වන විට දී පවා තත්ත්වය මෙසේමය. එයට උදාහරණයක් නම් ඉදිරි ගිවිසුමක් යටතේ, ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර අත්පිට මුදලට මිලදී ගැනීම සඳහා අස්තීත්වයකට ඇති බැඳීමයි. SLFRS 9 යටතේ, මූල්‍ය වගකීම මූලිකව හඳුනාගත් විට, එහි සාධාරණ අගය (නිදහස් කිරීමේ වටිනාකමේ වර්තමාන අගය) ස්කන්ධයෙන් ප්‍රතිවර්ගීකරණය කෙරේ. පසුව, මූල්‍ය වගකීම SLFRS 9 ප්‍රකාරව මනිනු ලැබේ. භාරදීමෙන් තොරව ගිවිසුමේ කාලය ඉකුත් වූයේ නම්, මූල්‍ය වගකීමේ ධාරණ අගය ස්කන්ධයට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කරනු ලැබේ. නිදහස් කිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අයිතිය ප්‍රතිපාර්ශවය වෙත වූ කොන්දේසි සහිත වූ මිලදී ගැනීමට බැඳීමක දී පවා ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර මිලදී ගැනීම සඳහා අස්තීත්වයක් ගිවිසුම් ගත බැඳීමක් මගින්, නිදහස් කිරීමේ වටිනාකමේ වර්තමාන අගය සඳහා වූ මූල්‍ය බැඳීමක් ඇති කෙරේ. (ස්ථාවර මිලකට, අස්තීත්වයට ස්වකීය ස්කන්ධ සාධන පත්‍ර විකිණීමේ අයිතිය ප්‍රතිපාර්ශවයට ලැබෙන ලිඛිත එකඟ විකල්පයක් උදාහරණ වේ.)</p>
	<p>31 වැනි ඡේදය</p>	<p>31 වැනි ඡේදය මූල්‍ය වත්කම් හා වගකීම් මැනීම සඳහා SLFRS 9 කටයුතු කෙරේ. අස්තීත්වයක සියලු වගකීම් අඩු කළ පසු වත්කම් සඳහා අවශේෂ හිමිකමකට සාක්ෂි දරන්නා වූ සාධනපත්‍ර, ස්කන්ධ සාධනපත්‍ර වේ. එබැවින් සංයුක්ත මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක මුල් වටිනාකම එහි ස්කන්ධ සහ වගකීම් සංරචකවලට වෙන්කළ විට සමස්තයක් වශයෙන් සාධන පත්‍රයේ සාධාරණ අගයේ වගකීම් සංරචකයට වෙන්ව නිර්ණය කළ වටිනාකම අඩු කිරීමෙන් පසු එකම සංරචකයේ අවශේෂ වටිනාකම අනුයුක්ත කෙරේ. කිසියම් ව්‍යුත්පන්න අංගයක අගය (ඇරයුම් විකල්ප වැනි) ස්කන්ධ සංරචක හැර සංයුක්ත මූල්‍ය සාධන පත්‍රයෙහි අන්තර්ගත වී ඇති වගකීම් සංරචකය තුළ අඩංගු වේ. මුල් හඳුනා ගැනීමේ දී වගකීම් හා ස්කන්ධ සංරචකයන්ට පැවරුණු ධාරණ අගයන්ගේ එකතුව සෑම විටම සාධනපත්‍රවල සමස්තයට ආරෝපණය වූ සාධාරණ අගයට සමාන වේ. සාධනපත්‍රයේ සංරචකයන් වෙන් වෙන්ව මූලිකව හඳුනා ගැනීම තුළින් ප්‍රතිලාභයක් හෝ අලාභයක් පැන නොනගී.</p>

LKAS 34 - අතුරු මූල්‍ය වාර්තාකරණය :

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 34	15 හා 17 ඡේද	<p>15 වැනි ඡේදය</p> <p>පසුගිය වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයේ අවසානයේ සිට, අස්තිත්වයේ මූල්‍ය තත්ත්වයේ හා කාර්ය සාධනයේ වෙනස්වීම් අවබෝධ කර ගැනීමට වැදගත් වන්නාවූ සිද්ධීන් හා ගනුදෙනුවල විස්තරයක් යම් අස්තිත්වයක අතුරු වාර්තාවට එම අස්තිත්වය විසින් ඇතුළත් කළ යුතු ය. එම සිද්ධීන් හා ගනුදෙනුවලට සම්බන්ධව හෙළිදරව් කළ තොරතුරු මගින් ඉතා මෑත වාර්ෂික මූල්‍ය වාර්තාවන්හි ඉදිරිපත් කළ අදාළ තොරතුරු යාවත්කාලීන විය යුතු ය.</p> <p>15 අ ඡේදය</p> <p>අස්තිත්වයක අතුරු මූල්‍ය වාර්තාවක් පරිශීලනය කරන්නෙකුට එම අස්තිත්වයේ ආසන්නතම වාර්ෂික මූල්‍ය වාර්තාවට ප්‍රවේශයක් තිබේ. එම නිසා අතුරු මූල්‍ය වාර්තාවක සටහන් වල, ආසන්නතම වාර්ෂික වාර්තාවේ සටහන් වල දැනටමත් වාර්තාකර ඇති තොරතුරු වලට සාපේක්ෂ වශයෙන් නොවැදගත් වූ යාවත්කාලීන කිරීම් සැපයීම අවශ්‍ය නොවේ.</p> <p>15 ආ ඡේදය</p> <p>ඒවා වැදගත් වන්නේ නම්, හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍යවිය හැකි සිද්ධීන් හා ගනුදෙනුවල ලැයිස්තුවක් පහත දැක්වේ. මෙම ලැයිස්තුව පරිපූර්ණ එකක් නොවේ.</p> <p>(අ) ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයට බඩුතොග ලියා හැරීම සහ එවැනි ලියා හැරීම් ප්‍රතිවර්තය කිරීම;</p> <p>(ආ) මූල්‍ය වත්කම්, දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ, අස්පෘෂ්‍ය වත්කම් හෝ වෙනත් වත්කම් හානිකරණයෙන් වූ අලාභයක් හඳුනා ගැනීම, සහ එවැනි අලාභයක් ප්‍රතිවර්තය කිරීම ;</p> <p>(ඇ) ප්‍රති ව්‍යුහගතකරණ පිරිවැය සඳහා වූ යම් වෙන්කිරීමක් ප්‍රතිවර්තය කිරීම ;</p> <p>(ඈ) දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ අයිතම් අත්පත් කර ගැනීම හෝ බැහැර කිරීම ;</p> <p>(ඉ) දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා වූ බැඳීම් ;</p> <p>(ඊ) නඩු කටයුතු නිරාකරණය ;</p> <p>(උ) පෙර කාලපරිච්ඡේද වැරදි නිවැරදි කිරීම ;</p>

		<p>(ඌ) අස්තිත්වයේ මූල්‍ය වත්කම් හා මූල්‍ය වගකීම්, සාධාරණ අගයට හෝ ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට හඳුනාගත්ත ද, එම වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අගයට බලපෑම් ඇති කරන ව්‍යාපාර හෝ ආර්ථික තත්ත්වයේ වෙනස්වීම්;</p> <p>(එ) වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසාන දිනයේ දී හෝ එයට පෙරාතුව නිවැරදි නොකළ යම් ණය පැහැර හැරීමක් හෝ ණය ගිවිසුම් කඩ කිරීමක්;</p> <p>(ඒ) සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු;</p> <p>(ඔ) මූල්‍ය සාධන පත්‍රවල සාධාරණ අගය මැනීමේදී භාවිත කළ සාධාරණ අගයන් අනුපිළිවෙලේ මට්ටම් අතර මාරු කිරීම්;</p> <p>(ඔ) මූල්‍ය වත්කම්වල අරමුණේ හෝ භාවිතයේ වෙනස්වීමක් හේතුවෙන්, එම වත්කම්වල වර්ගීකරණයේ ඇතිවන වෙනස්වීම් ; සහ</p> <p>(ක) අසම්භාව්‍ය වගකීම් හෝ අසම්භාව්‍ය වත්කම්වල වෙනස්වීම්.</p> <p>15 ඇ ඡේදය</p> <p>15ආ ඡේදයේ ලැයිස්තුගත කළ බොහෝමයක් අයිතමයන් සඳහා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන් පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ එක් එක් SLFRS වල සපයා ඇත. පසුගිය වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයේ අවසානයේ සිට අස්තිත්වයේ මූල්‍ය තත්වය හා කාර්ය සාධනයේ වෙනස්වීම් අවබෝධකර ගැනීමට යම් සිද්ධියක් හෝ ගනුදෙනුවක් වැදගත්වන විට, පැහැදිලි කිරීමක් සහ පසුගිය වාර්ෂික වාර්තාකරණ කාලපරිච්ඡේදයේ මූල්‍ය වාර්තාවන්හි ඇතුළත් වූ අදාළ තොරතුරුවල යාවත්කාලීන කිරීමක්, එහි අතුරු මූල්‍ය වාර්තාවන්හි සැපයිය යුතු ය.</p>
	<p>16 වැනි ඡේදය</p>	<p>16 අ ඡේදය</p> <p>අනෙකුත් හෙළිදරව් කිරීම්:-</p> <p>15 - 15 ඇ ඡේද ප්‍රකාරව වැදගත් සිද්ධීන් හා ගනුදෙනු හෙළිදරව් කිරීමට අතිරේකව යම් අස්තිත්වයක් විසින්, අතුරු වාර්තාවෙහි අන් තැනක හෙළිදරව් කර නොමැති නම්, සිය අතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශයන්හි සටහන් වල පහත දැක්වෙන තොරතුරු ඇතුළත් කළ යුතු ය. සාමාන්‍යයෙන් එම තොරතුරු මුදල් වර්ෂයේ මේ දක්වා යන පදනමට වාර්තා කළ යුතු ය.</p> <p>(අ) ඉතාමත් ඇත වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා සැසඳීමේ දී අතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමාන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ ගණනය කිරීමේ ක්‍රම අනුගමනය කර ඇති බවට ප්‍රකාශයක් හෝ එම ප්‍රතිපත්ති හෝ ක්‍රම වෙනස් වී ඇත්නම් එම වෙනසෙහි බලපෑම සහ ස්වභාවය පිළිබඳ විස්තරයක්.</p>

		<p>(අ) අතුරු මෙහෙයුම් වල කාලීන හෝ වක්‍රීය ස්වභාවය පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමේ සටහන්;</p> <p>(ආ) වත්කම්, වගකීම්, ස්කන්ධය, ශුද්ධ ආදායම හෝ මුදල් ප්‍රවාහවලට බලපාන්නාවූ ස්වභාවය, විශාලත්වය හෝ පරාසය හේතුවෙන් අසාමාන්‍ය වන අයිතම් වල ස්වභාවය සහ අගය;</p> <p>(ඇ) ප්‍රවර්තන මූල්‍ය වර්ෂයේ කලින් අතුරු කාලපරිච්ඡේද වල වාර්තා කළ ඇස්තමේන්තු අගයන්ගේ වෙනස්වීම් හෝ කලින් මූල්‍ය වර්ෂවල වාර්තා කළ ඇස්තමේන්තු අගයන්ගේ වෙනස් වීම්, ;</p> <p>(ඉ) ණය සහ ස්කන්ධ සුරැකුම් නිකුතු, ප්‍රති මිලදී ගැනීම් සහ නැවත ගෙවීම් ;</p> <p>(ඊ) සාමාන්‍ය කොටස් සහ අනෙකුත් කොටස් සඳහා වෙන් වෙන්ව ගෙවූ ලාභාංශ (එකතුව හෝ කොටසකට);</p> <p>(උ) පහත දැක්වෙන බණ්ඩ තොරතුරු (අස්තියක් විසින් සිය අතුරු මූල්‍ය වාර්තාවෙහි බණ්ඩ තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම් අවශ්‍ය වන්නේ SLFRS 8 , මෙහෙයුම් බණ්ඩ අනුව සිය වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල බණ්ඩ තොරතුරු හෙළිදරව් කිරීම් අවශ්‍ය වන්නේ නම් පමණි) ;</p> <p>(I) ප්‍රධාන මෙහෙයුම් තීරණ ගන්නා විසින් සමාලෝචනය කරන ලද හෝ නීතිපතා ප්‍රධාන මෙහෙයුම් තීරකයාට සපයනු ලබන ලාභ හෝ අලාභ මැණීමෙහි ඇතුළත් කර ඇත්නම්, බාහිර ගණුදෙනු කරුවන්ගෙන් ලද අයහාර.</p> <p>(II) ප්‍රධාන මෙහෙයුම් තීරක විසින් සමාලෝචනය කරන ලද, හෝ වෙනත් ආකාරයකින් ප්‍රධාන මෙහෙයුම් තීරක වෙත නීතිපතා සපයනු ලබන බණ්ඩ ලාභ හෝ අලාභ මැණීමෙහි ඇතුළත් කර ඇත්නම්, අන්තර් බණ්ඩ අයහාර.</p> <p>(III) බණ්ඩ ලාභයේ හෝ අලාභයේ මිනුමක් .</p> <p>(IV) පසුගිය වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල හෙළිදරව් කළ අගයන්හි, ප්‍රමාණාත්මක වෙනස්කම් සිදුවී තිබෙන මුළු වත්කම්.</p> <p>(V) බණ්ඩකරණය කළ පදනමේ හෝ බණ්ඩ ලාභය හෝ අලාභය මැණීමේ පදනමේ, පසුගිය වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් පසු සිදුවූ වෙනස්වීම් පිළිබඳ විස්තර කිරීමක්.</p> <p>(VI) බදු වියදම් (බදු ආදායම්) සහ අස්තියක මෙහෙයුම්වලට පෙර අස්තියේ ලාභය හෝ</p>
--	--	--

	<p>18 වැනි ඡේදය</p>	<p>අලාභය වාර්තා කළ හැකි බණ්ඩ වල, ලාභ හෝ අලාභ මිණුම් වල එකතුව සමග සැසඳුමක්. කෙසේ වුවද අස්තියක් බදු වියදම් (බදු ආදායම්) වැනි අයිතමයන් වාර්තා කළ හැකි බණ්ඩවලට වෙන් කරන්නේ නම්, අස්තිය ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි බණ්ඩ මිණුම්වල එකතුව, එකී අයිතමයන්ට පසු ලාභය හෝ අලාභය සමග සැසඳීමක් කළ හැකිය. එම සැසඳුමෙහි ප්‍රමාණාත්මක සැසඳුම් අයිතමයන් වෙන්ව හඳුනාගෙන විස්තර කිරීමක් කළ යුතු ය.</p> <p>(ඌ) අතුරු කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල පිළිබිඹු නොවන, අතුරු කාලපරිච්ඡේදයේ අවසානයට පසුව වූ සිද්ධීන් ;</p> <p>(එ) ව්‍යාපාර සංයෝජනයන්, පරිපාලිත හා දිගු කාලීන ආයෝජන අත්පත් කර ගැනීම් හෝ පාලනය ගිලිහීම්, ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම්, සහ අසන්නතික මෙහෙයුම් ඇතුළු අතුරු කාලපරිච්ඡේදය තුළ අස්තියේ සංයුතියේ වෙනස්වීම්වල බලපෑම. ව්‍යාපාර සංයෝජනය සම්බන්ධයෙන් අස්තිය විසින් SLFRS 3 ව්‍යාපාර සංයෝජන මගින් අවශ්‍ය කෙරෙන තොරතුරු හෙළිදරව් කළ යුතු ය.</p> <p>(ඉවත් කරන ලදී.)</p>
	<p>22 වැනි ඡේදය</p>	<p>22 වැනි ඡේදය අර්ධ වාර්ෂිකව වාර්තාකරන අස්තියක් සහ කාර්තුවකට වරක් වාර්තාකරන අස්තියක් විසින් ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය කෙරෙන කාල පරිච්ඡේදයන්, මෙම ප්‍රමිතිය සමග ඇති නිදර්ශනාත්මක උදාහරණයේ අ. කොටසෙහි දක්වා ඇත.</p>
	<p>27 වැනි ඡේදය</p>	<p>27 වැනි ඡේදය ප්‍රචර්තන කාලපරිච්ඡේදය තුළ හෝ පසුකාලීන කාලපරිච්ඡේද තුළ ප්‍රමාණාත්මක බලපෑමක් ඇතිවිය හැකි යයි අපේක්ෂිත ඇස්තමේන්තු වෙනස් වීමක ස්වභාවය සහ (ප්‍රයෝගික වේ නම්) ප්‍රමාණය හෙළිදරව් කිරීම LKAS 8 හි අවශ්‍යතාවකි. මෙම ප්‍රමිතියේ 16 අ (ඇ.) ඡේදයෙන්, අතුරු මූල්‍ය වාර්තාවක ඒ හා සමාන හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍ය කෙරේ. උදාහරණවලට තොග ලියාහැරීම්, ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණයන්, හෝ මූල්‍ය වර්ෂයේ පෙර අතුරු කාලපරිච්ඡේදයක වාර්තා කළ හානිකරන අලාභ වලට සම්බන්ධ අවසාන අතුරු කාලපරිච්ඡේදයේ වූ ඇස්තමේන්තු වල වෙනස්වීම් ඇතුළත් වේ. පසුගිය ඡේදයෙන් අවශ්‍ය කෙරෙන හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතා LKAS 8 හි අවශ්‍යතාවක් සමග සංගත වන අතර ඇස්තමේන්තුවල වෙනස්වීම් සම්බන්ධයෙන් පමණක් අදාල වන අයුරින් විෂය පථයෙන් පටු වෙනැයි අදහස් කරනු ලැබේ. අස්තියක් විසින් එහි වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල අමතර අතුරු කාලපරිච්ඡේද මූල්‍ය තොරතුරු ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය නොවේ.</p>

	35 වැනි ඡේදය	<p>35 වැනි ඡේදය</p> <p>අර්ධ වාර්ෂිකව වාර්තා කරන අස්තියක් සිය ප්‍රථම මාස හයක කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මැණුම් කිරීමේදී වසර මැද හෝ ඉන් කෙටි කලක් ගතවූ පසු තිබෙන තොරතුරු ද මාස දොළහක කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වර්ෂාවසානය හෝ ඉන් කෙටි කලක් ගතවූ පසු තිබෙන තොරතුරුද භාවිතා කරයි. ප්‍රථම මාස හයේ කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වාර්තා කළ ඇස්තමේන්තුවල වටිනාකම්වල සිදුවිය හැකි වෙනස් වීම් මාස දොළහේ මැනීම් වල පිළිබිඹු විය හැකිය. ප්‍රථම මාස හයේ කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වූ අතුරු මූල්‍ය වාර්තාවෙහි වාර්තා කළ අගයන් අතීතානුයෝගීව ගලපනු නොලැබේ. කෙසේ වුවද ඇස්තමේන්තු වල සැලකිය යුතු වෙනස්වීම් වල ස්වාභාවය සහ ප්‍රමාණය හෙළිදරව් කිරීම 16 අ (ඇ.) සහ 26 ඡේද වලින් අවශ්‍ය කෙරේ.</p>
	40 වැනි ඡේදය	<p>40 වැනි ඡේදය</p> <p>28 - 39 ඡේදවල පැහැදිලි කරන හඳුනා ගැනීමේ සහ මැනීමේ පොදු මූලධර්ම ව්‍යවහාර කිරීම පිළිබඳ උදාහරණ මෙම ප්‍රමිතිය සමඟ ඇති නිදර්ශනාත්මක උදාහරණයේ දී. කොටසෙහි දැක්වේ.</p>
	42 ඡේදය	<p>42 වැනි ඡේදය</p> <p>කාලපරිච්ඡේද වල ඇස්තමේන්තු භාවිතා කිරීම පිළිබඳ උදාහරණ මෙම ප්‍රමිතිය සමඟ ඇති නිදර්ශනාත්මක උදාහරණයේ දී. කොටසෙහි දැක්වේ.</p>
	පරිශීෂ්ට අ - ඇ	<p>මෙම ප්‍රමිතිය සමඟ ඇති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මාර්ගෝපදේශ වලට ගෙන යන ලදී.</p>

LKAS 36 - වත්කම් හානිකරණය :

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
AS 36	2(ඉ) ඡේදය	(ඉ) SLFRS 9 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර විෂය පථයට අතුළත් මූල්‍ය වත්කම්;
	5 ඡේදය	<p>5 ඡේදය</p> <p>මෙම ප්‍රමිතිය SLFRS 9 විෂය පථය යටතේ ගැනෙන මූල්‍ය වත්කම්වලට LKAS 40 ට ප්‍රකාරව සාධාරණ අගයට මිනුම්කරණය කර ඇති ආයෝජන දේපලට LKAS 41 ප්‍රකාරව විකිණීම සඳහා වන පිරිවැය අඩුකර සාධාරණ අගයට මිණුම් කෙරෙන කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම් වලට අදාළ ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් සඳහා ව්‍යවහාර නොකෙරේ. කෙසේ වෙතත්, LKAS 16 දේපල පිරියත හා උපකරණ හි ප්‍රත්‍යාගණන ආදර්ශකය වැනි, වෙනත් SLFRS ප්‍රකාරව ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකමට (එනම් සාධාරණ අගය) දක්වා ඇති වත්කම් සඳහා මෙම ප්‍රමිතිය ව්‍යවහාර කෙරේ. ප්‍රත්‍යාගණන වත්කමක් හානිකරණය වී ඇත්ද යන්න රඳා පවතින්නේ සාධාරණ අගය නිර්ණය කිරීමට භාවිතා කළ පදනම මතයි.</p>

		<p>(අ) වත්කමේ සාධාරණ අගය එහි වෙළඳපලේ අගය නම්, සාධාරණ අගයෙන් විකිණීම සඳහා වන පිරිවැය අඩුකළ සාධාරණ අගයේ වෙනස වනුයේ වත්කම බැහැර කිරීම සඳහා වන සෘජු වර්ධන පිරිවැයයි.</p> <p>i. බැහැර කිරීම සඳහා වන පිරිවැය සැලකිල්ලට ගත නොහැකි තරම් ඉතා සුළු ප්‍රමාණයක් නම් ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම්වල නැවත අයකර ගතහැකි වටිනාකම එහි ප්‍රත්‍යාගණිත වටිනාකමට (එනම් සාධාරණ අගය) අවශ්‍යයෙන්ම ආසන්න හෝ වැඩි ප්‍රමාණයක් වේ. මෙහිදී ප්‍රත්‍යාගණන අවශ්‍යතාවයන් ව්‍යවහාර කිරීමෙන් පසුව ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කම හානිකරණය වියනොහැකි බැවින් නැවත අයකරගත හැකි වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කිරීම අවශ්‍ය නොවේ. බැහැර කිරීම සඳහා වන පිරිවැය සැලකිල්ලට ගත නොහැකි තරම් ප්‍රමාණයක් නොවන්නේ නම්, ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කමේ විකිණීම සඳහා වන පිරිවැය අඩු කළ පසු සාධාරණ අගය අවශ්‍යයෙන්ම එහි සාධාරණ අගයට වඩා අඩුවේ. එසේ හෙයින් ප්‍රත්‍යාගණිත වත්කමේ ප්‍රයෝජ්‍ය අගය ප්‍රත්‍යාගණිත වටිනාකමට (එනම් සාධාරණ අගයට) වඩා අඩු වන්නේ නම් එම වත්කම හානිකරණය වනු ඇත. මෙවන් අවස්ථාවකදී ප්‍රත්‍යාගණිත අවශ්‍යතාවයන් ව්‍යවහාර කළ පසු අස්තියක් වත්කම හානිකරණය වී ඇද්ද යන්න නිර්ණය කිරීමට මෙම ප්‍රමිතිය ව්‍යවහාර කළ යුතුය.</p> <p>(ආ) වත්කමෙහි සාධාරණ අගය වෙළඳපලේ අගය හැර වෙනත් පදනමක් මත නිර්ණය කර ඇත්නම්, එහි ප්‍රත්‍යාගණිත වටිනාකම (එනම් සාධාරණ අගය) නැවත අයකර ගත හැකි වටිනාකමට වඩා වැඩි හෝ අඩු විය හැකිය. එම නිසා ප්‍රත්‍යාගණන අවශ්‍යතාවයන් ව්‍යවහාර කළ පසු අස්තියක් වත්කම හානිකරණය වී ඇත්ද යන්න නිර්ණය කිරීම සඳහා මෙම ප්‍රමිතිය ව්‍යවහාර කරයි.</p>
	80 (ආ) ඡේදය	(ආ) SLFRS 8 මෙහෙයුම් බණ්ඩ, 5 වැනි ඡේදයේ නිර්වචනය කර ඇති පරිදි, සමහරයට පෙර, මෙහෙයුම් බණ්ඩයකට වඩා විශාල නොවන.

LKAS 37 - ප්‍රතිපාදන, අසම්භව්‍ය වගකීම් සහ අසම්භව්‍ය වත්කම් :

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 37	2 ඡේදය	2 ඡේදය මෙම ප්‍රමිතිය SLFRS 9 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර හි විෂය පථයට ගැනෙන මූල්‍ය සාධන පත්‍ර (ඇප වීම් ඇතුළුව) වලට ව්‍යවහාර නොවේ.

LKAS 38 - අස්පාඨය වත්කම් :

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 38	36 වැනි ඡේදය	<p>36 වැනි ඡේදය</p> <p>ව්‍යාපාර සංයෝජනයකදී අත්පත් කරගන්නා ලද අස්පාඨය වත්කමක් වෙන් කළ හැකි වුවද, එසේ කළ හැක්කේ සම්බන්ධිත ගිවිසුම්, හඳුනාගත හැකි වත්කම් හා වගකීම් ද සමගිනි. එවැනි අවස්ථාවකදී අත්පත් කරගන්නා විසින් අස්පාඨය වත්කම් කීර්තිනාමයෙන් වෙන් කොට, එහෙත් සම්බන්ධිත අයිතමයන් සමගින් හඳුනාගනී.</p>
	37 වැනි ඡේදය	<p>37 වැනි ඡේදය</p> <p>එක් එක් වත්කම වෙත වෙනම ගත්කළ සමානවූ ප්‍රයෝජනවත් ආයු කාලයක් තිබීමට යටත්ව, අත්පත්කර ගන්නෙකු විසින් අනුපූරක අස්පාඨය වත්කම් කාණ්ඩයක් තනි වත්කමක් ලෙස හඳුනා ගත හැකිය. උදාහරණයක් ලෙස, වෙළෙඳ ලකුණු හා අනෙකුත් ලකුණුවලට සමාන පදයක් ලෙස 'සන්නම්' හා 'සන්නම් නාමය' යන පද නිතර භාවිත කෙරේ. කෙසේ වෙතත්, මුලින් සඳහන් දේ පොදු අලෙවිකරණ යෙදුමක් වන අතර, එයට වෙළඳ ලකුණු (හෝ සේවා ලකුණු) සහ එයට සම්බන්ධ වෙළඳ නාම, සූත්‍ර වට්ටෝරු සහ තාක්ෂණික විශේෂඥතාව වැනි අනුපූරක වත්කම් සමූහයක් ඇතුළත් වේ.</p>
	40 වන ඡේදය	<p>40 වැනි ඡේදය</p> <p>වත්කමක් සඳහා සක්‍රීය වෙළඳපොළක් නොපවතින්නේ නම් පවත්නා හොඳම තොරතුරු පදනම් කරගෙන කැමැත්තක් හා දැනුම ඇති පාර්ශවයන් අතර අනෙක් දුරින් වන ගනුදෙනුවක දී වත්කම් සඳහා අත්පත් කර ගැනීමේ දිනයේදී ගෙවිය හැකිව තිබූ මුදල සාධාරණ වටිනාකම වේ. මෙම වටිනාකම නිශ්චය කිරීමේදී, සමාන වත්කම් පිළිබඳව මැතදී සිදුවූ ගනුදෙනුවල ප්‍රතිඵල අස්තිත්වය විසින් සලකා බැලෙනු ඇත. උදාහරණයක් ලෙස වත්කමේ ලාභදායීත්වය මෙහෙයවන සාධක වලට (අයහාරය, මෙහෙයුම් ලාභ හෝ පොළී, බදු, ක්ෂය හා ක්‍රමක්ෂයට පෙර ඉපැයුම් වැනි) වර්තමාන වෙළෙඳ පොළ ගනුදෙනු පිළිබිඹු වන බහු ආංගිකයන් යම් අස්තිත්වයක් විසින් භාවිත කළ හැකිය.</p>
	41 වැනි ඡේදය	<p>41 වැනි ඡේදය</p> <p>අස්පාඨය වත්කම් මිලදී ගැනීමේ හා විකිණීමේ යෙදී සිටින සමහර අස්තිත්වයන් ඒවායේ සාධාරණ වටිනාකම වක්‍රාකාරයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ගැනීම සඳහා තාක්ෂණික ක්‍රම වර්ධනය කර තිබිය හැකිය. සාධාරණ වටිනාකම ඇස්තමේන්තු කිරීම ඔවුන්ගේ අරමුණ වන්නේ නම් සහ ඒවා ප්‍රවර්තන ගණුදෙනු සහ වත්කම අයිති කර්මාන්තයේ පරිවයන් පිළිබිඹු වන්නේ නම් ව්‍යාපාර සංයෝජනයක දී අත්පත් කර ගත් අස්පාඨය වත්කමක ආරම්භක මිනුම් කිරීම සඳහා මෙම තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතා කළ හැකිය. උදාහරණ ලෙස මෙම තාක්ෂණික ක්‍රම ඇතුළත් වනුයේ:</p>

		<p>(අ) වත්කමක් මත අනාගත ඇස්තමේන්තු කළ ශුද්ධ මූල්‍ය ප්‍රවාහ වට්ටම් කිරීම; හෝ</p> <p>(ආ) අස්පාශ්‍ය වත්කමේ හිමිකාරිත්වය දැරීම මගින් හා අවශ්‍යතාවක් නොමැති වීම මගින් අස්තීත්වය විසින් මඟහරිනු ලබන පහත සඳහන් දැයෙහි පිරිවැය ඇස්තමේන්තු කිරීම:</p> <p>(1) අතේ දුර ගනුදෙනුවකින් වෙනත් පාර්ශ්වයකින් බලපත්‍ර ලබා ගැනීමට (වට්ටම් කළ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය භාවිතයෙන් පුරස්කාරයන්ගෙන් සහන ප්‍රවේශය මෙන්); හෝ</p> <p>(11) එය නැවත සෑදීමට හෝ ප්‍රතිසම්පාදනයට (පිරිවැය ප්‍රවේශයේ මෙන්).</p>
--	--	---

LKAS 39 - මූල්‍ය සාධන පත්‍ර : හඳුනාගැනීම සහ මැනීම :

ප්‍රමිතිය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 39	2 (ආ) ඡේදය	<p>(ආ) LKAS 17-කල්බදු ප්‍රමිතිය අදාළ වන කල්බදු යටතේ හිමිකම් හා බැඳීම්. කෙසේ වුව ද;</p> <p>(i) කල්බදු දීමනාකරු විසින් හඳුනාගනු ලැබූ කල්බදු, මෙම ප්‍රමිතියේ හඳුනාගැනීම අත්හැරීම හා හානිකරණය පිළිබඳ ප්‍රතිපාදනවලට යටත්ය;</p> <p>(ii) කල්බදු ගැනුම්කරු විසින් හඳුනාගත් ගෙවිය යුතු මූල්‍ය කල්බදු, මෙම ප්‍රමිතියේ හඳුනාගැනීම අත්හැරීමේ ප්‍රතිපාදනවලට යටත්ය; සහ</p> <p>(iii) කල්බදුවල ඇතුළත් වන්නාවූ ව්‍යුත්පන්නයන් මෙම ප්‍රමිතියේ ඇතුළත් වන්නාවූ නිතික ව්‍යුත්පන්න පිළිබඳ ප්‍රතිපාදනයන්ට යටත්ය.</p>
	2(ඉ) ඡේදය	<p>(ඉ) (i) SLFRS 9 මූල්‍ය සාධන පත්‍ර හි අ පරිශීෂ්ටයේ දැක්වෙන මූල්‍ය ඇප ගිවිසුමක් පිළිබඳ නිර්වචනය සපුරාලන රක්ෂණ ගිවිසුමක් යටතේ පැන නගින, නිකුත් කරන්නාගේ අයිතීන් හා බැඳීම් හැර SLFRS 4 රක්ෂණ ගිවිසුම් හි නිර්වචනය කර ඇති රක්ෂණ ගිවිසුමක්, හෝ (ii) අභිමතානුසාරී සහභාගිත්ව ලක්ෂණයන් අඩංගු හෙයින්, SLFRS 4 විෂය පථයෙහි ඇතුළත් වන ගිවිසුමක් යටතේ පැන නගින හිමිකම් හෝ බැඳීම්. කෙසේ වුව ද ව්‍යුත්පන්නය තනිව ගත් කළ, SLFRS 4 විෂය පථය තුළට නොවැටෙන්නාවූ ගිවිසුමක් වන්නේ වුව ද, SLFRS4 විෂය පථය තුළට වැටෙන ගිවිසුමක් තුළ ඇතුළත් වන්නාවූ ව්‍යුත්පන්නයකට මෙම ප්‍රමිතිය අදාළ වේ. තවදුරටත්, යම් මූල්‍ය ඇප ගිවිසුම් නිකුත් කරන්නෙකු, එම ගිවිසුම්, රක්ෂණ ගිවිසුම් ලෙස සලකන බව කලින් පැහැදිලිවම සඳහන් කොට ඇත්නම් සහ රක්ෂණ ගිවිසුම්වලට අදාළ ගිණුම් ක්‍රම භාවිත කොට ඇත්නම් නිකුත් කරන්නා විසින් එවැනි මූල්‍ය ගිවිසුම් සඳහා මෙම ප්‍රමිතිය හෝ SLFRS 4 භාවිත කිරීමට තෝරා ගත හැකිය. (අළු 4 හා අළු 4 අ</p>

		<p>ඡේද බලන්න.) නිකුත් කරන්නා විසින් ගිවිසුමෙන් ගිවිසුමට එම තෝරා ගැනීම කළ හැකි අතර, එය එක් ගිවිසුමකට තෝරා ගැනීම අවලංගු කළ නොහැකිය.</p>
	<p>2(උ) ඡේදය</p>	<p>(උ) අත්පත් කර ගන්නෙකු හා විකුණන කොටස් හිමියකු අතර, ඉදිරි අත්පත්කර ගන්නා දිනක ව්‍යාපාර සංයෝජනයකට හේතුවන අත්පත්කර ගැනීමට භාජනය වන්නෙකු මිළට ගැනීම හෝ විකිණීම සඳහා වූ යම් ඉදිරි ගිවිසුමක්, ඉදිරි ගිවිසුමේ කාලය, අවශ්‍ය කරන අනුමැතිය ලබාගැනීමට හා ගනුදෙනුව සම්පූර්ණ කිරීමට සාමාන්‍යයෙන් අවශ්‍ය කරන සාධාරණ කාල සීමාවන් නොඉක්මවිය යුතුය.</p>
	<p>2(උඉ) ඡේදය</p>	<p>(උඉ) 4 වැනි ඡේදයේ විස්තර කරන ලද ණය බැඳීම් හැර අනෙකුත් ණය බැඳීම්. ණය බැඳීම් නිකුත් කරන්නෙකු විසින්, මෙම ප්‍රමිතියේ විෂය පථය යටතට නොවැටෙන්නාවූ ණය බැඳීම් සඳහා, LKAS 37 - වෙන්කිරීම් අසම්භාව්‍ය බැරකම් හා අසම්භාව්‍ය වත්කම් ප්‍රමිතිය අදාළ කර ගත යුතුය. කෙසේ වුවද, සියළු ණය බැඳීම් මෙම ප්‍රමිතියේ හඳුනා ගැනීම අත්හැරීමේ ප්‍රතිපාදනයන්ට යටත් වේ.</p>
	<p>4 (අ) ඡේදය</p>	<p>(අ) මූල්‍ය වගකීම් ලෙස, අස්තිත්වය විසින් ලාභ හෝ අලාභ මගින් සාධාරණ අගයට නම් කළ ණය බැඳීම්. (SLFRS 9 හි 4.2.2 ඡේදය බලන්න) ආරම්භ කොට කෙටි කලකදී ණය බැඳීමේ හේතුවෙන් ඇතිවූ වත්කම් විකිණීමේ අතීත පුරුද්දක් යම් අස්තිත්වයකට වේ නම්, මෙම ප්‍රමිතිය, එහි එකම පන්තියේ සියළු ණය බැඳීම්වලට අදාළ විය යුතුය.</p>
	<p>4(අඋ) ඡේදය</p>	<p>(අඋ) වෙළෙඳ පොළ පොළී අනුපාතිකයට වඩා අඩුවෙන් ණය සැපයීමට වූ බැඳීම්. (SLFRS 9 හි 4.2.1 ඡේදය බලන්න)</p>
	<p>8 වැනි ඡේදය</p>	<p>8 වැනි ඡේදය SLFRS 9 හි අ පරිශිෂ්ටයේ සහ LKAS 32 හි 11 වැනි ඡේදයේ විශේෂිතව දක්වා ඇති අර්ථයන් සමඟ SLFRS 9 හා LKAS 32 නිර්වචන පද මෙම ප්‍රමිතියෙහි භාවිතකර ඇත. SLFRS 9 හා LKAS 32 හි පහත සඳහන් පද නිර්වචනය කර ඇත;</p> <ul style="list-style-type: none"> • හඳුනාගැනීම අත්හැරීම • ව්‍යුත්පන්නය • ස්කන්ධ සාධන පත්‍රය • සාධාරණ වටිනාකම • මූල්‍ය වත්කම • මූල්‍ය ඇප ගිවිසුම් • මූල්‍ය සාධන පත්‍රය • මූල්‍ය වගකීම් <p>එසේම මෙම නිර්වචන යොදාගැනීම පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශද ඒවායේ සපයා ඇත.</p>

	<p>9 වැනි ඡේදය</p>	<p>9 වැනි ඡේදය විශේෂිතව අර්ථ දක්වා ඇති පහත සඳහන් පද මෙම ප්‍රමිතියෙහි භාවිත කෙරේ;</p> <p>හඳුනාගැනීම හා මැනීමට අදාළ අර්ථ නිරූපනයන් මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වගකීම්වල ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය යනු, ආරම්භක හඳුනාගැනීමෙන්, මුල් මුදල ආපසු ගෙවීම් අඩුකර, ආරම්භක වටිනාකම හා පරිණත වටිනාකම අතර යම් වෙනසක් සඵල පොළී ක්‍රමය භාවිත කරන ලද සමුච්චිත ක්‍රමක්ෂය අඩු හෝ එකතු කර, සහ භානිකරණය හෝ එකතු කරගත නොහැකි වීම සඳහා (සෘජුව හෝ දීමනා ගිණුමක් භාවිත කිරීම මගින්) වූ අඩු කිරීම්, අඩුකර මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වගකීම් මනින ලද වටිනාකම වේ.</p> <p>සඵල පොළී ක්‍රමය යනු, මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වගකීමක (හෝ මූල්‍ය වත්කම් හෝ මූල්‍ය වගකීම් කාණ්ඩයක) ක්‍රමක්ෂය පිරිවැය ගණනය කරන සහ අදාළ කාල පරිච්ඡේදය පුරාවට පොළී ආදායම හෝ පොළී වියදම බෙදා වෙන් කරන ක්‍රමයක් වේ. සඵල පොළී අනුපාතිකය යනු, මූල්‍ය වත්කමක හෝ මූල්‍ය වගකීමක ශුද්ධ ධාරණ වටිනාකම, මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක අපේක්ෂිත ජීවන කාලය පුරා හෝ යෝග්‍ය වන්නේ නම් කෙටිකාලයක් තුළ හෝ ඇස්තමේන්තු කළ අනාගත මුදල් ගෙවීම් ලැබීම් නිරවද්‍ය ලෙස වට්ටම් කරන අනුපාතයයි. සඵල පොළී අනුපාතිකය ගණනය කරන විට අස්තිත්වයක් විසින්, යම් මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක ගිවිසුම්ගත කොන්දේසි සියල්ල (උදාහරණ ලෙස කලින් ගෙවුම්, කැඳවුම් හා සමාන විකල්පයන්) සැලකිල්ලට ගෙන මුදල් ප්‍රවාහය ඇස්තමේන්තු කළ යුතු නමුත්, ඉදිරි ණය අලාභ සැලකිල්ලට නොගත යුතුය. සඵල පොළී අනුපාතයක අවශ්‍ය අංගයක් වන ගිවිසුමේ පාර්ශ්වකරුවන් අතර ගෙවූ හෝ ලැබුණු ගාස්තු හා පෙර ගෙවූ පොළී, (LKAS 18 - අයහාරය බලන්න.) ගනුදෙනු පිරිවැය සහ සියළු අනෙකුත් අධිමිල හෝ වට්ටම් යන සියල්ල ගණනය කිරීමේ ඇතුළත්ය. සමාන මූල්‍ය සාධන පත්‍ර කාණ්ඩයක මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් හා අපේක්ෂිත ජීව කාලය විශ්වාසදායීව ඇස්තමේන්තු කළ හැකි බවට පූර්ව නිගමනයක් තිබේ. කෙසේ වුව ද, එවැනි කලාතුරකින් අවස්ථාවක සිදුවිය හැකි පරිදි, මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක (හෝ මූල්‍ය සාධන පත්‍ර කාණ්ඩයක) මුදල් ප්‍රවාහයන් හෝ අපේක්ෂිත ජීව කාලය විශ්වාසදායීව ඇස්තමේන්තු කළ නොහැකි වන අවස්ථාවක, අස්තිත්වයක් විසින් මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක (හෝ මූල්‍ය සාධන පත්‍ර කාණ්ඩයක) පූර්ණ ගිවිසුම් ගත කාලය පුරා ගිවිසුම්ගත මුදල් ප්‍රවාහය භාවිත කරනු ලැබේ.</p> <p>ගනුදෙනු පිරිවැය යනු, මූල්‍ය වත්කමක් හෝ මූල්‍ය වගකීමක් අත්පත් කර ගැනීම, නිකුත් කිරීම හෝ බැහැර කිරීමට සෘජුවම ආරෝපණය කළ හැකි වර්ධන පිරිවැය වේ. (අ පරිශීෂ්ටයේ අද 13 ඡේදය බලන්න) අස්තිත්වය විසින් මූල්‍ය සාධන පත්‍රයක් අත්පත් කර ගැනීම, නිකුත් කිරීම හෝ බැහැර කිරීම නොකළේ නම්, දැරීමට සිදු නොවන පිරිවැය වර්ධක පිරිවැයයි.</p>
--	--------------------	--

		<p>ඉදිරි රැකුම් ගිණුම්කරණයට අදාළ නිර්වචනය නිරසර බැඳීම යනු පැහැදිලිව සඳහන් සම්පත් ප්‍රමාණයක්, පැහැදිලිව සඳහන් කළ මිලකට, පැහැදිලිව සඳහන් කළ ඉදිරි දිනකදී හෝ දිනවලදී හුවමාරු කිරීමට බැඳෙන ගිවිසුමකි.</p> <p>පුරෝකථන ගනුදෙනුවක් යනු, නොබැඳුණු නමුත් අපේක්ෂිත ඉදිරි ගනුදෙනුවකි.</p> <p>ඉදිරි රැකුම් සාධන පත්‍රයක් යනු, නම්කල ව්‍යුත්පන්නයක් හෝ (ඉදිරි රැකුමක් සඳහා විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් හුවමාරු අනුපාත වෙනස්වීම් අවදානම පමණි) ඒවායේ සාධාරණ අගය හෝ මුදල් ප්‍රවාහ, නම්කල ඉදිරි රැකුම් අයිතියක සාධාරණ අගය හෝ මුදල් ප්‍රවාහවල වෙනස්වීම්වලට හිලච්ච වෙනැයි අපේක්ෂා කෙරෙන නම්කල ව්‍යුත්පන්න නොවන මූල්‍ය වත්කමක් හෝ ව්‍යුත්පන්නයක් නොවන මූල්‍ය වගකීමක් ය. (72-77 ඡේද සහ අ පරිශිෂ්ටයේ අළු 94 - අළු97 මගින් ඉදිරි රැකුම් සාධන පත්‍රය නිර්වචනය වඩාත් සවිස්තරාත්මකව දී ඇත)</p> <p>ඉදිරි රැකුම්ගත අයිතමය යනු,</p> <p>(අ) සාධාරණ අගයේ හෝ මුදල් ප්‍රවාහවල වෙනස්වීම් වල අවදානමට අස්තිත්වය මුහුණ පෑමට ලක්වන, සහ</p> <p>(ආ) ඉදිරි රැකුම්ගත කළ බවට නම් කරන ලද වත්කමක්, වගකීමක් ස්ථිර බැඳීමක් බොහෝ සේ විය හැකි වන පුරෝකථනය කළ ගනුදෙනුවක් හෝ විදේශ මෙහෙයුමක ශුද්ධ ආයෝජනයක්ය. (78 - 84 ඡේදයන් හා අ පරිශිෂ්ටයේ අළු 98 -අළු101 හි ඉදිරි රැකුම් අයිතමයන් නිර්වචන විස්තරාත්මකව දී ඇත).</p> <p>ඉදිරි රැකුම් සඵලතාව යනු, ඉදිරි රැකුම් අවදානමට, ආරෝපනය කළ හැකි ඉදිරි රැකුම්ගත අයිතමයක සාධාරණ වටිනාකම හෝ මුදල් ප්‍රවාහවල වෙනස්කම්වල ප්‍රමාණය ඉදිරි රැකුම් සාධන පත්‍රයේ සාධාරණ වටිනාකම හෝ මුදල් ප්‍රවාහවල වෙනස්කම්වලින් හිලච්චන මට්ටමය. (අ පරිශිෂ්ටයේ අළු 105 - අළු113 ඡේද බලන්න)</p>
	10-57 ඡේද	ඉවත් කරන ලදී.
	58 ඡේදය	<p>58 වැනි ඡේදය</p> <p>යම් අස්තිත්වයක් විසින් සෑම වාර්තාකරන කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේදීම, ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කමක් හෝ මූල්‍ය වත්කම් කාණ්ඩයක්, හානිකරණය වී ඇති බවට විෂය බද්ධ සාක්ෂි තිබේදැයි තක්සේරු කළ යුතුය. එවැනි යම් සාක්ෂියක් පවතීනම්, යම් හානිකරණ අලාභයක වටිනාකම නිර්ණය කිරීම සඳහා 63 වැනි ඡේදය යොදා ගත යුතුය.</p>
	61 වැනි ඡේදය	ඉවත් කරන ලදී.

	<p>63 වැනි ඡේදය</p> <p>66- 70 ඡේද</p>	<p>63 වැනි ඡේදය</p> <p>ක්‍රමක්ෂය පිරිවැයට මනින ලද මූල්‍ය වත්කමක හානිකරණ අලාභයක් සිදුවී ඇති බවට විෂය බද්ධ සාක්ෂි තිබේ නම්, එම අලාභ ප්‍රමාණය, වත්කමේ ධාරණ අගය හා මූල්‍ය වත්කමේ මුල් සඵල පොළී අනුපාතිකය (එනම් මුල් හඳුනාගැනීම මත ගණනය කළ සඵල පොළී අනුපාතය) මත වට්ටම් කරන ලද අනාගත මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්ගේ (නොදරන ලද අනාගත ණය අලාභ හැර) වර්තමාන අගය අතර වෙනස වශයෙන් මනිනු ලැබේ. වත්කමේ ධාරණ අගය සෘජුවම නැතහොත් දීමනා ගිණුමක් මගින් අඩු කළ යුතුය. අලාභයේ ප්‍රමාණය ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හඳුනාගත යුතුය.</p> <p>ඉවත් කරන ලදී.</p>
	<p>79 ඡේදය</p>	<p>ඉවත් කරන ලදී.</p>
	<p>88 (අ) ඡේදය</p>	<p>(අ) ඉදිරි රැකුමක් ආරම්භයේ දී ම, විධිමත් නම් කිරීමක් සහ ඉදිරි රැකුම් සම්බන්ධතාවන් ලේඛන ගත කිරීමක් සහ අස්තිත්වයේ අවදානම් කළමනාකරණ අරමුණු සහ ඉදිරි රැකුම් භාරගැනීමේ ක්‍රමෝපායයන් තිබේ. එම ලේඛනගත කිරීම්වල, ඉදිරි රැකුම් සාධන පත්‍ර හඳුනා ගැනීම, ඉදිරි රැකුම් කළ අයිතමය හෝ ගනුදෙනුව, ඉදිරි රැකුම් කළ අවදානමේ ස්වභාවය, සහ ඉදිරි රැකුම් කළ අයිතමයේ සාධාරණ අගයේ හෝ ඉදිරි රැකුම් අවදානමට ආරෝපනය කළ හැකි, මූල්‍ය ප්‍රවාහයන්ගේ වෙනස්වීම් වලට අනාවෘත වීම හිලච්කිරීමේ ඵලදායිත්වය අස්තිත්වය විසින් තක්සේරු කරන්නේ කෙසේද යන්න ඇතුළත් විය යුතුය.</p>
	<p>88 (ඇ) ඡේදය</p>	<p>(ඇ) ඉදිරි රැකුමක ඵලදායිතාව විශ්වාසදායීව මැනිය හැක්කේ එනම්, ඉදිරි රැකුම් අවදානමට ආරෝපනය කළ හැකි ඉදිරි රැකුම් අස්තිත්වයේ සාධාරණ වටිනාකම හෝ මුදල් ප්‍රවාහයන් සහ ඉදිරි රැකුම් සාධන පත්‍රයන්ගේ සාධාරණ වටිනාකම විශ්වාසදායීව මැනිය හැකි නම්ය.</p>
	<p>89 (ආ)</p>	<p>(ආ) ඉදිරි රැකුම් අවදානමට ආරෝපනය කළ හැකි, ඉදිරි රැකුම් අයිතම මත ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ ඉදිරි රැකුම් කළ අයිතමයන්ගේ ධාරණ අගය ගලපන අතර, ලාභයෙහි හෝ අලාභයෙහි හඳුනාගත යුතුය. මෙය, ඉදිරි රැකුම් අයිතමය අනෙක් අතට, පිරිවැයට මනිනු ලැබුවේ නම් අදාළ වේ.</p>
	<p>90 වැනි ඡේදය</p>	<p>90 වැනි ඡේදය</p> <p>ඉදිරි රැකුම් අයිතමයකට ආරෝපනය කළ හැකි, යම් විශේෂ අවදානමක් මත පමණක් ඉදිරි රැකුම් කර ඇත්නම්, ඉදිරි රැකුම් අවදානමට අදාළ නොවන ඉදිරි රැකුම් අයිතමයන්ගේ සාධාරණ වටිනාකමේ වෙනස්වීම්, SLFRS 9 හි 5.7.1 ඡේදයේ පැහැදිලි කර දෙන ආකාරයට හඳුනාගත යුතු ය.</p>
	<p>97 වැනි ඡේදය</p>	<p>97 වැනි ඡේදය</p> <p>පුරෝකථන ගනුදෙනු ඉදිරි රැකුමක්, පසුව මූල්‍ය වත්කමක් හෝ මූල්‍ය වගකීමක් ලෙස හඳුනාගැනීම ප්‍රතිඵලය වූයේ නම්, 95 වැනි ඡේදය ප්‍රකාර අනෙකුත්</p>

		<p>විස්තීර්ණ ආදායමේ හඳුනාගත්, ආශ්‍රිත ප්‍රතිලාභ හෝ අලාභ, එම කාල පරිච්ඡේදයේදීම හෝ ඉදිරි රැකුම් පුරෝකථන මූල්‍ය ප්‍රවාහය ලාභයට හෝ අලාභයට බලපෑම් ඇති කරන කාලපරිච්ඡේදවලදී ප්‍රතිවර්ගීකරණ ගැලපුමක් ලෙස (LKAS 1 බලන්න) ස්කන්ධයෙන් ලාභයට හෝ අලාභයට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ යුතුය. (පොළී ආදායම හෝ පොළී වියදම හඳුනාගන්නා කාල පරිච්ඡේදවලදී මෙන්). කෙසේ වුවද යම් අස්තීත්වයක් අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායමේ හඳුනාගත් සම්පූර්ණ අලාභය හෝ ඉන් කොටසක්, එක් ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදයකදී හෝ වැඩි කාලපරිච්ඡේද ගණනකදී අයකර ගැනීමට නොහැකිවේයැයි අපේක්ෂා කරන්නේ නම්, එසේ නොලැබේයැයි අපේක්ෂා කරන කොටස ලාභයට හෝ අලාභයට ප්‍රතිවර්ගීකරණ ගැලපුමක් ලෙස ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ යුතුය.</p>
	<p>100 වැනි ඡේදය</p>	<p>100 වැනි ඡේදය 97 හා 98 ඡේදවලින් ආවරණය වන ඒවා හැර, මුදල් ප්‍රවාහ ඉදිරි රැකුම් සඳහා, අනෙකුත් විස්තීර්ණ ආදායමෙහි හඳුනාගත් වටිනාකම්, එම කාලපරිච්ඡේදයේදී හෝ ඉදිරි රැකුම් කරන ලද පුරෝකථන මූල්‍ය ප්‍රවාහයන් ලාභයට හෝ අලාභයට බලපාන කාලපරිච්ඡේද තුළ දී, ප්‍රතිවර්ගීකරණ ගැලපුමක් ලෙස (LKAS 1 බලන්න) ස්කන්ධයෙන් ලාභයට හෝ අලාභයට ප්‍රතිවර්ගීකරණය කළ යුතුය. (උදාහරණයක් ලෙස පුරෝකථනය කළ විකිණීමක් සිදුවීම.)</p>

LKAS 40 - ආයෝජන දේපළ :

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 40	67 ඡේදය	<p>ආයෝජන දේපළක බැහැර කිරීම, විකිණීමෙන් හෝ මෙහෙයුම් කල්බද්දකට ඇතුළත්වීමෙන් ඉෂ්ට කරගත හැකිය. ආයෝජන දේපළක් ඉවත්කළ දිනය නිර්ණය කිරීමේදී අස්තීත්වයක් LKAS 18 හි භාණ්ඩ විකිණීමෙන් ලැබුණු ආදායම හඳුනාගැනීමට අදාළ නිර්ණායක යොදාගන්නා අතර LKAS 18 සමග ඇති නිදර්ශනාත්මක උදාහරණ ද සලකා බලයි. මූල්‍ය කල්බද්දකට සහ විකිණීම සහ ආපසු කල්බදු ගැනීමකට ඇළත්වීමෙන් සිදු කෙරෙන බැහැර කිරීම් සඳහා LKAS 17 ව්‍යවහාර වේ,</p>

LKAS 41 - කෘෂිකර්මය :

ප්‍රමිතය	පවත්නා ඡේදයෙහි යොමුව	ආදේශ කළ /එකතුකළ ඡේද
LKAS 41	පරිශීෂ්ටය	<p>ප්‍රමිතය සමග ඇති ව්‍යවහාර කිරීමේ උපදේශනයට ගෙන යන ලදී.</p>

01-378